



شارستانیه تی کویه

منتدی إقرأ التفافی

www.iqra.ahlamontada.com

له میژوودا

کازم عومهر دهباغ



بۆدابهزاندنی جوورهها کتیب: سردانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

لتحميل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

پدای داتلود کتابهای مختلف مراجعه: (منتدی اقرا الثقافی)

www.iqra.ahlamontada.com



www.iqra.ahlamontada.com

للكتب (کوردی ، عربی ، فارسی)

شارستانىيەتى كۆيە لە ميژوودا

كازم عومەر دەباغ

- * ناوی کتیب: شارستانییه‌تی کۆیه له میژوودا.
- * نووسەر: کازم عومەر ده‌باغ.
- * بەرگ و سه‌ره‌رشتی هونه‌ری: عوسمان پیرداود .
- * نه‌خشه‌سازی: عیسام موحسین.
- * هه‌له‌چن: نووسەر.
- * تیراژ: ۱۰۰۰ دانه.
- * چاپخانه: چاپخانه‌ی تاران.
- * چاپی یه‌که‌م: سالی ۲۰۲۰ ز - ۲۷۲۰ کوردی.
- * نرخ: (۳۰۰۰) دینار.
- * له به‌پۆه‌به‌رایه‌تی گشتیی کتیبخانه گشتیه‌کانی هه‌ریمی کوردستان ژماره‌ی سپاردنی (۶۱۹)ی سالی ۲۰۲۰ ز پێدراوه.

پيشه‌کى

ئاشکرايه که رۆژگار زۆر به خىرايى گوزهر دهکات ته‌مهن له‌گه‌ل
خۆى ده‌باو يادگارى و سه‌روه‌ريه‌کان بۆ نه‌وه‌کانى دواى خۆى به‌جى
ده‌هيتت بۆ نه‌وه‌ى نه‌وانيش به‌ نه‌مانه‌ته‌وه‌ بى نووسنه‌وه‌ دوور
له‌کارىگه‌رى لايه‌نه‌ سياسيه‌کان.

شارى کۆيه‌ خاوه‌نى خه‌رمانىکه‌ له‌ سه‌روه‌رى و شانازى خودا
له‌هه‌رشتىكى جوان که له‌سروشته‌ دا هه‌يه‌ به‌شى شىزى به‌م شاره
خنجىلانه‌ به‌خشيوه‌.

له‌ شاخى ره‌نگاو ره‌نگ باواجى و هه‌يبه‌ت سولتانى هه‌يه‌ له‌ گولئى
جوان حاجيله‌ و مه‌نديلان و وه‌نه‌وشه‌ى هه‌يه‌ له‌ سه‌رچاوه‌ى ئاو
حه‌مامۆک و زى ي بچوکى هه‌يه‌ له‌ هاوينه‌ هه‌وار کۆسار و ئۆمه‌ر
خوچان و چنارۆک و هه‌مامۆکى هه‌يه‌ له‌ ره‌زو باخ شىوى ره‌زانى هه‌يه
له‌خه‌بات وقوربانى گۆرستانى شه‌هيدانى هه‌يه‌ له‌زانا مه‌لاى گه‌وره‌ى
هه‌يه‌ له‌ سه‌رۆک مام جه‌لالى هه‌يه‌ له‌ بيرمه‌ند مه‌سه‌عود جه‌ليزاده‌ى هه‌يه
له‌شاعير حاجى و عاصى و عه‌ودال و نه‌خته‌رو راجى هه‌يه‌ له‌سرودى
نیشمانى نه‌ى ره‌قىبى دلدارى هه‌يه‌ هه‌لگه‌رى مه‌شخه‌لى شۆرشى نوئ
بوو له‌م پىناوه‌دا به‌سه‌ده‌ها رۆله‌ى به‌خشى به‌ده‌يه‌ها قاره‌مانى نه‌م
شاره‌ له‌ زيندانه‌کانى به‌غداو موسل له‌ سىداره‌دران.

شارى کۆيه‌ له‌ دىر زه‌مانه‌وه‌ شارى پىکه‌وه‌ ژيان و يه‌کتر
قبولکردن بووه‌ له‌م شاره‌ هه‌موو ئايين زاكانى لىبووه‌ وه‌ک مسولمان،
ديان، جوله‌که، وه‌ک برا پىکه‌وه‌ ژياون رىزىان له‌ شوينه‌ پىرۆزه‌کانى
يه‌کتر گرتوووه‌ و به‌شدارى بۆنه‌ ئايينيه‌کانى يه‌کترىان کردوووه‌ له‌خۆشى
و ناخۆشى يه‌کان هاوکارى يه‌کتربوون له‌ دواى هيرشى تيرۆرستى
داعش بۆ سه‌رشارى شه‌نگال له‌ ۲۰۱۴/۸/۳ ژماره‌يه‌کى زۆر له‌خيزانى
برا ئىزىدييه‌کان ئاواره‌ بوون روويان له‌ شارى کۆيه‌ کرد زۆر
به‌ريزه‌وه‌ پيشوازيان لىکراو ده‌ستى يارمه‌تيان بۆ درىژکرا تاراده‌يه‌ک
هه‌ندىک له‌خيزانه‌کان له‌ناو مزگه‌وتى مه‌لا نه‌سه‌عد نىشته‌جى کران نه‌م

جۆره هەلویستە مەرفاھەتی یە بۆ بەرزى ئاستى رۆشنبیری و زانستی
خەلكى شارى كۆیه دەگەریتەوه.

شارى كۆیه ناوەراستی سى شارى گەورەى هەرىمى كوردستانە
هەولێزى پايتەخت، سلیمان پايتەختى رۆشنبیری، كەركوكى دل و قودسى
كوردستان، ئەم شارە دەكەوێتە خوارووى رۆژھەلاتى هەولێر بە
دوورى نزىكەى ۷۰ كم بەپى ئامارى سالى ۲۰۰۹ ژمارەى
دانىشتوانى نزىكەى ۴۴۹۰۸۷ چوارسەدو چل و نۆھزاروھەشتاو
ھەوت كەس بوو، ناو سەنتەرى شار خاوەنى نزىكەى هەشتا
شوینەوارى مێژوویى یە كە رەسەنایەتى و كۆنى ئەم شارە دەردەخات
بۆیە هەقمە شانازى بەشارى شەھیدان و زانست بكەم.

زنجیره‌ی یه‌که‌م

(شاری کۆیه)

له نیوان به‌رده ئاشی هه‌ردوو حیزبی ده‌سه‌لاتدار وه‌ک دیاره
کۆیه شاریکی کۆنه له میژوو پیشه‌نگ بووه له‌پیش برکیی پیشکه‌وتن
خودای مه‌زن له‌هه‌ر شتیکی جوان که هه‌یه له سروشت به‌شیتی به‌م
شاره به‌خشیوه.

ئه‌گه‌ر پیچیک بده‌ین به‌ ناو گه‌ره‌ک و کۆلانه‌ ته‌نگه به‌ره‌کانی
گه‌ره‌که‌کانی بایز ئاغا و هه‌واوان و قه‌لات و به‌فری قه‌ندی سالانی
کۆتایی په‌نجاکان ده‌رگای هه‌ر مالیک ئه‌گه‌ر بخه‌یته سه‌ر پشت داستان
و رۆمانیک و چیرۆکیکی ناخ هه‌ژینت بۆ ده‌گیریته‌وه که گوزارش له
خه‌بات و قوربانی ئه‌م شاره ده‌که‌ن.

له پیتاو کوردایه‌تی له کۆتایی گیرانه‌وه‌ی هه‌ر رووداو و داستانیکی
کۆیه شانازی به‌وه ده‌کات که شه‌هید و قوربانی یه‌کانم هینده بی
شماره گۆرستانی تایبه‌تم به‌ شه‌هیدان هه‌یه.

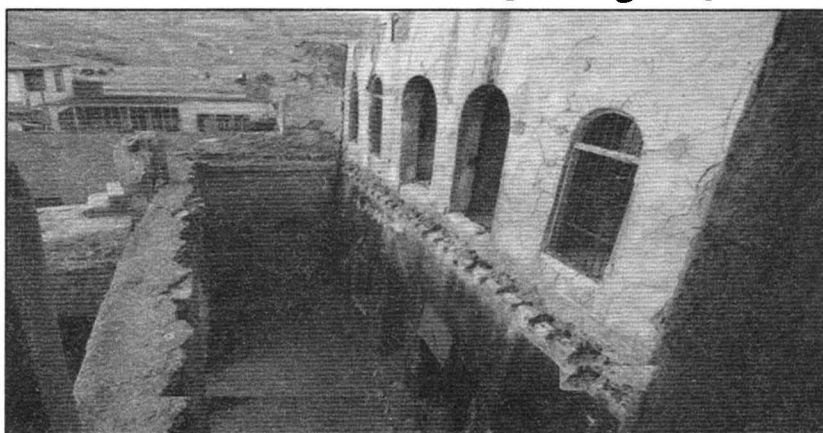
به‌لام به‌داخه‌وه ئه‌م به‌رپرسانه‌ی ئه‌مرۆ بی ئه‌مه‌ک ده‌رچوون
ئه‌گه‌ر چی په‌روه‌رده‌ی قوتابخانه‌ی کوردایه‌تی ئه‌م شاره‌بوون شاریان
له که‌مترین خزمه‌ت گوزاری سه‌رده‌م بی به‌ش کردووه ئه‌م شاره
که‌وتۆته نیوان دوو به‌رده ئاشی دوو حیزبی ده‌سه‌لاتدار که‌سیان به‌هی
خۆی نازانی له‌م ناوه مال ویرانیان کردووه و بژیوی ژیان له‌م شاره
له‌و په‌ری نه‌هامه‌تی دایه.

زنجیره‌ی دووم

شاری کۆیه ئەو شارە‌ی خاوەنی دوو سەرۆک کۆمارو دەیه‌ها سەرکردە‌ی سیاسییە، بە‌لام بە‌ داخە‌وه تا ئیستا ئەم شارە‌ بی میوانخانە‌یه کاتی باسی مە‌غدوریە‌تی ئەم شارە‌ دەکە‌ی وە‌لامی بە‌رامبەرە‌کانمان ئە‌وه‌یه دە‌لێن با سەرۆک کۆمارە‌کانی ئەم شارە‌ بۆیان بکردبان و بە‌ئەرکی سەرشانیان هە‌لسابان.

لەرستیدا وە‌لامە‌کانیان لە‌ شوینی خۆیه‌تی باوە‌رتان هە‌بی کۆیه‌ی پە‌نجاکان گە‌لیک لە‌ ئیستا پێشکە‌وتووتربوو لە‌ هە‌موو بواریە‌کانی ژیان حاجی قادر گەر زیندوو ببیتە‌وه و چاوی بە‌ شیواندنی جوانی ئەم شارە‌ و شیوی رە‌زان بکە‌ویت کە‌بوو بە‌شوینی فریدانی خۆل و خاشاک دە‌عوای تۆمار دە‌کرد لە‌ سەر یە‌کە‌ یە‌کە‌ی بە‌رپرسیانی ئەم شارە‌ کۆیه‌کانیش بە‌رپرسن لە‌م هە‌موو کە‌م و کوریانە‌ی ئەم شارە‌ دە‌بوو رۆژی دە‌نگدان بە‌ره‌ به‌یان نە‌چووبان بۆ دە‌نگدان بە‌ کە‌سانیک کە‌ هیچ ماندوو نە‌بوون تە‌نها بۆ ساتنیکیش بۆ کوردایە‌تی یە‌کیک دە‌بی بە‌ خە‌مخۆری شاریک کە‌ ئازارو ئە‌ شکە‌نجە‌ی دیبی لە‌ناو ئەم شارە‌ بە‌لام بە‌رپرسە‌کانی ئەم شارە‌ دە‌بی راستی یە‌کیان لە‌بەر چاوی بێ کە‌ لە‌دوا رۆژدا میژوو بە‌باش باسیان ناکات شتیکی دیکە‌ش هە‌یه.

پێشیان راستیان گوتوو کە‌ گوتوو یانە‌ رۆژان رۆژی لە‌ دوایه‌ رۆژی دێ تۆپ دە‌کە‌ویتە‌وه ناومە‌یدانی یاری کردنی کۆیه‌کان با نە‌چن بۆ سەر سندوقە‌کانی دە‌نگدان .



زنجیره‌ی سینه‌م

(کویه‌ی جاران)

جاران کویه زور له ئیستا پیشکه وتووتربوو له هه‌موو بواره‌کان شاریکی پیشه‌سازی بوو هه‌موو جووره که لوپه‌لیکی کشتوکالی وهک داس ته‌ورداس بیور پیمه‌ره خاکه ناس هه‌و جار گاسن کۆلی ئالیک قه‌یناغ (مه‌ره‌غان)ی لیدروست ده‌کرا.

جگه له‌مه کورتان و زینی ولاخ و لغاوو قه‌راسه‌و سه‌ر پاروی لیدروست ده‌کرا له شاری کویه خه‌نجه‌رو چه‌قۆ و قیمة‌کیش دروست ده‌کرا کارگه‌ی رستنی لیبوو جاجم و به‌رمالو خراوو گوریس و که‌ژوو ده‌سرازه‌و تیزکه‌و تور و جواریان دروست ده‌کرد.

جگه له‌مه جل و به‌رگ ره‌نگ ده‌کرا له کویه هه‌موو جووره پیتلاوه‌ک دروستکراوه وهک کاله‌کی ئاوریشم و یه‌مه‌نی و لاستیکه سۆرو سۆل و نه‌عل و قاپ قاپه‌ی دارو که‌لاش. له‌م شاره دارتاشی زور شاره‌زای لی بووه هه‌موو شتیکیان دروست کردوو له‌دار گوێز به‌مشاری ده‌ست دار یان شه‌ق ده‌کرد ئیغدان و میز و کورسی و لانک و جۆلانه‌و ره‌وره‌وه و شه‌قه‌یان دروست ده‌کرد له‌م شاره صفار هه‌بوو مه‌نجه‌ل و قاپ و ته‌شتیان سپی ده‌کرده‌وه جاران مه‌نجه‌ل و قاپ و قاچاغ له‌سفر دروست ده‌کرا ده‌بوو سالی دووجار به‌هاران و پاییزان هه‌موو قاپ و مه‌نجه له‌کانمان ببردبا بازار لای مه‌نجه‌ل سپی که‌ره‌وه سپی بکردباوه ئه‌گه‌ر نا ته‌سه‌مومان ده‌کرد واته ژه‌راوی ده‌بووین جاران فافۆن و تیقال نه‌بوو له‌ناوه‌راستی شه‌سته‌کان فافۆن په‌یدابوو له‌ناوه‌راستی چه‌فتاکانیش تیقال په‌یدابوو جگه له‌مانه له‌م شاره هه‌موو جووره شیرنه‌مه‌نیه‌ک دروست ده‌کرا وه‌ل پاقلاره شلکینه لوقمه قازی مه‌عجون له‌بزینه شروب کونجی شه‌کرله‌مه‌کیک له‌م شاره پیش ئه‌وروپا بیتزا دروست کراوه ئه‌ستوکی به‌گۆشتی و به‌هیلکه‌و کونجی له‌لایه‌ن نانه‌واکان جگه له‌مه له‌کویه لباد به‌ر مافور فه‌ره‌جی که‌په‌نه‌ک کوره‌بار فه‌رو په‌سته‌ک دروستکراوه له‌کویه شیلم به‌ترش و ترشیات و

تەرەساز و زەيتون خۆش كىردن و شەراب و ئارەقى ياۋارى و شەربەتى ميوژ دروست كراۋە.

لەم شارە تەنەكەچى لى بوۋە كە سۆپەى دارو بۆرى و مقارەو ماشەو كەل و پەلى دىكەى وەك مەنجەل و كەندوويان دروست دەكرد لەم شارە چەخماچى لى بوۋە ھە موو جۆرە چەكىيان چاك دەكردەو.

ژنانى ئەم شارە دەست رەنگىن بوون كلاويان دروست دەكرد بە ھەموو جۆرىك بۆ ھەموو ناۋچەيەك جگە لەمە گۆرىەو پوزەوانەو كلاوى مەرەز و قانىلەو ليفكەيان دروست دەكرد ئەمەى گىرنگە لە دروستكردنى ئەم كەل و پەلانە سوڧيان لە بەرھەمى خۆ مالى وەر دەگرت.

جاران پيش سالانى شەست رەواندوز و شەقلاۋە سەر بەكۆيە بوون لەدوای شۆرشى ۱۹۵۸ ورده ورده ئەم شویتانە يان لىكردەو ھەتا سالانى حەفتاش لە ناۋچەى وەرتى و رانىەو قەلادزى دەھاتنە كۆيە پىداۋىستى يە كانيان دابىن دەكرد لە كۆيە قەلتارەو سەبەتەو قەفەزو سەو ە شىرو ناندىن پىتەرازوو دروست دەكرا ھەر شتىك مروڧ پىۋىستى پى ى ھەبوایە لەم شارە دروست دەكرا بەلام بەداخو ە لە دوای راپەرىن بەرپىسان سىماى ئەم شارەيان ژاكاند لە زنجىرەكانى دىكە باسى دەكەين.

زنجیره‌ی چوارهم

(شاری کۆیه‌ی جاران)

هاوشارو هاوریانم باسی پیگه‌ی شاری کۆیه‌مان کرد له‌رووی پیشه‌سازی هه‌ندیک پیشه‌سازی دیکه‌ی ئه‌م شاره ده‌خه‌ینه به‌رچاو له‌م شاره ده‌باخانان هه‌بوو خوری و پیسته و ریخۆله‌ی تیدا ئاماده ده‌کرا و هه‌ندیک له‌م خوری و مووه له‌ناو کۆیه وه‌ک که‌رسته‌ی خاو به‌کار ده‌هات له‌لایه‌ن دیانه‌کانی کۆیه به‌خه‌ره‌ک ده‌یان رست جاجم به‌رمال خرار جوار شه‌لته لیفکه‌و ده‌سرازه‌ی لانکیان لی دروست ده‌کرد ئه‌وه‌ی زیادبوویه به‌سه یاره‌ی لۆری ره‌وانه‌ی موسل ده‌کرا ئیستاش به‌شیک له‌ده‌باخانانی ئیمه ماوه به‌شی زۆری به‌به‌ر جاده‌که‌وت.

له‌م شاره که‌ره‌سته‌ی خانوو دروستکردن هه‌بوو وه‌ک گه‌چ، گله‌سۆر، بۆ دروست کردنی خشت دار سپیندار کۆله‌گه‌ نیر گه‌ پشتیوانی پشت ده‌رگا قامیش و چیغ بۆ داره‌ ری خانوو قسل له‌ بۆ سواغکردنی سه‌ر زه‌وی و دروستکردنی نۆین و ئاوه‌رۆ به‌ کاریان ده‌هیتا.

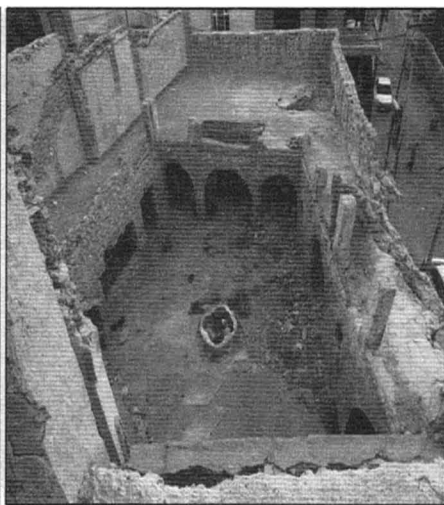
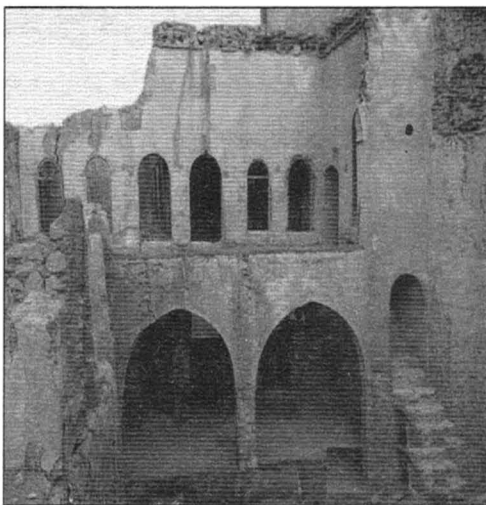
ده‌رگاوه‌ نه‌جهره له‌دار دروست ده‌کرا لای دارتاش ده‌رگاگان کیلونیان نه‌بوو پشک ده‌درا کلیلی داری پیوه بوو که ده‌چوینه ده‌ره‌وه ده‌یان گوت ده‌رگاکه‌ پشکده‌ وره‌پیشیکه‌ ده‌رگا داره‌کان دوو ده‌ری بوون بزمار ریژ ده‌کرا به‌ بزماریه‌ سه‌ریان بۆ دیکۆر ده‌رگاگان له‌سه‌ر سیوه‌ سیوه‌ دا ده‌نرا بۆ ئه‌وه‌ی عه‌یاری تیک نه‌چی و ئه‌و داره‌ی که ده‌که‌ویته‌ سه‌ر زه‌وی نه‌رزی سیوه‌ سیوه‌ پارچه‌ لاستیک یان قایشه‌کی به‌هیزبوو له‌ناو قۆلتیک داده‌نرا داری ده‌رگاکه‌ی له‌ سه‌ر ده‌سورا جاری واهه‌بوو داره‌که له‌ سه‌ر قایشه‌ که‌ لاده‌چوو ده‌رگاکه‌ خراب ده‌بوو یا شه‌ت ده‌بوو ده‌یان گوت ده‌رگاکه له‌ ریسمه‌ چوه‌.

ئه‌م وشانه‌ هه‌ر نه‌ماون له‌ جیاتی تانکی ئاو هه‌موو مالیک حه‌وزیکی له‌ناوه‌راستی حه‌وشه‌ هه‌بوو به‌لوعه‌یه‌کی تیده‌خرا له‌ جیاتی ده‌ست شۆر ده‌ست و چاومان له‌وی ده‌شوست.

جگه له مه جاران سخان و گیزهر نه بوو چه مامیا دروست ده کرد به دار گهرمیان ده کرد مه نجه لیکي به قوه تیان ده خسته ژیرزه وی چه مام و سه ره که یان به قسل داده پووشی چونکه چیمه تنو نه بوو چه مامی جاران جگه له وهی که ئاوه که ی گهرم ده بوو ئه رزه که شی گهرم ده بوو پییان ده گوت چه مامی چه هه نه می.

جاران به شی زوری سه قفی ژووره کان گونبهت بوون وه ستای به نای زور باش هه بوون ئه گهر جی نه یان خویندبوو له هیچ شوینیکي بیناسا زی وهک حمدامین وه ستا شاکر، وه ستا عه بده، وه ستا رشید حاجی عبود، وه ستا عبدالله کوری، وه ستا به کری حاجی عبدالله، وه ستا فتحی کاکه شیخ صالح، وه ستا حویز، وه ستا سمایل، وه ستا خورشید حمید، وه ستا علی اغا وه ستا چه مه رهش به راستی به نابوون بو دروستکردنی ته لارسازی.

هه موو ده رگایه کی چه وشه له جیاتی چه رهس چه کوچه کی ئاسنی پیوه بوو که میوان ده هات به م چه کوچه له ده رگای دها هه ر ماله دهنگی ده رگای خوی ده زانی هه موو ده رگایه ک پشتی هه بوو شه وان به کاریان ده هیئا بو توندو تولی پشتی هه بوو له ئاسن دروست کرابوو ههش بوو دار شه وان ده درایه پشت ده رگا.



زنجیره‌ی پیتجه‌م

(کۆیه‌ی جاران)

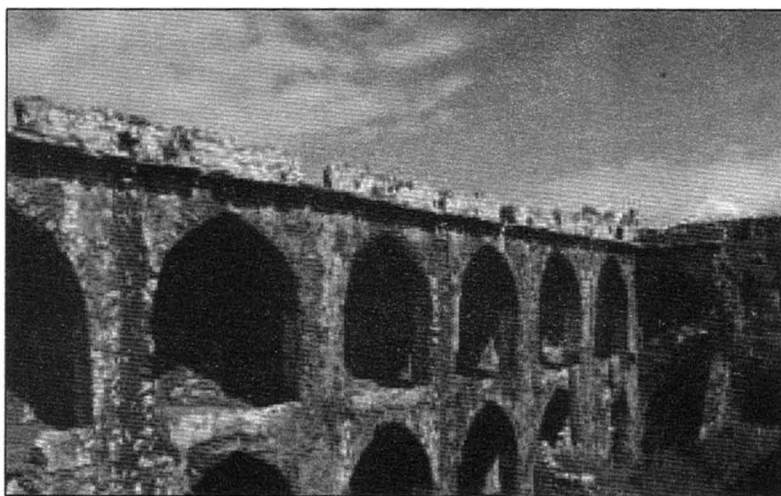
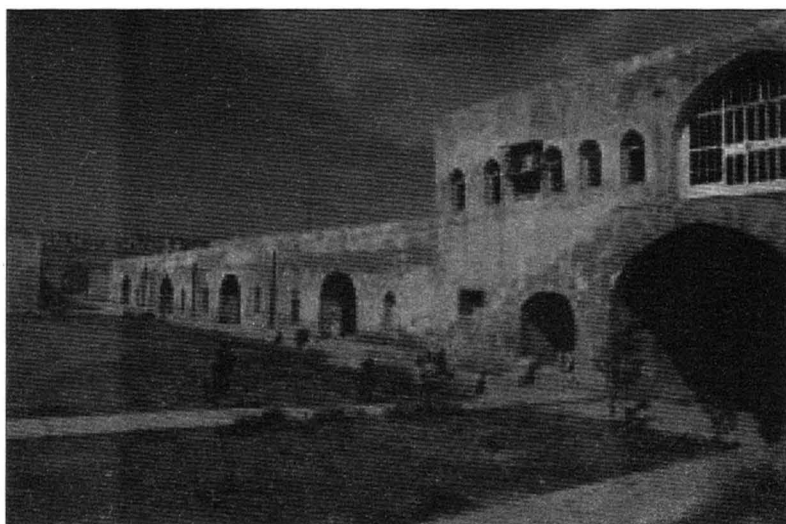
له‌زنجیره‌ی پیتشوو باسی وه‌ستای به‌نامان کرد له‌م شاره شوینه‌واری زۆر سه‌رنج راکیشهری تیدایه ژماره‌ی شوینه‌واره‌کانی که له‌م شاره هه‌یه نزیکه‌ی سه‌دو هه‌شتا شوینه‌واری لی یه‌خانی گه‌وره خانی قادری یاسین له‌شوینه‌واره‌کۆنه‌کانن که به‌مه‌لکایه‌تی هی مالی تاهیر چه‌له‌بی و قادری یاسینه به‌لام به‌ناوی خوالیخۆشبوو قادری یاسین ناسراوه چونکه ئەو ئیداره‌ی ده‌کرد به‌داخه‌وه ئەم سال کراوه به‌ریزه دوکان سیمای شوینه‌واری پیوه نه‌ماوه.

خانی مه‌حمود ئاغا له‌ناو بازاری کۆیه‌یه له‌سه‌ر ده‌رگا‌که‌ی میژووی دروست کردنه‌که‌ی له‌سه‌ر نوسراوه که ده‌گه‌ریته‌وه بو سالی ۱۸۶۰/زایینی هاوشیوه‌ی که‌مه له‌ناوچه‌که رووبه‌ره‌که‌ی ۱۳۰۰/مه‌تر چوارگۆشه‌یه به‌داخه‌وه به‌ره‌و له‌ناوچوون و رووخان ده‌چی ده‌ستگا په‌یوه‌نداره‌کانی کۆیه هیچ بایه‌خ به‌م شوینه‌وارانه نادات رابردووی پیشکه‌وتنی میله‌تان به شوینه‌واره‌کانیان پیوانه ده‌کریت.

به‌لام به‌رپرسه‌کانی کۆیه له‌دوای راپه‌رینه‌وه هه‌موو شوینه‌واره رهنگین و جوانه‌کانی ئەم شاره‌یان له‌ناوبرد له‌جیاتی پاراستنی. له‌کۆیه چوار چه‌مامی زۆر ده‌گه‌من هه‌بوون چه‌مامی پیسکان چه‌مامی چه‌سه‌ن ئاغا و چه‌مامی ناوه‌ند و چه‌مامی جمهوری به‌نده خۆم له هه‌موو چه‌مامه‌کان شوشتووه باوه‌رتان هه‌بێ گه‌وره‌ترین تاوانه تیکدانی کراون به‌گه‌راج و بازارو خانووبه‌ره

چه‌مامیکی دیکه‌ش هه‌بوو به‌ناوی چه‌مام ئاسۆ ئه‌ویش تیکدراوه بووه به‌اسواق له‌سنووری کۆیه نزیکه‌ی ۱۸۰/شوینه‌واری لی یه له‌ناوشاری کۆیه زۆر خانووی شوینه‌واری لی یه هه‌مووی به‌ره‌و رمان و له‌ناوچوون ده‌چی له‌سایه‌ی به‌رپرسیانی دوای راپه‌رین ته‌نها ئه‌وانه‌ی خه‌ریکی فلیم ده‌رکردنن دینه ناو شوینه‌واره‌کانی ئەم شاره ئەم شاره.

دوو قه‌سهریش له‌م‌ شاره‌ هه‌یه‌ که‌نمونه‌یان‌ که‌مه‌ جاران‌ شوینی‌ بازرگانه‌ گه‌وره‌کان‌ بوون‌ ئیستا‌ ره‌واجی‌ نه‌ماوه‌ وه‌ک‌ جاران‌ له‌کۆیه‌ قشله‌یه‌کی‌ سه‌رده‌می‌ عوسمانیه‌کانیش‌ هه‌یه‌ کۆیه‌ ئیستا‌ به‌ره‌و‌ وێرانه‌ ده‌چئ‌ هه‌موو‌ جوانیه‌ میژوویی‌ به‌کانیان‌ شیواند‌ شیواندنی‌ جوانیه‌کانی‌ ئه‌م‌ شاره‌ ناشیرین‌ کردنی‌ میژووی‌ کورده‌ له‌کۆیه‌ له‌نزیك‌ به‌یتارخانه‌ شوینیک‌ هه‌بوو‌ پێیان‌ ده‌گوت‌ چوارتاقان‌ شوینی‌ پشودانی‌ ئه‌م‌ کاروانانه‌بوو‌ که‌ ده‌هاتنه‌ کۆیه‌و‌ پێیدا‌ تێده‌په‌رین‌.



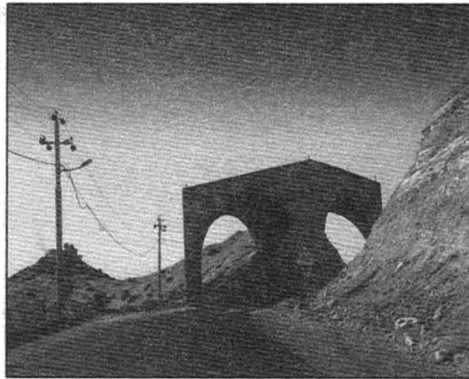
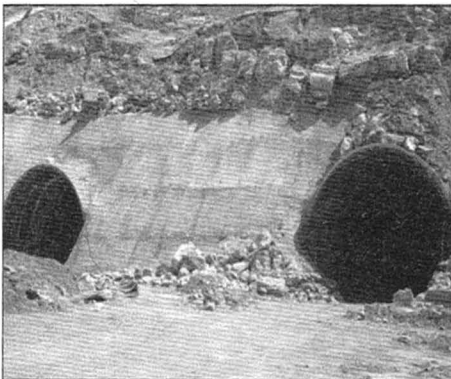
زنجیره‌ی شه‌شهم

له‌مه‌وبهر باسی شویننه‌واره‌کانی کۆیه مانکرد جگه له‌م شوینانه له‌کۆیه چهند تاڤیک هه‌یه له‌گه‌ره‌که‌کان وه‌ک تاڤی مالی جه‌میل ئاغا له‌گه‌ره‌کی هه‌واوان تاڤی عه‌ولا به‌گ له‌گه‌ره‌کی قه‌لات لای دوکانی سوڤی سه‌لیم تاڤی ناوبازار تاڤی لای مالی حاجی سابیر له‌گه‌ره‌کی قه‌لات پشت مزگه‌وتی مه‌حمود ئاغا تاڤی مالی حه‌مه‌ اغا به‌ به‌رجا ده‌که‌وت له‌ته‌نیشته‌ ته‌کیه‌ی تاله‌بانی بوو تاڤه‌ک هه‌بوو له‌ پشت مزگه‌وتی سید جامی بوو ئه‌ویشیان تیڤ داوه‌ نه‌ماوه سه‌یرم هات که‌ چاوم پێ که‌وت نه‌ماوه تاڤی نزیک مزگه‌وتی موڤتی گردی مه‌لا مه‌حمود به‌رانبه‌ر بلدییه‌ی کۆن وه‌ک گردی قالیچانئاغای هه‌ولێر بوو له‌گه‌ل زه‌وی یه‌کسان کراوه بووه به‌ زه‌وی نیشته‌جێ کردن.

پردیڤ هه‌بوو له‌شیوی ره‌زان خوار قوتابخانه‌ی قادریه‌ ریڤای گۆرستانی ده‌رویش خدر ته‌مه‌نی دووسه‌د سال ده‌بوو به‌قسل دروست کرابوو جاده‌یه‌کیان له‌وئ دروست کردوو به‌ بووری چیمه‌نتۆ ئاوهرۆکه‌یان بۆ کردوو له‌جیاتی ئه‌وه‌ی جسریکیان له‌سه‌ر دروست بکردباوه جاده‌که هه‌مووی رووچوووه جاده‌کی جۆت ساییدیان کردوو له‌ده‌ره‌وه‌ی کۆیه گوايه خه‌ت سه‌ریعه به‌ناوی به‌ریز خوالیخۆشبوو مام جه‌لاله‌وه ناونرابوو هه‌ مووی بووه به‌ چال و داته‌پیوه هه‌یچ سه‌یاره‌ک ناتوانی پیندا تیپه‌ریت هه‌ر بۆیه له‌وحه‌که‌ی که‌ناوی خوالیخۆشبووی به‌سه‌ره‌وه بوو لایان دا.

ماوه‌ی ۲۹/ساله جاده‌ی ناوشاریان پێ دروست ناکری که‌ درێژی یه‌که‌ی ۶۰۰/مه‌تره جگه له‌مانه دووجار پاره بۆ دروستکردنی تونیلی شاخی هه‌یبه‌ت سولتان ده‌رچوو به‌نیوه چلی به‌ جێیان هه‌تشت به‌ملیون دۆلاریان خه‌رجکرد بۆ نوۆزه‌نکردنه‌وه‌ی شاخی هه‌یبه‌ت سولتان هه‌مووی دارماوه هاولاتی که‌به‌وئ دا تینده‌په‌ریت ده‌بی خۆی ته‌سلیم خودا بکات و وه‌سیه‌ت بکا به‌راستی شار وێرانه. کۆیه سه‌رچاوه‌ی زانست بووه له‌دێر زه‌مانه‌وه مه‌لاو زاناو شاعیرو سیاسه‌ت مه‌داری

گهورهی لی پورهده بووه وهک جهنابی مهلا عبداللهی جهلیزاده و جهنابی مهلاهی گهورهی کوری و حاجی قادرو دلدارو سامی عه و دال و عهونی شاعیرو مامی گهوره مام جهلالی خوالیخویشبوو جارن سوخته خانه و حوجرهی فهقییان هه بوو له کوردستانی رۆژهه لاته وه خه لک دههاتن بوخویندن له شاری کۆیه وهک جامعه بوو، هه ندیک پیدایستی خویندن دابین دهکرا وهک سورخ که مه ره که بی ئیستابوو قه له م قامیش که دهیان خسته ناو قدوی سورخ له سه ره کاغه ز پییان دهنووس له کۆیه هه موو ئامیره کانی هونه رهنندان دروست دهکرا وهک دهف دههؤل زورنا شمشال نایه پیک و دوزه له دمبک پیستهی ئه م ئامیرانه له دهباخانان خویش دهکرا له م شاره دهنگ خویشی زور لی بووه.



زنجیره‌ی حه‌وته‌م

هاوریتیانی به‌ریز له زنجیره‌ی پینجه‌م ئاماژه‌م به خانی خوالیخو‌شبوو قادری یاسین کرد ئه‌م خانه مولکایه‌تی یه‌که‌ی نیوه‌ی هی مالی مام قادری یاسین و مام توفیق ی یاسینه نیوه‌که‌ی دیکه هی خوالیخو‌شبوو تاهیر چه‌له‌بی یه.

برایان له‌کۆیه هه‌ندیک پیشه‌وه‌ری پزیشکی هه‌بوون که به‌کاری ئیسک شکان و هه‌ر به‌ستنه‌وه‌ی هه‌لساون وه‌ک حاجی حسین شیله‌یی وسدیقی شینه‌و مام سالحی حمد مسته‌فا و حاجی مامه‌ی سکتانی هه‌ندیک هه‌بوون ده‌رمان گیاییان دروست ده‌کرد بۆ برین و زارکولی وه‌ک نه‌نکه‌هه‌لیمه‌و یا عه‌یشی‌ی حاجی سالح مه‌ستور و یا جه‌میله‌ی به‌کری، باو‌کم عومه‌ر خه‌مه‌د له‌دایکی فی‌ره‌ گرته‌وه‌ی ده‌رمان بوو بۆ چاره‌سه‌رکردنی نه‌خو‌شی پیسته له‌کۆیه چه‌ندین که‌س به‌م ده‌رمانه‌ چابوونه‌ته‌وه.

هه‌ندیک ده‌رمانی سوتاندنیان دروست ده‌کرد هه‌ندیک هه‌بوون ناوکی نه‌خو‌شانیان ده‌هیناوه وه‌ک سدیقی شینه‌و و حاجی باسه‌ وعه‌زیزی باسه‌ هه‌ندیک پی‌ره‌ژن هه‌بوو بۆن و ترسیان له‌مندالان ده‌رده‌کردو پشکو‌یان به‌سه‌ردا ده‌کوژانده‌و یا مسیان به‌سه‌ردا ده‌توانده‌وه له‌ناو مه‌ق‌ری. پی‌ره‌ژن هه‌بوو به‌کاری مامانی و نه‌خو‌شی ژنان هه‌له‌ده‌ستا وه‌ک یا عه‌یشی‌ی که‌ریمی ساحیتبه‌و یا هه‌یبه‌تی دایکی اسماعیلی خه‌یات و نه‌نکه‌هه‌لیمه‌م و پور ئه‌سران و نه‌نکه‌هه‌یشی‌ی مام نه‌جم و سسته‌ر سه‌بری و سسته‌ر مریه‌م هتد.

ئه‌مانه‌ی به‌م کاره‌هه‌له‌ده‌ستان بۆ رازیکردنی خودابوو به‌خشیشه‌کی که‌میان ده‌دانی جگه له‌مانه‌ جاران سالو‌نی جوانکاری بۆ ژنان نه‌بوو چه‌ند پی‌ره‌ژنیکی قسه‌خو‌ش و به‌ریز به‌م کاره‌هه‌له‌ده‌ستان پیداو‌یستی جوانکاریان ده‌خسته‌ناو توره‌که‌یه‌کی په‌رۆ له‌بن که‌وش و هه‌نگریان داده‌ناو ده‌چووه‌نه ئه‌و مالانه‌ی که‌ ژنه‌کانیان جوابیان بۆ ده‌ناردن به‌و پی‌ره‌ ژنانه‌یان ده‌گوت ده‌م و چاو‌که‌ر ئه‌م ده‌م و

چاوکه رانه ده بوو کاتیک که ده چنه ماله که پیاو کوری گوره له مال نه بن کاتی دهستی ده کرد به کاری جوانکاری دهم و چاوکه ر ژنی ماله که ی ده برده په نایه ک یا سهربان نه ک یه ک دیار بی وه ک ئیستا نه بوو پیاو ژن با بو سالون و چاوهریشی بکا هتا بیهنیتته وه کچ بو ی نه بوو جوانکاری بکات تاشووی ده کرد مه واده کانی پیره ژنه دهم و چاو که ره کان بریتی بوون له سپیاو و داوی ده زی و شه کراوی گیراوه و موو کیتشه ک و مقهست و ئاوینه یه کی خری گچکه به راستی ژنی جاران مه غدور بوون ئه م پاره یه ی که ده درا به دهم و چاو که ر بیست فلس بوو ژن ده بوو پاره بگری بیداته هقی پیداویستی یه کانی پیاو سالاری مه بوو ژنی جاران دهست ره نگین بوون لیفکه و گو ره وی و سه لته و کوره جه و چاکه تی به لوکه و کلاویان دروست ده کرد پاره یان په ی داده کرد خه رچی خو یان پی دابین ده کرد.



زنجیره‌ی هه‌شتم

(شهوی بهراتی ی جارانی کویه)

جاران چاوه‌ری ی ئه‌وه‌بووین شهوی شهو بهرات بی نوقل و قه‌سپ و هه‌لقوم له‌هه‌موو مالیک ئاماده ده‌کرا شهو دواى نان خواردنی ئیواره مندالان به کۆلانیان ده‌گه‌ران کۆمه‌ل کۆمه‌ل له ده‌رگای مال به‌مالی کۆلانیان ده‌دا به‌ده‌م گۆرانی شهوی شهو بهراتی دوو کورو کچتان داتی کابانی ده‌ست له‌مالی بگیری به‌شی منداله ورتکان بنیری.

خاوه‌ن مال ده‌رگای ده‌کرده‌وه به‌خۆو قاپه نوقل و قه‌سپی کورد کوژ و لوقوم جاری وا هه‌بوو هه‌ندی مال پاره‌شیان ده‌دا که عانه‌یه‌ک یا ده‌فلس بوو عانه‌ک چوار فلس بوو ماوه‌ی سی شهو به‌م شیوه‌یه ده‌گه‌راین هه‌ر منداله کچ کور توره‌که‌یه‌کی پی بوو ئه‌م شتانه‌ی که وه‌ری ده‌گرت له‌ناوی داده‌نا زۆرجار خاوه‌ن مال ده‌رگای نه‌ ده‌کرده‌وه منداله‌کان هه‌موویان له‌ده‌رگا‌که‌یان ده‌دا خاوه‌ن مالیان ناچار ده‌کرد ده‌رگا بکاته‌وه زۆرجار بۆتۆله سه‌ندنه‌وه له منداله‌کان له‌سه‌ربان ستله



ئاويكيان پيدا دهكردين دهبوو بههراو واق و و يق بهراستي خوښ بوو.
زورجار ميړ مندالي گهورهش دههاتنه شهو بهرات پهلاماري
كيسه ي منداله كانيان دهداو دهيان فراند شهويك من و كاك نازمي برام
چوپنه شهو بهرات له بن تاقي مالي همه ئاغا دوو ميړ مندالي گهوره
پهلاماري كيسه ي پر خورماو نوقل و ههلقوميان داو فراند يان ئه م
شهوه بهدهست بهتالي گهراينهوه بهلام باوكم خوا لي ي خوښي
قهره بووي بؤكردينهوه سهرو دهفلسي پيدايين بهراستي شهواني عومرو
بهرات خوښي خو ي هه بوو ئاسايش بهرقه رار بوو كويه چوار گه رهك
بوو هر منداله له گه رهكي خو ي شهو بهراتي دهكرد.

زنجیره‌ی نۆیه‌م

(کۆیه‌ی جاران)

له زنجیره‌ی چه‌وته‌م باسی ئه‌م پیره ژنانه‌مان کرد که به‌کاری جوانکاری هه‌لده‌ستان تائێستا پارێزگاریان له‌ناونیشانه‌کانیان کردووه وه‌ک یاعصمه‌ت یا هه‌یبه‌ت یاعه‌یشی زۆر قسه‌خۆش و گالته‌چی بوون سه‌رگوزه‌شته‌ی خۆشم له‌گه‌ل یا‌هه‌یبه‌ت هه‌یه جیرانمان بوو بۆ خۆشیتان ده‌یگێرمه‌وه.

جاریک ژنیک هات بۆ‌لای یا‌هه‌یبه‌ت بۆ ئه‌وه‌ی ده‌م چاوی بۆ بکات من له‌سه‌ربان ده‌رسم ده‌کرد خانووه‌که‌مان کۆشک بوو به‌سه‌ر خانووی مالی یا‌هه‌یبه‌تی ده‌روانی یا‌هه‌یبه‌ت ژنه‌که‌ی هه‌ینا به‌ره‌تاو له‌بانی دوا‌ی نیوه‌رۆ بوو یا‌هه‌یبه‌ت په‌رۆیه‌کی جلی راخست ده‌سته‌ باشی یه‌کی ئاسنجاوی له‌سه‌ر دانا دواتر توره‌که‌ی شروشالاتی له‌سه‌رروو کرد ئه‌وجا له‌گه‌ل ژنه‌ سه‌ر به‌قوره‌که‌ به‌رامبه‌ر یه‌ک دانێشتن ئاگام لێبوو یا‌هه‌یبه‌ت به‌په‌رۆکه‌کی سپیاوی له‌رووی ژنه‌ ده‌دا من له‌پیشه‌وه هه‌ندیک



ورتکه بهردی گچکه م ئاماده کردبوو کاتی یا هه یبته دهزی و داوی
دهر هیتا لاقه کی خسته بهر خوی و لاقی چه په شی در یژ کرد دهستی کرد
به داو پین داهیتان بهرووی ژنه منیش سه رم بهرز کرده وه له ستاره ی بان
بهردیکی گچکه م هاویشته به ناو سینیه که کهوت دهنگی هات سه ریان
بهرز کرده وه هیچیان نه دیت ئەم جاره یا هه یبته خه ریکی داو لیدان ببوو
بهردیکی دیکه م هاویشته ژنه که و یا هه یبته راچله کین ژنه که به
یا هه یبته تی دهگوت ئەوه چی یه یا هه یبته بۆ دل نه وایی ژنه دهگوت
کیتشکۆکه یه جاره کی دیکه یا هه یبته دهستی کرده وه به کار دوو بهردی
یهک له دوا یه کم هاویشته به یا هه یبته کهوت زۆرتسا ئاگام لیبوو
دهنگه دهنگ و فسکه فسکیان لئ په یادابوو له گهل ژنه که دیار بوو
به ژنه که ی دهگوت داکم ههسته با بچینه ژووری با سه رمان نه شکینن
یا هه یبته شته کانی به خیرایی خر ده کرده وه و ژنه ی به نیوه چلی برده
خواری له بان.

زنجیره‌ی دهیه‌م

(کۆیه‌ی جاران)

له زنجیره‌ی هه‌وته‌م باسی هه‌ندیک که‌سما‌ن کرد که به‌پیشه‌ی پزیشکی میلی هه‌لده‌ستان و خه‌لکی باوه‌ری پینان بوو (نادری کاره‌باو وه‌ستا صالحی حمد مسته‌فا) ناوکیان ده‌هیتاوه زۆر جار له بازار دیومه ناوکیان هیتاوه ته‌وه زه‌لامه‌که‌یان هه‌لواسیوه یا به‌دریژبوون ده‌ستی له‌سکی داوه

جگه له‌مه که‌سانیک هه‌بوون بالوکه‌و ئیشکه بیرۆیان چاک ده‌کرده‌وه ده‌بوو ته‌نها چوارشه‌مه‌ممه بچووبای بۆ چاره‌سه‌رکردن ده‌بوو جۆیان گورچيله‌ی حه‌یوانیان ببردبا له‌بن زه‌وییان داده‌نا که‌ ده‌رزی بالوکه یا میخه‌که‌که نه‌ده‌ما هیشکه بیرۆکه‌ش به‌رۆنی درکه‌زی چاک ده‌بووه جگه له‌مه ده‌رمانی که‌چه‌لیش هه‌بوو ئه‌مانه‌ی به‌م کارانه هه‌لده‌ستان (مجید مام عوسمان یا عه‌یشی مام نه‌جم، شیخ که‌مال، ئه‌حمه‌دی شینه، حاجی مامه‌ی سکتان).

سه‌رتاشه‌کان هه‌موو جۆره ده‌رمانیکی میلی یان هه‌بوو سه‌رتاشه‌کان سونه‌تیشیان ده‌کرد ده‌چوونه مالان به‌خۆیان و جانتا شه‌ره‌کانیان شاگرده‌کانیان بۆیان هه‌لده‌گرتن ئه‌مه ناوی سه‌رتاشه‌کانی کۆیه‌ی جارانه خوا به به‌هه‌شت شادیان بکات.

- ۱- وه‌ستا معروف کامه‌لا له‌گوزه‌ری نه‌جاران بوو.
- ۲- وه‌ستا حه‌مه‌ه‌لی مامه ئه‌مینی مام قادر چاوشین.
- ۳- کاکه ئه‌حمه‌دی ئه‌سه‌عه‌ده سور که‌ناسراوه به‌کاکه ئه‌فه‌ندی له‌گه‌ل سامی کوری.
- ۴- وه‌ستا مه‌حمودی ئه‌سه‌عه‌ده‌سور.
- ۵- وه‌ستا ئه‌حمه‌ده‌گچکه‌ل.
- ۶- مینه‌ی حه‌مه‌سه‌لیم کوریکێ له‌به‌غدا اعدام کرا له‌ ۱۹۷۴ به‌ناوی فوئاد.
- ۷- باقی مام صالح.

۸- حەمەى سۆفى عبداللەى حەمامچى.
 ۹- بەكرى حەلاق و زريان اسماعيل و شىركو حەوىز و فاضل حەلاق.

۱۰- وەستا عبداللەى رشيد فقى قادرى.
 ۱۱- وەستا جەمال.

تەنھا وەستا بەكر لەژيان ماوھ سەرتاشەكان دەچوونە مالان بۆ خەتەنەكردن، مندالى واهەبوو ميژمندال بوو گەورە بوو سونەتيان دەكرد بەسى زەلامى بەهيز لە عارديان دەداو دەيان گرت وەك گيرەى نەجار ئەوجا وەستا تيخى پيدا دەينا ئەمەى زۆر سەرنج راکيشەر بوو يەكيك لەنزيك وەستا رادەو وەستا كە دەيبرى مندالەكە يەك بەخۆى دەى هاراند كەسيك لوقمىكى گەورەى لەزارى دەپەست بۆ ئەو دەى دەم كوتى بكات دەبوو ئەو كەسەى سونەت دەكرا كراسىكى سىي دريژ لەبەر بكات سى رۆژ لەمال پار بداتەو.

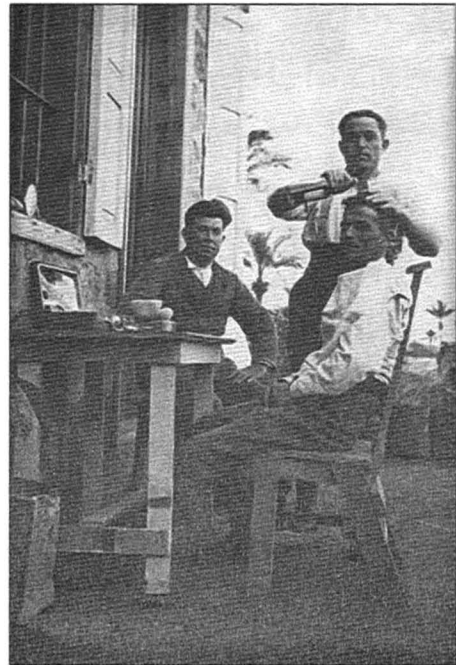
دواى وەستاي سەرتاش دەهاتەو پەرۆكەى ليدەكردەو و تەداوى



ووستا مەحمود حەلاق



جەمال حەلاق



دەکرد زۆر جار لە کۆلانه تەنگە بەرەکانی کۆیە منداڵ ھەلدەھات یاخۆی
حەشاردەدا لەترسی سونەتکردن زۆر جار باوکمان دەیان ترساندین
دەیان گوت ئەگەر عاقل نەبن سونەتان دەکەینەوہ لەترسان بەعاقلی
دادەنیشتین دکتۆر سەلاح جەمال سونەتی دەکرد دەیگوت ساواری
ناخۆی.

بۆ زانیاری زیاتر مامانەکانی کۆیەش بەرپرس بوون بەکاری
سونەتکردنی کچان ھەلدەستان لەم سەردەمە منداڵ ھەر زوو سونەت
دەکریت نابێ بەترس وگرفت بۆی.

زنجیره یانزده

(کویه ی جاران)

له زنجیره ی رابردوو باسی سهرتاشه کانمانکرد بهردهوام دهبین له ناو هینانیا.

۱۲- وهستا حمد امین، باوکی شهید محهمه د حهلاق.

۱۳- وهستا امیر فتح الله خمچی.

۱۴- وهستا عبدالخالق علی.

سهرتاشه کان که رسته کانیاں بریتی بوو له گویزان و مه کینه یه کی سهرتاشینی ئەلمانی و موسی مارکه ی ناسیت و په شته ماریک و فلچه یه ک و یه ک دوو مه قه سست ئاوینه یه کی گه وره له گه ل مه سینه و دهست شوژی چونکه مغسل نه بوو کتلیه کی گه وره شیان هه بوو ئاویان تینداگه رم ده کرد.

هه ق دهستی سهرتاشینی مندال نیودرهم بوو هی گه وراں دره میک بوو پیاو سهری خویمان گویزان لی دها سهرتاشه کان کاکولیاں بو مندالان ده هیشته وهو سهریاں حه فر ده کردن.

وه ک ئیستا هه موو سهرتاشیک گلۆته شه بیکی گه وره ی له سه ر میز هه بوو که شوینیکی ده بری شه بی لی دها جاری واهه بوو له دوو سی شوین سهرمان بریندا ده بوو گویزان کانیاں له ناو شوشه ی شه باو داده نا گه لیک که س سهری پر ئه سپی و رشک بوو که چی سهرتاش سهری ده تاشین.

جاران عه یب بوو سهرتاش بگوری که سهرتاش دهمرد خه مان دهه اتی هه ندیک سهرتاش هه بوون له کولانه کان و گونده کان سه فه ری بوون خه لکیان له سه ر ته نه که داده نا، ئه وه ی سه یرو سه مه ره بوو سهرتاشه کان زورجار قسه ی زور سه یریاں لی ده پرسین و ئیمه ش ساوئله که بووین هه مووشتمان بو یاس ده کردن کور ئه گه ر یه که م جار سهری چاک بکردبایه پرچه که یان کو ده کرده وه به پاره ده یان کیتشا

پاره‌کەیان دەکرده خێر ئەگەر یه‌کێک سه‌ری بشکابا یا ده‌ستی به‌چه‌قۆ
ببریايه ده‌یان هێنا بۆلای سه‌رتاشه‌کان ده‌رمانی ده‌کرد .
له‌کۆیه مام قاله‌ی فه‌قێانی و خێزانی عه‌بد جاسم ده‌رمانی ئیشه‌که
بیرۆکه‌یان دروست ده‌کرد مام فه‌قی سه‌عید بالوکه‌ی ده‌بری باوکی
ره‌حه‌تیم ده‌رمانی نه‌خۆشی پیستی ده‌گرتوه‌وه له‌ نه‌نکم فی‌ربووبوو
نه‌خۆشه‌کانیان بێ به‌رابه‌ر چاک ده‌کرده‌وه.



- ١- شه‌هید ئیبراهیم ئەحمه‌د به‌گ.
- ٢- م. کازم عومه‌ر ده‌باغ.
- ٣- خوالیخۆشبوو ئەمیر فه‌تحوللا.

زنجیره‌ی دوانزده

(پیشه‌وهره‌کانی جارانی کۆیه)

شاره خنجیلانه‌که‌ی کۆیه له رابردوو پیشه‌وهری جۆراو جۆری زۆر شاره‌زاو ده ست رهنگینی لئ بووه توانیویانه که‌لوپه‌لی سه‌رده‌میانه‌ی پئویست دروست بکه‌ن بۆ خۆیان و ده‌وروبه‌ریان وه‌ک شاریکی پیشه‌سازی ناوبانگی ده‌رکردوه.

له‌م شاره شوینتیک هه‌یه به‌ناوی ده‌باخانان که جاران به‌گه‌ره‌کی ده‌باخانان ناو ده‌هینرا له سالی ۱۹۶۸ شه‌قامتیک به‌ناو ئەم گه‌ره‌که داها‌ت له فولکه‌ی حاجی قادر تا جاده‌ی سه‌ر ره‌زان واته جاده‌ی پیش ته‌کیه‌ی تاله‌بانی ده‌باخانان هه‌موو بوو به‌جاده ته‌نها هه‌ندیک زه‌وی ده‌باخانانی ئیمه ماوه‌ته‌وه که ئیستا کراوه به‌ریزه دوکان ده‌باخانان بۆ سه‌رده‌می خۆی زۆر گرنگ بووه خوری هه‌موو ناوچه‌ی بیتوین و رانیه و حاجی ئۆمه‌ران ده‌هاته‌وه ئەم ده‌باخانه‌یه به باری بارگیرو گا خوریه‌کانیان به تۆری دروستکراو له‌موو ده‌هینا جاران گا بۆ بارکردن به‌کار ده‌هات.

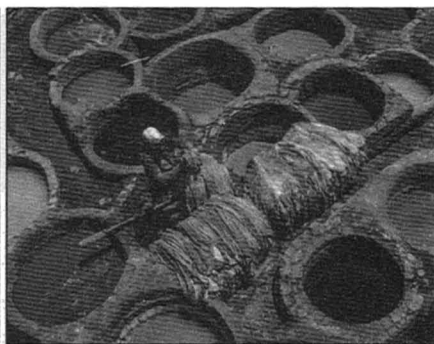
له‌م شوینه هه‌موو جۆره پیسته‌یه‌ک خۆش ده‌کراو ده‌کرا به‌قایش که‌پیتلاوو زین و فیشه‌ک دان و قایش و فه‌روو پیسته‌ی دانیشتنی لئ دروست ده‌کرا ، جگه له‌مه له‌ده‌باخانان ریخه‌لوک خۆش ده‌کرا بۆ داوی ئامیری موسیقا قۆچی گامیش و گاو بزنیشیان بۆ ده‌سکی خه‌نجه‌رو چه‌قۆ ئاماده ده‌کرد جگه له‌مانه خوری له‌گه‌ل لوا و موو مه‌ره‌ز له‌م شوینه ئاماده ده‌کرا بۆ دروست کردنی لباد، جاجم، به‌رمال، خرا، جوال، شه‌به‌که‌ی بار وه‌ک گونیه به‌کارده‌هات.

بۆ دروست کردنی گۆریه‌و پوزه‌وانه له‌گه‌ل فانیله‌و په‌سته‌ک و که‌په‌نه‌ک له‌گه‌ل کوره‌بار، کلاوی لبادی سه‌پانان له‌گه‌ل ده‌سرازه‌ی لانک که دیانه‌کانی کۆیه ئەم خوری و مووانه‌یان له‌ده‌باخانان ده‌کری داوی پاک‌ردنه‌وه‌و شوشته‌وه‌ی له‌شانه‌یان هه‌دا و ده‌یان رست و ده‌یان کرده داو، داوی له‌خه‌ره‌کیان هه‌داو ده‌یان کرد به‌جاجم و به‌رمال و پینداویسته‌کانی دیکه، مووی بزنه مه‌ره‌زیشیان ده‌کرده رانک و چۆغه‌ر.

دیانه‌کان ده‌ستگای خه‌ره‌کیان له‌ناو ره‌زه‌کانی کۆیه‌دا دامه‌زاندبوو له‌باخچه‌کانی سوّفی قادر باوکی کاک مسته‌فاو کاک خدر له‌ نزیک که‌ونه‌ پرد.

ده‌باخانان پیکه‌اتبوو له‌چهند خانوئیکی گه‌وره‌ هه‌ر خانووه‌ک ساحه‌یه‌کی فراوانی له‌پیش بوو بۆ راوه‌ستانی سه‌یاره‌ی گه‌وره‌و هه‌رخستنی پیسته‌ بۆ وشک کردنه‌وه‌ وه‌ک گه‌راجی کارگه‌کانی ئه‌مرۆ ده‌باخانه‌ به‌مولکایه‌تی به‌ناوی باوکم وه‌ستا عومه‌ر ده‌باغ بوو که‌ مام که‌ریم و کاک مسته‌فا و کاک عبدالرحمن کوری کاره‌کانی ئه‌م ده‌باخانه‌یان به‌ریۆه‌ده‌برد.

ده‌باخانه‌کانی دیکه‌ هی حاجی عبدالله حاجی رسول، فتح‌الله، حاجی رسول، قادری حاجی رسول له‌گه‌ل عومه‌ری کوری، خدری ساییر له‌گه‌ل مسته‌فا عاره‌بی برای. هه‌مووی ئه‌و شوینانه‌ بوون به‌جاده‌ ته‌نها هه‌ندیک له‌ده‌باخانه‌ی ئیمه‌ ماوه‌ وه‌ک ئاماژه‌م پێ کرد که‌کراوه‌ به‌ریزه‌ دوکان.



زنجیره‌ی سینزده

(پیشه‌وه‌ره‌کانی کویه‌ی جاران)

جاران له‌کۆیه‌هه‌موو جوّره‌چه‌قۆ و تیغ و خه‌نجه‌رو شیریی
ده‌رویشان دروست ده‌کرا ئه‌مانه‌ی به‌م کاره‌هه‌لده‌ستان
خوالیخۆشبووان:

۱- مام سابیری مام حمد.

۲- مام عه‌بده مام حمد.

۳- مام محمدی خه‌نجه‌رچی.

۴- مام سابیری برای مام محمد، دوایی چوو ه‌شاری رانیه.

۵- وه‌ستا بۆره‌له‌به‌رانبه‌ر ده‌رگای خانی گه‌وره‌بوو له‌بن تاقه
گچکه‌که‌بوو که ده‌چووی بۆ چایخانه‌ی مام ته‌ها.

۶- مام قادری خه‌نجه‌رچی.

ئه‌م پیشه‌وه‌رانه‌کوره‌یان هه‌بوو به‌خه‌لوز به‌لام به‌هه‌مبانه
هه‌وایان لیده‌دا بۆ ئه‌وه‌ی ئاگره‌که‌باش داگیرسی منداڵ بووین به‌لای
وه‌ستا بۆره‌تیده‌په‌رین ده‌مانگوت پفیده.

چه‌ند که‌سیکی دیکه‌ش هه‌بوون کاتی خۆی خه‌نجه‌رچی بوون
به‌لام پیشه‌که‌یان گۆری بوو وه‌ک حاجی عبدالله خه‌نجه‌رچی که‌مرد
ته‌مه‌نی سه‌د سال ده‌بوو جاران خه‌نجه‌ری ده‌بانی جه‌وه‌هر داری
ده‌سک شوشه‌ زۆر به‌ناوبانگ و به‌نرخ بوو زۆر که‌س خه‌نجه‌ری له‌به‌ر
پشت داده‌نا ده‌یان گوت خه‌نجه‌ر هه‌لگرتن سونه‌ته، له‌م رۆژگاره‌ ئه‌م
پیشه‌یه‌ نه‌ماوه‌ له‌کاتی دروست کردنی ده‌سکی خه‌نجه‌رو چه‌قۆ بۆن
چه‌کی هیسک بلاوده‌بۆوه‌ خه‌لکی هه‌راسان ده‌کرد.

جگه‌ له‌خه‌نجه‌رچییه‌کان هه‌ندیک پیشه‌وه‌ری دیکه‌ هه‌بوون به‌کاری
چه‌خماخ سازی هه‌لده‌ستان هه‌موو جوّره‌چه‌کینکی سه‌رده‌میان چاک
ده‌کرده‌وه‌ وه‌ک تهنگی برنه‌و وه‌سه‌ت برنه‌و تهنگی ئینگیزی و پۆلۆنی
و سه‌مینۆف و په‌ره‌شوت و تاپیری راو ئه‌وانه‌ی به‌م کاره‌هه‌لده‌ستان:

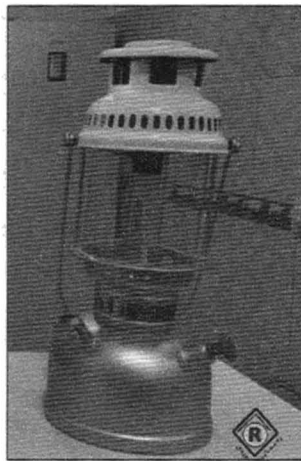
وہستا دہرویش رھقیب و وہستا عوسمانی حمد مستہفای مام
 لہگہل وہستا ئیحسانی کوری و وہستا نصراللہ و ہہندیگ وہستای
 دیکہ ہہبوون تہنہکھچی بوون ہہندیگ کھل وپہلی پیویستیان دروست
 دہکرد وھک سۆپہی دارو مقارہو بۆری سۆپہو سولاوک و ماشہو
 کورہی ئاگرو کھندووی ئارد و نان و پریمز و سیری نان و مووکیش
 و دہرابہ چاکردن و دروست کردنی شوژن و چاک کردنہوہی
 قوزاخہی چرای لالہ و فانۆش و سورہیہ لہگہل چاک کردنہوہی چرای
 لۆکس یا عہنہتریگ دروست کردنی ستل و مہنجہل بہہموو
 قہبارہیہک بۆ ساوار کولان و بۆ ئاوگہرم کردن دروست کردنی سی
 کوچکہی سہر ئاگردان و سیپای بن کوپہی ئاوو شیشہی کہباب و
 گوشت دروستکردنی قہندیلہ جۆرہ چرایہک بوو. دروست کردنی کۆلی
 ئاوو ئالیکي ئاژہل ئہمانہی ئہم کارہیان دہکرد.

وہستا ئیحسان، وہستا توفیق، وہستا رھقیب، وہستا مارف
 شیخانہی بہراستی ئہم پیشہوہرانہی جاران رۆلینکی زۆرگرنگیان



وہستا ئیحسان عوسمان حمد مستہفا

هه‌بووه بۆ دروستکردنی پیتاویستی یه‌کانی ئەو سەردەمه جگه له‌م
پیشه‌وه‌رانه هه‌ندیک پیشه‌وه‌ری دیکه هه‌بوون که‌ل و په‌لیا له‌قور
دروست ده‌کرد وه‌ک گۆسکه گۆزه جه‌رکه شه‌ربه کوپی ئاو قاپی چینی
بۆ ماست ته‌ندوری نانه‌وا به‌راستی ده‌توانین بلین کۆیه‌ی جارن
شاریکی پیشه‌سازی بووه.



زنجیره‌ی چوارده

له‌یادی ره‌شبگیری یه‌که‌ی ۱۹۷۹/۴/۱۱ شاری کویه

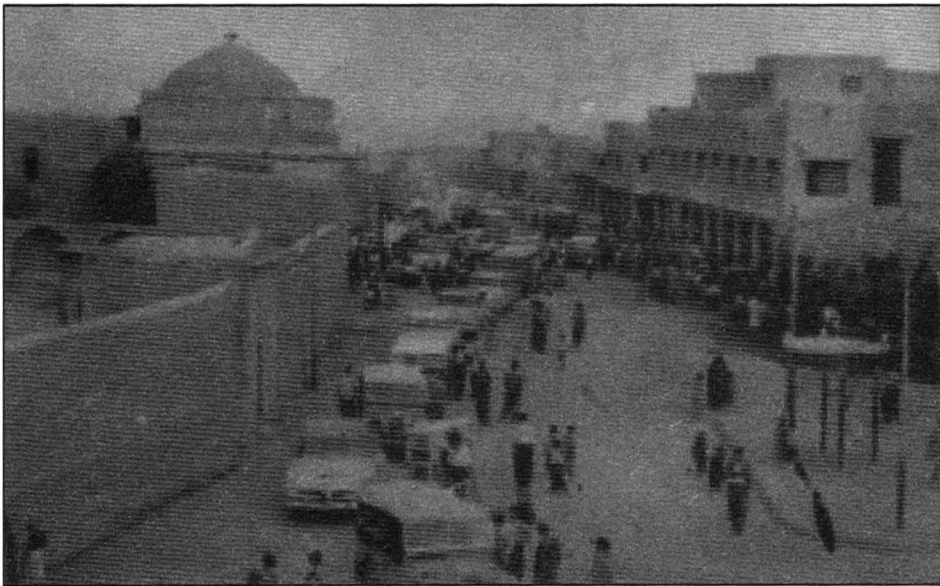
ئه‌مرۆ ۴۱/سال تیده‌په‌ریت به‌سه‌ر ره‌شبگیری یه‌که‌ی شاره
برینداره‌که‌ی کویه که به‌عسی یه تاوان باره‌کان له‌م رۆژه‌دا به‌ده‌یه‌ها
رۆله‌ی کورد په‌روه‌رو خوین گه‌رمی شاری کویه و ته‌ق ته‌ق و ده‌ورو
پشتیان گرت و به‌ لیدان و ئازاردانه‌وه له‌به‌ر چاوی خانه‌واده و دایک و
باوکیان دواتر به‌ده‌ست و چاو به‌ ستراوی ره‌وانه‌ی ئه‌منی هه‌ولیترو
که‌رکوک کران دوا‌ی سی مانگ له‌ ئه‌شکه‌نجه‌دان تاک تاک به‌ره‌لا کران
ئه‌مانه‌ی که به‌ره‌لا‌کران براکانیان له‌ژیر لیدان شه‌هیدبوو بوون
که‌خه‌لکی ته‌ق ته‌ق و کانبی بوون

هه‌ندیک له‌م گیراوانه ده‌گیرنه‌وه که به‌عسی یه خوین ریزه‌کان
هه‌موو رینگایه‌کی ئه‌شکه‌نجه‌دانیان به‌رامبه‌رمان به‌کاره‌ینا هه‌ر له‌ کیتل
ئاوی گه‌رم کاره‌با هه‌لواسین هه‌ر بویه چه‌ند که سینکمان لی شه‌هیدبوو
له‌وانه:

- ۱- عزیز سعید قادر کانبی.
- ۲- وشیار عارف خه‌لکی ته‌ق ته‌ق بوو.
- ئه‌مه‌ش ناوی هه‌ندیک له‌ گیراوه‌کانه که له‌بیرم ماوه داوا‌ی
لیبوردنیش ده‌که‌م له‌وانه‌ی که له‌بیرم نه‌ماون:
- ۱- مامۆستا ناظم عمر ده‌باغ.
- ۲- محمد عمر ده‌باغ.
- ۳- مامۆستا عزیز حه‌مه قاوه‌چی.
- ۴- مامۆستا دلشاد علی امین.
- ۵- ستار مضمدم.
- ۶- اسود مضمدم.
- ۷- به‌ه‌رام رسول خوشناو.
- ۸- حمید عه‌به‌ه حاجی قاره‌مان به‌رگدروو.

- ۹- سه‌رباز مغدید به‌لوعه.
 - ۱۰- مؤفق خدر عارف.
 - ۱۱- وهستا عمر حسن خه‌یات.
 - ۱۲- مامۆستا فوئاد کاکه اسود.
 - ۱۳- حمید که‌مال.
 - ۱۴- مامۆستا نامق عبدالله.
 - ۱۵- عزیز سعید کانبی له‌بن لیدان شه‌هیدبوو.
 - ۱۶- فوئاد ته‌ق ته‌قی له‌بن لیدان شه‌هیدبوو.
 - ۱۷- هه‌سو نصرالدین کانبی.
 - ۱۸- وهاب کیخوا عزیز.
 - ۱۹- پۆلا کیخوا عزیز.
 - ۲۰- نیاز کاکه ره‌ش.
 - ۲۱- مام خدر چایه‌چی.
 - ۲۲- کامل عزیز چایه‌چی.
 - ۲۳- حاجی علی صابر، په‌نجه‌یه‌کی له‌بن ته‌عزیز له‌ده‌ستدا.
 - ۲۴- ئازاد حمید موزه‌مید.
 - ۲۵- دالدار که‌بابچی.
 - ۲۶- جه‌مال قادر یاسین.
 - ۲۷- سالار محمود هه‌لاق.
 - ۲۸- عه‌بدول ره‌زاق به‌رید.
 - ۲۹- حاجی ره‌سول.
 - ۳۰- م.جه‌مال ره‌شید.
 - ۳۱- مامۆستا سه‌عید عبدالله سامی.
- دوای سنی مانگ له‌ئه‌شکه‌نجه‌دان هه‌ندیگ ئازادکران ته‌نها دووکه‌س
مانه‌وه بو دادگای مجلس قیاده‌ئوره‌ئه‌وانیش:
- ۱- مامۆستا ناظم عمر ده‌باغ که ئیستا نوینه‌ری حکومه‌تی هه‌ریمی
کوردستانه‌له‌کۆماری ئیسلامی ئیران.

۲- مامۆستا سه عید عبدالله سامی ئەم دوو له ئەمنی تایبەتی کەرکوک مانەوه تا ۱۹۷۹/۸/۱۱ سه دام له کودەتا یهکی سپی بوو به سه روک کو مار له شوین احمد حسن بکر لیبوردنه کی گشتی ده رکرد بو هه موو به ندرکراوانی سیاسی و ئەوانی دیکه تکایه هه رکهس ناوی به ندرکراوه کانی دیکه ی لایه با بۆم بنیرئ ده بوو یه کیه تی نیشتمانی کوردستان سالانه یادی ئەم ره شبگیریه ی کویه ی بگردبایه وه چونکه سه ره به ریکخستنه کانی یه کیه تی بوون به راستی شاری کویه پیشه نغه له خه بات و قوربانی دان به لام له رووی خزمه تگوزاری شاریکی فه رامۆش کراوه ئەمه ش بی ئەمه کی به رپرسه کان ده رده خات.



زنجیره‌ی پانزده

(پیشه‌وهره‌کانی جارانی کویه)

هه‌ندیك پيشه‌وهره‌کانی خۆی گرنگی خۆی هه‌بوو جارانی هه‌تا سه‌ره‌تای هه‌فتاكان ولاخ به‌هه‌موو جوهره‌کانی رۆلێكى گرنگیان هه‌بوو بۆ گواستنه‌وه‌و راپه‌راندنی کاروباری رۆژانه شوین و رۆلی سه‌ياره‌ی ده‌دیت ولاخ ئه‌وه‌ی كه‌ریكى هه‌بوایه وه‌ك ئه‌وه‌ی وابوو سه‌ياره‌یه‌كى یارس یا تیده‌ی هه‌یه ئاشکرایه كه‌ر هه‌یستر ئه‌سپ بارگین پيويستیان به‌كه‌رسته‌ی وه‌ك كورتان سه‌ر پارو ته‌نگه‌ كه‌ژو گوريس زین لغاو جره‌و هه‌یه له‌كویه ئه‌م كه‌رستانه‌ دروست ده‌كران له‌لایه‌ن كورتان دروه‌كان و سه‌راهه‌كان له‌ناو بازاری كویه گوزه‌ریك هه‌یه به‌ ناوی گوزه‌ری كورتان درووان باوه‌رتان هه‌بێ له‌سه‌ره‌تای شه‌سته‌كان تاحه‌فتاكان ئه‌م گوزه‌ری كورتان درووان جمه‌ی ده‌هات ده‌بوو سه‌ره‌ی بگری بۆ كورتان كرين له‌حاجی ئۆمه‌ران و دۆلی ره‌واندوز و خۆشناوه‌تی و بیتوین و رانیه‌و قه‌لادزی ده‌هاتنه‌ كویه بۆ كورتان و زینی ولاخ كورتان و زینی كویه ناوبانگی ده‌ركردبوو وه‌ك كوشنچی ئه‌مرۆ بوو له‌كورتان دروه‌کانی كویه:

- ۱- وه‌ستا حمدامین.
 - ۲- وه‌ستا به‌كری كوری وه‌ستا حمدامین و عه‌زاوی مام حمدامین.
 - ۳- وه‌ستا عبدالله كورتاندروو.
 - ۴- وه‌ستا حسن وه‌ستا جلال و وه‌ستا كه‌مال وه‌ستا ئه‌میر.
 - ۵- وه‌ستا عه‌زیز كورتاندروو.
 - ۶- وه‌ستا عه‌زیزی برای وه‌ستا هه‌سه‌ن.
 - ۷- وه‌ستا ره‌ئوف.
 - ۸- وه‌ستا عوسمان.
 - ۹- وه‌ستا عمر و حاجی هه‌سه‌نی كوری.
 - ۱۰- وه‌ستا جلال سمایل هه‌مه‌خان.
- ئه‌مانه‌ كه‌رسته‌ی هه‌موو جوهره‌ ولاخیکیان دروست ده‌کرد نرخێ كورتان جیاوازیبوو به‌پێی ئه‌م كه‌رستانه‌ی كه‌بۆی به‌كار ده‌هات

هەندیک کورتان لەکەونە بەرو مافور دروست دەکران ئەمانە گران بوون نرخى دەگەشتە پەنجا دیناری ئەوکات کە بۆ ئەمرۆ دووسەد دۆلاربوو کورتان دروو سەراج پیشەیهکی گران بوون ئەمەش ناوی سەراجەکانی کۆیەیه:

- ۱- وەستا رەفیقی سەراج.
- ۲- وەستا تایەری سەراج.
- ۳- وەستا رەئوفی سەراج.
- ۴- وەستا اسماعیل منصور.

ئەمانە زینی ئەسپ و مایین یان دروست دەکرد لەگەڵ لغاوی فیشەک دان کیفە دەمانچە قایشی پشت تەغلیفی دەفتر خدەمە زینی ولاخ لە کۆیە زۆرگران بوو نرخى دەگەشتە سەد دینار کە دەکاتە ۴۰۰ /دۆلاری ئەمرۆیە کەرەستەى کورتان هەر لەکۆیە دەستەبەر دەکرا سالانە لە وەرزی هاوین کورتان درووکان پوشیکی زۆریان بۆ دەهات بەولاخ لەدۆلی فەقییان پوشی کورتان درێژ بوو نرخى باریک پوش نیو دیناربوو کورتان درووکان کۆگیان هەبوو بۆ عەمبارکردنی پوش عەمبارەکانی پوش لەنزیك خۆیان بوو بەتایبەتی لەخانی گەرە بەلام لەم رۆژگارە بەهۆی زۆر بوونی سەیارە رەواج لەسەر ئەم پیشەیه کەم بوو گوزەری کورتان درووکان بوو بە کەمالیات فرۆش بەلام هەر بەناوی جاران ناو دەبردیت پێی دەلێن گوزەری کورتاندرووان.



زنجیره‌ی شانزده

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

گه‌لیک پیشه‌بوکاتی خۆی زۆرگرنگ و پیتۆیست بوون له‌کۆیه جاران چهند وه‌ستایه‌کی شاره‌زا هه‌بوون کاری ره‌نگیان ده‌کرد پێیان ده‌گوتن خمچی ئەمانه‌ جل و به‌رگیان ره‌نگ ده‌کرد به‌تایبه‌تی کراس و چارۆگ و عه‌بای ژنان ئافره‌تی ره‌وه‌ند زۆر کراسی خۆیان خم ده‌کرد له‌کۆیه ئەمانه‌ی به‌م کاره هه‌له‌ده‌ستان:

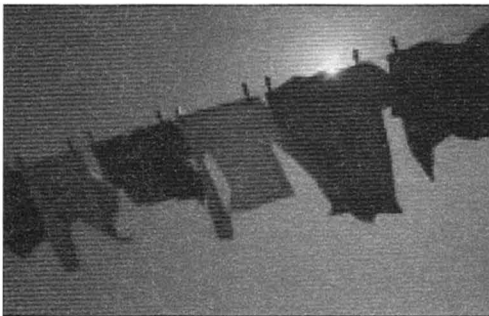
۱- وه‌ستا فتح الله.

۲- وه‌ستا قادر ئەمانه دوکانیان له‌مه‌یدانی خوارى بوو.

۳- وه‌ستا احمد خمچی.

۴- وه‌ستا کاکه شهل ئەمانه دوکانیان له‌ ده‌رگای خانى گه‌وره بوو له‌ناو دوکانه‌کانیان دوو سى‌ سه‌وزى تێدابوو ره‌نگاویان تێدا ده‌گرته‌وه پریمزیان ده‌خسته بن سه‌وزه‌کان بۆ گه‌رم کردنی ره‌نگاوه‌که داوی دووسه‌عات جل و به‌رگه‌کانیان ده‌رده‌هێنا و هه‌ریان ده‌خست له‌سه‌ر دیوار و رست بۆ وشک کردنه‌وه‌ی.

جاران خه‌لکی بژیوی ژيانى خراب بوو بۆیه کراس و جل و به‌رگه‌کانیان ره‌نگ ده‌کرده‌وه بۆئه‌وه‌ی نوێیته‌وه‌ نرخى ره‌نگ کردنه‌وه ربه‌عه دیناریک بوو که‌ده‌کاته چوار دۆلاری ئەمرۆ جگه له‌مانه داوی خوری و سوفی جۆلایه‌کانیان ره‌نگ ده‌کرد.



زنجیره‌ی حه‌قده‌م

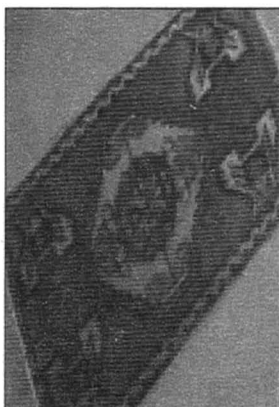
(پیشه‌وه‌ره کۆنه‌کانی کۆیه‌ی جاران)

جاران له کۆیه‌هه‌موو جوۆره رایه‌خێک دروست ده‌کرا وه‌ک مافوری کوردی که ته‌ون که‌ر دروستیان ده‌کرد له‌داوی به‌نی خوری به‌پێوانه‌و قه‌باره‌ی جیا‌جیا له‌به‌ر هه‌بوونی وه‌ستای شاره‌زا له‌دروست کردنی مافور حکومه‌ت کارگه‌ی مافور دروست کردنی له‌م شاره‌ دامه‌زراند له‌حه‌فتاکان به‌لام به‌داخه‌وه له‌داوی راپه‌ریـن له‌کارکه‌وت.

له‌م شاره‌ لبادی زۆر جوان و باش دروست ده‌کرا له‌لایه‌ن لباد چیه‌کان هه‌موو مالیک رایه‌خی لبادی به‌کارده‌هینا له‌جیاتی مافوری ئه‌مرۆ چونکه‌ لباد گه‌رم و ته‌ ندروست بوو جاران زه‌وی ژوره‌کان ته‌ره‌شوعی هه‌بوو لباد تارا‌ده‌یه‌ک باش بوو زۆرکه‌س هه‌بوون کاری لباد چیه‌تیا‌ن ده‌کردله‌وانه‌:

- ۱- مه‌لای لبادچی.
- ۲- وه‌سستا که‌ریمی گولێ.
- ۳- وه‌ستا جه‌مالی که‌ریمی گولێ.
- ۴- که‌مالی که‌ریمی گولێ.
- ۵- وه‌ستا قادری مام حسین.
- ۶- سوّفی ئاوره‌حمانی لبادچی.
- ۷- حمید سوّفی ئاوره‌حمان.
- ۸- مجید سوّفی ئاوره‌حمان.
- ۹- صمدلباد چی.
- ۱۱- علی فقی صالح.
- ۱۲- به‌کر عومه‌ر علی.
- ۱۳- مه‌لا مه‌عروف.
- ۱۴- عبدالله صالح.
- ۱۵- عومه‌ر عه‌باس.
- ۱۶- که‌ریم عه‌باس.

ئەم وەستايانە لباديان لەخوری مەری یەك سالاە دروست دەکرد بەم جوۆره خوریهیان دەگوت لوا، لبادچی كه لبادی دروست دەکرد لە دوكان پاش نیوهرۆ لەسەرشانی خووی دادەناو لبادەكەى دەبرد بۆ حەمامی پیسكان لە گەرەكى دەباخانان بوو لبادچی لبادەكەى لەسەر زەوی ناو حەمام رادەخست ئەرزەكە گەرم بوو لبادچی بە دەیهەها جار ئەم لبادەى لول دەداو دەیکردەوه بەم کارهیان دەگوت لباد گێران بۆ ئەوهی لبادەكە بچتە باریهك و توندو تۆل بێ لبادچی جگە لە دروست کردنی لباد کورە بار و کەپەنەك و کلای لبادی سەپانانیان دروست دەکرد لبادچی نەخشی لەسەر لباد دروست دەکرد لباد رهواجی زۆر بوو ئیستاش بەکاردهیتریت لەلایەن ئەم کەسانەى که نەخۆشى فەقەراتیان هەیه لەسەری دەخەون لبادچی که لبادی تەواو دەکرد بەسەرشانی دا دەدا بە بازار دەیگەراند دەیگوت یا الله لەمەد لەمەد نرخى لباد بە پێى درێژى و کورتى و پانى و نەقش دەگۆرا نرخى مەتریک لباد ۱۵/دینار بوو کە دەکاتە نزیکەى ۲۵/هەزارى ئەمرۆ بەداخەوه ئەم پیشەیه نەماوه کەرەستەى لباد دروستکردن لەناو دەباخانان دەستەبەر دەکرا.



زنجیره‌ی هه‌ژدهم

(پیشه‌وه‌ره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

وه‌ک ئاماژه‌مان پێکرد له‌ سه‌ره‌تا کۆیه‌ی جاران هه‌موو پێداویسته‌کانی ناوه‌وه‌و ده‌ره‌وه‌ی دابین ده‌کرد ئاسنگه‌ره‌کان رۆلێکی به‌رچاویان هه‌بوو بۆ دروست کردنی که‌ل و په‌لی کشتوکال و خانوو به‌ره‌ ئه‌م که‌ل و په‌لانه‌یان دروست ده‌کرد وه‌ک ته‌ور داس بیور پیمه‌ره‌ خاکه‌ناس گاسن خه‌رماشه‌ قازمه‌ فیشه‌قان شه‌نه‌ قه‌یناغ مه‌ره‌غان بژار کۆر سه‌ره‌نیا...هتد.

ئه‌مانه‌ هه‌موو که‌ره‌سته‌ی زۆر پێویست بوون بۆ کشتوکال کشتوکال قه‌رزاری ئاسنگه‌ره‌کانه‌ ئاسنگه‌ره‌کانی کۆیه‌ به‌هێزی بازووی خۆیان له‌ ئاسن که‌ل و په‌لیان دروست ده‌کرد. له‌ناو دوکان فرنیکی هه‌بوو که‌ به‌دار گه‌رم ده‌کرا له‌ ناوه‌راستی دوکانه‌که‌ ده‌ستگایه‌کی ئاسن هه‌بوو دو شاگردیش به‌خۆیان و چه‌کوچه‌ سه‌رگه‌وره‌کانیان به‌رامبه‌ر یه‌ک راده‌وه‌ستان کاتی ئاسنه‌که‌ له‌ناو فرن سور ده‌بۆوه‌ به‌ماشه‌ وه‌ستا ده‌یه‌یتنا ده‌ره‌وه‌و له‌سه‌ر ده‌ستگا ئاسنه‌که‌ی داده‌نا شاگرده‌کان به‌کوکه‌ ئاسنه‌کانی ده‌ستیان ئاسنه‌که‌یان پان ده‌کرده‌وه‌ وه‌ستا چه‌ند جارێک ئه‌م پارچه‌ ئاسنه‌ی ده‌خسته‌ ناو فرن و ده‌یان هێنا ده‌ره‌وه‌ تا ده‌یان کرد به‌م که‌ل و په‌له‌ی مه‌به‌ستیان بوو ئاسنگه‌ره‌کان به‌هه‌مبانه‌ که‌ له‌پێست دروست ده‌کرا فرنه‌کانیان پف ده‌کرد بۆ جۆشدانی ئاگری ناو‌فرنه‌که‌ چه‌ند وه‌ستایه‌کی ناودار هه‌بوون.

۱- وه‌ستا عه‌به‌دی ئاسنگه‌ر.

۲- وه‌ستا عمر باوکی خوالیخۆشبوو مامۆستا حه‌مه‌ عه‌لی

په‌یکه‌رتاش.

۳- وه‌ستا سلیمان باوکی خوالیخۆشبوو کیفی سلیمان.

۴- وه‌ستا احمد باوکی خوالیخۆشبوو مامۆستا مه‌جید حه‌داد.

۵- وه‌ستا مسته‌فا باوکی حه‌میدی به‌رید که‌ دوکانی له‌ ته‌نیشته‌

محمدی جگه‌رچی بوو که‌ به‌ سه‌ره‌نیا به‌ناوبانگبوو.

۶- وهستا قادری ئاسینگەر باوکی ابوبکر دوکانیان له گوزهری خواری بوو مالیشیان له بهفری قهندی بوو. دوکانی وهستا عه‌بده له‌ته‌نیشته‌ خانی قادر یاسین بوو دوکانی وهستا سلیمان له‌نزیك گوزهری نه‌جاران بوو ته‌نیشته‌ دهرگای قه‌یسه‌ری کۆن دوکانی وهستا عمر و کاک عوسمانی برای له‌ کۆلانه‌ی هه‌واوان بوو خوار دهرگای قه‌یسه‌ری نوێ کاتی خۆی حاجی که‌ریمی ئاسنگەر ئەم کاره‌ی کردووه‌ دیمه‌نی کارکردن و کوتک بلندکردن و راوه‌شاندنی شاگرد ئاسنگره‌کان زۆر سه‌رنج راکیش بوو ئاسنگره‌کان هه‌ندیک که‌ل و په‌لی قه‌ساییان دروست ده‌کرد وه‌ک قیمه‌کیش ته‌به‌ر مه‌سه‌د چه‌قۆ به‌داخه‌وه‌ ئەم پیشه‌یه‌ش هاوشیوه‌ی پیشه‌کانی دیکه‌ له‌گه‌ل ده‌ستگاکانیان نه‌ماون .



زنجیره‌ی نۆزدهم

(پیشه‌وه‌ره‌کانی کۆیه ی جاران)

جگه له لبادچی پیشه‌یه‌کی دیکه‌ش له‌کۆیه هه‌بوو ئه‌وانیش په‌ره‌که‌ربوون کاریان په‌ره‌کردنی لۆکه‌و خوری و دروستکردنی دۆشه‌گ و بالیف و لیفه بوو په‌ره‌یان به‌ئامیتریک ده‌کرد که له‌دار دروست کرابوو ژئی یه‌کی پتوه بوو وه‌ستا به‌ده‌سکه داریک له ژئی یه‌که‌ی ده‌دا و لۆکه‌که‌ی پت پهره‌ ده‌کرد ژئی داری په‌ره‌ وه‌ک ژئی ی عود وابوو به‌لام ئه‌ستورتر بوو له‌ریخه‌لۆکی حه‌یوان دروست ده‌کرا چه‌ندکه‌سیک به‌م کاره هه‌لده‌ستان:

۱- حاجی ره‌ئوف.

۲- کاک عبدالرزاق.

۳- حاجی قادر مام حسین.

۴- مه‌لای په‌ره‌که‌ر.

۵- یا به‌هیه‌ی دیان.

۶- یاساری ی دیان ئه‌م دوو ژنه مه‌سیحی یه به‌خۆیان و داری

په‌ره ده‌چوونه مالان.

۷- عبدالله مسته‌فا.

۸- عبدالله اسماعیل چاوشین.

دۆشه‌گ و بالیفیان په‌ره ده‌کرد، پاییزان هه‌موو خانه‌واده‌یه‌ک لۆکه‌و سوفی ناو دۆشه‌گ و بالیفیان په‌ره ده‌کرد به‌راستی ژنی جاران ما ندوو بوون به‌م دوایی یه مه‌کینه‌ی کاره‌بایی به‌کار ده‌هات له‌بری ئامیتری جاران ئه‌م پیشه‌یه‌ش به‌ره‌و نه‌مان چوو جگه له‌م پیشه‌یه هه‌ندیک ژن هه‌بوون له‌کۆیه لیفکه گۆریه‌ی خوری بلوزو فانیله‌ی خوری دۆخین کلای پیوان به‌هه‌موو جۆریک و نه‌خشیک به‌ داوی خه‌یاته‌ی ره‌نگاو ره‌نگ ده‌سرا زه‌ی مندالانیان دروست ده‌کرد ده‌یان نارده بازار ده‌یان فرۆشت هه‌نیک بۆ خۆیان ده‌یان گیترا له بازارو ده‌یان فرۆشت و بژێوی ژیانی خۆیان پیدابین ده‌کرد.

ئەوھى سەھىرو سەمەرە بوو ئەوانەى كىلاوىان دروست دەكرد
 لەقوماشى موبرەت دوای تەواوكردنى كىلاو دەبوو لەقالب بدراناباىە قالب
 لەگەچ دروست دەكرا ھاوشىئوھى سەلكى مرؤف پىش ئەوھى كىلاو
 بخرىتە سەر قالب دەبوو شەكراوىكى خەست ياشىريان لە قالبە گەچەكە
 ھەلدەسو ئەوچا كىلاوھەكەيان لە قالبەكە ھەلدەكىشا لەبەر ھەتاو دایان
 دەنا كەوشك دەبووھە كىلاوھەكە رەق دەبوو لەھاویندا گەلىك جار
 شەكراوى كىلاوھەكە نەرم دەبووھە سەرى كابرای بەخورى دەھىتا نرخی
 كىلاوى باش دوو دىنار بوو ھەش بوو جەمەدانى و مېزەر و مشكى
 سەرى پىاوانى دەھۆندەوھە يا گورىنگەيان بۆ تىدەخستن بەراستى ژنى
 جارن ما ندوو بوون ھەندىك ژن ھاوشىئوھى پىاوان لەكۆپە دوكاندارو
 بازركانىان كردووھە زۆر مەردانە خەلكىش بەرىزەوھە سەبرى كردوون
 لەوانە:

۱- حاجى ئامىنە.

۲- يا كافىھە ى مەلازادەكان.

۳- يا نەزىف.

۴- يا ئامىنە.

۵- يا قەدرى مام خدر.

۶- يا بەھىھە.

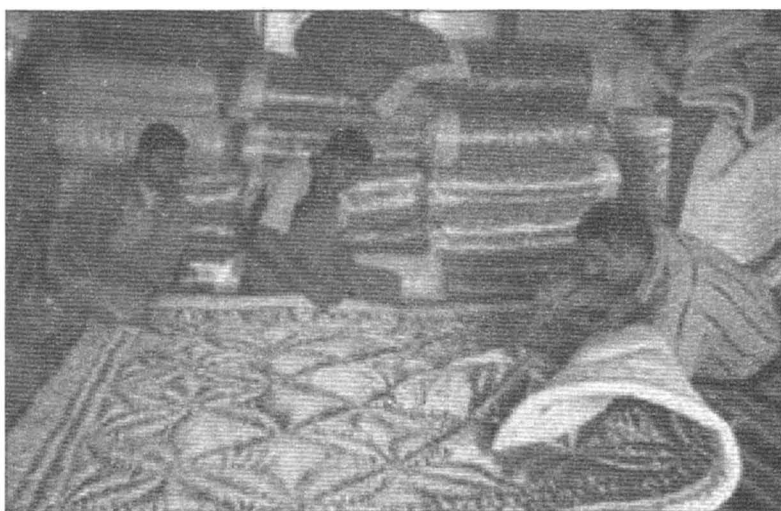
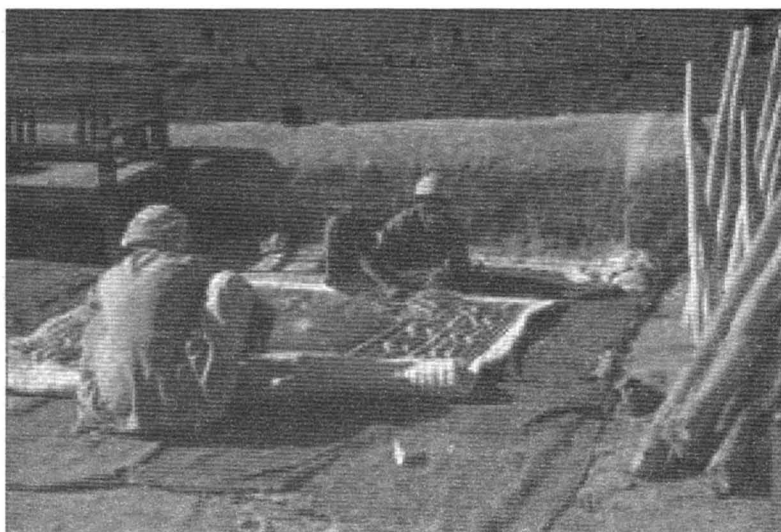
۷- يا حە لىم رەزا.

۸- ياخەجىج.

۹- خىزانى سوڤى سەلىم كەناوى ياگولچىن بوو.

ئەم دياردەھى پىشكەوتنى ئەم شارە دەسەلمىنى ھەك باوھر بوون
 بە ژن لەكۆپە ژن ھەبوو نانەوا بوو ھەك ژنى حەمە گران لە مالەوھە
 تەندورى كولىزەھى ھەبوو خۆم نانم لىكرىووھە يا مەنىج زروڤى دروست
 دەكرد تا ئىستا ژنە كۆپى نازانن ھەك ئەو دروستى بگەن بەيانىان زوو
 كاك مستەفاى كورى خوا لىخۆشبىت دەھىتتا بۆ چاىخانەكان خەلك
 دەيان كرى ھەقمە بلىم ژنى جارن شىرە ژن بوون شتىكى دىكەش

ههیه که په یوه ندی به پوره کهر هکانه وه ههیه کچ که به شوه دره دایکی بوک دهچووه لای پوره کهر بو ئه وهی لیف و دوشهگی دوو نه فوری و بالیف و سه رینیان بو دروست بکات بو گیاز. زاواو بوکی ئیستا تا قمی سیسه م ده کرن دوشهگ و لیفی لوکه باوی نه ماوه ژنی ئیستا به پی خه فه کانی جارانی ئیمه رازینین دهی به خشن له گهل یادگاری یه خوشه کانی زهمانی گه نجایه تی هر ده بی بلین له دستم چوو به خوا قهت نایه ته وه.



زنجیره‌ی بیستم

(هەندیک پیشه‌وهری دیکه‌ی جارانی کۆیه)

جاران له شاری کۆیه هەندک پیشه‌وهر هه‌بوو که پیتلاویان دروست ده‌کرد به هه‌موو جۆره‌کانی بۆ سه‌رجه‌م ته‌مه‌نه‌کان یه‌کیک له پیتلاوه گران به‌هاکانی ئه‌وکات کاله‌ک بوو که له پیتستی گامیشی خوشکرا دروست ده‌کرا سه‌ره‌که‌ی به ئاوریشم ده‌چنرا دوایی له‌قالبی دار ده‌درا به‌پیی ی گچکه‌گه و گه‌وره‌ی کاله‌که که له وه‌ستا به ناو بانگه‌کانی کاله‌ک

- ۱- باوکم وه‌ستا عمر ده‌باغ، یه‌که‌م که‌س بووه ئه‌م پیشه‌یه‌ی کردووه.
- ۲- وه‌ستا فه‌تاحی کاله‌ک دروو.
- ۳- وه‌ستا صادق.

۴- وه‌ستا فتاح مام حمدامین لای باوکم خه‌لفه‌بووه له‌ژیان داماووه.
ئه‌م جۆره پیتلاوه گران به‌ها‌بوو پیاو ماقول و ده‌وله‌مه‌نده‌کان به‌کاریان ده‌هینا زۆر به‌هیزو خۆراگه‌بوو کیشی سوک بوو ته‌ندروست بوو گه‌لینک جار ئه‌م پیتلاوه له‌لایه‌ن کۆرسی شایی به‌کار ده‌هینرا، جۆره پیتلاوه‌کی دیکه له کۆیه دروست ده‌کرا پیتان ده‌گوت یه‌مه‌نی زۆر سوک بوو ره‌نگی سوور بوو پیاوه به‌ته‌مه‌نه‌کان به‌کاریان ده‌هینا له وه‌ستا باشه‌کان:

- ۱- حاجی حمد باوکی مامۆستا عمر.
 - ۲- حاجی حمدامین باوکی کاک اکرمی مهندس خزمی ئیمه بوو.
- جگه له‌مانه جۆره پیتلاوه‌کی دیکه دروست ده‌کرا پیتان ده‌گوت لاستیکه سووره که له‌قایشینکی سور دروست ده‌کرا بنی پیتلاوه‌که‌ش له‌تایه‌ی سه‌یاره دروست ده‌کرا ئه‌م جۆره پیتلاوه زۆر باو‌بوو زۆر به‌ی جوتیارو لادینیه‌کان له‌پیتان ده‌کردو به‌کاریان ده‌هینا چونکه به‌هیزبوو نه‌ده‌درا قایشه‌که‌یان به‌بزمار گچکه له‌بنه‌که‌ی ده‌دا مندالی شاری بۆ یاری کردنی تۆپانی له پیتان ده‌کرد چونکه زۆر به‌هیزبوو نه‌ده‌درا له وه‌ستا باشه‌کانی ئه‌م جۆره پیتلاوه.

- ۱- وهستا رهشيد.
 - ۲- وهستا رهسول عاديلان.
 - ۳- وهستا عبدالرزاق مام حمدامين.
 - ۴- وهستا توفيق.
 - ۵- وهستا عبدالله كورى وهستا رشيد.
 - ۶- وهستا فتاح مام حمدامين.
 - ۷- مام احمد سهري مهيدان.
 - ۸- حاجي حمدامين.
 - ۹- وهستا حميد، باوكي خوالخوشبوو كاك شهوقى.
 - ۱۰- وهستا محمد مؤتى.
 - ۱۱- وهستا حهمه د براى سه عيد هيتله ر.
 - ۱۲- مام حاجي رهشيد.
 - ۱۳- خهلفه چه ويز.
 - ۱۴- وهستا حهميدى پينه دوز.
 - ۱۵- وهستا محمد مام حمدامين.
 - ۱۶- وهستا زاهير براى وهستا فتح الله.
 - ۱۷- وهستا مامه.
 - ۱۸- مام ئەمين له گهل كوره كاني زاهيرو مغديد.
 - ۱۹- عومهر مه نصور.
 - ۲۰- وهستا محمد عمر باوكي شاميل و كاميل.
 - ۲۱- مام كهريم باوكي شهيد دلشاد.
 - ۲۲- وهستا سه عيد
- جگه له م جوړه پيلاوه له كويه سؤل دروست دهكرا به سهر پيوه
دهكرا پيره ژن له پنيان دهكرد له وهستا باشه كان:
- ۱- وهستا صابر.
 - ۲- فهقى برايم.
 - ۳- حهمه سؤل دروو.

۴- وهستا مهجیدی سؤل دروو.

۵- وهستا قادری سؤل دروو.

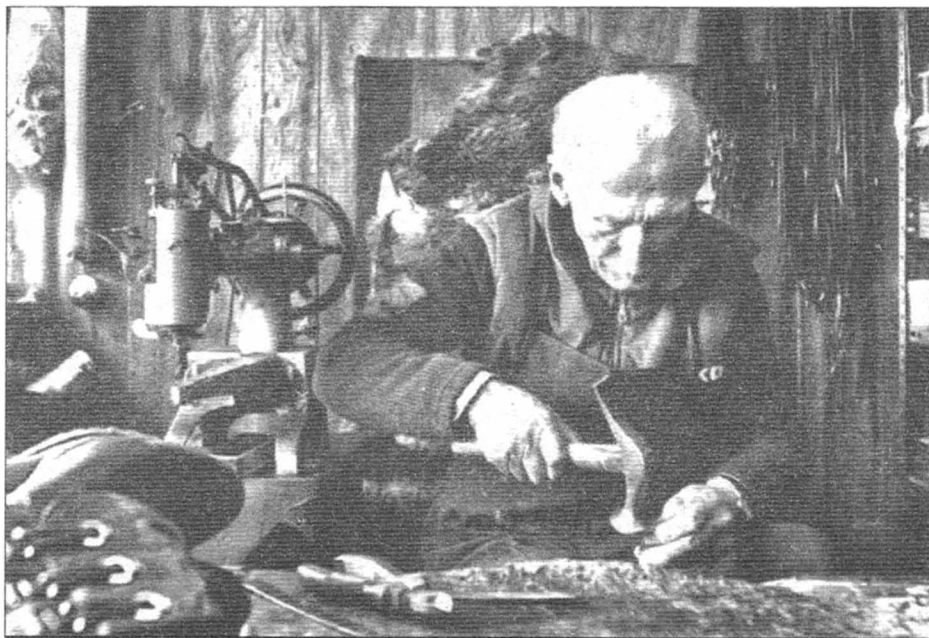
جگه لهمانه وهستا ههبوو قاپ قاپهی داریان دروست دهکرد لهدار
سه‌رپه‌نجه‌کان قایش بوو ئەم جۆره پیتلاوه وهک نه علی ئیستابوو ژن
له پییان دهکرد پیاویش له همام و مزگه‌وته‌کان به‌کاریان دههیتا ژن و
کچ که قاپ قاپه‌یان له‌پیی دهکرد له‌کۆلان که ده‌رویشتن ده‌بوو به‌ته‌قه
ته‌ق سؤل دروو‌ه‌کان قاپ قاپه‌شیان دروست ده‌کرد له‌کۆیه پیتلاوی
که‌لاش دروست ده‌کرا ب‌نه‌که‌ی ئیسفنج بوو له وهستا‌کان:

۱- وهستا تحسین.

۲- وهستا سلام.

۳- وهستا ئیسماعیل منصور.

جگه له‌مانه‌ی که‌باسمان کرد وهستا‌یه‌کان هه‌ندی کاری دیکه‌یان
ده‌کرد قو نده‌ره‌یان بزمار ریژ و نارچه ده‌کرد هه‌ندیکیان سه‌ر پاروی
گویی دریژیان دروست ده‌کرد هه‌ندیکیان مه‌شکه‌و کونده‌و تیرکه‌ی



ئاويان چاك دهكرد گه ليك جار قايشيان له دهوري كه لاش ده دوري بۆ
ئوهوي نه درى.

جگه له م پىلاوانه هاولاتيان جزمه و باته ي لاستيكيان له پى دهكرد
قونده رهي وهك ئىستا زوركهم بوو.

به گشت ئهم خاوهن پيشانه يان دهگوت پينه دۆز، جاران پينه دۆز
دهزي و دريشه يان به كارده هيتا بۆ دروونه وه ي پىلاو و پينه لىدان به لام
ئىستا مه كينه به كارده هيندرىت.



زنجیره‌ی بیست و یه‌ک

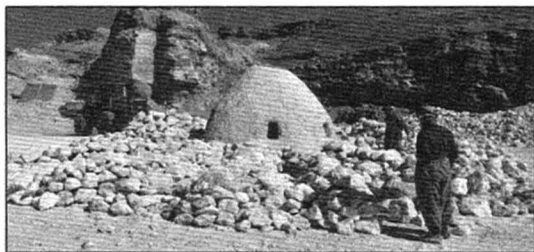
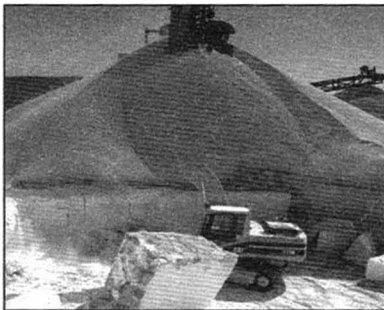
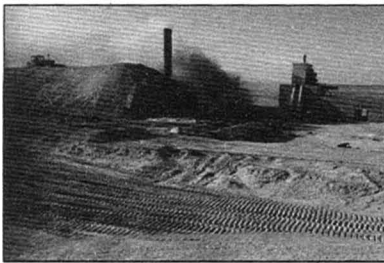
(پیشه‌وهره‌کانی شاری کۆیه‌ی جاران)

جگه له‌م پیشانه‌ی که باسمانکردن له‌کۆیه هه‌ندی‌ک که‌س هه‌بوون کوره‌ی گه‌جیان هه‌بوو گه‌جیان به‌ره‌م ده‌هیتنا بۆ دروست کردنی خانوو جاران چیمه‌نتۆ نه‌بوو خه‌لکی خانووی به‌به‌ردو گه‌چ، به‌ردو قور، خشتی قور دروست ده‌کرد ئه‌وانه‌ی کوره‌ی گه‌چ دروست کردنیان هه‌بوو پێیان ده‌گوتن قه‌یاغچی کاری به‌ره‌م هیتانی گه‌چ زۆرگران بوو به‌لام قه‌یاغچییه‌کان له‌پیناو په‌یداکردنی بژێوی ژیان ململانێیان له‌گه‌ل سروشت ده‌کرد کۆیه‌کانگای گه‌چی زۆره له‌هه‌ر شوینێک کانگای گه‌چی لیبووبی کوره‌یان له‌ دامه‌زراندووه چهند کوره‌یه‌کی گه‌چ هه‌بوون له‌ ده‌ورو پشته‌ی کۆیه به‌تایبه‌تی له‌نزیك هه‌واوانی خواری له‌سه‌ر ریگای کۆیه هه‌ولێر نزیك شیخه‌روان له‌نزیك گوندی حه‌مه‌ بایزان گردی کوران. له‌ قه‌یاغچی یه‌ به‌ناوبانگه‌کان:

- ۱- خوالیخۆشبوو حویز صادق اغا.
- ۲- خوا لیخۆشبوو مام حه‌مه‌د وه‌زیر.
- ۳- عه‌زیز مام حه‌مه‌د وه‌زیر.
- ۴- مغدید مام حه‌مه‌د وه‌زیر.
- ۵- خوا لیخۆشبوو مامه جاف حه‌مه‌ علی.
- ۶- کاک رفیق حه‌مه‌ علی.
- ۷- خوا لیخۆشبوو عمر سلیم.
- ۸- خوا لیخۆشبوو تاهیر مام سابیر.
- ۹- خوالیخۆشبوو توفیق اسماعیل زریان.
- ۱۰- حمید اسماعیل زریان.
- ۱۱- شیخ کمال مام مه‌حموده‌یی.
- ۱۲- خوا لیخۆشبوو زاهیر مام رشید.
- ۱۳- کاک حویز برازای مام حه‌مه‌د وه‌زیر.
- ۱۴- خوا لیخۆشبوو جلال صادق اغا.

- ۱۵- خوالیخۆشبوو عهده به رهک.
 ۱۶- کوره کانی مام حه مه غه ریب.
 ۱۷- کوره که ی مامه جاف، کاک رزگار.
 ۱۸- خوالیخۆشبوو علی مام ره شید.
 ۱۹- خوالیخۆشبوو فتاح سمایل زریان.
 ۲۰- خوالیخۆشبوو طاهر مام سابیر.
 ۲۱- خوالیخۆشبوو زاهیر مام سابیر.
- عهده به رهک له کاتی گه رانه وهی له کوران ئاو بردی به ولاخه وه
 ئیستا لافاوی عهده به رهک بووه به میژوو چونکه لافاوه که له چواری
 حوزه یران روویدا له سالی ۱۹۵۶.

جاران کوره یان به دار ده سوتاند به م دوایی یه به نه وتی رهش که
 کوره یان ده سوتاند دوو که ل بهرز ده بووه وه له ناو شاری کۆیه دیار بوو
 قه یاغچی بۆ گهچ ورد کردن بارگینیان به کار ده هیئا به م کاره یان ده گوت
 مه دار به لام ئیستا سه یاره ی طاحونه هه یه جارن سه یاره نه بوو
 بۆگواستنه وه ی گهچ بۆ ناوشار گوی در یژ به کار ده هات بۆ
 گواستنه وه ی گهچ ده پانزده گوی در یژ شه لته ی گه چیان لی بار ده کرا به



دوویه ک ده که وتن له کوران به ره و شار ئه وهی سه یربوو که ریگ له
پیش هه موو که ره کان ده رۆیشت زهنگوره کی گه وره ی به ملیه وه بوو له
دوره وه دهنگی ده هات ئه مه بو ئاگادار کردنه وه بوو ئه گه ر مندال له
کۆلان بووایه دایکه کان به خیرایی ده چوونه ده ره وه منداله کانیا ن ده هینا
ژووره وه جگه له مه که ری پیشهنگ شاره زابوو که ده گه راوه که ره کانی
دیکه ی ده برده وه کوران به لام له ههفتاکان به گه لابه و تراکته ر گه چ
ده گوازنه وه بو ناو شارو شوینه کانی دیکه جار ان نرخ ی گه چ به باربوو
به لام ئیستا به مه تره به لام به داخه وه ئیستا ئه م پیشه یه به ره و نه مان
ده چی بلۆک و چیمه نتۆ شوینی گه چی گرتۆته وه بو دروستکردنی
خانوو.

زنجیره‌ی بیست و دو

(پیشه‌وهره‌کانی کویه‌ی جاران)

له‌مه‌و بهر باسی قه‌یاغچی به‌کانمان کرد به‌لام با ناوی ئەم
وه‌ستایانه بزانیان که خانوویان به‌گه‌چ دروست ده‌کرد:

- ۱- وه‌ستا حمدامین وه‌ستا شاکر.
- ۲- خوالیخۆشبوو وه‌ستاعه‌بده وه‌ستا شاکر ناسراو به‌عه‌بده خه‌وه.
- ۳- خوالیخۆشبوو وه‌ستا فتحی کاکه شیخ صالح.
- ۴- خوالیخۆشبوو وه‌ستا چه‌ویز یاشه‌وکه‌ت.
- ۵- خوالیخۆشبوو وه‌ستا اسماعیل.
- ۶- خوالیخۆشبوو وه‌ستا عبدالرزاق مام حمدامین.
- ۷- خوالیخۆشبوو وه‌ستا علی مامه رزاق.
- ۸- وه‌ستا عبدالله ئیستا له هه‌ولێره.
- ۹- خوالیخۆشبوو وه‌ستا بکر، باوکی شه‌هید محهمه‌د به‌کر.
- ۱۰- خوالیخۆشبوو وه‌ستا عبدالله وه‌ستا بکر.
- ۱۱- خوالیخۆشبوو وه‌ستا رشید.
- ۱۲- خوالیخۆشبوو وه‌ستا خورشید.
- ۱۳- خوالیخۆشبوو وه‌ستا رشید مام حمیدکاری له کورانیس ده‌کرد.
- ۱۴- وه‌ستا چه‌مه‌ره‌ش.
- ۱۵- خوالیخۆشبوو وه‌ستا واحید دیگۆل.
- ۱۶- خوالیخۆشبوو وه‌ستا ره‌شید حاجی عبود.
- ۱۷- وه‌ستا ئازاد رشید حاجی عبود.
- ۱۸- وه‌ستا توفیق مه‌لا که‌ریم.
- ۱۹- وه‌ستا صالح مه‌نسور وه‌ستای دروستکردنی کاله‌کیش بوو.
- ۲۰- وه‌ستا چه‌ویز گو‌مه‌شینی.

وه‌ستای گه‌چ هه‌شت کریکاری له‌گه‌ل خۆی ده‌برده شوینی
کارکردن به‌کیک له‌وانه خه‌لفه‌بوو واته یاریده‌ده‌ری نزیکه وه‌ستا
ئه‌وانی دیکه هه‌بوو به‌ردی ده‌کیشا هه‌بوو به‌ردی بۆ وه‌ستا هه‌لده‌دا

هه‌بوو گه‌چی ده‌هاویشته بۆ وه‌ستا هه‌بوو ته‌شته‌گه‌چی ده‌کیشا هه‌بوو ته‌شتی خاوین ده‌کرده‌وه ئه‌وجا ده‌یان کرد به‌ده‌نگه‌ده‌نگ و هه‌را وه‌ستای جاران ده‌یانزانی گونبه‌ت و چاتی دروست بکه‌ن هه‌ندی‌ک وه‌ستا له‌گونه‌ه‌کان خانوویان به‌به‌ردو قوریا به‌خشتی قور دروست ده‌کرد وه‌ستای جاران بۆ ئه‌وه‌ی دلنیا بی له‌راستی دیوار شاویان به‌کارده‌هینا له‌گه‌ل ته‌ناف له‌سه‌ره‌تای شه‌سته‌کان رۆژانه‌ی وه‌ستا دیناری‌ک بوو هی کریکار سی په‌نجایی بوو له‌حه‌فتاکان رۆژانه‌ی وه‌ستا بوو به‌ ۱۵/دینار هی کریکاریش بوو به‌هه‌شت دره‌ه م له‌کۆیه دوو وه‌ستا هه‌بوون کاری قورو سواغیا ن ده‌کرد:

- ۱- خوالیخۆشبوو مجید مام کریم ده‌باغ.
- ۲- خوالیخۆشبوو سمایل یازه‌وه قورکیشیکی زۆر به‌هیزبوو.
- ۳- خوالیخۆشبوو فریاد حه‌مه‌ سدیق.
- ۴- خوالیخۆشبوو مسته‌فا احمد شینه.
- ۵- خوالیخۆشبوو قاله‌ لار.
- ۶- خوالیخۆشبوو حسین شه‌وله‌بان.

مام مه‌جید قه‌له‌و زۆر به‌هیزوو بالا به‌رزبوو کاری وای ده‌کرد ئه‌مرۆ شۆفه‌رو کرین ته‌نجامی ده‌دات مام مجید شۆفه‌ری زه‌مانه‌بوو ئه‌م پیاوه‌ قوره‌ سۆری ده‌گرته‌وه له‌کۆلانه‌ ته‌نگه‌به‌ره‌کانی کۆیه‌ بۆ سواغی سه‌ربانی خانووه‌کانی کۆیه‌ ئه‌م قوره‌یه‌ک هه‌فته‌ ده‌ماوه‌ بۆ ئه‌وه‌ی باش بخوسیته‌وه‌ قور ده‌بوو کاو خۆی ی تی بکریت رۆژانه‌ ده‌بوو وه‌ستا ئه‌م قوره‌ هه‌رگیرو وه‌رگیز بکات قور بۆیه‌ کای تیده‌کرا بۆ ئه‌وه‌ی سواغه‌که‌ نه‌ قه‌رشێ بۆیه‌ش خۆی ی تیکه‌ل ده‌کرا بۆ ئه‌وه‌ی گیا له‌سه‌ریان نه‌رویت.

به‌راستی ئه‌م کاره‌ زیره‌کی کۆیی یه‌کان ده‌رده‌خات زۆرجار به‌دریژایی قوره‌گیراوه‌که‌ به‌ردیان داده‌نا بۆ ئه‌وه‌ی خه‌لک به‌سه‌ری دا برۆن گه‌لیک جار لاقمان ده‌خزی و ده‌که‌وتینه‌ ناو قوره‌که‌ دوای هه‌فته‌ که‌ مام مه‌جید دوو کریکاری له‌گه‌ل خۆی ده‌هینا خۆی و کریکاری‌ک

سندوقى قور كيشانيان له پشت ده به ست به شريت يا به گوريس ئه و جا كريكاريك به خاكه ناس قورى بۆ له ناو سندوقه كه ده كردن كه پرى ده كرد مام مجيد به قادرمه ي دار سندوقه قورى ده برده باله خانهى دوو نهؤم كه كۆشكيان پى ده گوت مام مجيد كه سندوقه قورى ده گه يانده سه ريان سه رى خۆى شۆر ده كرده وه قوره كه ي وهك شۆفه ر هه ل ده رشت به خيرا يى ده گه راوه بۆ قوره نيان باوه رتان هه بى كيشى سندوقه قور زياتر بوو له ۸۰/كيلو غرام به يهك رۆژ دوو سى گه لابه قوريان به سه ر ده خست به قادرمه ي دار و له سه ريان بلاويان ده كرده وه لوسيان ده كرد و ئاوه رويان ده دا يى كريكارى جاران به م شيويه بوو به لام كريكارى قور شتيكى زياترى وه رده گرت رۆژانه هه موو خانووهك له كۆيه بانه كه ي قور بووده بوو به دوو سى سال جاريك سواغ بكرابايه بۆ ئه وه ي دلۆپه نه كات له لايه كى ديكه چونكه سه قفى خانووه كان دارو هه سيري بوو چۆله كه و په ره سيئكه هيلانه يان له بن ميچ و سوانده ده كرد سه ربانه كانى خراب ده كرد بۆيه ده بوو سه ربانه كان سواغ بكرابوايه وه ئه م گله ي كه بۆ سواغ به كاردى پى ي ده گوتري گله سۆر له ده ورو پشتى كۆيه ئه م جوړه گله زۆره به داخه وه خانووه كۆنه كانى كۆيه به ره و رووخان و له ناوچوون ده چن له م سه رده مه هاوالاتيان خانوو له بلۆك و سه قفى سه بى چمه نتۆ دروست ده كه ن بۆيه سواغى سه ريان نه ماوه هه ر بۆيه خانووى جاران له زستان گه رم و له هاوينا فينك بوو.



زنجیره‌ی بیست و سییه‌م

(پیشه‌وهره‌کۆنه‌کانی کۆیه‌ی جاران)

له‌شاری کۆیه‌هه‌ندیک وه‌ستای شاره‌زای لیبوو که کاری دارتاشیان ده‌کرد هه‌موو پێداویستیه‌کانیان دروست ده‌کرد له‌که‌ل و په‌لی ناومال و کشتوکالی و جوانکاری وه‌ک لانک ئیغدان دۆلاب میز ئاوینه‌ی به‌چوار چیوه‌له‌پیش بوک گواستنه‌وه‌به‌کارده‌هات ده‌رگای خانووی به‌نه‌خش بیژینگ سه‌رده‌له‌ناوه‌راستی شه‌سته‌کان دارتاشه‌کان جوړه‌سندوقه‌کیان دروست ده‌کرد له‌دار ناوه‌که‌ی پلیت بوو به‌فری خوایی و سه‌هۆلیان ده‌خسته‌ناو له‌جیاتی سه‌لاجی ئه‌مرۆ چونکه‌هیچ که‌سیک له‌کۆیه‌سه‌لاجی نه‌بوو خه‌لکی بۆ هه‌لگرته‌ی خواردن و ئاوی سارد سویدیان له‌کوپه‌و شه‌ربه‌و بن کوپ وه‌رده‌گرت. ئه‌لاجه‌له‌دوای ناوه‌راستی شه‌سته‌کان هاته‌کۆیه‌که‌به‌نه‌وت کاری ده‌کرد له‌ئێزان ده‌یان هه‌تا قه‌باره‌که‌ی ۹/قه‌ده‌م بوو یه‌که‌م که‌س که‌سه‌لاجی کری ست خه‌جاوی حاجی صابر بوو دوایی ورده‌ورده‌ئه‌لاجه‌ی کاره‌بایی جوړی کۆلد پۆینت/لوپنانی بوو په‌یداوو دارتاش کورسی و ته‌پله‌ی چایخانه‌و قوتابخانه‌و فه‌رمانگه‌کانیان دروست ده‌کرد دارتاشه‌کان جوړه‌شتیکیان دروست ده‌کرد که‌چوار چیوه‌که‌ی داربوو ناوه‌راسته‌که‌شی جوړه‌روه‌کیک بوو پێیان ده‌گوت شه‌واشینک په‌ته‌که‌ی درێژیان تیده‌خست بۆ جوله‌پیکردنی ئامیره‌که‌ئهم ئامیره‌له‌فه‌رمانگه‌گه‌وره‌کان به‌کارده‌هینرا بۆ ساردکردنه‌وه‌ی ژووری به‌رپرسه‌کان له‌هاویندا له‌جیاتی مبرده‌ی به‌کارده‌هات زوو زوو کابرایه‌ک شریته‌که‌ی راده‌کیشاو ده‌یه‌یناو ده‌بیرد ناو ناویش ئاوی به‌م شه‌واشینکه‌داده‌کرد بۆ ئه‌وه‌ی هه‌وایه‌که‌فیتک بی کابرای کریکار ده‌بوو هه‌تا ده‌وام ته‌واو ده‌بی کار به‌م هه‌وا سارد که‌روه‌بکات.

جاران کاری دارتاش زۆر زه‌حمه‌ت بوو چونکه‌هه‌موو کاره‌کان به‌ده‌ست ئه‌نجام ده‌دا مشاری گه‌وره‌هه‌بوو به‌دووکه‌س ئیشیان پێ ده‌کرد داری گه‌وره‌یان پێ شه‌ق ده‌کرد بۆ دروست کردنی که‌ل و په‌ل جگه‌له‌مانه‌دارتاشه‌کانی کۆیه‌جۆلانه‌ی دارو چه‌رخ و فه‌له‌ک و

سندوقی داگرتنی فهرده توتن و داری گاسن و دهسکی داس و کلیلی دار بۆ ده‌رگای دار که به پشک کلیل دهدرا له جیاتی کیلون و سویچی ئیستا له وهستا دارتاشه کۆنه‌کانی جارانی کۆیه.

۱- خوالیخۆشیبوو وهستا عمر مه‌لا واحد له وهستا به‌ناوبانگه‌کان بوو هه‌موو جۆره کهل و په‌لیکی ناومالانی دروست ده‌کرد له دار گوێز دوو ئیغدانی ده‌ستکردی وهستا عمر که له سالی ۱۹۴۵ / دروستی کردووه لای به‌نده‌یه جگه له کاری دارتاشی تاومی کیله قه‌بری دروست ده‌کرد به خه‌تیکی جوانیش له‌سه‌ر کیله قه‌بر نووسینی هه‌لده‌که‌ند جگه له‌م کاره کاری نه‌خسه‌دانانی باله‌خانه‌و ته‌خته به‌ستنی سه‌قفی ی باله‌خانه‌و پرده‌کانیشی ده‌کرد.

۲- خوالیخۆشیبوو وهستا زاهیر.

۳- خوالیخۆشیبوو وهستا سید علی.

۴- خوالیخۆشیبوو وهستا حمید.

۵- خوالیخۆشیبوو وهستا عمر باوکی کریم و شه‌هید فه‌ره‌یون.

۶- خوالیخۆشیبوو وهستا سمایل و کوره‌کانی، که جه‌نجه‌ری دروست ده‌کرد.

۷- خوالیخۆشیبوو وهستا علی نه‌جار.

۸- خوا لیخۆشیبوو وهستا سلیمان و به‌کرو قادر و خالد.

۹- خوالیخۆشیبوو وهستا کمال حمد به‌گ.

۱۰- خوالیخۆشیبوو وهستا عمر عه‌ودالانی.

۱۱- خوا لیخۆشیبوو وهستا سوره باوکی وهستا حمید.

۱۲- خوا لیخۆشیبوو وهستا جمال خدر.

۱۳- خوالیخۆشیبوو شه‌هید هه‌لق باقی.

۱۴- خوالیخۆشیبوو وهستا عبدالله و کاک وهابی کوری.

۱۵- خوالیخۆشیبوو وهستا حمد.

۱۶- خوالیخۆشیبوو وهستا سعید پیروت.

۱۷- وهستا محمود حویز.

۱۸- وهستا سوپا باقی.

۱۹- وهستا هه‌لکه‌وت.

- ۲۰- خوالیخوشبوو وهستا حسین نجار.
- ۲۱- خوالیخوشبوو وهستا مستهفا.
- ۲۲- وهستا دلواهر.
- ۲۳- خوالیخوشبوو وهستا احمد علی گچکهل.
- ۲۴- خوالیخوشبوو وهستا محمد عل گچکهل و کورهکهی کاک مؤفق.
- ۲۵- وهستا کاوه.
- ۲۶- وهستا سیامند.
- ۲۷- وهستای دهست رهنگین مامؤستا عبدالرحمن حاجی مستهفاچهلهبی
جوانترین مؤبیلات و تاقمی دروست دهکرد.
- ۲۸- وهستا فوئاد رشید مام یحیا.
- ۲۹- وهستا دلشاد سهید چهسن.
- ۳۰- شههید وهستا حمید اسماعیل حاجی رسول که لهمانگی ۷
تهمووزی ۱۹۶۳ له کۆیه گولهباران کرا.
- ۳۱- وهستا نازاد عبدالله.
- ۳۲- وهستا طاهر کریم فهقی محمد ناسراو به طاهر منیف یهک بوو
لهدارتاشه بهناوبانگهکانی کۆیه که جگهلهپیشهکهی خوی دامهزینهری
سهرجهم پردهکانی نیوان کۆیه و ههولیر، کۆیه و دوکان بووه بۆیهش
پیشان گۆتیه منیف لهبهز زیرهکی بووه.
بهراستی دارتاشهکان رۆلهکی باشیان ههبوو بۆ دابین کردنی
پیداویستیهکانی کۆیه و دهورو به بهلام بهداخه وه بهشیکی زۆریان
کۆچی دوا بیان کردووه ههندیک لهم کهل و پهلانهی کهکاتی خوی
دروستیان دهکرد نهماون.



زنجیره‌ی بیست و چوارم

(پیشه‌وهره‌کونه‌کانی کۆیه‌ی جاران)

کۆیه‌یه‌کیک بووه له‌شاره‌کانی کوردستان که توانیویه‌تی پشت به‌خۆی بیه‌ستیت بۆداین کردنی پیدایه‌ستییه‌کانی رۆژانه بۆ ناوه‌وه‌و ده‌رووبه‌ری به‌هۆی هه‌بوونی وه‌ستاو پیشه‌وه‌ری شاره‌زا له‌م شاره‌ پیشه‌وه‌ری توتنجی لیبوو که‌خه‌ریکی جگه‌ره‌ دروست کردن بوون به‌توتنی خۆمالی جگه‌ره‌ فرۆشه‌کان له‌ماله‌وه‌ جگه‌ره‌یان له‌قه‌میشه‌ جگه‌ره‌ دروست ده‌کرد قه‌میشه‌ جگه‌ره‌ به‌سندوقی گه‌وره‌ له‌ موصل ده‌هات له‌ شیوه‌ی جگه‌ره‌ بوو فلته‌ری پتوه‌ نه‌بوو له‌ماله‌وه‌ ژماره‌یه‌کی زۆریان له‌ناو قابله‌کی گه‌وره‌ی قایش داده‌نا توتنی وردو چاک کرایان تینه‌کرد ئه‌م قابله‌ قایشه‌ له‌سه‌ر سینی یه‌ک داده‌نرا کابرای توتنجی چه‌ند جارێک قابله‌ جگه‌ره‌که‌ی بلند ده‌کردو له‌ سینییه‌که‌ی ده‌دا بۆ ئه‌وه‌ی توتنی ناو قه‌میشه‌ جگه‌ره‌که‌ باش بچیته‌ باریه‌ک وتوندبێ دوا‌ی توتنجی ورده‌ ورده‌ توتنی به‌سه‌ر قابلی قه‌میشه‌ جگه‌ره‌که‌ داده‌کرد تا‌قه‌میشه‌که‌ هه‌مووی پرده‌بێ له‌ توتن به‌یانی جگه‌ره‌ فرۆش به‌قابله‌وه‌ جگه‌ره‌ی ده‌هینا دوکان بۆ فرۆشتن جگه‌ره‌ فرۆش هه‌ر ۱۰ جگه‌ره‌ی له‌ناو کاغه‌زێک ده‌پێچا به‌م شیوه‌یه‌ جگه‌ره‌ی بۆ فرۆشتن ئاماده‌ ده‌کرد نرخ‌ی ۱۰/جگه‌ره‌ ۱۰/فلس بوو ئه‌مانه‌ی که‌پیشه‌ی جگه‌ره‌و توتنیان ده‌کرد له‌کۆیه‌.

- ۱- خوالیخۆشبوو کمال مام وه‌اب.
- ۲- خوالیخۆشبوو ستاری مام چه‌مه‌ده‌مین داروغا ناسراوبوو به‌ستاری چایه‌چی.
- ۳- خوالیخۆشبوو عثمان جگه‌ره‌ فرۆش.
- ۴- خوالیخۆشبوو حمدامین جگه‌ره‌ فرۆش.
- ۵- خوالیخۆشبوو حاجی ره‌زا مام ئۆمه‌ر.
- ۶- خوالیخۆشبوو قادر جگه‌ره‌ فرۆشی.
- ۷- خوالیخۆشبوو حاجی عمر حاجی احمد.

۸- کهریمی جگه ره فرۆش باوکی م. دلشاد.

۹- کاک ئیسماعیل مام ئۆمهری جگه ره فرۆش.

ئهمانه توتنی بۆنداری ناوچهی شاورییان هه بوو به کیلو دهیان فرۆشت ئه وکات نرخى کیلو توتنیکی باش یهک دینار بوو ئهم پیشه وه رانه دهفته ره سیخاره و قدوی جگه ره پینچانه وه هه موو جۆره پاکه ته جگه ره یه کیان ده فرۆش وهک پاکه تی غازی پاکه ته که ی مقه بای زهر دبوو، پاکه تی تورکی پاکه ته که ی مقه بای سپی بوو وینه ی شاخی سارای دوکانی له سه ربوو، پاکه تی جمهوری ئه ویش پاکه ته که ی مقه بای سپی بوو دروشمی شیعیاری جمهوری له سه ربوو جگه ره ی ئهم پاکه تانه بی قلته ربوو جگه له مانه جگه ره فرۆش چه رخی به رده ستی و چه رخی ساده که به به رده چه رخ کاری ده کرد له گه ل قه نه و سبیل و دار جگه ره یان ده فرۆشت ئهم که رستانه ی جگه ره کیشان له لایه ن دۆم و هه جیجیه گه ریده کان دروست ده کراو ده فرۆشرا ئهم هه جیجیانه به هاران له سنووری هه ورامانه وه ده هاتن خول خوله و ته شی و سه ره دو بیژینگ و قه فه سی که وو که لاشیان دروست ده کردو ده یان فرۆشت ئهمانه که ده هاتنه کۆیه له کانی بسکان تاوریان هه لده دا چه ند روژیک ده مانه وه و گوند به گوند ده گه ران بژیوی ژیا نی خو یان په یدا ده کرد ئه من و ئاسایش به ر قه رار بوو به لام دوا ی هه لگیرسانی شو رشی ئه یلول ئهم گه ریدانه وازیان له گه ران هینا ده ترسان.

جگه له م پاکه ته جگه رانه ی که باسمانکردن دوو جۆری دیکه ش پاکه ت هه بوون گرین و رۆسمه ن به لام نرخیان گران بوو جگه له مانه هه ندیک بازرگانی گه وره هه بوون که پیشه یان توتن کرین بوو ئهم بازرگانانه پاره یان ده دا به جو تیاری ده شتی بیتوین به دوو شیوه یا به سه له م یا به چوار یهک و پینجیهک سه له م به م شیوه بوو.

سه له م جوتیار پاره ی له پیشه وه له بازرگان وه رده گرت له سه ر نرخیک ریک ده که و تن ده بوو که توتن دینه به ره م هه موو توتنه که ی ته سلیم به م بازرگانه بکردبایه له سه ر ئهم نرخه ی که له سه ری ریک

که وتیون نرخه که زور که متربوو له نرخى بازار بازرگان پارهی خوئی وهرده گرتیه وه به توتن ته گهر توتنه که زیاتر بوايه پارهی ئەم زیادهیه دهدرا به توتنه وان به لآم چواریه ک و پینچ یه ک بهم شیوهیه بوو توتنه وان پارهی له بازرگان وهرده گرت به مەرچیک که به ره مه که ی پى گه یشت توتنه وان ده بی له هه رچوار فەرده یا له هه ر پینچ فەرده ده بی فەرده یه ک بدات به بازرگان دوايی ده بی ت پاره که ش بگه رینیتیه وه بو بازرگان جاران بهم شیوهیه بازرگانه کان توتنیان ده کری.

هه ر بویه له سالى ۱۹۶۷ کارگه ی توتن له کۆیه دروست کرا له لایه ن به لینه ده رانی خوالیخۆشبوو کاک عثمان عه ونى و کاک محمد مه لا صابر کۆیه له بهر ئەوه ی به ره مه ی توتنى زۆربوو فه رمانگه یه ک هه بوو تايبه ت به توتن ناوی دائره ی انحصار بوو ئەم فه رمانگه یه شوینه وارێکی گرنگ بوو به لآم به داخه وه له لایه ن حکومه ت تیکدراو کرا به کتێخانه ی کۆیه له م شوینه توتن فه حس ده کرا حکومه ت توتنى له بازرگان و توتنه وان ده کری به پینى باشى و خراپى نمره یان داده نا له سه ر فەرده توتن بهم شیوهیه فه لاح به یانى زوو فەرده توتنه کانی ده برد بو ناو ساحه ی انحصار لیژنه ی فه حس فەرده به فەرده ده گه را ته ماشای ده کردن نمره ی به پینى باشى و خراپى له سه ر گوڤیه که به مۆرى تايبه ت داده نا نمره یه ک دوو سى چوار پینچ هه بوو توتن ره وانیه به غدا و سلیمانى ده کرا چونکه کارگه ی جگه ره ی لیبوو هه موو توتنه وانیک ده فته ریکی تايبه تی له لایه ن حکومه ت بو ده کرا فه رمی بوو به پینى ی ئەم ده فته ره حکومه ت توتنى له توتنه وان وهرده گرت بازرگانه کانیش که پارهیان ده دا به توتنه وان ئەم ده فته ره یان وه ک زه مان له توتنه وان وهرده گرت و له لای خوئیان ده یان گیراوه هه ندیک توتنیش ده نیردرا کارگه ی پاکردنه وه ی توتن له کۆیه له به ریوه به ره کانی توتن فه حس کردن له کۆیه.

۱- خوالیخۆشبوو کریم توفیق.

۲- بکر مام ره زا قه لادزه یی.

۳- کاک خیرالدین محی الدین.

گهلیک چار له سلیمانی و ههولیر لیژنه دههات له فهرمانبهرهکانی
ئهم فهرمانگهیه.

- ۱- خوالیخۆشبوو محمد حاجی گهوره.
- ۲- خوالیخۆش بوو عمر کریم ههمشین.
- ۳- مام معروف باوکی ماموستا فریاد.
- ۴- کاک جهوههر حویز قادر.
- ۵- ئەحمەد مهحموود ناسراو به ئەحمەدی یاروقیا.
- ۶- گوگهی دیان.
- ۷- میخهی دیان.
- ۸- خوالیخۆشبوو مغدید قادر.
- ۹- خوالیخۆشبوو کاک معروف برای جلال زیرنگر.
- ۱۰- کوسرهت کریم ئاغا.
- ۱۱- خوالیخۆشبوو عبدالرحمن ملاقادر گوپتهپه.
- ۱۲- سیامند عادل اغا.
- ۱۳- محمود عادل اغا.
- ۱۴- شهکره عمر اغا شهو گیر.
- ۱۵- یعقوبی دیان ملاحظ بوو.
- ۱۶- کاک دلاوهه احمد حویزی.
- ۱۷- خوالیخۆشبوو حمید اغا کاکه زیاد بهریوهبهربوو.
- ۱۸- کاک صلاح ههمه سهعید زۆر چاران لیژنه ی فحص بوو.
- ۱۹- دکتور صالح ههمه سهعید بهریوبهری کارگهی توتن بوو.
- ۲۰- کاک فاتح مجید.
- ۲۱- خوالیخۆشبوو عبدالله اغا.
- ۲۲- خوالیخۆشبوو کاک سلیمان، باوکی خوالیخۆشبوو دلشاد.
- ۲۳- خوالیخۆشبوو کاک حمد باوکی کاک ئاسوی بانک.
- ۲۴- ئەحمەد کاکه.
- ۲۵- خوالیخۆشبوو ههمه ی انحصار.

- ۲۶- خوالیخوشبوو حه مه مه غدید حه مه د ئەمین.
- ۲۷- خوالیخوشبوو عبدالله حاجی ئەمین ژمیریار بوو.
- ۲۸- خوالیخوشبوو شیخ نەسرەدین تالەبانی.
- ۲۹- خوالیخوشبوو زاهیر مام برام.
- ۳۰- خوالیخوشبوو مام کاکل باوکی حەسەن و حسین.
- ۳۱- کاک عەزیز مام ئەبرەهای دیان.
- ۳۲- عبدالکریم توفیق بەریوەبەری گشتی بوو.
- ۳۳- خوالیخوشبوو عبدالرحمن طه.
- ۳۴- خوالیخوشبوو حاجی معروف.
- ۳۵- کاک فەرهاد عەونی.
- ۳۶- کاک خەسرەو عەونی.

داوای لیبوردن دەکەم ئەگەر ناوم لە بیرچووێ جارێ توتن قەدەغەبوو قۆرچی ئەو کەسانەیان دەگرت توتنیان بفرۆشتبایە بئ مۆلەت کەسانیک هەبوون لەکۆیە بازەرگانیان بەتوتن دەکرد توتنیان لە کۆیەو بەقاچاغ بەزێی ی تەق تەق بەکەلەک دەبرده تکریت لەوانه خوالیخوشبوو مەلا زاهیر.

ئەوانە ی کەپیشە ی بازەرگانی کردنیان بەتوتن دەکرد:

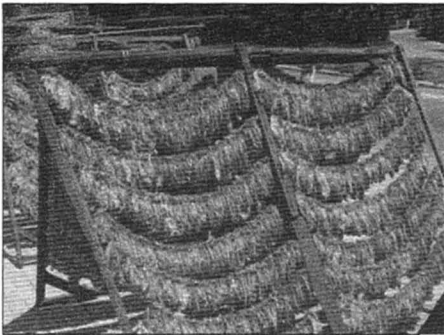
- ۱- کاک عثمان عەونی.
- ۲- وهستا حسین نه جار.
- ۳- حاجی جلال.
- ۴- عزیز مام عبدالله.
- ۵- محمد عمر دباغ.
- ۶- عزیز چەلەبی.
- ۷- کاک اسماعیل ملانوری.
- ۸- احمد بهگ.
- ۹- کاک رشید.
- ۱۰- حمدطه، باوکی شهید زاهیر.

۱۱- ئەحمەد مام يەحيا.

۱۲- كاك باقى حاجى جلال.

۱۳- حاجى ئامينه.

بەداخەوہ ھېچيان لەژيان نەماون ئەم پيشەيە بەرەو نەمان چوو ئىستا توتن زۆر بە دەگمەن دەچيندریت کارگەکانی جگەرە ھېچيان نەماون جاران دەفتەرە سيخارەو بەر ماغ ھەبوو بۆ جگەرە دروست کردن بەکاردەھات ھەموو کەرستەيەکی توتن لەکۆيە ھەبوو وەک داوی توتن پيۆھکردن سندوقی توتن داگرتن شيشەي توتن قەيناغ گونیهی خەت سۆر بۆ فەردە توتن داگرتن بەکاردەھات.



زنجیره‌ی بیست و پینجه‌م

(پیشه‌وهره کۆنه‌کانی کۆیه‌ی جاران)

جاران له کۆیه هه‌ندیک پیشه‌وهر هه‌بوون شیرنه‌مه‌نیان دروست ده‌کرد له‌سه‌ر سینی دایان ده‌ناو له‌سه‌ر سه‌ریان ده‌ناو به‌کوچه‌و کۆلانه‌ ته‌نگه‌به‌ره‌کانی کۆیه ده‌سورانه‌وه هاواریان ده‌کرد شه‌که‌رات شه‌که‌رات مندالان کاتی گۆییان له‌ ده‌نگی شه‌که‌رات فرۆش ده‌بوو له‌ماله‌کانیان ده‌هاتنه‌ ده‌روه‌وه له‌ده‌وری کۆده‌بوونه‌وه هه‌بوو بای دوو‌فلس شه‌که‌راتی ده‌کری هه‌ش بوو بای عانه‌یه‌ک که عانه‌ چوار فلس بوو موو‌چانه‌مان عانه‌یه‌ک بوو.

چهند که‌سیک له‌کۆیه شه‌که‌راتی جۆراو جۆریان دروست ده‌کرد وه‌ک مه‌عجونی سپی و ره‌نگاو ره‌نگ له‌بزینه‌ کونجی و شه‌کر شروبی سوور له‌سه‌ر ئارد لوقم به‌هه‌موو جۆریک به‌ساده‌یی و به‌گۆیز پاقلاو له‌لوقمه‌ قازی شلکینه‌ جۆره‌ شیرنه‌مه‌نی یه‌ک بوو له‌مالان دروست ده‌کرا هه‌ویری شلیان به‌سه‌ر سیژی نان داده‌کرد دوایی پارچه‌ پارچه‌یان ده‌کرد شه‌کراویان پیداده‌کرد هه‌موو کابانه‌ک نه‌یده‌زانی وه‌ستای خۆی هه‌بوو جگه‌ له‌م شیرنه‌مه‌نیانه‌ محه‌له‌بی به‌ئارده‌ برنج دروست ده‌کرا چونکه‌ کاسته‌ر نه‌بوو جگه‌ له‌مانه‌ زۆر جار دایکم پێی ده‌گوتین ئه‌گه‌ر به‌قسه‌م بکه‌ن ئه‌مشه‌وه‌ چه‌لواتان بۆده‌که‌م چه‌لوای به‌ئاردو روون و شه‌کر بۆ ده‌کردین گۆیزی له‌سه‌ر داده‌نا جاری واهه‌بوو شه‌وانه‌ لوقمیان له‌نشاسته‌ بۆ دروست ده‌کردین له‌سه‌ر سینی روویان ده‌کرد به‌چه‌قۆ ده‌یان بری پارچه‌ پارچه‌یان ده‌کرد شیرنه‌مه‌نیه‌کی دیکه‌ هه‌بوو پینیان ده‌گوت سه‌مه‌نی له‌کۆیه‌ دوومال دروستیان ده‌کرد.

۱- خوالیخۆشبوو یا جمیله‌ی به‌کری دایکی مامۆستا مسته‌فا به‌کر.

۲- مالی خوالیخۆشبوو مام عه‌لی سه‌مه‌نی.

خواردنی سه‌مه‌نی له‌ مانگی شوبات دروست ده‌کرا به‌م جۆره‌ مندالی گه‌ره‌ک هه‌ریه‌ک قاپیکمان گه‌نم ده‌برد بۆ پلکه‌ جمیله‌ خۆشه‌ویستی مندالان بوو که گه‌نمه‌که‌مان ده‌دایه‌ له‌ته‌شتیکی ئاسن

جاویی گورهی دهکرد جوان دیشوشتهوه دویی لهسه ر گونیهیهک ههری دهخست تاشین دهبووه ئهوجا لهمه نجهلیکی گورهی دهکردو دهیکولاند ماوهی پینچ سهعات لهسه ر ئاگری داری قهراش کهری دادنا بهردهوامیش بهئهسکوهکی داری گوره تیکی دهدا مندالی گهرهک لهخوشیان لهدهوری مه نجهل هه لده پهرین و پنده که نین و چه پله یان لیده دا هه ر زوو منداله کان ده یان گوت که نگین پنده گات هه ر منداله قاپیکی سفری ئاسنجاوی پی بوو بو سه مه نی.

که پی دهگه یشت مه نجه لیان لهسه ر ئاگر دههینا خوار دوایی بهریز منداله به شدار بووه کان راده وهستان له کاو لی علی به گ له به ردهم مزگه وتی مه لائه سعده لای مالی حاجی مجید یاجمیله به ئهسکوه داره که ی سه مه نی بو تیده کردین سه مه نی وهک کاسته ر شل بوو رهنگی قاوهیی بوو شیرین نه بوو به لام مندال ده یان خوارد چ بکه ین وهک کاسته ری زه مانه بوو ئه مانه ی که شه که راتیان دروست ده کرد:

۱- وهستا ئومه ر.

۲- وهستا به کر.

۳- وهستا محمد.

۴- وهستا سابیر.

۵- یا فاتم کاک خدر له مال معجون و له بزینه و کونجی و

شروبی سه ر ئاردی دروست ده کرد.

۶- وهستا مسته فا پاقلاره ی دروست ده کرد.

۷- وهستا مسته فای دۆندرمه یه که م کهس بوو دۆندرمه ی

دروست ده کرد له ناو عاره بانه که ی ده ستگایه کی دۆندرمه ی هه بوو

دهوره ی درابوو به به فری خوایی به رده وام ده ستگاکه ی ده سوراند،

ده ستگاکه ی ده ستکه کی داری پیوه بوو بو بادن به مراکیک دۆندرمه ی

تیده کرد پییان ده گوت گاز ستیل بوو سه ریکی قولی پیوه بوو چوار

گازی دۆندرمه له قاپه کی گچکه ی شوشه ده کرد که وچکه کی گچکه ی

چای ده خسته ناو قاپه که بو خواردنی دۆندرمه زور به تام بوو نرخه ی

قاپه دۆندرمه ک عانکه بوو جگه له مانه له کۆیه شهربه تی میوژی
دروست دهکرا که بۆ نه خۆش زۆر به کار دههات له وهستا شهربه ت
فروشه کان:

- ۱- وهستا عبدالله مام عبدالرحمن.
- ۲- خوالیخۆشبوو کاک که ریم حمدشهل.
- ۳- خوا لیخۆشبوو کاک سلیمان حه مه سعید.
- ۴- خوالیخۆشبوو میرزا عبدالله مام یحیا.
- ۵- خوالیخۆشبوو مام به کر عه ودالانی.
- ۶- خوالیخۆشبوو وهستا عبدالله ترشی فروش.
- ۷- خوالیخۆشبوو رشید مام قادر.
- ۸- خوالیخۆشبوو حاجی حمدامن کیک هه موو جوړه کیکو
شه کر له مه یه کی دروست ده کرد.

جگه له مانه ی که باسمانکردن خوالیخۆشبوو کاک صابر هه لوا
هه موو جوړه هه لوا یه کی له موصل دههینا دهیفرۆشت هه لوا ی زهرد،
هه لوا پوشکه سپی بوو بۆیان له سه ر کاغه ز داده ناین مندالان له کاتی
کرینی معجون جوړه یاریه کیان به معجون ده کرد پینان ده گوت معجون
شکانی ئەم یارییه له نینوان دوو مندال رووی ده دا عانه یه کیان له
معجونه که ده چه قاند به پت لییان ده دا ئەگه ر معجونه که دووله ت بووايه
ئه وه ئەو منداله براوه ده بوو معجونه که ی بۆ خۆی ده برد ئەگه ر
نه شکابایه ئەوه لایه نه که ی دیکه براوه ده بوو بۆ خۆی ده برد کۆیه
هه موو پیداویسه تییه کانی دروست ده کرد به لام به داخه وه ئەم
شیرنه مه نیانه به ره وه نه مان چون جگه له مانه ی که باسمانکرد نانی
قه یسی وه هه نجیری وشک کراوه شیان دروست ده کرد له گه ل مره بای
هه نجیر، قه یسی، هه لوژه، به هی، هه رمی، سیو یان دروست ده کرد
پیداویستی خۆیان پیدا بین ده کرد به پیچه وانه ی شیرنه مه نی له م شاره
هه ندیک هه بوون پیشه یان دروستکردنی ترشیات و شه راب و ئاره ق و
شیلیم به ترش به گیزه ری ره ش و ته ره ساز و ترخینه یان دروست
ده کرد:

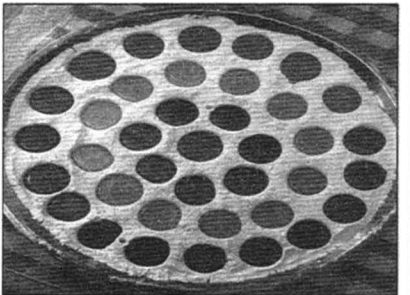
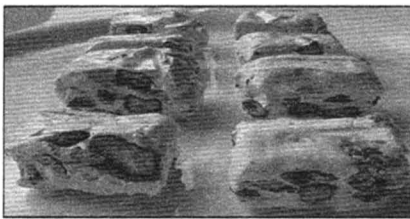
۱- وهستا عبدالله ترشی فروش ئەم پیاوه دۆندرمه و شیلیم به ترش و تهره سازو ترخینهی دروست ده کرد.

۲- وهستا عبدالله مام عبدالرحمن شهربه تی میوژ و ترشی دروست ده کرد.

۳- یا هه بیته دایکی محمد.

۴- مالی مام کاکه.

چهند مالیکی دیکهش هه بوون ئەم پیشه یه یان ده کرد ئیواران مندالان ستلوکه کی ئاسنجاویان به دهسته وه دهگرت دهچوون بایی دهفلس شیلیم به ترشیان دهکری خه لکی به زۆری بژیوی ژیانیان خراپ بوو به نان دهیان خوارد وهک ئیستا نه بوو بنیری که باب و له فه بیته له م سهرده مه ئەم پیشه یه زۆرکه م بووه له بازار ترشی دهکریت دیانه کان شه راب و ئارهقیان دروست ده کرد یاواری ژنه دیانهک بوو به کویه ئارهقی دروست ده کرد له گهل شه راب له ترشی سی پی له هه موو مالیک شه کریان کولاندووه قه ندیان دروست کردووه بو دشله مه خواردنه وه جگه له مانه ی که باسمانکردن هه ندیک خانه واده ته روژی و خه یار و بیبه رو زه یتون سور ده کهن له گهل سرکه ی هه نار که له کویه دروست ده کریت ده یکن به ترشی یه کی سروشتی.



زنجیره‌ی بیست و شه‌شهم

(پیشه‌وه‌ره‌کۆنه‌کانی کۆیه‌ی جاران)

له‌ شارێ کۆیه‌ جاران هه‌موو جوۆره‌ نانیکی دروست ده‌کرا به‌تایبه‌تی نانی تیری هه‌موو خانه‌واده‌یه‌ک له‌مال نانی تیری له‌ ئاردی گه‌نمی خۆمالی دروست ده‌کرد خانمی جاران له‌هه‌فته‌یه‌ک یا زیاتر روژێکی بۆ نان کردن ته‌رخان ده‌کرد زیاتر له‌ته‌نه‌که ئاردیکی ده‌کرده‌ نان بێ ئه‌وه‌ی رووی گرژبێ به‌یانی له‌گه‌ل مه‌لا بانگدان که‌ل وپه‌لی نانکردنی ئاماده‌ ده‌کرد وه‌ک که‌ولی نان، خوانه‌، تیرۆگ، ناو بریشک، دوایی ئاگری داده‌گیرساند به‌داری قه‌راش که‌ری ئه‌وجا سێری ده‌خسته‌ سه‌رئاگر دانه‌که‌و خانمی مال ده‌ستی ده‌کرد به‌ئه‌نگوت کردن له‌م هه‌ویره‌ی که‌ شینلابووی.

جاران مه‌کینه‌ی هه‌ویر شینلان نه‌بوو ژن به‌ده‌ست و بازووی خۆی ته‌شته‌ هه‌ویری ده‌شینلاو ده‌یکرده‌ نان له‌حه‌وشه‌ له‌به‌ر سه‌رمای زستان و گه‌رمای هاوین سه‌ره‌رای هه‌موو ئه‌م ماندوویه‌تی یه‌ چیشته‌ و خواردنی ئاماده‌ ده‌کرد هه‌وت هه‌شت مندالی په‌روه‌رده‌ ده‌کرد به‌که‌م ده‌رامه‌تی به‌جوانترین شیوه‌ سه‌ره‌رای هه‌موو ئه‌وانه‌ میوانی به‌ری ده‌کرد جل و به‌رگی ده‌شوشته‌ له‌حه‌وشه‌ مه‌نجه‌له‌ ئاوی گه‌رم ده‌کرد چونکه‌ گیزه‌رو سخانه‌و هه‌ته‌رو غاز نه‌بوو تارا‌ده‌یه‌ک خه‌لکی بزێوی خراپ بوو خه‌زانه‌کان توانای کرینی سه‌له‌که‌ سابوونیکێ زه‌ردی کولکردنیان نه‌بوو به‌راستی ژنی جاران پاله‌وان بوون زۆر شه‌ته‌ک و ماندوو بوون ژن نانی ده‌کرد کۆرپه‌که‌شی له‌ باوه‌ش ده‌گرت و شیرێ ده‌دای هه‌ندیک ژن ره‌شکه‌ و شمریان له‌ هه‌ویر ده‌کرد ئیمه‌ که‌مندان بووین له‌کاتی نان کردن لای دایکمان داده‌نیشته‌ین داوامان ده‌کرد ئه‌ستوکی به‌شه‌کرمان بۆ دروست بکات تا کۆتایی نانکردن ئه‌ستوکی بۆ دروست نه‌ده‌کردین، چونکه‌ سێره‌که‌ ده‌بووه‌ شه‌کراو، نه‌ده‌بوو سێر شه‌کراوی پێدا برژابایه‌. تائێستا تامی ئه‌م ئه‌ستوکه‌ به‌شه‌کره‌ له‌بن‌دان و زمانمانه‌ هه‌چ یه‌کیک نییه‌ له‌ مندا له‌ کۆیه‌کان که‌ ئه‌ستوکی به‌شه‌کری نه‌خواردبێ هه‌ندیک جار ناسکه‌نانی به‌روونیا بۆ ده‌کردین هه‌موو مالیک

گه نمی سالانه ی عه مبار ده کرد خاوینی ده کرده وه دهیان شوشته وه هه ریان ده خست و شکیان ده کرده وه نه و جا له گونیه یان ده کرد هه رجاره ی دوو ته نه که یا زیاتریان ده نارده ئاش چهند که سیک هه بوون باراشیان ده برده ئاش

۱- خوالیخوشبوو کاک واحد ئاشه وان و کوره که ی کاک نیهاد.

۲- سه یده ی باراش.

۳- مام خدر باراش.

هه ر یه کیک له مانه باراشی گه ره کیکی ده برده ئاش یه که م که س که ئاشی ئاگری هیتاوه ته کو یه خوالیخوشبوو کاک مجید حاجی کاکه ئه مین له سالانی ناوه راستی په نجا من له دایکم بیستوو ه که له ته م ته مان و ئاشی ساغه ی هه بوو له نزیک قه سری کاکه زیادیش چهند ئاشه ک هه بووه له ناوه راستی شه ست مالی خوالیخوشبوو وه ستا حسین نه جار ئاشیکی دیکه یان دامه زراند له خوار شاره وان ی کو نی کو یه جگه له مانه ده بوو هه موو مالیک تریانه و نان دین و که ندووی ئارد و چه ر خه چی بو ئارد تیکردنی هه بووایه.

چه ر خه چی:- قاپیکی قولی به ده سک بوو، له سه ره تای هه فتا کان سیری غاز په یدابوو جگه له مه ش پریمزی نه وتی گه وره ی نان کردن خوالیخوشبوو وه ستا زاهیر تاهیر مه لا هه بیب کاری دروست کردنی پریمزو غازی ده کرد له گهل وه ستا ره قیب و وه ستا نصرالله جگه له نانی تیری کولیزه به روون و کولیزه به گوشت و کولیزه به هیلکه و کولیزه به کونجی و کولیزه به تزلیک یان دروست ده کرد، له ناو کو یه له بری کولیزه زیاتر ووشه ی ئه ستووک به کار ده هینن. ئه م وه ستایانه ئه ستوک و کولیزه یان دروست ده کرد

۱- خوالیخوشبوو مه لا ته ها.

۲- محمد مه لا ته ها.

۳- خوالیخوشبوو وه ستا مسته فا.

۴- خوالیخوشبوو وه ستا محمد ته باخ.

۵- خوالیخوشبوو وه ستا عثمان رسول پاراغ و کوره کانی.

۶- وه ستا حسن علی افندی.

۷- وهستا جلال وهستا مستهفا.

۸- خوالیخۆشبوو وهستا حمید وسو.

۹- خوالیخۆشبوو غازی احمدخان.

۱۰- خوالیخۆشبوو یا خه جیج خیزانی همهگران دایکی کاکه مین کولیرهیهکی زۆر نایابی دهکرد له گهل عاسمه ی کچی له مال تهن دوریان هه بوو هه له مال کولیرهیان دهفرۆشت جگه له مه خوالیخۆشبوو کاکه ی یامه نیج شاگردیان بوو له سههه ترینه له بازار کولیره ی دهگه راند بۆ فرۆشتن.

۱۱- خوالیخۆشبوو یا خه جیج کاک مه حمود له مال کولیره ی دهکرد ره مه زانانیش کولیره ی بۆ خه لک سۆر ده کرده وه ره مه زانان هه موو مالیک هه ویری ده شینلا هه ویر ترشیان تینه کرد له جیاتی خه میره دوا ی شینلانی هه ویره که یان گه رم داده پۆشت دوا ی نیوه رۆ هه ویره که یان ده کرده کولیره ی به روون و کونجی له سههه ترینه و سینیان داده نا دوا ی ته و او کردنی ترینه کولیره مان له سههه سهه ر داده نا ده مان برد بۆ لای فرنی نانه وا له بازار یا ده مان برده مالی یا خه جیجی کاک مه حمود کولیره یان به دوو فلس سۆر ده کرده وه دوا ی چاوه رییه کی زۆر لای نانه وا چونکه قه ره بالغ بوو دوا ی ته و او بوون ئه ستوکه که مان له ناو سههه ویلک ده ناو ده مان هینا وه بۆ پارشیو به ماست ده مان خوارد تام و چیژیکی خۆشی هه بوو.

۱۲- کاک جعفر مستهفا ئیستا کولیره به فرنی غاز ده کات به لام تام و چیژی جارانی نی یه نانه واکان هه ر شته شیان سور ده کرده وه دوو ژنه مه سیحی هه بوون. ۱- یا ساری. ۲- یا به هیه.

ئه مانه جو ره نانیکیان ده کرد له سههه خوانه هه ویره که یان پان ده کرده وه دوا یی به دریزی نانه که یان قه د ده کرد به چه قویه کی گه وره ی هه ر شته برینه وه خیرا خیرا نانه خاوه که ی ده بری دوا یی له سههه سینیان داده ناو ده مان برد بۆ لای نانه وا ده یخسته ناو فرن تا سۆر ده بووه نرخی سۆر کردنه وه دره مه میک بوو هه ر شته وه ک شعریه ی ئه مرۆیه له گهل ساوار ده یان کرد به چیشتی پراو ساوار یا ساوار به هه ر شته.

۱۳- خوالیخوشبوو صباح نانه‌وا.

۱۴- کاک فتاح نانه‌وا.

۱۵- خوالیخوشبوو محمد صابر.

نه‌مانه کولیزه‌یان دروست ده‌کرد هه‌ندیک نانه‌وای دیکه هه‌بوون

نانی ماده‌یان دروست ده‌کرد:

۱- خوالیخوشبوو وه‌ستا سه‌لام.

۲- خوالیخوشبوو کاکه مه‌م.

۳- خوالیخوشبوو کاک مغدید میرخان.

۴- وه‌ستا رشاد خدر عارف.

۵- وه‌ستا سیروان فتحی.

۶- خوالیخوشبوو وه‌ستا شفیق حمد.

۷- خوالیخوشبوو حاجی رفیق.

جگه له‌مانه له ناوه‌راستی شه‌سته‌کان یه‌که‌م که‌س که فرنی

سه‌مونی چه‌جهری داناو سه‌مونی دروست کرد:

۱- وه‌ستا عمر فرنه‌که‌ی له‌ته‌نیشته‌ هوتیلی سرود بوو.

۲- خوالیخوشبوو محمد ملاصابر له‌سه‌ره‌تای چه‌فتاکان فرنی

سه‌مونیان دانا.

۳- خوالیخوشبوو کاک عبدالرحمن فرنی سه‌مونی اوتوماتیکی دانا

له‌شاری کۆیه بنه‌ماله‌ی خوالیخوشبوو کاک مسته‌فا جه‌میل به‌یانیان

زوو به‌خۆی و مه‌نجه‌له زرۆبی چایخانه به‌چایخانه زرۆبی گهرم و

نه‌رمی ده‌فرۆشته که تائیس‌تا هیچ کابانیک ناتوانی هاوشیوه‌ی یامه‌نیجی

دایکی کاک مسته‌فا زرۆبی دروست بکات له‌نه‌رم و شلی و چێژی

به‌راستی سه‌یره له‌گه‌ل رۆیشته‌ی پیشه‌وه‌ره‌کان خواردنه‌کانیش

به‌ره‌ونه‌مان چوون.



زنجیره‌ی بیست و جهوت

(پیشه‌وهره‌کۆنه‌کانی کۆیه‌ی جاران)

کاروانچی پیشه‌یه‌کی زۆر گرنگ و پێویست بوو بۆ گواستنه‌وه‌ی هاوالاتیان و که‌ل و پهل له‌نیوان شاره‌کان تا ده‌گاته‌ سابلخ و شنۆ و سه‌رده‌شت و خانه‌ جاران له‌کۆیه‌ چهند خانه‌واده‌یه‌ک هه‌بوون کاریان کاروان چیه‌تی بووله‌وانه‌.

۱- خوالیخۆشبوو مام حه‌مه‌غه‌ریبی کاروانچی.

۲- خوالیخۆشبوو قوله‌ی حه‌مه‌خان.

۳- خوالیخۆشبوو سمایل حه‌مه‌خان و ره‌حمان و جه‌ لالی کوری.

۳- خوالیخۆشبوو کاک عبدالله‌ی زاوای سمایل حه‌مه‌خان.

۴- خوالیخۆشبوو حویز عمر قاله‌.

۵- خوالیخۆشبوو مام قادری کاروانچی.

۶- خوالیخۆشبوو حاجی ره‌زای خاره‌ ئۆمه‌ر.

۷- خوالیخۆشبوو حاجی برایم خاره‌ ئۆمه‌ر.

۸- خوالیخۆشبوو خدر عارف.

۹- خوالیخۆشبوو عمر قاله‌.

۱۰- خوالیخۆشبوو سعید مام ره‌زا.

کاروانچی رۆلی نه‌قلیاتی ئیستایان ده‌دیت هه‌ر کاروانچی یه‌ک چوار پینج هیستری هه‌بوو له‌گه‌ل گویدریتیک بۆ مینه‌کی خۆی جاران ولاخ به‌نرخ بوو هه‌ر که‌سێک هیستریک یا ئه‌سپێکی هه‌بووایه‌ وه‌ک ئه‌وه‌بوو ره‌نجرۆقه‌ریکی هه‌بووایه‌ ئه‌گه‌ر گویدریتزه‌کی هه‌بووایه‌ سه‌یاره‌یه‌کی گچکه‌ی هه‌بوو کاروانچی جگه‌ له‌گواستنه‌وه‌ی هاوالاتی که‌ل و په‌لیشیان ده‌گواسته‌وه‌ له‌نیوان شاره‌کانی ئه‌م دیو ئه‌ودییوی کوردستان بازاری کاروانچیه‌کان زۆرگه‌رم بوو چونکه‌ رینگاکان باش نه‌بوون جگه‌ له‌مه‌ شۆرشێ ئه‌یلول هه‌لگیرسابوو رینگای شاره‌کان له‌لایه‌ن حکومه‌ت گیرابوون و ئاسته‌نگیان دروست ده‌کرد له‌به‌رده‌م گواستنه‌وه‌ی که‌ل و پهل بۆیه‌ ده‌بوو به‌ولاخ بگوازریته‌وه‌ ئه‌م پیشه‌یه‌

رەواجى ھەبوو تا راپەرىن دوايى وردە وردە بەرھەو كال بوونەوھ چوو
لەبەر رەواجى ئەم پيشەيە لەكۆيە خانى ولاخ زۆربوو لەگەل پيشەي
ئەم كەل و پەلانەي كە بۆ ولاخ بەكار دەھات وەك كورتان، زين، لغا،
تورەكەي كا، جوار، خرار، تىركە، زنجير و قەراسە.

ھەندىك شتى دى كە باسما نكردن ولاخ پيويستى بەشويئىك بوو بۆ
پشودان لەناو شار بەم شوئىنەيان دەگوت خان لەكۆيە ئەم خانانە
ھەبوون بۆ پشودانى ئەم كاروانانەي كەروويان لەكۆيە دەكرد باوھرتان
ھەبى لەشەستەكان و سەرھتاي ھەفتاكان لەبەر قەرەبالغى و جموجۆلى
بازرگاني نەت دەتوانى بەناو بازار و قەيسەريەكان تى پەرى چونكە لە
وھرتى و خوشناوھتى و بيتويىن و رانيھو قەلادز دەھاتنە كۆيە بۆ كرىنى
ھەموو جۆرە پيداويستى يەك ئىمە دوكانمان لەناو بازاربوو مەجالمان
نەبوو وەلامى كرىار بەدەينەوھ بەردەواميش بەلۆرى كەل و پەل لەبەغدا
دەھات وەك شەكر ھەموو جۆرە چايەك وەك چاي پاشا، چاي غزال،
چاي سيفين. ھەروھەا قوماشى پۆلۇنى و فتاح پاشا و ئەفسەرى و كەل و
پەلى ديكە.

خانەكان ئەمانەن:

- ۱- خانى گەورە ناسراوھ بە خانى گەورە لەناو بازارى كۆيە.
- ۲- خانى مەلا زادەكان كە بەخانى خوالىخۆشبوو كاك فتحى
بەناوبانگ بوو جيرانى مالى مەلای گەورەبوو.
- ۳- خانى خوالىخۆشبوو وەستا عوسمان لەگوزەرى كورتان
درووان بوو.
- ۴- خانى خوالىخۆشبوو وەستا مستەفا لە بەرانبەر مزگەوتى خادم
سەجادە.
- ۵- خانى خوالىخۆشبوو يازبىد لەبەرامبەر پياو چاك شىخى شىخ
موسربوو نزيك قوتابخانەي اولى.
- ۶- خانى خوالىخۆشبوو مام قادر ياسين لەمەيدانى خواری.
- ۷- خانى خوالىخۆشبوو مام كريم لەبەرانبەر مزگەوتى گەرمك.

۸- خانی خوالیخۆشبوو مام مهعروف له نزیك مزگهوتی گهرمك له گهرهکی دیانان.

ئهم خانانه وهك هوتیل و گهراجی ئه مرۆ بوو نرخى راگرتنی و لایخ به پئی ی دووری و نزیکی خانهكه له بازار دهگۆرا خانی گهره و مه لایان و مام عثمان و وهستا مستهفا تایبته بوون به ناوچهی خۆشناوهتی خانهکانی دیکه تایبته بوون به دهشتی کۆیه، له کۆیه چهند وهستایهك هه بوو و لایخان نال دهکرد:

۱- خوالیخۆشبوو مام عزیز نالبه ند.

۲- خوالیخۆشبوو وهستا به هجهت.

۳- خوالیخۆشبوو وهستا عثمان.

۴- خوالیخۆشبوو وهستا عمر نالبه ند.

۵- خوالیخۆشبوو وهستا مستهفای نالبه ند.

۶- خوالیخۆشبوو وهستا فه تحووللا نالبه ند.

ئهمانه رۆلی په نچه رچیان ده بینى به لام به داخه وه ئهم پيشه وه رانه نه ماون خانهکانیش ویران بوون نالبه ندهکانیش نه ماون به م دواییه دوو وهستا کارى نالبه ندیان ده کرد کاک عثمانی یا ئامینه و، رهحمانی سمایلی حه مه خان. له راستیدا کۆیه هه موو جوانیه میژووییه کانی جارانی له ده ستداوه به تایبته تی دواى راپه رین میژووی ئهم شاره به شیکی پرشنگداره له میژووی کورد جاران هه ر وهك چۆن و لایخ به کار دههات بۆ سواری و بارکردن، گا به هه مان شیوه بۆ بار کردن و سواری به کاردههات به تایبته تی ره وه ندهکان گایان زۆر به کاردههیتنا.

جگه له مانه و لایخی گویدریتز و هیسترو گایان بۆ زهوی کیتلان به کاردههیتنا پۆلیس ئه سپی به کاردههیتنا بۆ سواری بۆ چوونه شوینی دوور وه زوو گه یشتن بۆ ئه و شوینانهی که تاوانی لى ئه نجام ده درا به م پۆلیسانه یان ده گوت خه یاله له کۆیه چهند پۆلیستیکی خه یاله هه بوون وهك.

- ۱- خوالیخۆشبوو سمایل اغای نازهنین.
 - ۲- خوالیخۆشبوو علی قامچی رهش.
 - ۳- خوالیخۆشبوو مام پیروۆت.
 - ۴- خوالیخۆشبوو کاک عزیز باوکی هه ربی و کاک ئاشتی.
 - ۵- خوالیخۆشبوو عه بده قادر.
 - ۶- خوالیخۆشبوو رشید مام قادر.
 - ۷- خوالیخۆشبوو مغدید هه مه ره حیم.
 - ۸- خوالیخۆشبوو کاک مه جید.
- به خۆیان و قامچی یه ره شه که ی ده ستیان حو کمی هه مو و راتی
کۆیه یان ده کرد خۆزگه مان به م کات یاسا سهروه ر بوو.



زنجیره‌ی بیست و هه‌شتم

(پیشه‌وهره کونه‌کانی کویه‌ی جاران)

جاران له‌کویه چایخانه زۆربوو چونکه میوانه‌کی زۆر رووی له‌م
شاره ده‌کرد بۆ کرینی پیداو‌یستیه‌کانی ژیان و روژانه، زۆربه‌ی
چایخانه‌کان له ناو بازاربوون چایخانه‌کان به‌ناوی خاوه‌نه‌کانیان
ناوده‌بران.

۱-چایخانه‌ی عزیز تاهیر چه‌بۆر تا ئیستا له‌ژیاندا ماوه‌و
له‌کاره‌که‌ی به‌رده‌وامه.

۲-چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو عبدالله خاری سه‌عه‌ کۆر له‌نزیك
خانی گه‌وره‌بوو.

۳-چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو سه‌عه‌کۆر له‌ دوا‌ی مردنی خاری له
شوینی ئه‌و به‌رده‌وامی به‌کاره‌که‌یدا.

۴-چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو قادر چه‌مه‌د ناسراو به‌ قادری فقی
گولی چایخانه‌که ده‌که‌وته سه‌رتاقی سه‌ری مه‌یدان نزیك خانی گه‌وره

۵-چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو مام صابر برای مام چه‌مه‌شین
له‌نزیك گوزه‌ری کورتان درووان دوا‌ی ئه‌و قادری حاجی چه‌سه‌نی
سناوه‌ کاری له‌م شوینه‌ ده‌کرد.

۶-چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو عبدالله مه‌لا فتح الله مه‌لاعباس.

۷-چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو مام سمایل.

۸-چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو کاک رسول مه‌زن.

۹-چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو کاک مه‌هدی.

۱۰-چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو مه‌مه‌ند ته‌ها له‌ناو بازار.

۱۱-چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو قادر مام حسین.

۱۲-چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو کاک رفیق حمد مه‌یته‌ر.

۱۳-چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو کاک مسته‌فای سو‌فی قادر.

۱۴- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو کاک صدیق مه‌لا صالح.

۱۵-چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو زاهیری مام تاهیر.

- ۱۶- چایخانه‌ی زاهیری مه‌لا ره‌ئوف.
- ۱۷- چایخانه‌ی فتاح نانه‌وا.
- ۱۸- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو شه‌هید سلیمانی حه‌مه‌ قاوه‌چی.
- ۱۹- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو بکر اغا.
- ۲۰- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو ئۆمه‌ری چایه‌چی.
- ۲۱- چایخانه‌ی حمید مام حسین.
- ۲۲- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو قادر مام حسین.
- ۲۳- چایخانه‌ی حویز نادر عه‌جه‌م.
- ۲۴- چایخانه‌ی به‌گزاده‌ مام عه‌بده.
- ۲۵- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو حمدامین عباس.
- ۲۶- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو کاکه‌ سور عه‌بداغا.
- ۲۷- چایخانه‌ی نیه‌اد واحد ئاشه‌وان.
- ۲۸- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو کاک محمد عبدالله گه‌محان.
- ۲۹- چایخانه‌ی خوالیخۆش بوو سمایل عه‌ره‌ب له‌ ئیستیلاک بوو له‌سه‌ره‌تای شه‌سته‌کان.
- ۳۰- چایخانه‌ی رشید مام قادر.
- ۳۱- چایخانه‌ی زاهیر ئه‌سه‌د جافه.
- ۳۲- چایخانه‌ی خوا لیخۆشبوو فتاح حکیم.
- ۳۳- چایخانه‌ی کریم سلیم.
- ۳۴- چایخانه‌ی صلاح مام عه‌بده.
- ۳۵- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو ئافه‌ برای تاهیر توفیق.
- ۳۶- چایخانه‌ی زاهیری ته‌نیشته‌ که‌باب برایان.
- ۳۷- چایخانه‌ی که‌و بازان خاوه‌نه‌که‌ی کاک فریاد.
- ۳۸- چایخانه‌ی ئاراس کاک مجید.
- ۳۹- چایخانه‌ی به‌هزاد عبدالله سور.
- ۴۰- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو مام ته‌ها.
- ۴۱- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو به‌کر مام قادر.
- ۴۲- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو عومه‌ری چایه‌چی.

- ۴۳- چایخانه‌ی محمد فایه‌ق ئاغا مسته‌فا.
- ۴۴- چایخانه‌ی حاجی واحد چایه‌چی.
- ۴۵- چایخانه‌ی وه‌ستا فه‌تاحتی چایه‌چی.
- ۴۶- چایخانه‌ی حه‌مه‌دی که‌ریمی له‌سه‌ر خانی قادری یاسینی بووه‌ جگه‌ له‌مانه‌ هه‌ندیک چایخانه‌ هه‌بوون له‌کوئیتی په‌نجاکان له‌هاوین ده‌کرانه‌وه‌ دوائی عه‌سر تا دره‌نگانی شه‌و.
- ۱- چایخانه‌ی خوالیخۆش بوو کاک قادر فقئ گورئ له‌کانیله‌ له‌ ناو شیوی ره‌زان.
- ۲- دوی کاک قادر خوالیخۆشبوو کاک فائق اغا مسته‌فا له‌کانیله‌ چایخانه‌ی داناوه‌.
- ۳- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو مام ته‌ها له‌ژیر جسری ئازادی.
- ۴- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو ساییری قه‌ساب له‌ناوباخچه‌که‌ی سه‌ر جسری ئازادی.
- ۵- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو به‌کر مام قادر له‌ پشت حه‌مامی پیسکان.
- ۶- چایخانه‌ی به‌کر عمر ئاغای شه‌وگێر له‌ سه‌رده‌رگای خۆشناوان دوائی ئه‌و خوالیخۆشبوو زاهیر مام رشید مام یحیا له‌هه‌مان شوین چایخانه‌ی کرده‌وه‌ پێیان ده‌گوت چایخانه‌ی سه‌ر قه‌برۆکان.
- ۷- چایخانه‌ی خوالیخۆشبوو فتاح حکیم له‌ته‌م ته‌مان بوو ئیواران دوائی عه‌سر گه‌نج و پیر روویان له‌م چایخانه‌ ده‌کرد پشووه‌کی باشیان ده‌دا ئیوارانی شیوی ره‌زان و سه‌رجاده‌ی ره‌زان هه‌ر وه‌ک حاجی قادر ده‌لی: نمونه‌ی جه‌نه‌ته‌ شیوی ره‌زانی.
- عاسی شاعیریش ده‌لی:
- من که‌ کۆیه‌م سه‌یری باغ و مه‌نزه‌ره‌م
 گه‌ر بئ تو لوبنان من ببینی بی شک ده‌گرئ وه‌ره‌م
 به‌لام مه‌خابن بۆ جوانی شیوی ره‌زان و جوانی سروشتی کۆیه
 بۆته‌ وێرانه‌ دوائی راپه‌رین کاک دلیر عثمان عه‌ونی له‌زاری مامۆستا

احمد دلزار دهگيرته وه كه كاتى خوئى له كوئيه ژنيك به ناوى زهينه به رهق
چايخانهئى داناوه.

جگه له مانهئى كه باسمانكردن چهند چايخانهيهكى ديكهئى كوئيان
هه بوو له چناروك.

۱- چايخانهئى صابر مه لا رهئوف جهلى زاده.

۲- چايخانهئى خوالئخوشبوو مامؤستا عزيز حسين.

۳- چايخانهئى خوالئخوشبوو اسماعيل خهيات.

۴- چايخانهئى خوالئخوشبوو فاروق جمال.

۵- چايخانهئى خوالئخوشبوو عمر حسن.

زوركهس بو پشوو ئيواران دهچوووه چايخانهكانى چناروك
تهختهو ته پلهئى چايخانهكان زور سادهبوون له لايهن دارتاشهكان
دروست دهكرا ههئندئى جار سئى پاي چايخانهكان پليئت بوو لاي
تهنهكهچى دروست دهكرا قوريهئى شوشه له چايخانهكان بهكاردههات
بهلام لاي وهستا توق بهنديان دهكرد بو پاراستنى لهشكان ئه مانه بهم
كاره ههلهدهستان.

۱- وهستا عثمانى مام بوو.

۲- وهستا احسانى مام عثمان.

۳- وهستا نصرالله.

وه سهماوهرهكانيشيان لاي ئهوه وهستاiane كه ئاماژهمان پيكرد
دروست دهكرد، چايهچى رهژويان بهكاردههيتا بو چاليتنان چونكه
نهفت كه م بوو غاز هه رنه بوو.



مستى محمد عبدالله



زنجره‌ی بیست و نۆ

(پیشه‌وهره کۆنه‌کانی کۆیه‌ی جاران)

یه‌کیک له‌پیشه‌کانی دیکه‌ی شارێ کۆیه‌ی پیشه‌ی قه‌سابی بوو چه‌ند بئه‌ماله‌یه‌ک ئه‌م کاره‌یان ئه‌نجام ده‌دا جاران ئاژهل نرخی زۆر هه‌رزان بوو کیلۆی گوشتی به‌رخ له‌ پیش قه‌ناره به‌ دوو دره‌م بوو خه‌لک گوشتی بز و ره‌شه‌ولاخیان زۆر به‌خه‌راپی ده‌خوارد باوه‌رتان هه‌بێ ئه‌گه‌ر قه‌ساب ره‌شه‌ و لاخی سه‌ر به‌ریبایه‌ ده‌بوو رۆژیک پیشتر قه‌سابه‌که‌ ریکلامی بو بکردبایه‌ زۆرجار خوالیخۆشبووان مام حه‌مه‌شین و مام صالحی قه‌ساب به‌ بازاردا ده‌هاتن هاواریان ده‌کرد ده‌یان گوت هه‌رکه‌سیک تالبی شفته و کفته‌یه‌ به‌یانی جوانه‌گایه‌کی قه‌له‌و سه‌رده‌برین مالی کفته‌و شفته‌یه‌ ئه‌وه‌ی مه‌به‌ستی بوایه‌ ده‌چوو به‌ردوکانی مام صالح باوکی کاک شوان پیاویکی جوان و ریک پۆش بوو نه‌ختیک ده‌له‌نگی هه‌میشه‌ گۆچانی پێ بوو جاران که‌له‌شه‌ حه‌یوان له‌ قه‌سابخانان به‌ولاخ ده‌گوازراوه‌ بو دوکانی قه‌سابه‌کان کاک مه‌حمود گوێ درێژه‌کی باشی هه‌بوو ته‌خته‌یه‌کی له‌سه‌ر پشتی گوێ درێژه‌که‌ دانابوو که‌ ده‌ قولابی گوشتی پێوه به‌ستراوو که‌له‌شه‌کانی به‌م لاو ئه‌ولای ته‌خته‌که‌ شۆر ده‌کرده‌وه‌ دوکان به‌دوکان که‌لاشه‌کانی دابه‌ش ده‌کرد جاران تاکۆتایی په‌نجاکان قه‌سابخانه‌ له‌ شوینی گه‌راج بوو به‌رانبه‌ر باخچه‌ی فریشه‌ له‌دوو هۆده‌ی گچکه‌ پیک هاتبوو دواپی له‌سه‌ره‌تای حه‌فتاکان گوازراوه‌ نزیک باخچه‌ی مام قادر دزه‌یی چه‌ند سالیکی پیش ئیستا قه‌سابخانه‌یه‌کی مؤدیرنی دیکه‌ کراوه‌ته‌وه‌ له‌سه‌ر ریگای ته‌ق ته‌ق ئه‌مه‌ش ناوی قه‌سابه‌کانه‌:

۱- خوالیخۆشبوو کاک مغدید.

۲- خوالیخۆشبوو کاک عزیز مغدید.

۳- خوالیخۆشبوو ابوبکر قه‌ساب.

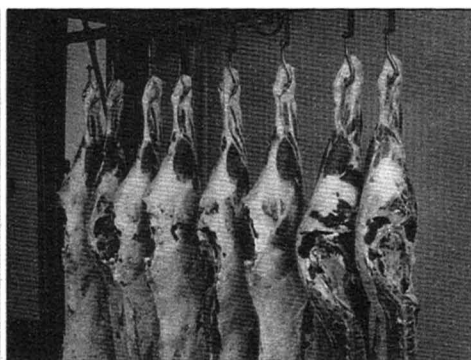
۴- خوالیخۆشبوو محمود فه‌قی.

- ۵- خوالیخۆشبوو حمید فهقی.
- ۶- خوالیخۆشبوو سه عید ابوبکر.
- ۷- خوالیخۆشبوو خاره ابوبکر.
- ۸- خوالیخۆشبوو واحد ابوبکر.
- ۹- خوالیخۆشبوو سوّفی محمد.
- ۱۰- خوالیخۆشبوو خدر سوّفی محمد.
- ۱۱- خوالیخۆشبوو سابیر سوّفی محمد.
- ۱۲- خوالیخۆشبوو مغدید سوّفی محمد.
- ۱۳- خوالیخۆشبوو خالد سوّفی محمد.
- ۱۴- خوالیخۆشبوو عمر خدر.
- ۱۵- خوالیخۆشبوو فهقی عثمان.
- ۱۶- خوالیخۆشبوو شهید حه مه تاهر.
- ۱۷- خوالیخۆشبوو عه باس قه ساب.
- ۱۸- خوالیخۆشبوو نادر قه ساب.
- ۱۹- خوالیخۆشبوو شفیق نادر قه ساب.
- ۲۰- خوالیخۆشبوو حه مه جه مباراش.
- ۲۱- خوالیخۆشبوو عمر حه مه جه مباراش.
- ۲۲- خوالیخۆشبوو عثمان حه مه جه مباراش.
- ۲۳- خوالیخۆشبوو مام کریم شانہ باوکی شهید ماموستا حمید.
- ۲۴- مام صالح باوکی کاک شوان.
- ۲۵- خوالیخۆشبوو نادر صابر سوّفی محمد.
- ۲۶- خوالیخۆشبوو رهشید قه ساب.
- ۲۷- جهنگی سعید.
- ۲۸- فریاد سعید.
- ۲۹- خوالیخۆشبوو کاک جه مال لای کاک مهغدید کاری ده کرد.
- گوشتی له سه ر تریانه داده نا دهی گه راند بو فروشتن به نرخى
هه زانتر چونکه سه لاجه نه بوو گوشتی تیدا هه لگرن

ئەمەى سەيرو سەمەرەبوو زۆر جار كاك مغدئد له جهمال توره دەبوو بەتایبەتى ئەوكاتانەى كه جهمال گوشتى نەفرۆشتباىه و هئىتاباىه وه كاك مهغدئد دەىكرد به ههراو پشتى مى جهمالى دهگرت و بلندى دهكرد و بهقولابى گوشتهكهى دهكرد جهمالى قور بهسهرىش وهك كئىشكه دهلهرزى و هاوارى دهكرد ناچار جيرانهكان بههانای جهمال دهچوون و گوشتهكهيان بۆ ساغ دهكردهوه مام مهغدئد جيرانمان بوو زۆر ئاشنا بوو لهگهلهباوكم مامهلهشيان پئىكهوه ههبوو هى پئسته.

۳۰-خوالئخۆشبوو كاك عزىز مغدئد جگه لهكارى قهسابى بهلئندهرى دابئىنكردنى گوشت بوو بۆ سهربازگهكان.
۳۱-خوالئخۆشبوو وهستا احمد.

ئئستا نهوهى قهسابه كۆنهكان بهردهوامن لهسهر پئشهى باوك و باپيرانيان جارن بارى ژيانى قهسابهكان باش نهبوو به پارهى پئست و رىخهلووك كاسبى خۆيان دهكرد چونكه پئست نرخىكى زۆر باشى دهكرد دهبوو كرىارى برئك پارهى بداباىه بهقهساب بۆ ئەوهى كارى پئ بكات وه روژانه قهسابهكه دهبووايه پئستهى بداباىه بهو بازرگانهى كه پارهكهى لئ وهرگرتوووه تا ئەوكاتهى پارهكهى پر دهكردهوه متمانە ههبوو قهسابهكانى كۆيه بهبنهمالهى خهسرهوى ناسراون بنهمالهيهكى خۆشهوىست و پئ كئشهبوونه.



زنجیره‌ی سی

(پیشه‌وهره کۆنه‌کانی جارانی کۆیه)

له‌مه‌وپیش ئاماژه‌مان به‌وه‌کرد که‌شاری کۆیه پی‌گه‌یه‌کی بازرگانی گرنگی هه‌بوو به‌م هۆیه‌وه کاروان و میوان له‌هه‌موو شوینیک روویان تێده‌کرد ئه‌م هه‌موو میوانه پیو‌سی‌تیا‌ن به‌خواردن و چیش‌تخانه و که‌باب‌خانه هه‌بوو له‌شاری کۆیه چهند چیش‌تخانه‌یه‌ک هه‌بوو.

۱- چیش‌تخانه‌ی خوالی‌خۆش‌بوو رینگه له‌سه‌ر جاده‌بوو به‌دیواری مزگه‌وتی گه‌وره‌وه نووسابوو له‌ده‌رگای بازار رینگه پیاوینکی خۆشه‌ویست بوو هه‌میشه مه‌ندیله‌کی سپی له‌سه‌ر بوو نه‌فه‌ریک برنج و مه‌ره‌گه‌و گوشت دوو دره‌م بوو.

۲- چیش‌تخانه‌ی خوالی‌خۆش‌بوو هه‌مه‌عه‌بۆ و حسین هه‌مه‌عه‌بۆ جگه له‌برنج و مه‌ره‌گه گیه‌شیا‌ن ده‌فرۆشت له‌گه‌ل جگه‌ر دوکانیا‌ن له‌ته‌نیش‌ت ئیستیلاک بوو.

۳- چیش‌تخانه‌ی وه‌ستا هه‌ویزی برای کاک رینگه‌ی جگه له‌مانه له‌هه‌فتاکان ئه‌مانه چیش‌تخانه‌یا‌ن دانا.

۱- خوالی‌خۆش‌بوو کاک حویز مطعمچی.

۲- خوالی‌خۆش‌بوو قادر اغا.

به‌لام له‌کۆیه که‌باب‌خانه‌ی زۆرنایابی لی بوو:

۱- که‌باب‌خانه‌ی وه‌ستا حمدامین وه‌ستا صالح کوره‌کانی کاک خالد و کاک وشیارو کاک دلشاد یارمه‌تی ده‌ری باوکیان بوون.

۲- که‌باب‌خانه‌ی خوالی‌خۆش‌بوو وه‌ستا رسول کاک قادری کوری یارمه‌تی ده‌ری بوو.

۳- که‌باب‌خانه‌ی وه‌ستا قادر کاک اکرمی کوری یارمه‌تی ده‌ری بوو هه‌رسی که‌باب‌خانه له‌ریزه‌ک بوون له‌نزیک خانی گه‌وره.

۴- که‌باب‌خانه‌ی خوالی‌خۆش‌بوو کاک کاوه‌یس وه‌ستا مه‌ولودی برای یارمه‌تی ده‌ری بوو ئه‌م که‌باب‌خانه‌یه له‌ته‌نیش‌ت ده‌رگای قه‌یسه‌ری کۆن بوو زۆر به‌ناوبانگ بوو.

- ۵- که بابخانه‌ی خوالیخۆشبوو مام اسماعیل کاک زیریان و کاک که مالی کوری یارمه‌تی ده‌ری بوون.
- ۶- که بابخانه‌ی کاک زاهیر علی.
- ۷- که بابخانه‌ی کاک سلیمان له‌نزیك بانگ.
- ۸- که بابخانه‌ی خوالیخۆشبوو احمد وهیسی له‌نزیك مزگه‌وتی خادم سه‌جاده.
- ۹- که بابخانه‌ی خوالیخۆشبوو مام ئومه‌ر.
- ۱۰- که بابخانه‌ی خوالیخۆشبوو قادر اغا.
- ۱۱- که بابخانه‌ی برایان که خاوه‌نه‌که‌ی کاک رزگار عبدالله وکاوه عبدالله بوو.
- ۱۲- که بابخانه‌ی کاک سعید.
- جگه له‌مانه‌ی که باسمان کرد جگه‌ر چی هه‌بوون:
- ۱- خوالیخۆشبوو وهستا علی جگه‌رچی.
- ۲- خوالیخۆشبوو محمد جگه‌رچی.
- نرخ‌ی نه‌فه‌ریک جگه‌ر دوو دره‌م بوو هاوشیوه‌ی که باب جاران که بابچی له‌به‌رچاوی خه‌لک گوشتی خۆمالی له‌قیمه‌ ده‌دا بۆیه تام و چیژی خۆی هه‌بوو به‌داخه‌وه به‌شی زۆری که بابچییه‌کان له‌ژياندا نه‌ماون جاران هه‌بوو له‌شوینی زۆر دوور ده‌هات به‌مه‌به‌ستی که باب خواردن.



زنجیره‌ی سی و یه‌که‌م

(رهمه‌زانی کۆیه‌ی جاران)

رهمه‌زانی جارانی کۆیه تاییهت مهندی خۆی هه‌بوو هه‌ندیک داب و نهریت په‌یره‌و ده‌کرا چینه‌ژی ده‌دا به‌رهمه‌زان که رهمه‌زان ده‌هات خواپه‌رستی ریزگرتن له‌گه‌وره‌یی ئەم مانگه‌ ده‌گیرا هه‌ر له‌یه‌که‌م شه‌و له‌سه‌رجه‌م مزگه‌وته‌کان ده‌نگی که‌بارو ستایش ئایینی به‌رز ده‌بووه به‌لام ئەم کاره‌ زوونه‌نجام ده‌درا له‌یه‌که‌م شه‌و له‌دوای سه‌عات یه‌کی نیوه‌شه‌و خوالیخۆشبوو مام عه‌زیز زه‌ینه‌ل و کاک جه‌مال عه‌زیز خوالیخۆشبوو حه‌مه‌ عه‌بو و حسینی کوری به‌خۆیان و ده‌هۆله‌کانیان له‌ماله‌کانیان ده‌هاتنه‌ ده‌ره‌وه‌و به‌پێیان به‌ناو کۆلانه‌ ته‌نگه‌به‌ره‌کانی کۆیه‌ ده‌رۆیشتن به‌ده‌م کوتانی ده‌هۆلو زورنا ژهنین تام و چینه‌کی زۆر خۆشیان ده‌دا به‌م مانگه‌ پیروژه‌ جاران خه‌لک به‌م ده‌هۆل و زورنایه‌ هه‌لده‌ستاوه‌ بۆ پارشیو خواردن گه‌لیک جار ده‌هۆل چیه‌کان ئەگه‌ر بیان زانیبا خانه‌واده‌یه‌ک به‌خه‌به‌ر نه‌هاتوو ه‌له‌به‌ر ده‌رگای ئەم ماله‌ باشتر ده‌هۆله‌که‌یان ده‌کوتا ئیمه‌ منداڵ بووین زۆر خۆشحال ده‌بووین که‌ گویمان له‌ده‌نگی ده‌هۆل ده‌بوو له‌پشت ده‌رگای حه‌وشه‌ راده‌وه‌ستاین تا ده‌هۆل ده‌هات و سه‌یرمان ده‌کرد خه‌نی ده‌بووین به‌چاوی خه‌والو.

ئیمه‌ منداڵ بووین رۆژومان له‌سه‌ر نه‌بوو دایک و باوکمان ده‌یان گوت هه‌تا به‌یانی یا هه‌تا نیوه‌رۆ به‌ رۆژوو بن دوایی نان بخۆن رۆژوو هه‌که‌تان بۆ گری ده‌ده‌ین خوزگه‌ دایک و باوکمان مابووایه‌ بۆ ئەوه‌ی وه‌ک جاران رۆژوو هه‌کانیان بۆ گری داباین له‌مه‌ش خۆشتر کاتی دوای عه‌سرو ئیواران بوو دوای نوێژی عه‌سر مه‌لا وتارو وه‌عزی ده‌خوینده‌وه‌ له‌ مزگه‌وتی گه‌وره‌ به‌سه‌ده‌ها منداڵ و لاوو پیر ده‌هاتنه‌ مزگه‌وت بۆ گوئی گرتن له‌وتاری مامۆستا به‌لام ئەوه‌ی سه‌یره‌و خۆش بوو ئەم منداڵانه‌ له‌سه‌ربانی مزگه‌وت داده‌نیشتن و له‌سه‌ر رۆخی دیواری مزگه‌وت لاقمان شۆر ده‌کرده‌وه‌ گویمان له‌وتاره‌که‌ ده‌گرت

دوای ته‌واو بوونی وتار ئەم حەشاماتە بلاوہیان دەکرد دەچوونە ئیستیلاک لەم شوینە ھەموو جۆرە شیرنەمەنیەکی لیبوو بەتایبەتی. خوالیخۆشبوو صابر ھەلوا ھەموو جۆرە ھەلوا و چوکلات و شەکرۆکە و پاقلاوہیەکی لەسەر میزیکێ گەورە دانا بوو چەند گلوپەکی داگیرساندبوو دەیکرد بە چراخان ھاوار ھاواری کاک صابرو جموجۆلی مندالان دیمەنیکێ جوانی بەرەمەزان بەخشی بوو ھەر مندالە ی عانەییەکی مووچە ی روژانە ی خۆی خەرچ دەکرد شیرنەمەنی وەک پاقلاوہو لوقم و شەکرۆکە ی ترش و شیرنی پی دەکری و دەمان خستە باخەل و گیرفان دوایی دەچووینە سەر قادرمەکانی کۆنە نادێ کۆیە لەتەنیشت کۆنە سەرابوو لەسەر فلکە ھەموومان چاوہری ی تۆپ تەقانی خوالیخۆشبوو مام ھەمە عەبۆ بووین.

ئەوہی سەیرو سەمەرەبوو مەلا عبدالرحمن پیش بانگ بەپینچ دەقیقە دەھاتە سەر قادرمەکان لەناومندالەکان رادەوہستا کەکاتی بانگ دەھات مەلا عبدالرحمن مەندیلەکە ی لەسەری دەھینا خوارەوہ چەند جاریک رای دەوہشانەد کە ئەم کارە ی ئەنجام دەدا ھەمە عەبۆ لە گردی قشلە لیبی دیار بوو یەکسەر تۆپەکە ی وەستا رەجەبی دە تەقاند ئەمە ی سە یربوو مەلا چەند جاریک سەعاتە زنجیردارەکە ی لە گیرفان دەردەھینا و تەماشای دەکرد مندالانیش تیکرا ھاواریان دەکرد مەلا تەواوہ بایدە ئەویش دەیگوت سەبربگرن ماویەتی کە مەلا مەندلی بادەداو گرمە ی تۆپ دەھات مندالەکان شیرنەمەنیەکانیان لەگیرفان دەھینا دەرەوہو بە دەم گەرانەوہ بۆ مال دەیان خوارد تۆپی مام ھەمە عەبۆ بەکەونە پەرۆ و پیتاوی دراو دە ی ئاخاند بەداریکێ ئەستور جوان دەپپەست و ھەندیک باروتی لەسەر کونی پشتموہ دادەنا بەداریکێ درێژ ئاگری لەباروتەکە نزیک دەکردەوہو گرمە ی دەھات لەکۆیە ھەموو مالیک گوئی ی لەدەنگی تۆپ دەبوو فتاریان دەکردەوہ ئەم تۆپە لەلای مالی خۆمان لەبەر دەرگای دار الضیافە داندراوو لەلایەن سەربازەکانی رژیمی لەناو چوو ئەم شوینە بارەگا بوو بەلام بە داخوہ لەدوای سالی ۱۹۸۹ ئەم تۆپە دزرا لەلایەن سەربازەکانی رژیمی لەناوچوو.

له‌رهمه‌زاندا هه‌ندیک خوادن دروست ده‌کرا وه‌ک لوقمه‌قازی زروبی شلکینه که له‌ناو شیله شه‌کر دایان ده‌نا زور خۆش و به‌تام بوو کابانی ئیستا نازانن دروستی بکه‌ن له‌مالان پارشیو ژنه‌کان هه‌ویریان ده‌شیلاو له‌بری خه‌میره هه‌ویر ترشیان تیده‌کرد گه‌رم ته‌شتۆکه هه‌ویریان داده‌پۆشت وه‌ختی عه‌سر له‌سه‌ر خوانه‌ پانیان ده‌کرده‌وه‌و ده‌یانکرده‌ ئه‌ستۆکه به‌روون و کونجی دوایی له‌سه‌ر تریانه‌یان داده‌ناو ده‌مان خسته‌ سه‌ر سه‌رمان و ده‌مان برده‌ لای فرنی نانه‌واو بو سورکردنه‌وه ئیواره‌و پارشیو ده‌مان خوارد به‌راستی به‌تام و چیژ به‌شه‌وانی رهمه‌زان خه‌لک له‌ده‌ره‌وه بوون به‌تایبه‌تی خه‌یاته‌کان کاریان ده‌کرد بو‌جل و به‌رگ دروون بو‌ئاماده‌باشی بو‌جه‌ژن له‌کاتی یه‌که‌م روژی جه‌ژن ده‌هۆل و زورنا ده‌گه‌را مال به‌مال گه‌ره‌ک به‌گه‌ره‌ک هه‌ر ماله‌ شتیکی به‌خشیش ده‌دا به‌ده‌هۆلچی له‌یه‌که‌م روژی جه‌ژن جیران و خزم سه‌ردانی یه‌کتریان ده‌کرد هه‌رکه‌سیک عاجزی هه‌بووایه‌ ئاشت ده‌کرانه‌وه له‌لایه‌ن ردین سپی و مه‌لا ئاینیه‌کان.

به‌راستی رهمه‌زانی جارانی کۆیه‌ تام و چیژی خۆی هه‌بوو ده‌هۆل و زورنا ژه‌نه‌کان وه‌ک پیشه‌یان لی هاتبوو له‌کاتی ئاهه‌نگ و ژن گواستنه‌وه به‌شداریان ده‌کرد خۆشی و تام و چیژیان به‌خۆشی و هه‌ له‌په‌رکیکان ده‌به‌خشی جگه‌ له‌مانه‌ی که‌باسمانکردن سه‌رجه‌م چایخانه‌ و چیشتخانه‌کان داده‌خران مۆله‌ت نه‌بوو بو‌کردنه‌وه‌ی خواردنگه‌کان رهمه‌زان ریزی لیده‌گیرا دوورۆژ پیش هاتنی رهمه‌زان بانگه‌وازیان ده‌کرد له‌رادێو هه‌رکه‌سیک مانگی دیت با خه‌به‌ری نزیکتین دادگا بدات بو‌خۆشیتان له‌کۆیه‌ چه‌ند براده‌ریک هه‌بوون هه‌میشه‌ له‌ناو شیوی رهمه‌زان ئاره‌قیان ده‌خواردوه‌ که‌ پیکه‌هاتبوون له‌:

۱- خوالیخۆشبوو خورشید رفعت عه‌لاو ناسرابوو به‌خورشه‌ی سایه‌ق.

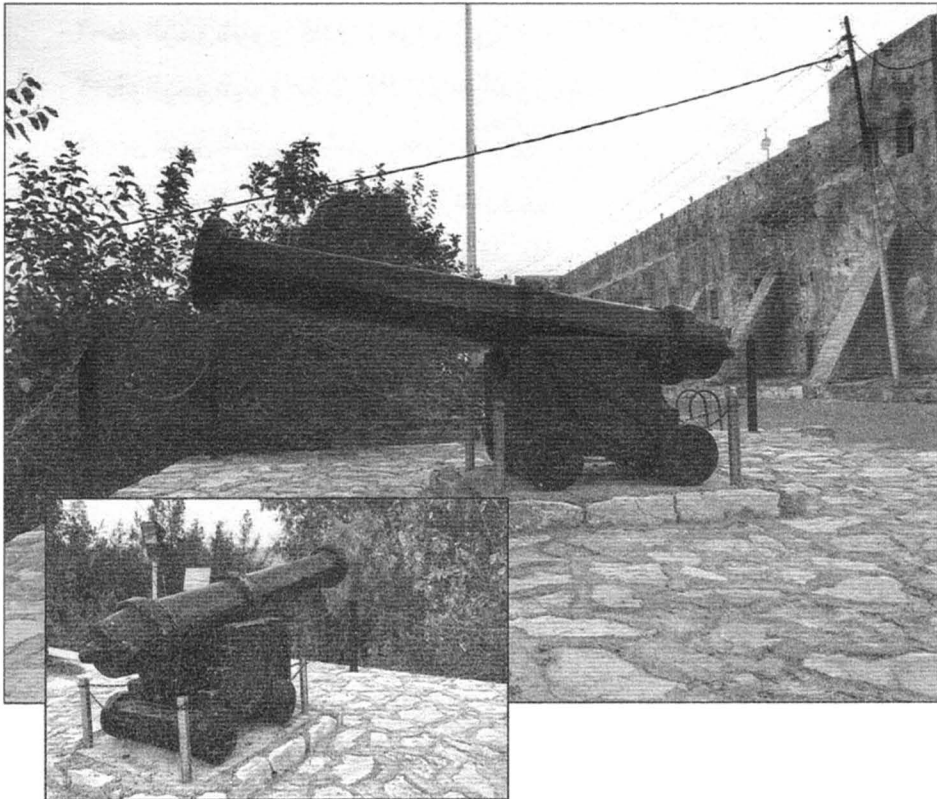
۲- خوالیخۆشبوو جلال مام قادر.

۳- خوالیخۆشبوو عمر حاجی کاکه‌ امین.

۴- خوالیخۆشبوو کاک غفور بایه زید.

۵- خوالیخۆشبوو کاکه سواری باخچه وان.

له ره مه زانی سه ره تایی شهسته کان شهوی پیش ره مه زان هه ر پینج به چه پله و گۆرانی هه تلی لینجان هه تلی لینجان له ناو شیوی ره زان دینه وه به ره و شار راست ده چنه مالی حاکم له ده رگا ده دن حاکم دینه ده ره وه و ده لی فه رموون هه ر پینجیان ده لین جه نابی حاکم مانگمان دیتوو جه نابی حاکم ده لی که نگین مانگتان دیتوو هه موویان ده لین سی رۆژه حاکم به پۆلیسه کانی ده لی بیان به ن بۆ سجن هه تا دواي جه ژن ته وقیفی کردن هه قی شایه دی درۆ حاکم زانیاری هه بوو له سه ر ئەم جه ماعه ته مه شروب خۆره خودا به ره حمی خۆی ره حمیان پی بکات.



زنجيرەى سى و دوو

(پيشەوەرەكانى كۆيە جاران)

هەر وەك باسمانكرد هەموو جۆرە پيشەوەرەىك لەشارى كۆيە هەبوو بەرگدرۆش يەكئىك بوو لەپيشە بەناوبانگەكانى ئەم شارە، خەياتە كۆنەكانى كۆيە هەموو جۆرە جل و بەرگىكى پياوانە و ژنانەيان زانىو كەبيدروون جل و بەرگى پياوانە وەك كورتەك و شەروار، مراد خانى، ديموكراتى، رانك و چۆغەرى مەرەز، رانك و چۆغەرى قوماش، كراس و شەروار، كورتەكى بەلۆكە بۆ بەسالچووان، كورەجەى ژنە رەوهند، جگە لە بەرگدرۆوى پياو هەندى ژن كارى خەياتيان دەكرد بەدەست كەواو سەلتەو كراسى ژنان و جلگە بووكيان دەدوورى بەرگ درووەكان زۆر بەيان دوكانيان لەناو هەردوو قەيسەرى بوو:

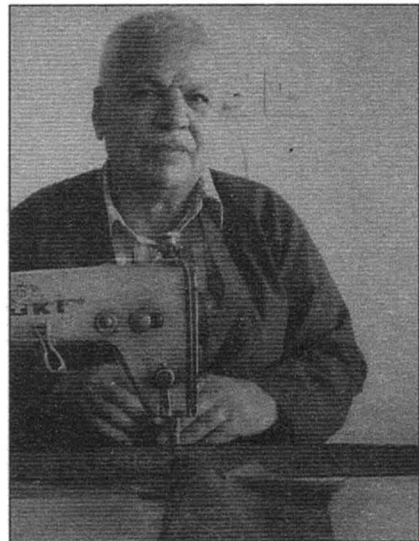
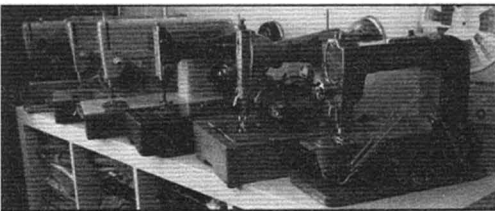
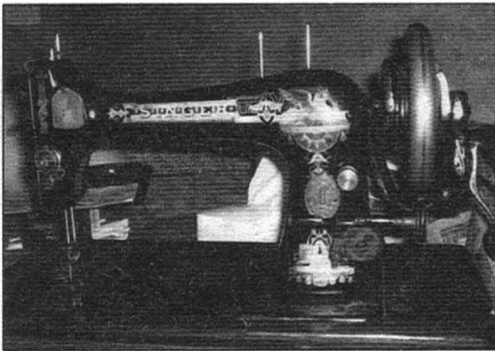
- ۱- وەستا رەفيق لە قەيسەرى كۆن بوو.
 - ۲- خوالىخۆشبوو قادر رەواندىزى.
 - ۳- خوالىخۆشبوو عزيز قادر رەواندوزى.
 - ۴- خوالىخۆشبوو حاجى عمر حاجى احمد.
 - ۵- خوالىخۆشبوو مام عبدالله دەرزى.
 - ۶- خوالىخۆشبوو عەبدە حاجى قارەان.
 - ۷- خوالىخۆشبوو حمدامين بەگ.
 - ۸- باقى هيرانى.
 - ۹- صباح مام حسين.
- لەقەيسەرى نوئ ئەم بەرگ درووانە هەبوون.
- ۱- خوالىخۆشبوو مام رەشاد.
 - ۲- خوالىخۆشبوو جلال حمد بەگ ناسراو بەجلال مختار.
 - ۳- خوالىخۆشبوو وەستا عبدالرحمن مەلا رەئوف باوكى خوالىخۆشبوو كاك امير.
 - ۴- خوالىخۆشبوو وەستا مستەفا سەردۆرى.

- لهناو بازاريش ئەم بەرگ درووانه هه بيون:
- ۱- خوالیخۆشبوو اکرم عمر دهباغ.
 - ۲- خوالیخۆشبوو مجید حاجی عمر.
 - ۳- خوالیخۆشبوو وهستا رشاد عبدالله خهنجهرچی.
 - ۴- خوالیخۆشبوو مجید فقی عهولا.
 - ۵- خوالیخۆشبوو وهستا محی الدین قهبرهه لکهن.
 - ۶- وهستا طاهر محی الدین.
 - ۷- وهستا صدیق محی الدین.
 - ۸- مامۆستا دلواهر مهجید فهقی عهولا.
 - ۹- خوالیخۆشبوو عثمان عباس.
 - ۱۰- خوالیخۆشبوو انور حه مه علی.
 - ۱۱- حه مه علی فقی برایم.
 - ۱۲- وهستا شوکر مام فتحی.
 - ۱۳- وهستا مامه مام طه.
 - ۱۴- وهستا ابرها.
 - ۱۵- وهستا موفق ابرها.
 - ۱۵- سعید ابرها.
 - ۱۶- وهستا عزیز مام عبدالله.
 - ۱۷- خوالیخۆشبوو وهستا صابر سعید.
 - ۱۸- خوالیخۆشبوو صابر مصطفی صابر یاعاسمه.
 - ۱۹- خوالیخۆشبوو شادمان جمال.
 - ۲۰- وهستا ئاسۆ عهبدالرحمن.
 - ۲۱- وهستا اسماعیل جلال.
 - ۲۲- خوالیخۆشبوو اسماعیل حاجی قادر.
 - ۲۳- سهرباز اسماعیل.
 - ۲۴- وهستا دلدار اسماعیل.
 - ۲۵- وهستا عمر حاجی حسن.

- ۲۶- وهستا دلشاد قادر.
- ۲۷- وهستا کمال اسماعیل.
- ۲۸- وهستا مامه.
- ۲۹- خوالیخووشبوو کاک معصوم.
- ۳۰- حمید عه‌بده حاجی قاره‌مان.
- ۳۱- خوالیخووشبوو مجید عه‌بده حاجی قاره‌مان.
- ۳۲- وهستا رینوار اکرم.
- ۳۳- وهستا فتاح مه‌لا عه‌بد.
- ۳۴- وهستا سه‌رکه‌وت.
- ۳۵- شو‌رش حاجی عمر.
- ۳۶- خوالیخووشبوو وهستا صابر مام طاهر.
- ۳۷- خوالیخووشبوو صدیق مام طاهر.
- ۳۸- وهستا جه‌نگی صدیق.
- ۳۹- خوالیخووشبوو وهستا شفیق عبدالرحمن.
- ۴۰- وهستا مشیر شفیق.
- ۴۱- خوالیخووشبوو سه‌عید حاجی مسته‌فا چه‌له‌بی.
- ۴۲- خوالیخووشبوو ساییر مه‌لا ره‌ئوف.
- ۴۳- خوالیخووشبوو شه‌هید یوسف حنا.
- ۴۴- خوالیخووشبوو عبدالرحمن فقی عه‌ولا.
- ۴۵- خوالیخووشبوو شیخ سه‌لاح کاکه‌سالح.
- ۴۶- خوالیخووشبوو وهستا ره‌ئوف.
- ۴۷- خوالیخووشبوو وهستا مسته‌فای حاجی قاره‌مان.
- ۴۸- وهستا ئه‌فه‌ندی خه‌یات.
- ۴۹- که‌یفی سلیمان قاوه‌چی.
- ۵۰- خوالیخووشبوو حه‌مید کاکه‌ئه‌سوه‌د.
- جگه‌ له‌م وهستا کۆنانه‌هه‌ندیک وهستای گه‌نج ئیستا په‌یدا بوونه
وهک وهستا (ئالان صدیق، وهستا کاوه‌ اسماعیل، وهستا ریکار شوکر،

وہستا ہیمن شوکر، ریپوار شوکر و ہستادیاری پیشروہو۔ لہ کویہ
 وہستا عہزیزی ملا واحد جلکی بووکی دەدوری زور بہتہمہن بوو
 خوالیخوشبوو نہنکم نوریہ، سہعدیہ محمد مہلا عاسی، زیبا محمد مہلا
 عاسی، بہرگ درووہکی باش بوون بۆ ژنان).

یا قدری مام عثمان، یا حہسیبہ عمر، یا حمدیہ حسن ملا احمد،
 یاعہیشی رشید میران خیزانی صدیق چاہچی، یا حمدیہ عہدہ سلام،
 یازہکی خیزانی مام عمر پۆلیس، یا حہیب دایکی و ہستا صالحی، یافاتم
 خوشکی و ہستا صالح، یا سہیبحہ حہمدامین رہسول کہ لہ گہرہکی
 بہفری قہندی بوو۔ ئەمانہ سہلتہیان دەدوری بہدہست بہلام بہداخوہ
 ئەم بہرگ درووانہ نہماون مہکینہی بہرگدرووہکان بہپن کاری دەکرد
 ہی ژنانیش بہ دەست دەیان سوراند مہکینہی بہرگدرووہکان ئەم
 مارکانہبوون(سونگہر، باف، جۆکی، برازہر، پەپولہ) بہرگدرووہکان
 ئوتووئ رەژوویمان بہکار دەہینا جارن لادی یەکان باوہریان بہ
 بہرگدرووہکان لاواز بوو ہہندیک جار کہ قوماشیان دەبرد بۆ لای
 بہرگدروو دەیان گوت و ہستا بہ کیشانم لی و ہر بگرہ بہ کیشانم بدہوہ
 لہ بازار ئەم دیاردہم دیتوہ.



موستا ئەکرەمی خەیات

زنجیره‌ی سی و سی و یه‌م

(پیشه‌وهره‌کانی جارانی کویه)

هه‌قمه شانازی بکه‌م به‌شاری کویه چونکه هه‌میشه سه‌ر قافله‌و
پیشه‌نگ بووه له‌داهیتان و پیشه‌وهری شاره‌زاو پشت ئه‌ستور بووه
به‌رۆله‌کانی بۆدایینکردنی که‌ل و پهل و پیداو‌یستییه‌کانی له‌م شاره
له‌دیر زه‌مانه‌وه پیشه‌وهری زیرنگرو زیوی لیتیووه له‌وانه:

- ۱- خوالیخۆشبوو مغدید مولود.
- ۲- خوالیخۆشبوو کمال طاهر مه‌لاحیب.
- ۳- زرار طاهر مه‌لاحیب.
- ۴- خوالیخۆشبوو عبدالرزاق زیرنگر.
- ۵- خوالیخۆش بوو جلال حمدامین.
- ۶- خوالیخۆشبوو کمال حمدامین.
- ۷- مامۆستا مجید حمدامین.
- ۸- وهستا اکرم محمود.
- ۹- وهستا ئازاد حاجی عمر.
- ۱۰- ئاراس مغدید مولود.
- ۱۱- ئازاد مغدید مولود.
- ۱۲- کاک سرود عزیز مغدید.
- ۱۳- کاک سه‌رکۆ عزیز مغدید.
- ۱۵- کاک نه‌وزاد وهستا رشید.
- ۱۶- کاک ئاسۆ وهستا بکر.
- ۱۷- کاک شفیق زیرنگر.

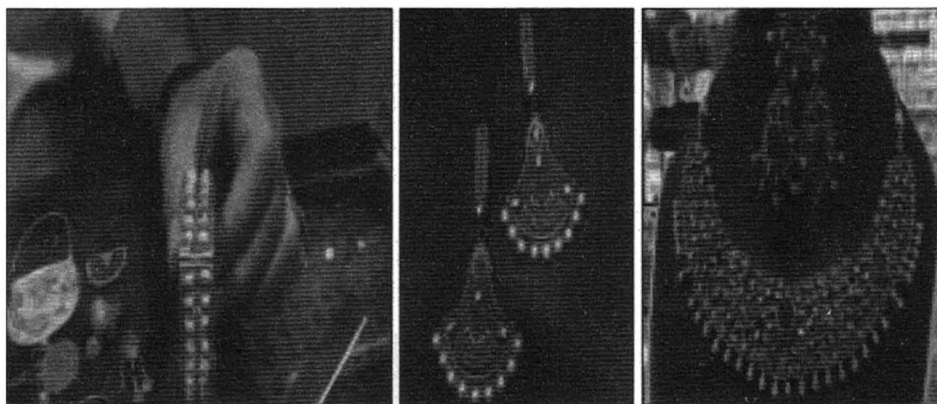
له‌دایکم بیستووه که‌جوله‌که‌کانی کویه ئه‌م پیشه‌یان کردووه

له‌وانه:

- ۱- شه‌لکه.
- ۲- دانیاڵ.
- ۳- موسای صالحۆکی مۆشکه‌ی.
- ۴- بله‌ خواره.

زیرینگره‌کانی کۆیه ئەم جوۆره زیرانه‌یان دروست ده‌کرد (مله‌گۆ، گواره، بلبله، گه‌رده‌ن لغ، تاسه‌سه‌ر کلاوی زیر، بازن، سیلولة، قه‌نه‌فربه‌ند، گۆبه‌رۆک، حجیل، پشتینی زیر، ماشالله بۆ نیچه‌وانی مندالی ساوا له‌گه‌ل مۆریه‌ شین، عاشق به‌ند).

نرخ‌ی زیر له‌شه‌سته‌کان دینارو نیوه‌ک بوو ئیمه‌ دوکانمان له‌ته‌نیشت کۆنه‌کتیخانه‌ی کۆیه‌ بوو جل و به‌رگی ژنان و بوکانمان ده‌فروشت زیرمان ده‌کری به‌م نرخه‌ به‌سه‌د فلس قازانچ ده‌مان فروشته‌وه له‌دوای خۆمالی کردنی نه‌وت له‌ سالی ۱۹۷۳ نرخ‌ی زیر به‌رزبۆوه بوو به‌سی دینار له ۱۹۷۶بوو به‌شه‌ش دینار له‌بیرمه له ۱۹۸۱شه‌ری عیراق و ئیران له‌ گۆرئ بوو من له‌ تورکیا بووم زیر بوو به ۱۵/ دینار به‌م شیوه‌یه‌ ورده‌ ورده‌ به‌رز بۆوه‌ عه‌یاری زیری کۆیه‌ هه‌ژده‌بوو جارن زۆر فروفیل له‌زیر ده‌کرا له‌ناو بازار کیشه‌ په‌یدا ده‌بوو زیری جارن مۆرو ته‌مغه‌ی نه‌بوو بۆیه‌ ئەم کیشانه‌ روه‌ی ده‌دا ئافره‌ت که‌زیریه‌ ده‌کری که‌م به‌خۆیه‌وه‌ ده‌کرد ئەگه‌ر زۆر پتویست بوونایه‌ ده‌یانفروشت له‌کاتی فروشتن فرو فیلێ زۆر ئاشکرا ده‌بوو دوای ۱۰/یا ۱۵سال. جارن زیر به‌ مسقال پتوانه‌ ده‌کرا نه‌ک به‌غرام وه‌ستا که‌مال وه‌ستا عبدالرزاق کاری زیویان ده‌کرد.



زنجره‌ی سی و چواره‌میین

(پیشه‌وهره کۆنه‌کانی کۆیه‌ی جاران)

له سالانی په‌نجاکان ههر که‌سیک دامه‌زرابا له‌دام و ده‌زگاکانی حکومه‌ت ده‌یان گوت پیاوی حکومه‌ته به‌یانی که هه‌لده‌ستی پاره‌که‌ی له‌بن بالیف بۆ دانراوه که‌سیش له خۆبایی نه‌بوو ههرکاریک که بژێوی ژیا‌نی دابین بکردبایه ئه‌نجامی ده‌دا به‌مه‌رجیک که‌سایه‌تی له‌که‌دار نه‌کردبا سه‌یره له‌م رۆژگار هه‌نجه‌کانمان پێیان شه‌رمه له‌زیدی باوک و باپیرانیان کاربکه‌ن به‌لام ئاماده‌یه له هه‌نده‌ران هه‌موو کاریک بکات هه‌موومان باش ده‌زانین که کۆیه‌ی جاران تاسه‌ره‌تای شه‌سته‌کان پیکه‌اتبوو له‌چوار گه‌ره‌ک بايزاغا، هه‌واوان، به‌فری قه‌ندی، قه‌لات، کۆلانه‌کانی کۆیه‌ی کۆن ته‌نگه‌به‌ربوون بۆ گواسته‌نه‌وه گویدرێژ و هیستر به‌کارده‌هات جگه له‌مانه‌ی که‌باسمانکرد سه‌یاره زۆرکه‌م بوو سه‌یاره‌ی خۆل و خاشاک هه‌رنه‌بوو له‌سه‌ره‌تای هه‌شتاکان له‌شاره گه‌وره‌کان ورده ورده په‌یداوو.

که‌واته بابزانی به‌چ ریگایه‌ک خۆل و خاشاک کۆ ده‌کراوه له‌مالانی گه‌ره‌که ته‌نگه به‌ره‌کان جاران خه‌لک خۆل و خاشاکی له‌ته‌نه‌که‌ی روونی به‌تال ده‌کرد له‌به‌ر ده‌رگا دایده‌نا هه‌موو رۆژ زبلیکێش ده‌هات گویدرێژکه‌ی توندو تۆلی پێ بوو شه‌لته‌یه‌کی له‌سه‌ر پشت بوو زبلی کێش به‌زه‌وق مال به‌ مال ده‌رۆیشت زبلی و خۆل و خاشاکه‌کانی به‌ته‌نه‌که‌وه بلند ده‌کرد له‌ناو شه‌لته‌که‌ی ده‌کرد زۆر به‌ دلسۆزی کاری خۆیان ده‌کرد پاک و خاوینی شاریان ده‌پاراست شار گه‌لیک له ئیستا خاوین تر بوو زبلی کێش هی‌واش هی‌واش به‌کۆلانه ته‌نگه به‌ره‌کان تیده‌په‌ری و هاواری ده‌کرد زبلی زبلی هه‌ر مال‌ه‌ک زبلی له‌ژووره‌وه هه‌به‌وایه ده‌یه‌ینا ده‌ره‌وه‌وه ده‌یدا به‌زبلی کێش خه‌لکی به‌گه‌ستی زۆر ریزیان له‌زبلی کێش ده‌گرت خۆشه‌ویستی گه‌ره‌ک بوون.

دوای ئه‌نجامدانی کاره‌که‌یان خۆل و خاشاکه‌که‌یان ده‌بهرده ده‌ره‌وه‌ی شار هه‌رکه س بۆ لای خۆی چوار پیاوی به‌ریزو

خۆشەوئىسى خۆل و خاشاكى ھەرچوار گەرەكى شارى كۆپەيان
 كۆدەكرەوۋە بى ئەوۋى ھىچ ئامىرىكى خىزمەت گوزارى ھاۋچەرخى
 ۋەك ئەمرۆيان لەبەردەست دابى جگە لەمە ئىستا كۆمپانىاي بابا گروپ
 بەدەپەھا كرىكارىيان لەبەر دەستە لەگەل ھەموو چۆرە كەلو پەل و
 سەيارەى خىزمەت گوزارى كارى ئەم چوار بەرىزە دەكەن ھەزار
 رەحمەت لە گىانى پاكىيان.

۱- خوالىخۆشبوو على سەمەنى.

۲- خوالىخۆشبوو كاك عبدالرحمن مام كرىم.

۳- خوالىخۆشبوو مام نوزى ھەلە بەغدايى.

۴- خوالىخۆشبوو كاكە سوزى كەناس.

۵- خوالىخۆشبوو مام كەرىمى زىل كىش.

۶- خوالىخۆشبوو مام عوسمان كەرىم ھەمە رۆمى.

جاران شارەوانى موۋچەى بۆ گوئىدرىژى زىل كىش خەرج دەكرد
 بەلام ئىستا ئامىرى دەمبەر بەكار دەھىترىت بۆ كۆكردنەوۋى زىل و
 خۆل و خاشاك لەناو كۆلان و گەرەكەكانى كۆپە.



نورە ھەلە بەغدايى

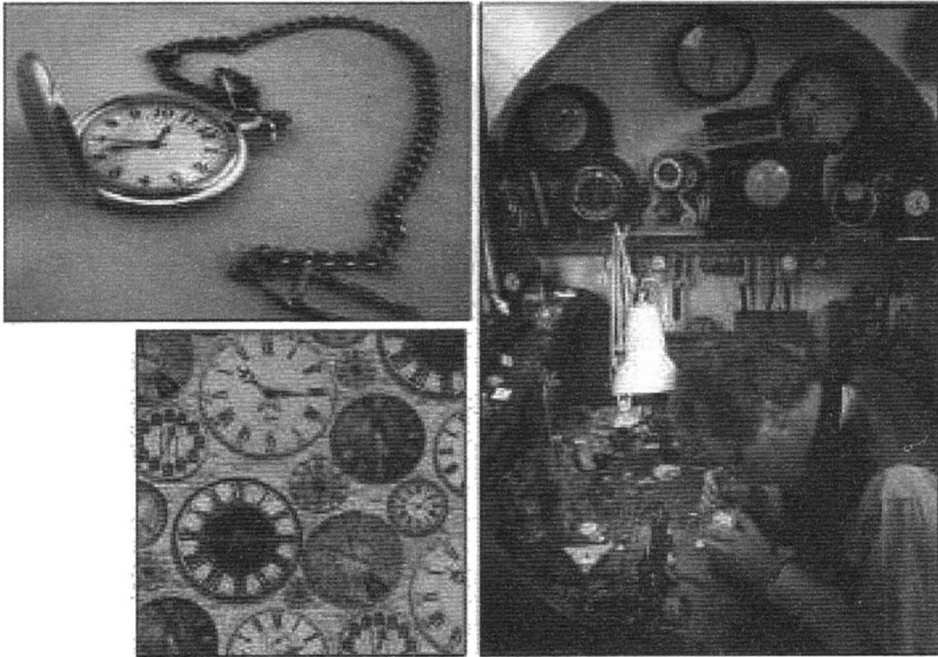
زنجیره‌ی سی و پینجهم

هیچ پیشه‌یه‌ک نیه که خه‌لک کاری پی ی بووبی له‌شاری کۆیه نه‌بووبی جاران که م که س سه‌عاتی له‌ده‌ست بوو به‌ده‌گمهن سه‌عاتی سه‌رمیز له‌مالان ده‌بینرا له‌گه‌ل هه‌موو ئه‌وانه‌ش له‌م شاره سه‌عاتچی باشی لیبووه ئه‌وه‌ی سه‌یرو سه‌مه‌ره‌یه جاران به‌شی زۆری ئه‌وانه‌ی که سه‌عاتیان چاک ده‌کرده‌وه مه‌لا یا فه‌قی بوون زۆرت‌ترین سه‌عاتی جاران له‌جۆری ئۆلمه‌بوو به‌ته‌مه‌نه‌کان و مه‌لاکان سه‌عاتی سه‌نگی سوڤ یان به‌کارده‌هینا زنجیره‌کی پیوه‌بوو له‌باغه‌ریان ده‌نا به‌دوو‌جۆر قورمیشیان ده‌کرد هه‌بوو به‌کلیل هه‌بوو به‌قورمیش کاری ده‌کرد له‌پیشه‌وه‌ره‌کانی کۆیه.

- ۱- خوالیخۆشبوو نوری سه‌عاتچی.
- ۲- خوالیخۆشبوو وه‌ستا نافیری حمدامین به‌گ.
- ۳- خوالیخۆشبوو مه‌لا طیب مه‌لا محمد ناسرا بوو به‌مه‌لا بابا به‌شیخ.
- ۴- خوالیخۆشبوو کاک سعید حه‌مه قاوه‌چی.
- ۵- کاک کاوه سعید قاوه‌چی.
- ۶- کاک کاروان سعید قاوه‌چی.
- ۷- کاک کامه‌ران سعید قاوه‌چی.
- ۸- خوالیخۆشبوو کاک صابر احمد ناسراوه به‌صابری سه‌عاتچی.
- ۹- خوالیخۆشبوو ملا شفیع.
- ۱۰- خوالیخۆشبوو مه‌لا ره‌ئوف دوابی چوو بۆ به‌غدا کوره‌که‌شی بوو به‌سه‌عاتچی خوالی خۆشبین کاک عطوف که خیزانه‌که‌ی کچی محمدی مه‌لا واحید بوو.
- ۱۱- خوالیخۆشبوو که‌ریم ره‌سول که‌بابچی.
- ۱۲- سه‌ره‌به‌ست عبدالخالق اسعد.
- ۱۳- نه‌سه‌ره‌دین زاوای سلیمانی ئاسنگه‌ر.

لهههندی لهماله دهولهمندهکانی کویه جوره سهعاتیک ههبوو بهدیوار ههلهواسرا چوار دهورهکهی دارهکی قاوهیی جوان بوو میلیکی گهوهی له ناوهراست ههبوو، ههموو نیو سهعات جاریک جهرهسی لیدهدا پییان دهگوت سهعاتی چارمه، جوره سهعاتیکی گچکهی خر ههبوو چوار چیوهکهی ستیل بوو دوو قورسی لهسهربوو لهسهر میز دادهنرا قورمیش دهکرا دامان دهناره بو ئهوهی لهخه وخهبرمان بکاتهوه سهعاتهکانی جاران سویسری بوون.

خزمیکی بهتهمنم ههیه تا ئیستا سهعاته ئۆلمهکهی ماوه جاران بو زانیکی کات پشتیان به روژ دهبهست زورجار دایکم رهحمهتی لیپیت دهیگوت درهنگه ئهوه روژ گهیشته ناوهندی ئاسمان سهعاتمان کهدهبرده لای وهستا دهیگوت خوا بکه م (پانتوری) نهبی.



زنجیره‌ی سی و شه‌شەم

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

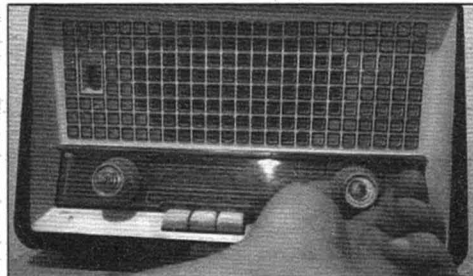
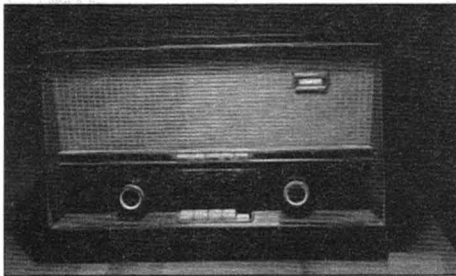
خودا به‌گه‌وره‌یی خۆی به شێکی باشی له بیرو هۆش به‌کۆیه‌کان به‌خشیوه له‌هه‌موو بواریک توانیویه‌تی ئەسپی خۆیانی لێ تاوبده‌ن و سه‌رکه‌وتووبن لێ ی ئەم جاره باسی پيشه‌وهره‌کانی کۆیه ده‌کەین له‌بواری چاککردنه‌وه‌ی رادیۆ له‌ سالی ۱۹۳۴ باوکم يه‌که‌م که‌س بووه رادیۆی هیناوه‌ته کۆیه له‌ جۆری (فلیپس) تانیستا ماوه‌و باوکم ده‌یگوت خزم و جیران ده‌هاتن شه‌و گوێیان لێ ده‌گرت و ده‌یان گوت ئەوه بۆده‌نگی هه‌یه ره‌نگی نییه سوپاس بۆ خودا ئەمرۆ ده‌نگ و ره‌نگ پێکه‌وه‌یه هه‌ندیک جۆری دیکه‌ی رادیۆ په‌یدا بوو له‌کۆتایی په‌نجاکان پێیان ده‌گوت رادیۆی به‌گۆلک چونکه پاتریه‌کی له‌گه‌ل بوو هینده‌ی رادیۆکه‌بوو ده‌بوو به‌یانان ئەم پاتریه‌ ببه‌نه بازار شه‌حنی بکه‌نه‌وه باوه‌رتان هه‌بێ نه‌ده‌بوو هه‌موو ده‌م رادیۆ پێ بکه‌ین ده‌یان گوت باشه‌حنی دانه‌به‌زی مندالی جاران گوێ رایه‌ل بوون له‌ وه‌ستا به‌ناوبانگه‌کانی ئەوکات:

- ۱- خوالیخۆشبوو وه‌ستا مسته‌فا حاجی که‌ریم ئاسنگه‌ر باشترین و زیره‌کترین وه‌ستای سه‌رده‌می خۆی بوو ئەم وه‌ستایه‌ جگه‌ له‌رادیۆ جیهازی لاسلکی بۆ شۆرش چاک ده‌کرده‌وه.
 - ۲- خوالیخۆشبوو حمد‌أمین ملاصابر.
 - ۳- خوالیخۆشبوو که‌ریم وه‌ستا عمر.
 - ۴- خوالیخۆشبوو مامۆستا کاکه‌.
 - ۵- کاک نه‌هرۆ حمد‌امین.
 - ۶- که‌مال اسماعیل که‌بابچی.
 - ۷- قوباد عوسمان جگه‌ره‌ فرۆش.
- له‌سالانی کۆتایی شه‌سته‌کاندا ته‌له‌فزیۆنی ره‌ش و سپی په‌یدا بوو که‌محطه‌که‌ی له‌سه‌ر ریگای به‌غدابوو له‌که‌رکوک وه‌ستا مسته‌فا بوو به‌باشترین وه‌ستای ته‌له‌فزیۆن.

لهكوتايي هفتاكانيش تهلهفزيوني ملهوهن پهيداوو وهستا مستهفا بوو بهوهستاي ئهه جورهش ههر جوره تهلهفزيونهكي پيش كهوتوو پهيداووېي وهستا مستهفا سهري ليدهرکردوو. وهستا حمدامين، وهستا نهرو، وهستا كاكه، دهستيان كرد به چاكردنهوهي تهلهفزيون ئههه گرنه وهستا كونهكاني جاران دههچووي هيچ دهستگاو پهيمانگهيهكي ئهلهكتروني نههون كهچي سهريان لهئيشهكه دهههچوو بهداخهوه وهستايهكاني جاران هيچيان لهژياندا نههاون ئيستا كورهكاني وهستا مستهفا لهههولير بهههوامي دهههه بهپيشهه باوكيان.



وستا مستهفا حاجي كريم



زنجیره‌ی سی و جهوتەم

(پیشەوەرە کۆنەکانی کۆیە جاران)

شاری شاران بووم جاران بەلام لەسایە ی ئەم حکومەتە ی کەرۆلەکانم کرد بەقوربانی ئەمرۆ ژاکاوم لەسادهترین خزمەت گوزاری بی بەشم کەوتوو مەتە نێوان دوو بەرداش هیچیان بەزەبیان پیم نایەتەو و بەهی خۆیانم نازانن بۆیە هەقمە خۆزگە بەپیش راپەڕین بخوازم دوژمن ئەگەر دەشی کوشتم بەلام لەخزمەت گوزاری بی بەشی نەدەکردم و رۆلەکانی برسی و بیکار نەدەکردم و روناکی لەهاوشارانم نەدەبری.

لەپەنجاکان لە شارەکە ی حاجی تەنھا دوومەکی نە ی کارەبا هەبوو لەگردی قشله دانرابوون روناکیان دەدا بەشارەکە ی حاجی دەنگ و گره گری ئەم مەکی نانه دەگەیشتە ئەم سەر و ئەو سەری شار خەلکی شار زۆر لەئێستا ئاسودەتر بوون پیاویکی خەمخۆر و پاک بەرێو بەری دائیرە ی کارەبا بوو کە خوالیخۆشبوو کاک مەلا فتاح عزەت جەلیزادە پیاویکی باریک بوو، کە بەردەوام چاکەت و پانتۆری لەبەر دەکرد هەر وەها سیدارەکی رەشیشی لەسەر دەنا، دلسۆزی شاربوو شەوانیش بۆ خزمەت ئۆقرە ی نەبوو.

جاران بەرگری شارستانی و شارەوانی و کارەبالە کۆیە تەنھا یەک بەرێو بەری هەبوو دوا ی کۆچکردنی مەلا فتاح لەحەفتاکان مەکی نەکانی کارەبا سوتان ئەندازیاریکی تر خوالیخۆشبی کاک توفیق بادینی کرا بە بەرێو بەری کارەبا دوا ی ئەو چەند بەرێو بەریکی دیکە هاتنە سەر کورسی دائیرە ی کارەبا وەک کاک عیسا مەسیحی، دوا ی ئەو خوالیخۆشبوو کاک حمید کریم مامۆکە، دوا ی ئەویش خوالیخۆشبوو کاک حاجی فەقی رەسول، دوا ی ئەو خوالیخۆشبوو محسین اغا دوا ی ئەوانیش کاک فوئاد عەلی دوا ی ئەو ئەندازیار کاک سیروان فتحی جەلیزادە دوا ی ئەو کاک وشیار شەفیق، ئێستا ئەندازیار کاک کارزان بەرێو بەرە کە بەکاک مشعان ناسراو هەمەش ناوی کارەباچی نەکانی دائیرە ی کارەبا ی کۆیە بوو:

- ۱- خوالیخۆشبوو کاک عبدالرحمن مام صالح مختار.
 - ۲- خوالیخۆشبوو میرزای کاره‌با.
 - ۳- حسین وه‌ستا برایم.
 - ۴- خوالیخۆشبوو کاک نادر.
 - ۵- کاک سلیمان کاره‌باچی.
 - ۶- خوالیخۆشبوو اسماعیل کریم ناسراو به‌ اسماعیل یاهه‌بیته‌ت.
 - ۷- کاک مجید قادر.
 - ۸- ملا محمد مه‌لا عبدالله.
 - ۹- کاک کمال حمدامین.
 - ۱۰- کاک احمد کاکه‌ زهرگار.
 - ۱۱- کاک سلام سوره‌ قه‌لایی.
 - ۱۲- کاک زاهیر سوره‌ قه‌لایی.
 - ۱۳- صابر سوره‌ قه‌لایی.
 - ۱۴- خوالیخۆشبوو کاک عثمان حه‌مه‌ سویتەر.
 - ۱۵- خوالیخۆشبوو کاک علی حه‌مه‌ بایزان.
 - ۱۶- خوالیخۆشبوو مام صدیق سماقولی.
 - ۱۷- خوالیخۆشبوو سعید عباس.
 - ۱۸- خوالیخۆشبوو کاک عثمان مالیان به‌رامبه‌ر نادى بوو.
 - ۱۹- بورهان حه‌مه‌شین.
 - ۲۰- برایم ئاغا.
 - ۲۱- خالد واحد ئاغا.
 - ۲۲- عه‌ولا مه‌لا.
 - ۲۳- خوالیخۆشبوو رسول حه‌مه‌ لاو.
 - ۲۴- عبدالله رشید.
 - ۲۵- شیره‌ ره‌سول حه‌مه‌ لاو.
- ئه‌مه‌ی گرنکه‌ هه‌ندیك له‌مانه‌ له‌پیناو روناکی شار گیانیان سپاردو
شه‌هیدبوون.

- ئەمانەش مال بە مال دەگەران سەرە مانگان سەعاتیان
 دەخویندەوہ پیاوی خۆشەویست و رووخۆش بوون:
- ۱- خوالیخۆشبوو کاک فتح اللہ کشتەکان پیاوہکی سەر سپی
 بەتەمەن بوو لەسالانی شەستەکان.
 - ۲- خوالیخۆشبوو کاک حویز کریم باوکی کاک فوئاد.
 - ۳- خوالیخۆشبوو کاک عثمان حەمە سویتەر.
 - ۴- کاک فوئاد علی.
 - ۵- کاک قادر فتح اللہ ژمیریار بوو.
 - ۶- خوالیخۆشبوو کەمال توفیق یاسین ژمیریار.
- ئەمانە کە باسمانکردن وەک ستافیک کاریان دەکرد بۆ خزمەتی
 شاری کۆیە ئەوہی جینگای شانازییە کارەباچیەکان هیچیان دەرچووی
 پەیمانگە یا دەستگایەکی زانستی نەبوون بەزیرەکی خۆیان ھەموو
 کاریکی کارەبا بیان ئەنجام دەدا بەسەر کەوتوانە بێ ئەوہی هیچ
 کەرستە یەکی خۆ پاراستنیاں ھەبێ لە کاتی کار کردن ھەر بۆیە
 سالانە کارەباچی یەکان دەبوونە شە ھیدی رینگای روناکی سلاو لە
 دلسۆزیان.



زنجیره‌ی سی و هه‌شتم

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

جاران له‌بەر خراپی ریگاوبان هاتووچۆ له‌نیوان شاره‌کان زۆر زه‌حمه‌ت بوو هاتووچۆ به‌پاسی دارو سه‌یاره‌ی لاندروقه‌ر ستینشن بوو ئه‌وه‌ی سه‌یروسه‌مه‌ره‌بوو جاری واهه‌بوو به‌یانی له‌کۆیه‌ به‌ریده‌که‌وتین ئیواره‌ ده‌گه‌یشتییه‌ هه‌ولێر یا که‌رکوک له‌هاویندا هه‌موو دهم و چاوو جل و به‌رگمان ده‌بوو به‌ تۆز که‌داده‌به‌زین دهمیک خه‌ریکی خۆداته‌کاندن ده‌بووین جاری واهه‌بوو زۆر گه‌رم بوو ئاره‌قه‌مان ده‌کرد دهم و چاومان ده‌بوو به‌ قوراو تۆزو ئاره‌قه‌ تیکه‌ل به‌یه‌کتر ده‌بوون. ده‌بوو زوو خۆمان بگه‌یاندا مزگه‌وتیک یا شوینیک ئاوی لی بوایه‌.

له‌زستانیش خراپتر سه‌یاره‌ له‌ قور ده‌چه‌قی ده‌بوو هه‌موومان به‌م سه‌رماو بارانه‌ دابه‌زین پال به‌سه‌یاره‌وه‌ بنین جاری واهه‌بوو سه‌یاره‌ ته‌ناشی ده‌کرد هه‌موو لاشه‌مان ده‌بوو قوراو باوه‌رتا هه‌بی ئه‌وه‌نده‌ سواری سه‌یاره‌ نه‌ده‌بووین ئه‌وه‌نده‌ی پالمان به‌سه‌یاره‌وه‌ دهنه‌ له‌ دوا‌ی سه‌یاره‌ ده‌رۆیشتین به‌شی زۆری سه‌یاره‌کان زنجیریان له‌تایه‌ ده‌به‌ست. گه‌راج له‌ کۆلانه‌که‌ی به‌رامبه‌ر مناره‌ی مزگه‌وتی گه‌وره‌بوو نووسینگه‌ی گه‌راجیش له‌دو‌کانه‌کانی ته‌نیشته‌ مناره‌ی مزگه‌وت بوو ئه‌گه‌ر سه‌فه‌رمان بکردبایه‌ ده‌بوو رۆژیک یا دوو رۆژ پێشتر له‌نووسینگه‌ ناومان بنووسیبایه‌ سه‌یاره‌که‌م بوو رۆژانه‌ دوو سه‌یاره‌ بۆ هه‌ولێر و دوو سه‌یاره‌ش بۆ که‌رکه‌ک ده‌رۆیش، سه‌یاره‌ ۱۲/نه‌فه‌ری هه‌لدگرت دوو له‌پیشه‌وه‌ چوار له‌ ناوه‌ند شه‌ش له‌ دواوه‌ جانتاوه‌ که‌ل و په‌لیشیان له‌سه‌ر چه‌مچه‌ی سه‌یاره‌ داده‌نا زۆرجار له‌ریگا نه‌فه‌ر ده‌ستی لی راده‌گرت له‌سه‌ر چاملغه‌کان سواری ده‌کردن ده‌ستیان به‌ئاوینه‌کانی ئه‌ولاو ئه‌ولا‌ی سه‌یاره‌که‌وه‌ ده‌گرت زۆرجار نه‌فه‌ری زیاد ئه‌گه‌ر له‌ریگا په‌یدا بوایه‌ له‌ چه‌مچه‌ی سه‌ر سه‌یاره‌ سواری ده‌کردن باوه‌رتان هه‌بی

هه‌بووه خۆی به‌قادرمه‌ی سه‌یاره‌که‌وه خۆی هه‌لواسیوه تا شوینی مه‌یه‌ست.

نرخ‌ی گواستنه‌وه‌ی نه‌فه‌ر له‌ کۆیه‌ بۆ هه‌ولێر هه‌وت دره‌م بوو بۆ که‌رکوک هه‌شت دره‌م بوو زۆر جار که‌ ده‌چوینه‌ که‌رکوک له‌زستاندا له‌رووباری شیوه‌ سور ده‌ماینه‌وه له‌به‌ر لافاو هه‌لسانی ئاوی باران له‌ هه‌موو ئەمانه‌ش سه‌یرتر که‌ ده‌گه‌یشتی نه‌ هه‌ولێر یا که‌رکوک ده‌بوو به‌دوای یه‌کیک دابگه‌رێن خه‌به‌ر بنێرینه‌وه بۆ دایک و باوکمان که‌ به‌سه‌لامه‌تی گه‌یشتی جارێ واهه‌بوو به‌ دوو سێ رۆژ ئه‌وجا خه‌به‌ره‌که‌ ده‌گه‌یشت سه‌یاره‌کانی ریگای کۆیه‌ و رانیه‌ لاندروقه‌ری وه‌سه‌ت و به‌چادربوو ریگا که‌ زۆر خراپ بوو خوالیخۆشبوو مام احمد مامه‌ عه‌ده‌ ناسراو به‌ باب سه‌ردار خه‌لکی به‌ری ده‌کرد بۆ رانیه‌ و چوار قورنه‌و کانی ماران و داری قه‌مه‌ران و سه‌رخمه‌ هه‌رکه‌س که‌ سواری سه‌یاره‌ی رانیه‌ ده‌بوو.

ده‌بوو پارچه‌ هه‌بێکی رشانه‌وه‌ی بکری بایه‌ بی خواردبايه‌ نه‌وه‌ک برشا باوه‌ گه‌راجی رانیه‌ له‌به‌ر دوکانه‌که‌ی ئیتمه‌بوو که‌ نه‌فه‌ر سوار ده‌بوون باب سه‌ردار پێی ده‌گوتن هه‌بی ئیستیفراقتان پێیه‌ ئه‌گه‌ر نه‌فه‌ریک پێی نه‌بووایه‌ ده‌یگوت وه‌ره‌ خوار برۆ له‌م دوکانه‌ بکړه نه‌فه‌ری ریگای رانیه‌ زۆر به‌یان گوندنشین یا ره‌وه‌ند یا توتنه‌وان بوون هه‌میشه‌ گونیه‌و که‌ل و په‌لیان زۆر پێی بوو هه‌روه‌ک باسمانکرد سه‌یاره‌ی ریگای رانیه‌ لاندروقه‌ری به‌ چادر بوو ته‌نها دوو نه‌فه‌ر له‌پێشه‌وه‌ سوار ده‌بوو زۆر جار له‌سه‌ر پێشه‌وه‌و دواوه‌ ده‌بووه‌ شه‌ر نرخ‌ی گواستنه‌وه‌ی نه‌فه‌ر پێنج دره‌م بوو سائیکه‌کانی ریگای رانیه‌:

۱- خوالیخۆشبوو شه‌هید مام عیزه‌ت.

۲- خوالیخۆشبوو خورشید ره‌فعت عه‌لاو.

۳- خوالی خۆشبوو مه‌لاحسام.

۴- خوالیخۆشبوو تایه‌ر به‌گ.

۵- خوالیخۆشبوو علی به‌گ.

- ۶- خوالیخۆشبوو محمد لطیف اغا.
- ۷- خوالیخۆشبوو خالد وهستا حسن.
- ۸- کاک کاوه عمر چایه چی.
- ۹- خوالیخۆشبوو ابراهیم علی.
- ۱۰- خوالیخۆشبوو حاجی حاجی تایه ر داروغا.
- ۱۱- خوالیخۆشبوو کاک حویز باوکی مؤفهق.
- ۱۲- خوالیخۆشبوو عثمان همه لاهو.
- ۱۳- خوالیخۆشبوو مؤفهق حویز.
- ۱۴- کاک مه لای مه لاهو قادر.
- ۱۵- خوالیخۆشبوو برایم مام بایز.
- ۱۶- خوالیخۆشبوو حمدامین بایز.
- ۱۷- کاک عبدالله باب سهردار، ناسراو به عه ولارهش.
- ۱۸- خوالیخۆشبوو حویز اسماعیل.

جگه له مانه بهرپرسی خهتی رانیه کۆیه باب سهردار بوو دواى ئەو خوالیخۆشبوو مه هدی لطیف اغا به لام بهرپرسی خهتی ههولیر کۆیه کهرکوک کۆیه خوالیخۆشبوو کاک ره فیهق خهلهف بوو دهگیرنه وه دهلین یه کهم کهس که سیاره ی هیناوه ته کۆیه حاجی لچۆبووه دوو سیاره ی نوئی بو بکر و عمری کوری کریوه دواى ئەو مام حمید برای حاجی ملا اوامر دواى ئەوان چه ند که سیک سابق بوونه له کۆیه له خهتی ههولیر کهرکوک کاریان کردوه.

- ۱- خوالیخۆشبوو مستهفا مه روان پاسی هه بوو.
- ۲- خوالیخۆشبوو گه ره بیته پاسی هه بوو که ئه رمه نی بوو.
- ۳- خوالیخۆشبوو شیخیل.
- ۴- خوالیخۆشبوو خدره شهل.
- ۶- خوالیخۆشبوو عزیز جانه وه.
- ۷- خوالیخۆشبوو فاتح احمد.
- ۸- خوالیخۆشبوو دلشاد حاجی کریم.

- ۹- خوالیخۆشبوو سلیمان نجار.
- ۱۰- خوالیخۆش بوو قادر نجار.
- ۱۱- خوالیخۆشبوو فوئاد وهستا عمر.
- ۱۲- خوالیخۆشبوو خالد مام عبدالرحمن.
- ۱۳- خوالیخۆشبوو قادر شریف.
- ۱۴- خوا لیخۆشبوو مغدید حاجی.
- ۱۵- کاک محمد بابۆ.
- ۱۶- خوالیخۆشبوو اکرم مه نسور.
- ۱۷- خوالیخۆشبوو عمر مه نسور.
- ۱۸- خوالیخۆشبوو حاجی فقی عه ولا.
- ۱۹- کاک خالد زاوای محمد عبدالله جهیدی.
- ۲۰- کاک سعید حه مه ده رویش.
- ۲۱- خوالیخۆشبوو کاک تایه.
- ۲۲- خوالیخۆشبوو نوری تهق تهقی.
- ۲۳- خوالیخۆشبوو سعید تهق تهقی.
- ۲۴- خوالیخۆشبوو عبدالله مه لاصابر.
- ۲۵- خوالیخۆشبوو قادر عمر حاجی لچۆ.
- ۲۶- کمال عمر حاجی لچۆ.
- ۲۷- کاک علی عمر حاجی لچۆ.
- ۲۸- خوالیخۆشبوو زاهیر حه مکول.
- ۲۹- خوالیخۆشبوو سمکۆ مام قادر.
- ۳۰- کاک فاضل محمد عمر.
- ۳۱- خوالیخۆشبوو انور خورشید بهگ.
- ۳۲- سلام حمدامین بهگ.
- ۳۳- خوالیخۆشبوو محسن بهگ.
- ۳۴- کاک دلاوهر مجید جه لیزاده.
- ۳۵- خوالیخۆشبوو اسماعیل حاجی فتح الله.

- ۳۶- خوالیخوئشبوو کریم که و باز.
- ۳۷- کاک احسان مام کمال.
- ۳۸- خوالیخوئشبوو کاک مامه احمد خدر گرتک.
- ۳۹- خوالیخوئشبوو فه قئ سلیم.
- ۴- کاک ابراهیم یافاتم.
- ۴۱- کاک حمدامین.
- ۴۲- خوالیخوئشبوو علی احمد ناسراو به خه تهر.
- ۴۳- خوا لیخوئشبوو مولود احمد مام قلینجی.
- ۴۴- خوالیخوئشبوو ره ئوف اسماعیل زریان.
- ۴۵- کاک حویز حاجی تایه ر.
- ۴۶- خوالیخوئشبوو فاضل مام زرار.
- ۴۷- نه جات یافاتم.
- ۴۸- خوالیخوئشبوو شفیق خلف.
- ۴۹- کاک عمر حسن.
- ۵۰- خوالیخوئشبوو مام قادر مام تایه ر.
- ۵۱- کاک ئاراز مام تایه ر.
- ۵۲- کاک مطلب مسته فا.
- ۵۳- کاک ئاشتی عزیز.
- ۵۴- کاک اسماعیل عزیز.
- ۵۵- خوالیخوئشبوو حلمی یه شه ل.
- ۵۶- خوالیخوئشبوو صدیق شه ل.
- ۵۷- خوالیخوئشبوو کریم خدر.
- ۵۸- خوالیخوئشبوو وشیار خدر.
- ۵۹- کاک اسماعیل مامه امین.
- ۶۰- خوالیخوئشبوو کاک واحد ابوبکر قصاب.
- ۶۱- کاک حمید کمال.
- ۶۲- کاک عمر قه رهنی.

۶۳- خوالیخۆشبوو کاک فتاح مولود.

۶۴- کاک رزگار فتاح مولود.

۶۵- غازی فتاح مولود.

۶۶- خوالیخۆشبوو رسول بایه زید.

۶۷- کاک فریاد رسول بایه زید.

۶۸- خوالیخۆشبوو خاره حسین.

۶۸- خوالیخۆشبوو شه هید سامی ملا محمد.

۶۹- خوالیخۆشبوو حمید تاهر چه بۆر.

۷۰- جمال حاجی رسول قورچی.

۷۱- خوالیخۆشبوو محمد علی گچکهل.

۷۲- خوالیخۆشبوو احمد علی گچکهل.

له دواى چه فتا گه راج چوو ه به رامبه ر باغى فریشته له دواى سالى دوو هه زار گه راج چوو ه نزيك هه رمۆته، جاران كه ل و پهل له به غدا ده گوازراوه به هۆى نه قليات شمال بريكاره كهى خوالیخۆشبوو كاك امين چه مه گران بوو، جاران له گهل ئه وهى ريگای هاتووچۆ خراب بوو به لام رووداوى هاتووچۆ كه م بوو له كۆيه چه ند كه سيك سه يارهى تاييه تى خۆى هه بوو وهك:

۱- خوالیخۆشبوو مامۆستا جلال حویز.

۲- خوالیخۆشبوو عزير مغديد.

۳- خوالیخۆشبوو كمال حاجى مجيد.

۴- خوالیخۆشبوو كاك باقى حاجى جلال.

۵- خوالیخۆشبوو مه لا چه ويز ناغا.

۶- خوالیخۆشبوو كاكه سور تاله بانى.

۷- خوالیخۆشبوو كاك عوسمانى عه ونى.

جاران يهك به نزينخانهى بچووك هه بوو له كۆيه كه له خانوو هكى بچووك بوو له به رامبه ر گردى قشله جاران به نزين و نهوت به ته نه كه ده فرۆشرا له كۆيه. له كۆيه دوو فيتهر هه بوون:

۱- خوالیخۆشبوو عزیز جا نهوهر.

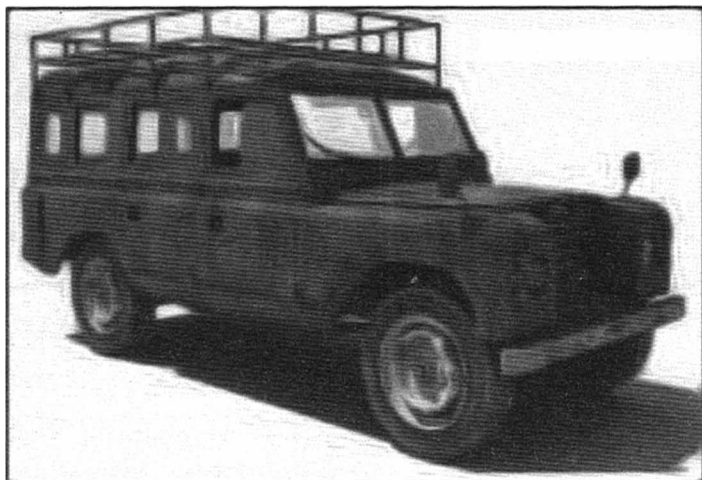
۲- خالد مام مجید.

چهنده مباریک هه بوو که تاییهت بوون به گهراج:

۱- خوالیخۆشبوو عبدالرحمن خه مانه.

۲- مام برایم تائیستا له ژیان ماوه.

۳- مام ره شاد شه ریف.



زنجیره‌ی سی و نۆیه‌مین

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

شاری کۆیه هه‌میشه له‌گه‌ل پیتشکه‌وتنه‌کانی سه‌رده‌م هه‌نگاوی ناوه هه‌ر بۆیه له‌ریگای فۆتۆو شیعیری شاعیره‌کان توانراوه جوانی سروشتی هه‌ر چوار وهرزی سال به جیهان ئاشنا بکات له‌لایه‌ک حاجی به‌هۆنراوه وه‌سفی جوانی کۆیه ده‌کات وه‌ک ئه‌وه‌ی کامیره‌یه‌کی مۆدیرنی به‌ده‌سته‌وه بی که ده‌لی:

له مابه‌ینی که‌کۆن و هه‌بیه‌ت سولتان

شنه‌ی ئیواران سایه‌ی سبه‌ینان

یا که عاصی ده‌لی:

من که کۆیه‌م سه‌یری باغ و مه‌ نزه‌ره‌م

گه‌ربیتو لوبنان من بیینی بیتشک ده‌گری وهره‌م

راسته‌ دره‌نگ ئه‌م پیشه‌یه له‌لایه‌ن کۆیه‌کان په‌یره‌و کراوه به‌لام

هه‌ر وه‌ک باس‌مانکرد شاعیره‌کانمان به‌ هۆنراوه‌کانیان تارا‌ده‌یه‌ک

توانیویانه شوینی وینه‌گره‌کان بگرنه‌وه ئه‌مه‌ی گرنه‌گه ئاماژه‌ی پی بکه‌ین

ئه‌م وینه‌گرانه پیشه‌ی وینه‌گرتیان له‌شاری کۆیه ئه‌نجام داوه

۱- خوالیخۆشبوو کاک محمد شوان یه‌که‌م که‌س بووه له‌ شاری

کۆیه ستۆدیۆی داناوه له‌مانگی شوباتی/۱۹۵۲ز، کاک علی حمدامین

شه‌ریکی بووه ئه‌مه‌ی گرنه‌گه ئاماژه‌ی پی بکه‌ین له‌سالی (۱۹۶۴) کاک

محمد عبدالکریم شوان داده‌مه‌زری له‌مالیه‌ی کۆیه له‌ناو سه‌را، دوا‌ی

ئهو کاک علی حمدامین به‌رده‌وامی به‌ستۆدیۆکه ده‌دا ناوی ستۆدیۆکه

له‌ ناوی شوان ده‌کاته ستۆدیۆی چنارۆک.

۲- علی حمدامین خاوه‌نی ستۆدیۆ چنارۆک چه‌ند سالیکه هاتۆته

هه‌ولیز به‌لام له‌به‌ر ئه‌وه‌ی بی تا‌قه‌ت بووه ئیستا ئه‌م کاره‌ ناکات.

۳- کاک به‌کر مه‌نسور خاوه‌نی ستۆدیۆی سپۆرت.

۴- خوالیخۆشبوو کاک توفیق مه‌لا که‌ریم خاوه‌نی ستۆدیۆی

باواجی.

۵- کاک جه‌بار مه‌لا که‌ریم.

۶- کاک محمد مەھدی لەسالی ۱۹۷۵ز ستۆدیۆی دانا بەناوی ستۆدیۆ نەورۆز.

۷- خوالیخۆشبوو کاک عزیز حمد لە سالی ۱۹۷۶ ستۆدیۆی دانا

۸- خوالیخۆشبوو کاک غەفور حاجی یەحیا.

۹- کاک شیرکو غەفور حاجی یەحیا لەگەل کاک رۆستەم سەلام

ستۆدیۆیان دانا وینەئە شەمسیشیان دەگرت بەناوی وینەگری کۆیە.

۱۰- کاک جمال مستەفا ستۆدیۆی ریپینی دانا.

۱۱- کاک بەختیار مستەفا.

۱۲- ئازاد مەھدی و بیستون سەلام ستۆدیۆی ئازادیان دانا.

۱۳- کاک امیر سید جلال ستۆدیۆی دیجیتالی دامەزراند.

۱۴- کاک دەریا زرار ستۆدیۆ دەریای دامەزراند.

۱۵- ستۆدیۆی توانا سالیح نەجم کە کاک توانا خاوەنەکەئە بوو

بەهەمان ناویش دانرا.

جگە لەمانە لەکۆیە تاقیگەئەکی وینەئە لئە یە بەناوی تاقیگەئە

سۆنیا خاوەنەکەئە کاک ساهی سەفین و کاک نەهرو توفیق بەم دواوئە

چەند ستۆدیۆئەکی دیکە کراوەتەووە وەک ستۆدیۆ بەرزنجی، هەر وەها

ستۆدیۆ رشاد سوری هە ندیک وینەگری شەمسەئە هەبوون لەسالیکانی

شەست بەدواووە وەک:

۱- خوالیخۆشبوو ابراهیم فقی حسن.

۲- خوالیخۆشبوو کاک مەھدی محمد.

۳- خوالیخۆشبوو کاک مستەفا حمد ناسراو بە کاک مستەفای

نەجار.

۴- خوالیخۆشبوو مامەند سۆفی تەها کە بۆ بۆماووەئەکی کەم ئەم

کارەئە کرد.

بەرستی سەیربوو کە دەچووین بۆ رەسم گرتنی شەمسەئە لەسەر

کورسی یەکیان دادەناین وینەگرەکە دەهاتە لامان بەهەردوو دەست

سەری دەگرتین دەئە سوراند گواوئە بۆ ئەوئە رووی لەعەدەسەکە

بکات دوائە وینەگر دوور دەکەوتەووە دەستی دەخستە ناو پەرۆئەکی

رەش رووی لەمە دەکرد دەگوت هەناسەت راگرە جاری واهەبوو

نەختىك درەنگ رەسمەكەى دەگرت تەنگە نەفەس دەبووین ھەتا رەسمیان دەگرتین بۆ خۆشیتان جارېك لە دائىرەى تەربىيە داواى رەسمیان كەردبوو لە خوالىخۆشبوو مامۆستا شىخ كەرخى چووبوو دوو رەسمى شەمسى گرتبوو رەسمەكانى لەرىگای قوتابخانە رەوانەكران بۆ پەرەردەى ھەولېر داواى ھەفتەيەك رەسمەكانیان نارەوھە بۆ قوتابخانە بە نووسراوېكى فەرمى نووسى بوویان ئىمە رەسمى تۆمان داوا كەردووھ نەك عەكس.

مامۆستا دەم و چاوى و پرچى وەك بەفر بوو بۆيە وینەكە سپى سپى دەرچوو بوو جگە لەمانەى كە باسمانكردن سەتۆدیوى نەورۆز بووھ بە جوانترین ئەرشیف بۆ شارەكەى حاجى ئەم كامیرانەى كە بەكاریان دەھینا بۆ چركاندنى وینە لە جۆرى یاشیتا ۳۶/۱۲ فلیمى بوو. كاتى خۆى ئىنگلیز و توركەكان ھاتوونەتە كۆیە وینەى شوینەوارو پیاو ماقولانى شاریان گرتووھ وەك ھەمە اگا، مەلا محمد جە لیزادە، جمیل اگای ھەویزی خوالىیان خۆش بى بەشى زۆرى وینەگرە شەمسىيەكان نەماون لەگەل ئامپرو كەل و پەلەكانیان ئەم كامیرەيەم لە سالى ۱۹۶۵ كریوھ تائىستا كاردەكات ئەگەر فلیمى ۳۶/۱۲ ھەبى.

دەشلىن ھەفتەى جارېك لەسالەكانى پەنجاكان گوى موكریانى جارېك دەھات لە ھەولېر وینەى خەلكى كۆیەى دەكیشاو دەگەرپایەوھ.



زنجیره‌ی چل

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

جاران له شارێ کۆیه‌ی کسانیک هه‌بوونه له هه‌ردوو ره‌گه‌ز ده‌نگیکى خۆشيان هه‌بووه له‌کۆرو کۆبوونه‌وه کۆمه‌لايه‌تى و ئاينيه‌کانى وه‌ک خويندنه‌وه‌ى مه‌لود و که‌بارکردن له بلند گۆى مزگه‌وته‌کان به‌شداريان کردووه خه‌لکى کۆيه چيژيان لى وه‌رگرتوون هه‌ر بۆيه که گۆى بېستى گۆرانى بيژيک ده‌بن يه‌کسه‌ر ناوى ده‌نگ خۆشه‌کانى جارانى کۆيه ده‌هيندريت هۆکارى سه‌ره‌کى هه‌بوونى ده‌نگ خۆش له‌م شاره بۆ جوانى سروشت و هه‌واى سازگارى ده‌گه‌ريته‌وه.

۱- مه‌لا ئه‌سه‌عدى مه‌لا ته‌هاى قادرى سابلاخى، خوالىخۆشبوو خاره جه‌لال بۆى گيرامه‌وه که مه‌لا سه‌عيدى براى له‌سه‌ر ده‌شت ژنيكى به‌ناوى ئامينه بۆ ده‌خوازى دواى كۆچکردنى ئامينه مه‌لا ئه‌سه‌عد ده‌گه‌ريته‌وه کۆيه ژيانى هاوسه‌رى پيک دینیت له‌گه‌ل كچه که‌رکوكيه‌ک که باوكى ئۆنباشى بووه به‌ناوى ئامينه که‌چاويكى نه‌بوو هاوشيوه‌ى مه‌لا له‌ئه‌سه‌عد هه‌ردوو هاوسه‌ره‌کانى منداليان نه‌بووه.

خاره جه‌لال گوتى وه‌سيه‌تى لای من کرد که له‌گردى که‌کۆن به‌ خاک بسپيژدرى له‌به‌هاری سالی ۱۹۵۸ کۆچى کرد له‌ته‌نيشت سه‌يد جامى به‌خاکمان سپارد، مالى مه‌لا ئه‌سه‌عد به‌رامبه‌ر ديوارى ته‌کيه‌ى تاله‌بانى بوو هه‌ميشه چاوى راسته‌ى به‌ په‌رۆيه‌ک ده‌به‌سته‌وه به‌يانيان به‌ده‌م که‌بارکردن له بلند گۆى مزگه‌وتى گه‌وره خه‌لکى شارى له‌خه‌و راده‌په‌راند، مه‌لا ئه‌سه‌عد مه‌قام بيژه‌کى بى هاوتابوو کاره‌گه‌رى ته‌واوى هه‌بوو له‌پاراستنى مه‌قامى کوردى.

۲- خوالىخۆشبوو کاک حمدامين عه‌باس چايخانه‌ى له‌ته‌نيشت کۆلانى پارکى شه‌هيدانى قوره‌به‌رازه بوو ده‌نگيکى به‌سۆزى هه‌بوو بۆ غه‌زل به‌شدارى مه‌لود خويندنه‌وه‌ى ده‌کرد.

۳- خوالیخۆشبوو مام قادر باوکی مامۆستا حمید فەرمانبەر بوو له سه‌رای کۆیه دهنگیکی به‌سۆزی هه‌بوو له بۆنه‌کانی ژن گواستنه‌وه گۆرانی ده‌گوت.

۴- خوالیخۆشبوو کاک احمد همه مه‌لا.

۵- خوالیخۆشبوو شه‌فیع مام خه‌له‌ف.

۶- خوالیخۆشبوو مچه‌ه‌ویز به‌ره‌چه‌له‌ک سلیمانی بووه.

۷- خوالیخۆشبوو خاره‌سیوه‌ی هه‌رمۆته‌ده‌نگ خۆش بووه به‌شداری ئاهه‌نگه‌کانی کۆیه‌ی کردوو، باوکم ره‌حمه‌تی لیبیت ده‌یگوت له‌سالی ۱۹۳۷ له‌گه‌ره‌کی بایزاغا خانووم دروست ده‌کرد رۆژانه‌سیوه‌م بانگ ده‌کرد مه‌قام و گۆرانی بۆکرێکاره‌کان ده‌گوت له‌جیاتی رادیۆ بۆ ئه‌وه‌ی کرێکاره‌کان دلخۆش بکات له‌سالی ۱۹۶۳ کۆچی دوایی کردوو له‌هه‌رمۆته‌نیژراوه.

۸- خوالیخۆشبوو باقی مام صالح ده‌نگ و سه‌دای خۆشبوو پیشه‌ی سه‌رتاش بوو له‌ دوکانه‌کانی بن هوتیلی حاجی ره‌فیع بوو .

۹- کاک ابراهیم سابیر باخچه‌وان.

۱۰- خوالیخۆشبوو کاک عبدالله سمایل چاو شین گۆرانی بیژوو پیشه‌وه‌ریکی باش بوو له‌ لباد.

جگه‌له‌مانه‌ی که‌باسمان کردن هه‌ندیگ ده‌نگ خۆشی دیکه‌هه‌بوون که‌مه‌ولودیان ده‌خوینده‌وه‌وه‌هه‌ندیگ جاریش غه‌زه‌لیان ده‌گوت وه‌ک:

۱- مه‌لا محمد ملا شفیع.

۲- مه‌لا ئه‌حمه‌ده‌کۆره‌که‌به‌ئه‌سل سماقه‌یی بوو ته‌نها دوو کچی هه‌بوو به‌ناوه‌کانی (فاتم و به‌هیه) ناوی سیانی مه‌لا ئه‌حمه‌ده‌سه‌ن نبی مه‌ولود خوینه‌کی زۆر شاره‌زاو ده‌نگ خۆش بووه.

۳- مه‌لا ئه‌سه‌عه‌ده‌نگ و سه‌دایه‌کی خۆشتر له‌ده‌نگی قاسپه‌قاسپی که‌و.

۴- خوالیخۆشبوو مه‌لا حکیم ملا عبد الرحمن.

جگه له مانه چه ند ژنیک هه بوون شاره زایان له مه ولود خویندنه وه هه بوو.

۱- خوالیخۆشبوو فهقی پیرۆز خیزانی خوالیخۆشبوو وهستا محی الدین دایکی مامۆستا عزالدین.

۲- خوالیخۆشبوو فهقی راببعه حافظ بوو کچ بوو ژن خوشکی خوالیخۆشبوو حاجی واحدبوو دهکاته پوری خوالیخۆشبوو حاجی سائق.

۳- خوالیخۆشبوو خاتوو فهزیه سمایل ئاغا مه ولود خوینتیکی لیها توو بوو.

له کۆیه چه ند ژنیک دیکه هه بوون شاره زایان له قورئان و لیكدانه وهی هه بوو زۆر به باشی له وانه.

۱- فهقی رهعنا فهقی صالحی ئاوره حمان بهگ شاره زایه کی باشی له قورئان هه بوو، که دهکاته دایکی جهلال جۆبار و توفیق حاجی تاهیر داروغا.

۲- فهقی تفاحه مامۆستای فهقی رهعنا بووه.

له خاره توفیقم بیستوووه چه ند ژنیک دیکهش هه بوون شاره زایان له قورئان هه بووه وهک(فهقی فاتم، فهقی گورئ، فهقی هه لیم). خوالیخۆشبوو خاره جهلال جۆبار بۆی گیرامه وه کاتی خۆی گوتی له کۆیه پیاویک هه بوو ناوی مچه هه بی کشمش بوو ناسرابوو به مچه ژنانی ئه م کابرایه خه لکی لای سلیمانی بوو بی کهس بوو پیاویکی بالا به رزی باریکی سمیل گه وره بوو له پیش بوک سه ماو سوری ده داو ده سرۆکه ی ئالو والای با ده دا، له کۆیه مچه ژنانی به م پیاوانه ده لین که گوئ رایه لی ژنه کانیان کاری ناومال ده کهن جارن خه لکی له لای مه لاو سوخته خانه کان فیره خویندن و خوینده واری ده بوون یه کیک له سوخته خانه کانی کۆیه سوخته خانه ی مه لا که مال بوو. کۆیه کان زۆر شهیدای خویندن بووینه بۆیه له سه ر داواو به داوچوونی خه لکی شاری کۆیه له سالانی ۱۹۲۳/۱۹۲۴ قوتابخانه ی کوران له م شاره

كرايه وه له سهر دهستي خوالیخوشبوو سالح زهكی بهگ ساحبقران، لهگهل كردنه وهی ئەم قوتابخانهیه خوا لیخوشبوو مهلا محمد جه لیزاده یه كه م كهس بووه كچه كهی كه ناوی نجیبه خان بووه خستویه تیه بهر خویندن له قوتابخانهی كوران كه شتیکی زۆرسهیر بووه لای هه ندیک له كۆنه په رسته كان كۆیه شاری شاران بووه هه میشه ریچكه شكین بووه بۆ به رهو پیش چوون له سالی ۱۹۳۲ به فهرمی بۆ یه كه مجار قوتابخانهی كچان كرايه وه له سهر دهستي هه مان قایمقام له كۆیه دوكانداره كان زۆر هه ولیان دا كه قوتابخانهی شه وانیه یان بۆ بكریته وه له سالی ۱۹۲۷ به لام به فهرمی قوتابخانهی شه وانیه كرايه وه له سالی ۱۹۳۴ به لام خیرخوازو چهند دلسۆزیکي شار وانیه یان ده گوته وه به خۆبه خش تا سالی ۱۹۳۶ بودجه یان بۆ ته رخان كرا بۆ مامۆستایانی وانیه بیژ بۆیه ئەمرۆ ده بینین كه كۆیه جیا له شاره كانی دیکه ریژه ی خوینده واری و پله و پۆستی گه وره یان هه یه كه توانیویانه شوینی خویان له دام و ده ستگاكان بکه نه وه هه ر بۆیه هه قمه شانازی بکه م به شاره كه م و سه ربلندم پیی.



عبدالرحمن اسعد
(مهلا عبدالرحمن بانگدەر)



مهلا كۆره (احمد حسن حمد نبی)



نهجیبه خان مهلای كهوره

زنجیره‌ی چل و یه‌که‌مین

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

شاری شاران جاران هه‌موو پیشه‌وهریکی لیبوو که کاروبارو پیوستیه‌کانی شاریان جی به جی ده‌کرد جاران وه‌ک دایکم خوالی ی خوشبیت بۆی گیرامه‌وه ده‌یگوت ئاو له‌حه‌مامۆکه‌وه به‌جۆگه ده‌هاته خوار چه‌ند ئاشیکی ئاو هه‌بووه له‌سه‌ر ئه‌م ئاوه به ئاو کاریان کردوو له‌سالانی ناوه‌راستی چله‌کان به‌بۆری ئاو راکیشرا له‌سه‌رچاوه‌ی هه‌مامۆک بۆ ناو شارو ماله‌کانی هه‌رچوار گهره‌کی کۆیه که تاسالی (۱۹۵۸) ئه‌م چوار گهره‌که‌بوون:

۱- بايز اغا که له‌گهره‌که پیشکه‌وتوو هه‌کان بوو وه‌ک گهره‌کی دۆلاراوه بووه.

۲- گهره‌کی هه‌واوان به‌شی زۆریان خاوه‌ن ره‌زو باخ بوون زۆر خولیاو چه‌زبان له‌راو بوو خوشه‌ویست بوون.

۳- گهره‌کی به‌فری قه‌ندی ده‌که‌ویته پشت دادگای کۆنی کۆیه ئه‌م گهره‌که له‌به‌ر ئه‌وه‌ی شوینه‌که‌ی نزم بوو زستانان له‌کاتی باران بارین به‌سه‌ر ئاو ده‌که‌وت خزمه‌کانمان له‌م گهره‌که‌بوون.

۴- گهره‌کی قه‌لات له‌ مزگه‌وتی محموداغا تا ده‌گاته چه‌وزی به‌لوعه دوو وه‌ستای زۆر شاره‌زاو کاراما توانیان به‌ بۆری ئاو له‌ هه‌مامۆک راکیشن بۆ چه‌وزی به‌لوعه له‌ویشه‌وه ئاو دابه‌ش ده‌کرا به‌سه‌ر مالانی هه‌ر چوار گهره‌ک ئه‌م دوو وه‌ستایه.

۱- خوالیخۆشبوو کاک محمد عبدالله جه‌یدی که چه‌ند سالیک پیش ئیستا کۆچی کرد هه‌تا دواساته‌کانی ژبانی کاری بۆریه چی و کلیل سازی ده‌کرد وه‌ستایه‌کی به‌ناوبانگ بوو.

۲- خوالیخۆشبوو کاک عبدالزاق عمر بۆتانی ناسراو بوو به‌ کاک عبدالرزاق به‌لوعه ناوبراو هه‌میشه کیلی ئاوبه‌ردانه‌وه‌ی له‌سه‌رشان بوو وه‌ک میراو بوو ئاوی بۆ مالان به‌رده‌داوه هه‌موو جار که ده‌هاته گهره‌ک خه‌لکی گهره‌ک پێیان ده‌گوت پشکیتی تر قوفله‌که بکه‌وه با ئاو

باشتر بېته ناومالان، بهراستی پياوړيكي خوښه ويست بوو پياوړيكي به شپوه خرکه له ی رهش نه سمه رېوو چهند که سيکي دیکه ش هه بوون ئاو به رده روه بوون.

۳- خوالیخوښبوو کاک اسماعیل حمد بهگ قادر چاو شین ناسراو بوو به کاکه افندی ئاو به رده روه پياوړيكي به ژن کورتي قسه خوښ و گالته چی بوو.

۴- خوا لیخوښبوو کاک جلال فهقی رسول پياوړيكي بی دهنګ و خوښه ويست.

۵- خوالیخوښبوو کاک ره فیق اسماعیل.

۶- خوالیخوښبوو که ریم ئاغا.

۷- خوالیخوښبوو سلیمان مام که ریم که ناسراو بوو به سلیمان ئاو به رده روه.

۸- کاک شهنګه پياوړيكي خوښه ويست بوو له ساله کانی کوټایي په نجاکان له بیرمه له ناوچه ی سنی سونیا به تی ئیران که نزیک شاری سرده شت بوو به ماله وه هاتنه کوټیه له نزیک مالی ئیمه له مالی یاحه یات نیشته چی بوون دوايي دهستی به کاری بوریه چی کرد وهستا شهنګه برایه کی له راپه رین شه هیدبوو به ناوی مام ابراهیم.

۹- خوالیخوښبوو مغدید خدر که ناسراو بوو به کاک مه غدید به لوعه وهستایه کی کارامه و قسه خوښ بوو کوره کانی ش به ناوی سهر باز و سهرکوت و سهرهد هه مان کاریان ده کرد له گهل باوکیان.

۱۰- وهستا مسته فا ئاو بهر دهره وه.

سهرجه میان له ژیان نه ماون ئیستا ستا فیکي نوی له شاری کوټیه کاری ئاویه ردانه وه ده که ن.

جاران هه روه کو باسما نکر د ئاوی حه مامو ک گه لیک زور بوو خوالیخوښبووان دایکم و مامه احمد که ئاش وهستای هه موو ئاشه کانی کوټیه و توبزاواو هه رمو ته و شیله و گوندی جهلی بوو، گوندی جهلی دوو ئاشی لن بوو ئاشی مالی حاجی حمد امین فقی محمد و ئاشی

ھەممە دەرویش لەسەر رووباری جەلی بوون ھەتا ھەفتاکان کاریان دەکرد، جگە لەمانە دەچوو ھەمانە مامە صالح لە رانیە ئاشی ھەبوو لە گەرەکی قەلات مام احمد کارگەری دەروستکردنی بەردە ئاشی ھەبوو لە نزیک گوندی فەقییان ئەمە ی گەرنگە کاری بە کەرستە ی زۆر سەرھتایی دەکرد ھەک (نوێر، باریە، چەکوچی گەرھو بچوک، سەمبە، باروت وکە بسول) بێ ئەو ھە و ھەک ئیستا کەرستە ی پێشکە و تووی لە بەردەست بێ، کوویی یەکان بە ھیزو بازووی خۆیان شەریان لە گەل سروشت دەکرد بۆ دروستکردنی پێداویستییەکانی سەر دەم و بژیوی ژیان جاران لەسەر جۆگە ی ئاوی ھەمامۆک نزیکە ی ھەقەدە ئاشی ئاوی لەسەر بوو ھەک مامە احمد بۆی گێراو مەو ھە کە ئاش و ھەستابوو.

ئەو ھە ی جیگای داخە ھەندیک بەرپرسی ئەم شارە چەند بیرکیان لە تەنیشت سەرچاوی ھەمامۆک ھەلکەندو ھەریکە ئاوەکە ی ھەمامۆک بەرھونەمان دەچیت سەر دەمانیک پێداویستی شارێکی دابین دەکرد بە ئاوی بۆ زانیاریتان بە شیک لە گەرەکی بازاغا بە سێ ناو ناو دەبرا گەرەکی مۆسکو زۆر بە ی دانیشتوانە کە ی شوعی بوون جگە لە مە پێیان دەگوت گەرەکی ئاشان چونکە چوار ئاشی لێبوو ناویکی دیکەشیان پێ دەگوت بازارە گچکە لە. بە راستی کوویی جاران شار بوو بەلام مەخابن بۆ بەرپرسەکانی ئەمرۆ کە شاریان بەم وێرانیە گەیان.



مەغدید خدر بەلۆعە



ھەمە ی عبداللە جەیدی



عبدالرزاق بەلۆعە

زنجیره‌ی چل و دووهمین

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

هه‌روه‌ک باسمانکرد جاران هه‌موو مالیک پئویستی به‌ئاش و ئاشه‌وان هه‌بوو هیچ مالیک نه‌بوو گه‌نمی سالیگ عه‌مبار نه‌کا جاران گه‌نم به‌ته‌نه‌که و کۆل ده‌پیورا مالی واهه‌بوو دوو کیله گه‌نم یا عه‌ربه‌یه‌ک یا زیاتری ده‌کری بۆ ئاردی سالانه که گه‌نمی سالانه‌ی ده‌کری هیچ خه‌می نه‌ده‌ما ده‌یگوت نانه‌که‌م هه‌یه زۆر به‌قه‌ناعه‌ت بوون نه‌وه‌ی نوێ نازانی کیله و عه‌ربه چه‌نده یه‌ک کیله چوارته‌نه‌که‌ی پره، عه‌ربه‌یه‌ک چوارکیله‌یه واته ۱۶/ته‌نه‌که.

جاران ماله ده‌وله‌مه‌نده‌کانی کۆیه له‌ناو دیوار عه‌مباری گه‌نم هه‌لگرتنی هه‌بوو له‌سه‌روه به‌ته‌نه‌که گه‌نمان تیده‌کرد له‌بنه‌وه‌ش کونیک هه‌بوو به‌پێی پئویست گه‌نمی لیده‌هاته ده‌روه خانووی قه‌دیمی ئیمه له‌گه‌ره‌کی بایزاغایه عه‌مباریکی گه‌نمی له‌ناو دیوار تیدایه ۶۴/ته‌نه‌که گه‌نمی ده‌گرت ئیستا بووه به‌ مالی خوالیخۆشبوو حاجی ره‌زای توتن فرۆش هه‌ش بوو له‌که‌ندووی به‌رمیلی ده‌کرد جاران وه‌ک ئیستا نه‌بوو ئارد به‌فه‌رده بیه‌وه به‌رده‌ستی کابان ده‌بوو کابان گه‌نمی باراشی پاک بکردبایه‌وه له‌ گونیه‌ی بکردبایه تا ئاشه‌وان ده‌بیردبۆ ئاش و ده‌یکرد به‌ئارد.

کاتی ئاشه‌وان ئارده‌که‌ی ده‌هیناوه ده‌بوو ئه‌م ئارده روو بکه‌ن له‌سه‌ر په‌رۆیه‌ک تاسارد بیه‌وه ئاشه‌وان له‌به‌رامبه‌ر هه‌رته‌نه‌که گه‌نمیک دره‌میکی وه‌رده‌گرت هه‌ر ماله ئاشه‌وانیکی تاییه‌ت به‌خۆی هه‌بوو دوو‌جۆر گه‌نم به‌کارده‌هات بۆ ئاردی نان قه‌نده‌هاری ره‌شگول جگه له‌عه‌مبارکردنی گه‌نمی نان سالانه هه‌موو خیزانیک کیله‌یه‌ک گه‌نمی ساواری ده‌کری له‌گه‌ل ته‌نه‌که نیسکینک و ته‌نه‌که ماش و نۆک، نیسکی جاران ئاوه‌که‌ی ره‌شبوو وه‌ک ئیستا زه‌رد نه‌بوو هه‌موو مالیک که گه‌نمی ساواری ده‌کری کاپان پاکی ده‌کرده‌وه‌و له‌مه‌نجه‌لی گه‌وره‌ی ره‌ش به‌دار ده‌یان کولاند له‌کۆلان دوای چه‌ند سه‌عات له‌کولاندن ژنی

جیران ههروهه زیان دهکرد بهتریانان دانوله یان دهبرده سهربان لهسه ر
پهروکهی کۆنه ههریان دهخست ههفتهیهک لهبه رهتاو دهمایهوه تا
وشک دهبووه ماوهی ئەم ههفتهیه دهبوو ئیمه ی مندال لهسهربان ببین
به پاسهوانی ئەم دانولهیه نهوهک چۆلهکه بیخوات دوا ی وشک بوونهوه
لهلایهن پیشهوهری ساوار کوتهوه دهکوتراوه.

باشترین ساوار کوتهروهه خوالیخۆشبوو خاره مجید مام کهریمی
دهباغچی بوو پێیان دهگوت مجید قهلهو پیاویکی جوانی بالا بهرزی
چاره شانهبوو کوتکیکی داری گهورهی سهربزمار ریژکراوی
لهسهرشان دادهنا بهکۆلانان دادههات دهیگوت ساوار دهکوتینهوه هه
مالیک ساواریان ههبووايه بانگیان دهکرد ساواریان بو ئاماده دهکرد
لهدهوروبهری جۆنی بهردیکی پان یاتهختهیهکیان بو خاره مجید دادهنا
بو ئهوهی لهسهری دابنیشیت، کابان هیدی هیدی به جامیک ساواری
لهجۆنی دهکرد خاره مجیدیش به کوتکه گهورهکهی دهیکوتاهه چهندجار
کوتکی بلند دهکرد خاره مجید دهیگوت هه ی الله هه ی الله
باوهرتان هه بی خه لکی له م سهری گه رهک گو ییان له دهنگی کوتک و
هه ی الله مام مجید دهبوو ئەم پیاوه قورکیش و سواغی سهربانی
مالانی دهکرد شو فهری زه مانه بوو، زورجار به شهو ساواری دهکوتاهه
له بهر چراو قه ندیلهو لۆکس له دوا یی کابان جار یکی دیکه ساواره که ی
هه رده خست و به ئاشه وان دهینارده وه ئاش پیاویکی تریش هه بوو
به ناوی مام حه ویز باوکی مامؤستا علی ساواری دهکوتاهه جار ان
کابان ئارده ساواری کۆده کرده وه ده یکرد به ئەستوک جاری وا
هه بوو تزیلکی له سه ر دادهنرا به راستی کابانی جار ان ماندوو بوون
خواردنیش هه مووی تهن دروست بوو بۆیه نه خۆشی قۆلۆن و
گه دهو.. هتد که م بوون هیچ مالیک نه بوو که پێویستی به ئاش و ئاشه وان
نه بیست جگه له مه به شی زۆری ئاشه کانی شارو گونده کان ئاشی
ئاو بوون به ئاو کاریان ده کرد باشترین ئاش وه ستای جار ان له کۆیه
بوو که مام بوو وه ستا احمد حمد مسته فای ده باغچی بووه له سالی

۱۹۱۰ز. له کۆیه له‌دایک بووه له ۱۹۷۷/۷/۴ کۆچی دوایی کردووه له کۆیه له‌گۆرستانی ده‌رویش خدر به‌خاک سپێردراوه هه‌رکاتیک مامه احمد نه‌خۆش بووایه کاریگه‌ری له‌سه‌ر تاک به‌تاکي هه‌موو مالیک هه‌بوو چونکه ئاشه‌کان بی ئه‌و هیچیان پی نه‌ده‌کرا جگه له‌ئاش وه‌ستایی ئاشیشی داده‌مه‌زراند کانگای به‌رده‌ئاشی هه‌بوو مام بۆی گێرامه‌وه گوتی جارن ته‌نها له‌م شاره‌ نزیکه‌ی ۱۷/ ئاش هه‌بوون که به‌ئای سهرچاوه‌ی هه‌مامۆک کاریان ده‌کرد وه‌ک:

- ۱- ئاشی مام عه‌بده مام صالح.
- ۲- ئاشی ئه‌وقاف.
- ۳- ئاشی ئاغه‌لی.
- ۴- ئاشی حاجی مه‌لای هه‌مه‌ شه‌ل.
- ۵- ئاشی سابیری احمد ليله.
- ۶- ئاشی ساغه.
- ۷- ئاشی سی توان.
- ۷- ئاشی مام خدر به‌رامبه‌ر قه‌سری.
- ۸- ئاشی محمود اغا.
- ۹- ئاشی گه‌ره‌کی ئاشان.
- ۱۰- ئاشی وه‌ستا عه‌بده‌ی وه‌ستا شاکر.
- ۱۱- ئاشی شیخ که‌ریم.
- ۱۲- ئاشی ده‌باخانان.
- ۱۳- ئاشی ئه‌حه توته‌له‌ی هه‌واوان له‌ شیوی ره‌زان.
- ۱۴- ئاشی ئاشیلکه به‌رامبه‌ر مزگه‌وتی خادم سه‌جاده.
- ۱۵- ئاشی پیکان.
- ۱۶- مام عه‌زیز به‌قال یه‌کیک بوو له ئاشه‌وانه‌کان که‌باراشی ده‌برد بۆ ئاش.

جگه له مانه مامم دهگوت له ههرمۆته و شيله و تۆبزاوا ئاش ههبووه لهگوندی جهلی لهسه روباوی جهلی دووئاش ههبوو جارن دوو رۆژ سئ رۆژیان پیدهچو تا باراشیان بۆ دهکردن به ئارد، مام احمد ئاشی رانیه و خوشناوهتی ههموو چاک دهکردهوه کاتی خوئی مامۆستا حسین قادر وتاریکی لهسه ئاش نووسی له ژماره ۳۳/لهئیلولی ۲۰۱۴ سه رچاوهی زانیارییهکانی وهستا احمدی مامم له ۱/۱/ ۲۰۱۴ بهنده له رانیه ئه م زانیارییهکانه م لیوه رگرت و وینهیه کیشم چرکاند.

له کۆیه دوو ئاشی ئاگر دامه زران یهکیکیان له لایه ن خوالیخۆشبووان کاک مجید حاجی کاکه امین و مام خدری برای ئاشه که ی دیکه له لایه ن خوالیخۆشبوو کاک عثمان عهونی و وهستا حسین نه جار به م دواییه ئاشی سه فه ری پهیدا بوو تراکته ر رای دهکیشا له کۆلانان و گوندهکان دهگه ران باراشچییهکانی کۆیه ئه مانه بوون:

- ۱- خوالیخۆشبوو واحد ئاشه وان.
- ۲- خوالیخۆشبوو مام مجید ئاشه وان.
- ۳- خوالیخۆشبوو سهیده ی باراش.
- ۴- خوالیخۆشبوو حه مه شهلی مام نادر.
- ۵- خوالیخۆشبوو مام خدر مالیان له گردی بوو باوکی کاک سلاح.
- ۶- کورهکانی مام عه بده ی مام صالح که ناویان کاک عومه ر و کاک عوسمان بوو.

ئیهستا هیچ یهکیک له م ئاشانه نه ماون که ئاش وهستا ئاشه وانیش ده وهستیت ئیهستا کابان ئاردی بایه عی ناهینیتته وه مال دهلی شوینم لیده گری به شی زۆری خه لک رۆژانه نان له بازار ده کری جارن ده ستاریش رۆلیکی گرنگی ده بیینی له هارینی نیسک، ساوار، سماق، ئاشی مالان بوو مامه احمد ده ستاریش دروست ده کرد دووبه ردی خر

لهسهر يهك بوو بهردهكهى سهروهه كونىكى خرى لهناوهندبوو دهسكه دارىك به بهردهكهى سهروههبوو سوراندنى لهلايهن ئهم ژنهى كه دهستارى لىدهكرد بهراستى دهستارلىكردن گهلىك جوانه بهتاييهتى له لادىكان لهبهر چرا كچ و كور لهدهورى دهستار دانهنیشن لهناكاو يهكىك فوو له چراكه دهكات دهيكاته شهوى دهيجور دهبته ههراو هوریا ههتا چرا پىدهكرىتهوه زورى دهوى بهراستى دهستار لهدير زهمانهوه رولى خووى دهگىرا لهيهكتر نزيك كردنهوى دلدارهكان.



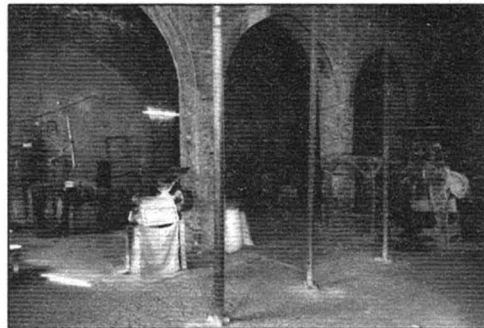
مام احمد احمد مستهفا



مام نهعمانه دبان



مام خدر شاههوان



زنجیره ی چل و سینه م

(پیشه و ره کانی کۆیه ی جاران)

جاران مزگه و ته کان سه رچاوه ی فیربوونی خوینده واری بوو له دوا ی سوخته خانه کان مزگه وت جگه له مه شوینی خوداپه رستی و چاره سه رکردنی کیشه کۆمه لایه تییه کانیش بوو جگه له هه موو ئه وانیه که باسمانکر له مزگه و ته کانی جارانی کۆیه حوجره هه بوو که فه قی لی ده مانه وه و دهرسی دینیان تیدا ده خویند وه ک مالی فه قتیان بوو مزگه وتی مه لائه سعه د له کاو لی عه لی به گ بوو ده که و ته سه ر شیوی ره زان حوجره ی لیبوو، مزگه وتی بایزاغا حوجره ی لیبوو خانووه ک بوو به رامبه ر مزگه وت، مزگه وتی سید جامی و خادم سه جاده و، مزگه وتی چه تک، مزگه وتی قامیش، مزگه وتی ره شه، مزگه وتی مناره، مزگه وتی محموداغا، مزگه وتی په لک، مزگه وتی مفتی.

سه رجه میان حوجره ی فه قتیانی لیبوو به لام بابزانین بژیوی ژیانی فه قتییه کان چون دا بین ده کرا نیوه رۆو ئیواران هه ر رۆژه ی فه قی یه ک مه نجه لیکی به ده سه ته وه ده گرت ده چووه ماله کانی ده وری مزگه وت، کابانی مال ده یزانی فه قی یه هه ر خوار دنیکیان هه بووا یه بۆیان له ناو مه نجه له که ده کردن مه نجه لی فه قی وه ک مه نجه لی چه مه شیتی لیده هات کۆیی یه کان پییان ده گوت چه وت ترینگه.

له کۆن زۆر جار دایکم شیوی چه وت ترینگه ی بۆدروست ده کردین ئه م شیوه له برنج سلق، کدو، پیاز، بیبه ر، باینجان، ته ماته، پیک ده هات زۆر جاریش ده مان گوت دۆلمه ی هه لوه شاوه هه موو ئیواره ی پینج شه ممه فه قی تریانه یه کی به ده سه ته وه بوو مال به مالی سنوری مزگه وت ده گه را له ده رگای ده دا ده یگوت رابی ره حمتت لییی کابانیش نانیکی تیری و نیو دره مه می بۆ فه قی ده هیناو به روو خۆشی به ری ی ده کرد فه قی دوا ی کۆکردنه وه ی نان و پیتاکی فه قتیان به ئه مانه ته وه پارهو نانه که ی ده برده وه حوجره پاره که یان ده کرده خه رجی پیداو یستییه کانیان فه قی ی جاران به م شیوه یه خویندنیا ن ته واو ده کردو ئیجازه ی مه لایه تیان وه رده گرت.

باوهرتان هه بی فهقی هه بوو له شارهکانی کوردستانی رۆژهلات هاتوته شاری کۆیه، کۆیه سه رچاوهی زانست بوو له بیرمه له سالانی کۆتایی په نجاکان مه لا ئه نوهر باوکی کاک سیراج الدین ئیجازه ی مه لایه تی وهرگرت له مزگه وتی مه لا ئه سعهد ئاهه نگیکیان بۆ کرد هه موو کۆیه ئاماده بوو شانۆیان پیشکesh کرد هه لپه رکئیه کی خوش کرا خوالیخوشبووان کاک حه مه صالح جه لیزاده و کاک اسماعیل و نوری حه له به غدایی سه رچۆپیان ده گرت گۆرانی ئایشۆکی وهی شیوهی شینیان ده گوت له حه وشى لای سه ره وهی مزگه وت به م به شه یان ده گوت قه سرئ ئیمه ی مندالیش له سه ر دیواری مزگه وت لاقمان شۆر ده کرده وه سه یرمان ده کرد وه ک فلیم له به ر چاومه جگه له مانه ی که باسمانکردن سالانه ده رویش ده هاتن به خۆیان و شیرو زهرگ بۆ ته کیه ی تاله بانى و ته کیه ی مام خه لیفه و مزگه وتی محموداغا زکریان ده کردو حالیان ده گرت و زهرگ و شیریان له خۆیان ده دا جاری واهه بوو ده رویش له کاتی شیریا زهرگ له خۆدان ده که وت و له خو ده چوو خه لیفه ی ده رویشان هاواری ده کرد کئ له شی پیسه دوورکه وته وه ئه مه فلیمی سه رده می ئیمه بوو به م شیوه یه کاته کانمان به ری ده کرد.

فهقی ی جارن زۆر به زه وق بوون خاوین بوون مندال بووین ده مانگوت فهقی گونت ته قئ فه قئیه کان له سه ربانی مزگه وت به رده وام ئه له با به یان بوو ئه وهی سه یره فه قئیه کان هه میشه ئاوئینه یه کی خری گچکه یان پئ بوو ناو ناو وه ک مۆبایل به کاریان ده هئنا ده یان دایه به ر رۆژ له سه ربان رووی ئاوئینه که ی له شوئنی مه به ست ده کرد به هه مان شیوه له لایه که ی دیکه به ئاوئینه تیشکی تیده گیراوه وه لام ده دراوه به کورتی فه قئیه کان گه نجاهه تیان ده گرت له شاری کۆیه ئیستا ٥٤ /مزگه وتی لئیه جگه له هه بوونی قوتابخانه ی ئایینی ئه مه ش ناوی مزگه وت و ته کیه کانه:

١- مزگه وتی گه وره.

٢- مزگه وتی محمود ئاغا.

- ۳- مزگه وتی خادم سه جاده.
- ۴- مزگه وتی مناره.
- ۵- مزگه وتی سید وهلی.
- ۶- مزگه وتی بایزاغا.
- ۷- مزگه وتی مه لائسهعه.
- ۸- مزگه وتی سیدجامی.
- ۹- مزگه وتی ره شه.
- ۱۰- مزگه وتی په لک.
- ۱۱- مزگه وتی قامیش.
- ۱۲- مزگه وتی حه تک.
- ۱۳- مزگه وتی گهرمک.
- ۱۴- مزگه وتی کؤنه جمعه.
- ۱۵- مزگه وتی ست خانه.
- ۱۶- مزگه وت و ته کیه ی مام خه لیفه.
- ۱۷- مزگه وتی مفتی.

۱۸- به هله دهوتریت مزگه وتی مه لائسهعوم کاتی خوی که خوالیخوشبوو مه لائسهعوم که له هورامان هاتوته کویه و نیشته جئ بووه، بووه به مه لای ئەم مزگه وتی ناوی لکاو به م مزگه وتی به لام پیویسته به ریوه به ری ئەوقافی کویه ههقی خاوهنی ئەم مزگه وتی بگه رینیتته وه له و حه یه ک به م شیوه یه بنوسیت مزگه وتی حاجی افندی که دهکاته باوکی حمدامین حاجی افندی و طاهر حاجی افندی دهکاته باپیری خوالیخوشبوو خاره وهاب.

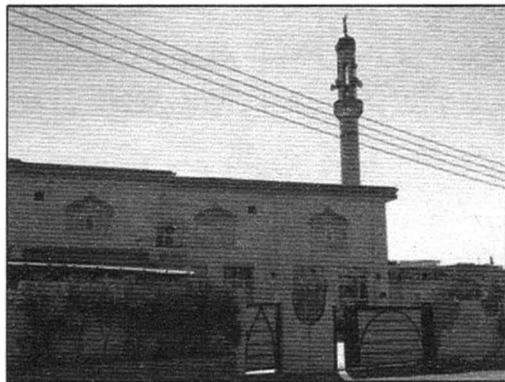
- ۱۹- مزگه وتی شه هیدان.
- ۲۰- مزگه وتی مه دینه.
- ۲۱- مزگه وتی مه لای گه وره.
- ۲۲- مزگه وتی شه وگتیراوه.
- ۲۴- مزگه وتی ناوداران.

- ۲۵- مزگه وتی خیرخوآزان.
- ۲۶- مزگه وتی جه بار.
- ۲۷- مزگه وتی زانست.
- ۲۸- مزگه وتی جلال ئاوا.
- ۲۹- مزگه وتی ئیسکان.
- ۲۹- مزگه وتی گه شتیارى.
- ۳۰- شیخ طیب تاله بانى.
- ۳۱- مجید حاجی کاکه ئه مین.
- ۳۲- مزگه وتی حاجی جه مال.
- ۳۳- مزگه وتی کانى بسکان.
- ۳۴- مزگه وتی روناکی.
- ۳۵- مزگه وتی سه فیه خان.
- ۳۶- مزگه وتی حاجی مژده.
- ۳۷- مزگه وتی چه مامۆک.
- ۳۸- مزگه وتی حاجی صدیق.
- ۳۹- مزگه وتی ست نیعمه ت.
- ۴۰- مزگه وتی چه وهه راوه.
- ۴۱- مزگه تی نه جمه خان.
- ۴۲- مزگه وتی قازی محمد.
- ۴۳- مزگه وتی سه رباغ.
- ۴۴- مزگه وتی وه ستا جلیل.
- ۴۵- مزگه وتی مه لا علی حاجی توفیق.
- ۴۶- مزگه وتی وه سییه ت.
- ۴۷- مزگه وتی مامۆستا رشاد علی.
- ۴۸- مزگه وتی خانه گورئى.
- ۴۹- مزگه وتی زانکۆ.
- ۵۰- مزگه وتی حاجی ره وهند.

- ۵۱- مزگهوتی قاله رهش.
 ۵۲- مزگهوت وتهکیه‌ی تاله‌بانی.
 ۵۳- تهکیه‌ی شیخ صدر ته‌نیش‌ت مالی باب‌ه کریم به‌لام له دوا‌ی راپه‌رین
 نه‌ماوه کراوه به‌خانوو.
 ۵۴- مزگهوتی گردی که خوالیخوش‌بوو حاجی محمد دروستی کردوه
 له‌دیر زه‌مانه‌وه شاری کۆیه شوینی خودا په‌رستی بووه
 هه‌میشه سه‌رچاوه‌ی پینگه‌یاندنی زانایانی ئاینی بووه.



مزگهوتی مناره



مزگهوتی شه‌هیدان

زنجیره‌ی چل و چوارم

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

جاران په‌یوهندی له‌گه‌ل په‌کترو نیوان شاره‌کان زۆر زه‌حمه‌ت بوو وه‌ک ئیستا نه‌بوو بتوانی به‌ئامیزی سه‌رده‌میانه په‌یوهندی بکه‌ی به‌هه‌موو جیهان به‌چرکه‌یه‌ک جاران له‌شاری کۆیه‌ی دائیره‌ی ته‌له‌فۆن هه‌بوو له‌ژوریکه‌ی گچکه‌ی نیوه‌ی روژنی بی‌خزمه‌ت گوزاری بوو به‌داله‌یه‌کی کۆنی بیست خه‌تی تیدا‌بوو به‌فیشه‌کاری ده‌کرد هه‌موو کۆیه‌ی و گونده‌کان پشتیان به‌م به‌داله‌یه‌ی ده‌به‌سه‌ت ئه‌گه‌ر ته‌له‌فۆنی‌کمان بکردبایه‌ بۆ هه‌ولێز یا هه‌رشاریک ده‌بوو له‌پیشه‌وه‌ سه‌ر بگری و ناوی خۆت تۆمار بکه‌ی له‌دوایی له‌سه‌ر کورسی یه‌کی ره‌ق داده‌نیشتین ئه‌گه‌ر هاوین بوایه‌ له‌گه‌رمان هه‌ناسه‌مان سوار ده‌بوو ئه‌گه‌ر زستانیش بوایه‌ له‌سه‌رمان ده‌له‌رزین لاتان سه‌یر نه‌بی بۆ ته‌له‌فۆنیک ده‌بوو چوار پینچ کاتژمێر له‌چاوه‌روانی بووینایه‌.

جا ئه‌وه‌ی سه‌یرو جیگای پیکه‌نین بوو فه‌رمانبه‌ره‌ ئیشگره‌که‌ی سه‌ر ئامیزی به‌داله‌ به‌رده‌وام فیشه‌ی ده‌رده‌هیتاوه‌ فیشه‌ ده‌خسته‌وه‌ ناو هه‌ر هاوار هاوارو ده‌نگه‌ ده‌نگی بوو ده‌یان گوت هه‌ولێز ته‌ق ته‌ق ریم به‌رده‌ کۆیه‌ت له‌گه‌له‌ جاری واهه‌بوو فه‌رمانبه‌ره‌که‌ زۆر ماندوو توره‌ ده‌بوو جینیوی سه‌یر سه‌یریان به‌یه‌کتور ده‌دا له‌به‌ر ئه‌م گه‌ره‌ لاوژه‌یه‌ خۆمان له‌بیر ده‌کرد ده‌خافراین سه‌یرمان به‌شه‌ره‌ جوئه‌کانیان ده‌هات جاری واهه‌بوو فه‌رمانبه‌ره‌که‌ لاقی له‌زه‌وی ده‌دا سه‌ری ته‌له‌فۆنه‌که‌ی به‌ئامیره‌که‌دا ده‌دا، به‌راسته‌ی ژیا‌نیکه‌ی زۆر ناخۆشمان به‌ری کرد له‌فه‌رمان به‌ره‌به‌ ناوبانگ و خۆشه‌ویسته‌کانی / دایره‌ البرید و البرق / به‌ کوردی یه‌که‌ی فه‌رمانگه‌ی پۆسته‌ و بروسکه‌ ئه‌م دائیره‌ چهند به‌شیکه‌ی گرنگی هه‌بوو وه‌ک به‌شی به‌داله‌ به‌شی پۆسته‌ به‌شی خه‌ته‌کان به‌شی پول فرۆشتن له‌ فه‌رمانبه‌ره‌کانی سالانی چل تا په‌نجاکان:

۱- خوالیخۆشبوو مام عطا والله مامی مامۆستا ابراهیم فتح الله

به‌رپرسی به‌داله‌بوو.

- ۲- خوالیخۆشبوو تحسین موصلای به ریوه بهری دائیره بوو.
- ۳- خوالیخۆشبوو سعید دایی کریکاری خهت بوو باوکی خوالیخۆشبوو عقید توفیق .
- ۳- خوالیخۆشبوو ناظم سعید دایی بوو به عامل خهت دواى باوکی دواى سالانى ۱۹۶۰ ستافیکى نوى هاتن.
- ۱- خوالیخۆشبوو کاک سعید محمد ناسراو به کاک سعید بروسک به ریوه بهری دائیره ی پۆسته و بروسکه بوو پیاویکی کورد پهروه رو خۆشه ویست بوو تا سالی ۱۹۷۴ دواى په یوه ندى به شۆرشى ئەیلول کرد ئەمانه ش ستافی به داله بوون:
- ۱- خوا لیخۆشبوو ابراهیم بهرید برای کاک اسماعیل.
- ۲- خوالیخۆشبوو میرزا کمال کریم.
- ۳- خوالیخۆشبوو مهلا سعید گورزه یی.
- ۴- خوالیخۆشبوو کاک حمید مستهفا سه ره نیا له دواى خانه نیشین کردنى خاره شیخ جهمال بهرنجی بوو به به ریوه بهری دائیره ی پۆسته ی کۆیه.
- ۵- خوالیخۆشبوو کاک عبدالرزاق همه صدیق باخچه وان. ئەمانه بهرپرسی خهت و کریکاره کان ئەمانه بوون:
- ۱- خوا لیخۆشبوو کاک قادر رشید بهرپرسی خهت بوو.
- ۲- خوالیخۆشبوو کاک قادر همه شهل کریکاری خهت بوو.
- ۳- خوالیخۆشبوو مام عبدالله بهگ باوکی کاک احمدی کاتب تحریری قائمقام .
- ۳- کاک دلاوهر فهقی عثمان قهساب کریکاری خهت بوو.
- ۴- خوالیخۆشبوو کاک سعید صالح.
- ۵- کاک مولود رؤسته م بهریدی کۆیه ی دهگواسته وه له کۆیه بۆته ق تهق.
- بهرپرسی فرۆشتنی پول:

- ۱- خوالیخۆشبوو مام شیخ جهمال شیخ احمد بهرزنجی بوو له دوای سالی ۱۹۷۵ بوو به بهریتوبه ری دائیره ی پۆسته ی کۆیه. جگه له مانه ی که باسمانکردن فه رمانبه رکانی پۆسته ئه مانه بوون:
- ۱- کاک عبدالرحمن کریم برای محمد شوان رۆژانه به یانیان زوو تۆربه و جانتاکه ی له شان ده کرد پر بوو له نامه دوکان به دوکان نامه کانی دابه ش ده کرد به رووه کی خوش زۆر خۆشه ویست بوو ئیستا ژیان له هه ولیر به سه ر ده بات.
- ۲- خوالیخۆشبوو سید عزیز سید محی الدین.
- ۳- عبدالخالق سید عزیز سید محی الدین.
- ۴- کاک مولود مام کاکل فه رمانبه ری خه ت بوو.
- ۵- خوالیخۆشبوو کاک نادر باخچه وان.
- ۶- کاک ئازاد ره شید عه بود به م دواییه بوو به رپرسی خه ت.
- ۷- خوالیخۆشبوو حمد عه ولا رابی عامیل خه ت بوو.
- ۸- غه فور حمدامین عامیل خه ت بوو.
- ۹- کاک اسماعیل صادق عامیل خه ت بوو.

جاران دائیره کان زۆر له ئیستا پیشکه وتوو تر بوون جاران له ناو بازاری کۆیه چه ند سن دو قیکی پۆسته هه بوو به دیوار قایم کرابوو رهنگی سوور بوو نامه یان ده خسته ناو ئه وسن دو قانه به یانیان کاک عبدالرحمن به کلیل سن دو قه که ی ده کرده وه و نامه کانی ده رده هی ناو ده یخسته ناو تۆربه که ی شانی به ره و دائیره ده گه راوه، جاران هه موو رۆژ پۆسته ده هات له بازاریش خوالیخۆشبوو کاک سید عبدالله سید سمایل بریکاری پول فرۆشتن بوو عه ریزه نو سه کانیش پولیان ده فرۆشت وه ک خوالیخۆشبوو کاک واحد حمد باوکی کاک ابراهیم له گه ل خوالیخۆشبوو کاک عزالدین.

ئه مه ی گرنگه ئاماژه ی پی بکه ین خوالیخۆشبوو کاک سه عید بروسک رۆلیکی زۆر کورد په ره رانه ی هه بوو له سالی ۱۹۶۱ له کۆیه

خۆپيشانندان دهكرا دژى حكومت كاك سهعيد به بروسكه دهنگى
 خۆپيشاندهرانى دهگه يانده حكومهتى ناوهند له بهغدا لهسهه خواستى
 جه ماوهه له كۆتابى ههشتاكاندا باله خانهيهكى ديكه بۆ ئهه فهريمانگهيه
 دروست كرا كه دهكه ويته بهرامبهه قوتابخانهى اولى.
 چههه فهريمانبهريكى ديكه لهه دائيرهيه كاريان دهكره له ههفتاكان
 وههك:

- ۱- كاك نهجاة غهفور.
- ۲- خاتوو كورده عمر عبدالله صالح.
- ۳- كاك ئهوهه همدامين جگههه فرۆش.
- ۴- خاتوو نهريمين عبدالرحمن صالح.
- ۵- كاك دلزار اسماعيل چايهچى.



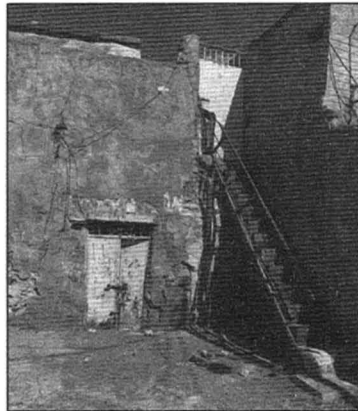
عبدالرحمن عبدالكريم
 (عبدالرحمن بريد)



سعید محمد (سعید بروسك)



شيخ جمال سيد احمد



فهريمانگهيه بهريدى كۆن

زنجیره‌ی چل و پینج

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

جاران ههریه‌که سه‌رقالی کارێک بوو کردبووی به‌پیشه‌بو پیداکردنی بژیوی ژبانی خۆی و خانه‌واده‌که‌ی تاراده‌یه‌ک وای لیهاتبوو پیشه‌ده‌بوو به‌پیناسه‌ی ئه‌وکه‌سه‌ جاران پیاوی ئیشکه‌ر زۆر به‌ریزه‌وه‌ سه‌یر ده‌کرا پیشینان راستیان گوتوو که‌گوتوو یانه‌ ئیشکه‌ری مالی خۆیه‌تی خۆشه‌ویستی هه‌مووانه‌ له‌ کۆیه‌ چهند که‌سیک هه‌بوون هه‌مالیان کردبوو به‌ پیشه‌بو پیداکردنی بژیوی ژبان به‌سه‌ر به‌رزی ئه‌وه‌ی شایانی باسه‌ هه‌مالی جاران له‌تاقه‌ت و هه‌لگرتنی کیش زۆر جیاوازه‌ له‌گه‌ل هه‌مالی ئه‌م سه‌رده‌مه‌ جاران هه‌مال پئی ی شه‌رم بوو بلی ئه‌م کیشه‌ ناتوانم هه‌لگرم یا بلی ده‌ست بارام له‌گه‌ل بگره‌ له‌ هه‌ماله‌ به‌ناوبانگه‌کانی کۆیه‌ ئه‌مانه‌بوون:

۱- خوالیخۆشبوو کاک صابر مام برام پیاویکی قسه‌ خۆش باری له‌سه‌ر پشت بوو به‌ده‌م رۆیشتن به‌ ده‌نگه‌ خۆشه‌که‌ی گۆرانی ده‌گوت دلی خه‌لکی ئارام و ئاسوده‌ ده‌کرد.

۲- خوالیخۆشبوو کاک طاهر مام برام پیاویک پراو پرپوو له‌گه‌وه‌ر خۆشه‌ویست بوو.

۳- خوالیخۆشبوو کاک سه‌عید هیتله‌ر پیاوه‌کی سۆرو سپی و چاوشین قسه‌خۆش و گالته‌باز باوه‌رتان هه‌بی ۵۰۰ /کغم له‌سه‌ر پشتی بووه‌ ئه‌وجا پئی ده‌که‌نی به‌م دواپی یه‌ له‌نه‌خۆشخانه‌ی کۆیه‌ دامه‌زرا ئیستاش کۆیه‌کان به‌نموونه‌ باسی خوالیخۆشبوو ده‌که‌ن.

۴- خوالیخۆشبوو به‌کر به‌گ پیاویکی که‌م وینه‌ خۆشه‌ویستی خه‌لک و هاوپیشه‌کانی بوو.

۵- خوالی خۆشبوو کاک سلیمان پیاویکی له‌سه‌ره‌خۆو خۆشه‌ویست بوو.

۶- خوالیخۆشبوو مام برام خه‌لکی ناوچه‌ی سی سونیایه‌تی بوو خۆشه‌ویست بوو.

- ۷- مام حەويز خەلكى دەشتى كۆيه بوو زۆر بەهيزو قسەخۆش بوو.
- ۸- كاك فەتاح خۆشەويستى ھەمووان بوو زۆر ھەزى لەگالته و قسەى خۆش بوو.
- ۹- خوالىخۆشبوو مام عبدالله خەلكى ناوچەى سى سونىايەتى بوو پياويكى سۆرو سىپى جوان خۆشەويست بوو زۆر بەهيزبوو.
- ۱۰- خوالىخۆشبوو محمد خەلكى ناوچەى سى سونىايەتى بوو زۆر لەسەرە خۆبوو.
- ۱۱- خوالىخۆشبوو كاك عمر عبدالله عزەت پياويكى بەهيز و دەست پاك بوو.
- ۱۲- خوالىخۆشبوو كاك عزيز زياتر كارى ناو بازاری دەکرد پياوھكى خۆشەويست بوو.
- ۱۳- خوالىخۆشبوو كاكە امين پياويكى بى دەنگ خۆشەويست.
- ۱۴- خوالىخۆشبوو مام رسول خەلكى ناوچەى سى سونىايەتى بوو زۆر باش بوو.
- ۱۵- خوالىخۆشبوو مام خدر خەلكى ناوچەى سى سونىايەتى بوو پياوھكى زۆر ژيرو خۆشەويست بوو.
- ۱۶- خوالىخۆش بوو كاك عبدالله مام برايم پياويكى جوانى خۆشەويست.
- ۱۷- خوالىخۆشبوو مام صادق اغا پياويكى جوانى بىدەنگ
- ۱۸- خوالىخۆشبوو كاك مجيد مام قلىنجى پياويكى شەھيد پەرور و خۆشەويست بوو.
- جگە لەمانەى كە باسمانکردن ھەندىك ھەمال ھەبوون تايبەت بوون بەكارى داگرتنەوھى توتن پىيان دەگوتن ھەمالى توتن داگرتنەوھ سندوقەكيان بەكار دەھينا بۆ داگرتنەوھى توتن ئەمانە بوون:
- ۱- خوالىخۆشبوو كاك سلیمانى ھەمال.
- ۲- خوالىخۆشبوو مام على.

۳- خوالیخۆشبوو کاک مغدید مام قادر.

۴- خوالیخۆشبوو حاجی معروف.

۵- خوالیخۆشبوو عمر مام کریم.

جگه له مانه هه ندىك حه مال هه بوون تايهت بوون به گه راج كه نه فه رىك سه فه رى ده كرد جانتايان له سه رشانى داده ناو له پشتى ده روىشت كه جانتاي ده برده ژوورئ دره ميكيان ده داىي جارى واهه بوو ئه گه ر ميوانه كه خۆشه ويست بوايه ياماوه يه كي دريژ ديار نه با ئه وه شيرين و پارو و شه كرو نو قليان به سه ر داده كردن به خشيشيان ده دا به هه لگري باول يا جانتا ئه مه ي گرنه گه باول له به رميل يا له ته نه كه دروست ده كرا كيشى باول قورس بوو ئه م به ريژانه تايهت بوون به گه راج.

۱- خوالیخۆشبوو کاک عبدالرحمن خه مانه.

۲- مام برايم.

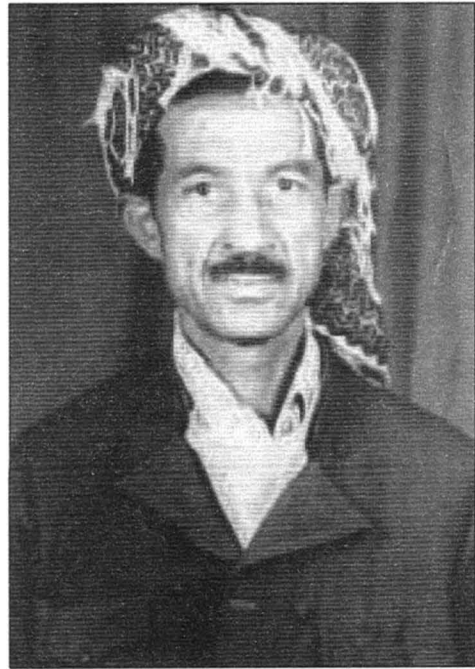
۳- خوالیخۆشبوو مام شه ريف.

۴- کاک رشاد مام شه ريف.

جاران حه مال هه موو كاره كاني به پشت ئه نجام ده دا كه رسته ي حه مالى برىتى بوو له پشتى يه ك و قولابىك زورجار قه پانچى ده بوو دوو حه مالى له گه ل بووايه بۆكيثشانى قورس جاران قه پانى ده ستى هه بوو تا ۵۰۰ /كغم/ ده خوینده وه ده بوو دوو حه مالى به هيز به رامبه ر يه ك رابه ستنن دارىكى ئه ستورى قه پان له سه ر شانيان دابنين قه پانچى قولابى قه پانه كه ي ده خسته ناوه راستى داره كه سه ره قولابه كي ديكه ي قه پانه كه ي له فه رده كه ده دا حه ماله كان ده بوو له سه ر ئه ژنوڤن كه ده ستيان ده كرد به كيثشان حه ماله كان به هيواشى هه لده ستانه وه قه پانچى توپى سه ر ميله كه ي ده يناو ده برد تاميله كه به راستى راده وه ستا كيثشه كه ي به كا برى ده گوت له كۆيه چه ند كه سيك هه بوون كارى قه پانيا ده كرد.

۱- خوالیخۆشبوو کاک محسن قادر ناسراوه به محسن قه پانچى

- ۲- خوالیخۆش بوو کاک صابر حه‌لوا له ئیستیلاک فه‌رده خه‌یارو
سندوقه ته‌ماته‌ی گه‌وره‌ی له‌قه‌پان ده‌دا.
- ۳- خوالیخۆشبوو کاک خدری صابر.
- ۴- خوالیخۆشبوو مام خدر په‌سته‌ک سو‌ر جاران وه‌ک ئیستا
ته‌رازوو ئامیری پیشکه‌وتوو نه‌بوو بۆ کیشان.
- ۵- خوالیخۆشبوو کاک حمید مام صالح قه‌پانچی یه‌کی باش بوو
به‌داخه‌وه سه‌رجه‌میان مالفئاوییان له‌ژیان کردوو.



سابیر مام برام



زنجیره‌ی چل و شاه‌شهم

(پیشه‌وهره‌کانی کویه‌ی جاران)

جاران ژیان زۆر ساده‌بوو خه‌لکی ژیانی لا مه‌به‌ست بوو بی‌ری له مؤدیل و له خه‌رجی زیاد نه ده‌کرده‌وه هیچ مالیک ئامیره‌کانی سارد که‌ره‌وه‌و به‌فر گرو پانکه‌و ئامیره‌کانی سه‌رده‌میانه‌ی نه‌بوو پینک هاته‌ی ناو مالی هه‌ژارو ده‌وله‌مه‌ند پینک هاتیوو له‌یه‌ک دوو شره لبادو کۆنه به‌ره‌و چه‌ند مه‌نجه‌ل و قاپینکی ئاسنجاوو کوپینکی ئاوو چه‌ند گۆسکه‌و هیزه‌و شه‌ربه‌یه‌ک و چه‌ند جاجم و دۆشه‌گ و لیفه‌ی خوری و چرا ره‌شکه‌یه‌ک و سۆپه‌یه‌کی دارو مقاره‌یه‌کی خه‌لوزو سیرو سئ کوچکه‌و ته‌شتی هه‌ویرو ته‌نه‌که‌یه‌ک نه‌وت و پریمژینکی گچکه‌و چه‌ند بارینک دار که‌ پاییز داده‌هات هه‌موو خانه‌واده‌یه‌ک گه‌نمی سالانه‌ی عه‌مبار ده‌کرد له‌گه‌ل کرینی نۆک و نیسک و ماش ته‌ماته‌ی ده‌کرد به‌ئاو بۆ زستان به‌کاری ده‌هینا باینجان و بامیه‌و هه‌نجیریان وشک ده‌کرده‌ وه ساوارو گه‌نمه‌کوتاو داندۆک و که‌شک و قاورمه‌یان بۆ زستان ئاماده‌ ده‌کرد سه‌ربانیان به‌قور سواغ ده‌دا نه‌وه‌ک خانه‌کان دلۆپه‌ بکات به‌م ساده‌یه‌یه خه‌لک ده‌ژیا که‌م خانه‌واده رادیۆی هه‌بوو شه‌وانیش پیتش نوژیژی خه‌وتنان دهنووستین به‌یانیان زوو هه‌لده‌ستاین.

خانوی جاران هه‌مووی قور و دار بوو شیوه‌ی دروستکردنی شه‌رقی بوو ده‌رگای مالان داربوو کیلونو سویچی نه‌بوو به‌پشک ده‌رگا داده‌خرا کلیلی ده‌رگا داربوو سئ پشکی له‌سه‌ر دروست کرابوو هاوینان هه‌موو خانه‌واده‌یه‌ک له‌سه‌ربان دهنووست ئیواره‌ی هاوینان هه‌موو خانه‌واده‌یه‌ک سته‌ ئاوینکی ده‌برده‌ سه‌ربان و ئاورشینتی ده‌کرد دوایی لبادیان به‌سه‌ر ده‌خست و رایان ده‌خست که‌ئیواره‌ش داده‌هات سه‌رجه‌م ئەندامانی خیزان ئاماده‌ ده‌بوون بۆ نانخواردن چیتشت بۆ ئیواران لیده‌نرا چیتشتی جارانش نیسک یا ماش یا نۆک یا مزه‌وره یا جلیبرۆکه‌ واته هه‌رشته‌ یان ده‌کرده‌ ناو ته‌ماتاو جاران ده‌بوو سه‌رجه‌م ئەندامانی خیزان پیکه‌وه‌ نان بخۆن و ئاماده‌بن.

ئەو ھى سەھىر سەھىر ھەبۇو خەلكى كە لەسەربان دەنۇست شەو
 ھەر جولىھەكى بىكردبايە يا قسەى بىكردبايە ئەو ھەجىرانەكەى بە گوئ
 دەبىبىستو بە چاۋىش دەبىدەت بەيانىان كەھەلدەستەين ئەم خەلكە
 ھەمووى نووستوو ھە راکشاۋە بى لىفەو بەتەنى بەراستى جارەن
 خەلكى زۆر بى فەل بوون گەورەبووین ھەچمان نەدەزانى بە دەگمەن
 ھەندىك خانەوادە تەخت و چىغیان ھەبوو ھەندىكەش پەرويان دەگرەتەو
 پىيان دەگوت كۆللە ھەموو مالىك شەربەيەك ئاوى لەسەر روخى دىوار
 دادەنا لەگەل جامولكەيەك.

ئەمەى گىرنگە زۆر جار رەشەباى كۆيە تەخت و چىغى تىكەدەدا
 جارەن ھەندىك كەس لەشەوا شىنك و چىرو شوپىن و كەپرى نووستى
 دروست دەكرد شەو ھەر بىجولا باۋە خەشەخەشى دەھات
 بۆ خۆشەيتان مالى سەيد ھەسەن لەنزىك دەباخانان بوو كە دەكاتە
 باۋكى سەيدە ئەمىن شەو ژن و پىاۋى جىرانەكەيان پىك نايەن ھەر
 خەشەخەشەيانە سەرھەراى ئەمە جارجار ژنە لە ناۋ جىگاگەى رادەكا لە
 دەست پىاۋەكەى پىاۋەكەش جارى واھەبوو ژنەكەى رادەكەشە مام
 سەيد ھەسەن خەۋى لى ناكەۋى ھەر جار پىك كە خەشەخەشەيان لىۋەدەت
 مام سەيد ھەسەن دەلى خت خت كە گوپىيان لەخت خت دەبوو ژن و
 پىاۋەكە ماۋەيەك بى دەنگ دەبوون پاش ماۋەيەكى دىكە ھەمان
 بەزىمان دەكردەو ھە مام سەيد ھەسەن بىزار دەبوو لە ناۋ جىگاگەى خۆى
 دەنگى بەرز دەكردەو دەگوت خەجى خىرت دەگاتى رازى كە با بنوین
 مام سەيد دوكانى لەسەر كۆسپەكەى ناۋ دەرگەى قەيسەرى كۆن بوو
 ئەو رۆژە بەيانى زوۋھاتە سەر دەزگاگەى پىنە دۆزبوو خەۋى لىكەوت
 جىرانەكانى بازار گوتىيان سەيد دەلى ى نەنووستوۋى لەۋەلامدا گوتى
 بەزى خەجى لىدەگەرى كەس بىۋرژى.

لەگەل رۆژھەلات ھەموو كەس سەر قالى كارو كاسىبى خۆى بوو
 ئىمەى قوتابى لەگەل مەلا بانگدان ھەلدەستەين لەبەر چىرا دەرسمان
 دەكرد بەراستى ژىيانى جارەن تام و چىژى خۆى ھەبوو كە ئىۋارە

داده‌هات مندالی گهرهک هه‌مووی سه‌رو په‌رۆیه‌کی پی بوو له‌گه‌ل ئانه‌یه‌ک ده‌چووینه بازار لای به‌فر فرۆش به‌فرمان ده‌کری و ده‌مان خسته ناو په‌رۆکه بو ماستاو و دۆ ساردکردن که به‌فرمان ده‌کری هه‌ندیک به‌فرمان له‌به‌فر فرۆشت وهرده‌گرت ده‌مانگۆ خاترانه‌مان بده‌یه له‌ریگای گه‌رانه‌وه ده‌مان خوارد.

دوو جوړ به‌فر هه‌بوو جوړیکیان به‌فری خوایی بوو جوړه‌که‌ی دیکه سه‌هۆل بوو له کارگه‌ی کاک مجید حاجی امین دروست ده‌کرا که یه‌که‌م که‌س بووه کارگه‌ی دروستکردنی به‌فر و ئاشی ئاگری هیناوه‌ته کۆیه له‌په‌نجاکان کاک فاریق به‌پیکابه شو فرلیته مؤدیل ۱۹۵۶ به‌فری ده‌هینا ناوشار و دابه‌شی ده‌کرد جاران هه‌ندیک هه‌بوون پیشه‌یان دروستکردنی چاله به‌فر بوو له زستان کریکاریان له‌گه‌ل خۆیان ده‌برده چیای باواجی و نزیک فه‌قییان له‌م دوو شوینه چالیا ئاماده ده‌کرد پریان ده‌کرد له‌به‌فری خودایی سروشتی باش ده‌یان په‌ست دواپی کایان له‌سه‌ر داده‌ناو به‌قور جوان سواغیان ده‌دا تا هاوین له‌کاتی گه‌رما چاله به‌فره‌کانیان ده‌شکاند هه‌ر رۆژه هه‌ندیک له‌م به‌فریان له‌ناو تیز ده‌کردو به‌ولاخ ده‌یان هینا شارو پیداویستی ناو شاریان جی به‌جی ده‌کرد و بژیوی ژبانیان پی دابین ده‌کرد وه‌ک باسم کرد هیچ مالیک سه‌لاجه‌ی نه‌بوو ئه‌مانه له‌کۆیه ده‌چوونه چاله به‌فران.

۱- خوالیخۆشبوو رشید مام قادر چایه‌چی.

۲- خوالیخۆشبوو عبد الله مام یه‌حیا.

۳- خوا لیخۆشبوو سه‌عید مام ره‌زا.

۴- خوالیخۆشبوو مام ره‌زا مام یه‌حیا.

۵- خوالیخۆشبوو مام خه‌زایی.

۶- خوالیخۆشبوو عبدالله رشید.

۷- خوالیخۆشبوو جمال مسته‌فا سوسکه.

۸- خوالیخۆشبوو مامه جاف حه‌مه‌ه‌لی.

۹- خوالیخۆشبوو مام خدر قه‌یاغچی.

۱۰- خوالیخۆشبوو مام خدر په‌سته‌ک سۆر.

۱۱- خوالۆخۆشبوو مسته‌فا خدر باوه‌کر.

دوای دانانی کارگهی به‌فر پیشه‌ی چوونه‌چاله به‌فر به‌ره‌ونه‌مان چوو له‌ساله‌کانی سه‌ره‌تای هه‌فتاکان شاره‌وانی کۆیه‌کارگه‌یه‌کی به‌فری دامه‌زراند له‌سه‌ر ریگای هه‌مامۆک دوایی له‌کۆتایی هه‌شتاکان له‌کارکه‌وت له‌هه‌مان شوین کاک شوان ره‌فیع ئاسنگه‌ر کارگه‌که‌ی چاک کرده‌وه به‌ئیشی خسته‌وه له‌ناوه‌راستی هه‌فتاکان خوالیخۆشبوو دلشاد حاجی کریم ئاسنگه‌ر کارگه‌یه‌کی به‌فری له‌ته‌ق ته‌ق دامه‌زراند به‌ره‌مه‌که‌ی دینته‌کۆیه‌و گونده‌کانی ده‌وروبه‌ر ئیستا هه‌رسی کارگه‌کارده‌که‌ن.

جاران به‌یانیان زوو له‌گوندی هه‌مه‌بایزان و کا فرۆشیان و تۆبزاواو شیله‌و هه‌رمۆته‌دۆیان به‌مه‌شکه‌ده‌هینا کۆیه‌به‌سواری گوی درێژ له‌کۆلانیان پیره‌ژن ده‌یان گه‌راند به‌جا مولکه‌ده‌یان فرۆشت ئه‌مانه‌ی که‌دۆیان ده‌فرۆشت چهند ژنیکی به‌ریزی به‌ته‌مه‌ن بوون:

۱- پور ئه‌سران.

۲- پور ئالتون.

۳- یاخه‌زار ئیواران به‌فریان له‌ناو قاپی چینکۆ ده‌کرد به‌مراکی ماستاوی دار پینیان ده‌گوت کۆتکی ماستاوه‌یان خواره‌وه‌باوه‌رتان هه‌بێ گه‌لێک خانه‌واده‌ئیواران نان و دۆیان ده‌خوارد منداڵ قه‌ناعه‌تی هه‌بوو دایک و باوک چی بخواردبایه‌ئه‌ویش ده‌یخوارد جگه‌له‌مانه‌ی که‌باسمانکردن به‌فر فرۆشه‌کانیش ئه‌مانه‌بوون:

۱- خوالیخۆشبوو کریم هه‌مه‌شه‌ل.

۲- خوالیخۆشبوو رشید قادر چایه‌چی.

۳- خوالیخۆشبوو حمد حاجی ئۆمه‌ر.

۴- خوالیخۆشبوو کاک میرزا عبدالله مام یه‌حیا و کاک دلشادی

برای.

۵- خوالیخۆشبوو عبدالرزاق عادی لان.

۶- خوالیخۆشبوو مام به کر عه ودالانی.

خۆشترین کاتمان بوو ئیواران که دهچووین بۆ به فرکرین ههروهک باسمانکرد له مهو پئیش هیچ مالیک سه لاجه ی نه بوو بۆ هه لگرتنی خواردن و ماست و گوشت له په نجاکان پشتیان به کوپه ده به ست بۆ خواردنه وه ی ئاوی سارد کوپه که یان له شوینیک دانه نا سییه ر بووایه جی کوپیان به به ردو قسل دروست ده کرد گیا کوزه له یان له ده ور ده چاند له ژیره وه بن کوپ هه بوو خواردنیان لی دانه نا چونکه فینک بوو هه میسه دلۆپه ئاوی کوپه که ی ده هاته خواری شه وانیش له ترسی پشیله خواردن و ماست و گو شتیان ده برده سه ربان له ناو ته شته ک ئاویان دانه نا له بهر فینکی زۆر جاریش هه بوو پشیله پارتیزانیانه خۆی تیده کرد له نیوه شه و گو شته که ی ده فراند به لام له سه ره تای شه سه ته کان سندوقه کی دار په یدا بوو ناوه که ی پلنت بوو خه لکی به فرو خواردن و گو شتی ده خسته ناو وه ک سه لاجه بوو به راستی ژیان گران بوو.

زنجیره‌ی چل و جهوتهم

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

جاران شاری کۆیه تا کۆتایی په‌نجاکان چوار گهره‌ک بوو ههره‌موو خانه‌واده‌کان په‌کتریان ده‌ناسی و خزمایه‌تی و خوشه‌ویستی له‌نیوان دابوو ئه‌گه‌ر خانه‌واده‌یه‌ک کاره‌ساتیکی به‌سه‌ر هاتبایه ئه‌وه خه‌لکی شار هاوکارو یارمه‌تی ده‌ری ده‌بوون تارا‌ده‌یه‌ک خوشه‌ویستی له‌نیوان دانیش‌توانه‌که هه‌بوو خه‌لکی شاره‌کانی دی به کۆیه‌کانیان ده‌گوت کۆیاتی و خۆیاتی.

جگه له‌مانه‌ی که باس‌مانکرد له‌م شاره سی ئاینزا هه‌بووه مسولمان، دیان، جوله‌که، کۆیه‌کان هیچ کاتیک جیاوازیان نه‌کردووه تارا‌ده‌یه‌ک خوشه‌ویستی هه‌بووه له‌سه‌رجه‌م بۆنه‌وتازیه‌کان به‌شداری په‌کتریان کردووه جگه له‌مانه زۆر ریز له‌دیتری جوله‌که‌کان و که‌نیسه‌ی دیانان گیراوه له کۆیه چوار موختار هه‌بووه که کاروباری خه‌لکیان راپه‌راندوه کیشه‌کانی گهره‌کیان چاره‌سه‌ر کردووه جارن وه‌ک ئیستا نه‌بوو خه‌لکی گهره‌ک خۆیان په‌کتیکیان هه‌لده‌بژارد بۆ ئه‌وه‌ی بیی به موختار حکومه‌ت مووچه‌یه‌کی پێده‌دا موختار خوشه‌ویست بوون به‌لام دوا‌ی هه‌شتاکان رژیمی به‌عس خۆی موختاری ده‌ست نیشان ده‌کرد له موختاره‌کانی کۆیه‌ی جارن.

۱- خوالیخۆشبوو مام واحد ناسراو‌بوو به واحد موختار باوکی شه‌هید جه‌عفر بوو موختاری گهره‌کی به‌فری قه‌ندی بوو.

۲- خوالیخۆشبوو مام صالح موختاری گهره‌کی بایزاغا بووه که ده‌کاته باوکی خوالیخۆشبووان باقی حلاق و کاک عبدالرحمن دوا‌ی مردنی کاک عبدالرحمن ده‌بی به جیگره‌وه‌ی بۆ زانین ئه‌م گۆرانی و مه‌قامه‌ی که مه‌لا ئه‌حمه‌ده کۆره ده‌یلی به‌ناو نیشانی خاله موختار له‌سه‌ر مام صالح گوتراوه.

۳- دواى كوچى كاك عبدالرحمن مام صالح كه به كاره با شهيدبوو له كاتى كارى فهرمى خوالىخوشبوو مام ره فعهت عهلاو بوو به موختارى گه ره كى بايزاغا.

۴- خوالىخوشبوو مام احمد لاکين موختارى گه ره كى هه واوان بوو.

۵- خوالىخوشبوو كاك جلال حمد به گ موختارى گه ره كى قه لات بوو هيچيان له ژيان نه ماون تا ئەم ساته خهلكى به باشه ناويان دههيتنى. له ناوه راستى ههفتاكان چهند پياوهكى ديکه کران به موختارى گه ره كه كان:

۱- خوالىخوشبوو ره سول هه مهلاو موختارى قه لات.

۲- خوالىخوشبوو حميد مام صالح موختارى به فرى قه ندى.

۳- خوالىخوشبوو محمد مهنگور موختارى بايز اغابوو.

۴- مام سهليم ناسراو به سهليمى موختار موختارى هه واوان بوو موختاره كانى ئەم دواييه پارهيان وه رده گرت بو راپه راندنى كاروبارى فهرمى چونكه له حكومهت مووچهيان نه بوو ئەوانه ي موختار بوون تا ئيستابوو به پيناسه يان به مه ده ناسرين جاران موختار له دائيره ي سهرا داده نيشت عه ريزه نووسيش له بهر ده رگاي سهرا كارى خويان ده كرد هه موو عه ريزه يه ك ده بوو پوله كى ۵۰/فلسى پيوه بى له كو به ئەمانه عه ريزه نووس بوون:

۱- خوالىخوشبوو كاك واحد.

۲- خوالىخوشبوو كاك نجم الدين.

۳- بهم دواييه ماموستا غه نى مه جید عه ريزه ي ده نووسى عه ريزه به ده ست ده نووسرا هيچ ئاميرىكى نووسينيان نه بوو وهك ئيستا ئەمه ي گرنگه ئاماژه ي پىن بکهين عه ريزه نووس كاربوئى له بن وه ره قه كه داده نا له جياتى كوچى جگه له هه موو ئەم زانياريانه له سالانى ناوه راستى په نجاكان به دواوه گه ره كى گردى جوله كان دابهش كرا له لايه ن خوالىخوشبوو قايمقامى ئەوكات به ريز هادى چاوه شلى له بيرمه يه كه م

خانووکه لهگردی دروست کرا خوالیخۆشبوو وهستا مستهفا دۆندرمه دروستی دهکرد دوايي مام حهمرهس، کاک مههدی چايهچی، مام تاهير مهلا حه بیب، کاک سهید برایم، مهلاحهمید خانوویان دروست کرد، ئیمهش لهریزی پیشهوه خانوومان دروست کرد لهسالانی ناوهراستی شهستهکان ئیسکان دروست کرا لهلایه حکومهت ئەندازیاری سه‌رپهرشتی گهرهکی ئیسکان خوالیخۆشبوو کاک عبدالخالق فتاخ اغا حویزی بوو.

به‌م شیوهیه کۆیه بوو به‌شەش گهرهک ئیستابوو به‌چل و پینچ گهرهک ئەوهی وای کرد که کۆیه به‌م شیوهیه گهره‌بێ و فراوان بێ له دواساله‌کانی هه‌شتا گونده‌کان چۆلکران و ئەنفال کران جگه له‌مه له‌شەری برا کوژی له ١٩٩٦ خه‌لکیکی زۆر ئاواره‌ی شاری کۆیه بوون و تیییدا نیشته‌جێ بوون به‌لام له‌رووی خزمه‌ت گوزاری زۆر دواکه‌وتوو که نه‌ده‌بوو وای.



زنجیره‌ی چل و هه‌شت

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

جاران وه‌ک ئیستا نه‌بوو خه‌لکی گۆی به‌خه‌م و ناخۆشیه‌کانی خزم و هاوسه‌ی و هاوشاره‌که‌ی خۆی نه‌دا هه‌رکه‌سیک رووبه‌رووی رووداوێکی نه‌خوازاو بوایه‌ ئه‌وه‌ گه‌وره‌و بچوک به‌ره‌و ئه‌و شوینه‌ ده‌چوون له‌بیرمه‌ له‌ ۱۹۵۶/۶/۴ بوو لافاو هه‌لسا له‌رووباری دارکه‌ران واته‌ شیوی ره‌زان پیاویکی قه‌یاغچی به‌ناوی عه‌ده‌به‌ره‌ک ئاو بردی خۆی و ولاخه‌که‌ی هه‌موو کۆیه‌ گه‌وره‌و بچوک له‌شیوی ره‌زان ده‌گه‌ران به‌ دوا‌ی جه‌نازه‌که‌ی تاگرتیان‌ه‌وه‌ له‌نزیک گۆمی که‌ونه‌ پرد ئه‌وکات مندال بووم له‌بیرمه‌ خانووی کاک عومه‌ر باش کاتب له‌ته‌نیشته‌ کۆنه‌ بلدییه‌ رووخا منداله‌کانی که‌وتنه‌ ژیر خانووه‌که‌ هه‌موو خه‌لکی کۆیه‌ به‌هانایانه‌وه‌ چوون له‌ ۱۹۶۳/۷/۴ له‌کاتی شه‌هیدکردنی خوالیخۆشبوو خاتوو منیره‌ی مه‌لا تاهیر جه‌لیزاده‌و کۆرپه‌که‌ی به‌ناوی شوان به‌ده‌ستی تاوانباره‌ حه‌ره‌س قه‌ومی یه‌ به‌عسیه‌کان باوه‌رتان هه‌بێ له‌م رۆژه‌ ترسناکه‌ ژنی گه‌ره‌ک ته‌رمه‌کانیان خسته‌نه‌ سه‌ر قادرمه‌ی دارو بردنیا‌ن بۆ نه‌خۆشخانه‌ی کۆنی کۆیه‌ ئه‌مه‌ هه‌لوێستی خه‌لکی کۆیه‌ یه‌ جگه‌ له‌مانه‌ هه‌ر خه‌لکی کۆیه‌بوو باوه‌شی بۆ ئاواره‌رو که‌س و کاری ئه‌نفالکراوان گه‌رت‌ه‌وه‌ باوه‌ش بۆ کوردی ئاواره‌ی هه‌رچوار پارچه‌ گرتۆته‌وه‌.

به‌راستی حاجی راستی فه‌رمووه‌ که‌ گوتوویه‌تی له‌ حاته‌م زیاترن وه‌ختی سه‌خاوه‌ت جگه‌ له‌مانه‌ له‌ ۱۹۷۹/۸/۱۱ له‌ رۆژیکی ترسناک بێ گویدانه‌ به‌عسی یه‌ خوین رێژه‌کان کۆیه‌کان به‌شداریان کرد له‌ به‌خاک سپاردنی پۆلیک پیتشمه‌رگه‌ی شه‌هیدکه‌ له‌قوره‌ به‌رازه‌ شه‌هیدکران به‌سه‌رکردایه‌تی شه‌هیدی نه‌مر شه‌فیع زاھیر کریم.

جگه‌ له‌مانه‌ی که‌ باسمانکردن له‌کۆیه‌ چهند که‌سیک هه‌بوون له‌کاتی مردنی هه‌رکه‌سیک ده‌وله‌مه‌ندبا یا هه‌ژار به‌خیرایی رپوره‌سمی

شۆرىن و قەبرلىدان و بەردەيتان لە چيا بەپشتى و لاخ و ناشتنى بۆ
مردووەكە جى بە جى دەكرا ئەم سى پياوہ خىرخوازە ئەمانەبوون:

۱- خوالىخۆشبوو مام عەولا جەيدى.

۲- خوالىخۆشبوو وەستا محى الدين قەبر ەلکەند.

۳- خوالىخۆشبوو مەلا قادر ناسراو بە مەلا قالە.

جاران ئەگەر يەكئىك بە شەو بمرديبايە ئەو ە ەرھەمان كات
سەرما و بەفربايە خەلكى شار بەخۆيان و چادرەو ە دەچوونە گورستان
تا ەموو كارەكانيان ئەنجام نەدايە نەدەگەرانەو ە بۆيە ەقەمە شانازى
بە شارەكە م بکەم لەحەفتاكان بەدواو ە خوالىخۆشبوو مام حەسەن
قولى، حاجى طاهر وەستا محى الدين بەكارى مردوو شاردنەو ە و
قەبرلىدان ەلدەستان بى ئەو ەى خاوەن مردوو ەيچ خەرجى يەك بكات
ئەم پياو ە خىرخوازە پارەيان لە خىرخوازانى شار و ەردەگرت بەردە
قەبرو پيداويستىيەكانيان پى دابىن دەكرد بەلام لەدواى راپەرين ەندىك
رئورەسمى نوئ لە كۆيە پەيرەو دەكرىت بۆ بەرى كرىنى پرسە كۆيى
يەكان دەستيان كرى بە دروستكرىنى ەولى تايبەت بەپرسەى ژنان
لەگەرەكەكان ئەم ەولانە ەموو پيداويستىيەكانى ميوان بەرى كرىنى
تىدايە كۆيى يەكان كارى دروستكرىنى ەولى پرسەى ژنانيان برە
ەوليزيش.

ئىستا لەكۆيە نووسىنگەيەكى خىرخوازي ەيە بۆ لىدانى قەبر بۆ
مردووەكان سەرپەرشتى پرسەش دەكات ئەم كارە لەلایەن خىر
خوازيك بەرئو ە دەبرىت بەناوى مامۆستا ئىبراھىم على ئەمىن بەبى
بەرامبەر ئەم كارە دەكات ەركاتىك پەيوەندى پئو ەبكرىت بە ئەركى
خوى ەلدەستىت چەند پياويك بەكارى قەبر لىدان ەلدەستان دواى
راپەرين:

۱- كاك كەمال مام مستەفا.

۲- كاك حەسەن عەدىلان.

۳- كاك عمر بەسەن.

له كۆتايى پەنجاكان ئەگەر يەككىك لەم شارە بمرديايە خەلكى شار خواردننيان بۆ مالى مردوووەكە دەبردەووە ھەبوو نيوەرۆ خواردنى دەبردەووە ھەبوو ئيواران خواردنى دەبردەووە بەم خواردنيان دەگوت سفرە خواردنى سفرە پىك ھاتبوو لە سى بەلەمى شوشە پلاو برنج لەگەل مەنجەلەكى مام ناوھندى مەرەگە و چەند نانېك ئەمانەيان لەسەر سىنى يەك دادەنا پىش بانگى نيوەرۆ يا پىش بانگى ئيوارە ھەمالېك دەھات كە پىشتر ئاگادار كراوھتەوھ سىنى يەكەى دەخستە سەر سەرى و بەپەرۆيەكى سېى دايان دەپۆشت بۆ مالى مردوووەكەى دەبرد لەبەر دەرگای مالى مردوووە كە يەككىك لە ھەمالەكەى دەپرسى ئەم سىنى يە ھى كىيە دەيگوت مالى فلان ناوھەكەيان دەنووسى بۆ ئەوھى خاوەن پرسە بزانيت كى ھاوکاريان بوو ھەمال كە سفرەكەى دەگەياندە مالى مردوووەكە تەنھا سىنى يەكەو پەرۆكە سېى يەكەى دەھىتاوھ لەگەل خۆى.

ئەمەى گرنگە ئاماژەى پى بەكەين خاوەن سفرە لەكاتى نان خواردن ئامادە دەبوو بەشدار دەبوو لەنان خواردن لەگەل خاوەن پرسە دوای نان خواردن و چا خواردنيوھ خەلكە كە ھەلدەستان ھەركەس بۆ شوئىنى خۆى رۆژى دوایى كابانى مال دەچووھ مالى خاوەن پرسە سى بەلەمە شوشەكەو مەنجەلە گچكەكەى دەھىتاوھ كابان بەلەم و مەنجەلەكەى بەنیشانكردبوو ھەتا ناوھراستى سالەكانى ھەفتا سفرە بەم شىوازە بوو دوایى سفرە بەمەنجەل دەناردراوھ مەنجەلېك پلاو برنج لەگەل مەنجەلېكى گچكە مەرەگە چ بامىە با چ كدو يا بابىنجان يا فاسۆليا يا پەتاتە نەدەبوو مەرەگەى قەيسى بنىردرېتەوھ لەدوای راپەرېن ئەم داب و نەرېتەش گۆرا خەلكى شار لە جياتى خواردن فەردە برنج يا شەكر يا كارتۆنە روون يا تەماتە يا مرېشكى دەبردەووە بۆ مالى خاوەن پرسە خۆيان خواردنيان ئامادە دەكرد ھەركەس ئەم شتانەى بېردباوھ لەگەل خاوەن پرسە نانى دەخوارد بەلام لەدوای سالانى ۲۰۱۰/ ز، ئەم نەرېتەش گۆرا ئىستا كەس شت

ناباتەوہ خاوەن پەرسە خۆی نان و چیشت ئامادە دەکات تا سەرەتای سالی ۲۰۰۰ /ز ماوەی پەرسە سێ رۆژ بوو ئیستا بوو بەدوو رۆژ خەریکە هیواش هیواش ماوەکە کەم دەبیستەوہ. دواي بلاوبونەوہی قایرۆسی کۆرۆنا بەیەکجاری پەرسە نەما.

بەراستی داب و نەریتی جارانی کۆیە زۆرجوان بوو ئیستا خاوەن پەرسە سەریشی دەچێ مال وێرانیش دە بێ لەشاری کۆیە سێ گۆرستانی گەورە ی لێ یە:

۱- دەرویش خدر لەسەر شیوی رەزانە.

۲- کەکۆن یاگردی کەکۆن یا گردی قشلە.

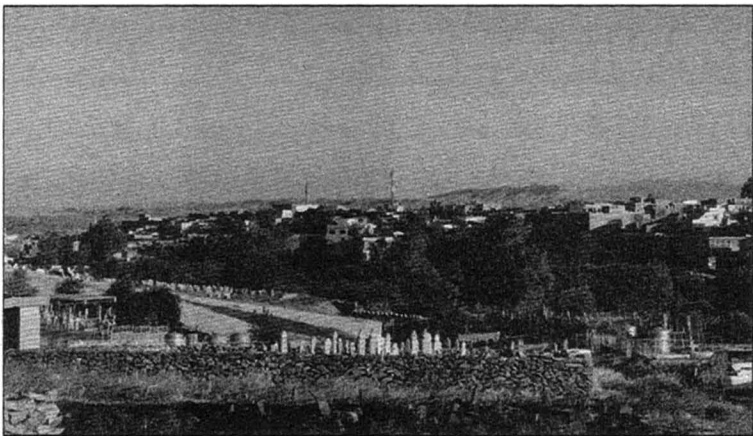
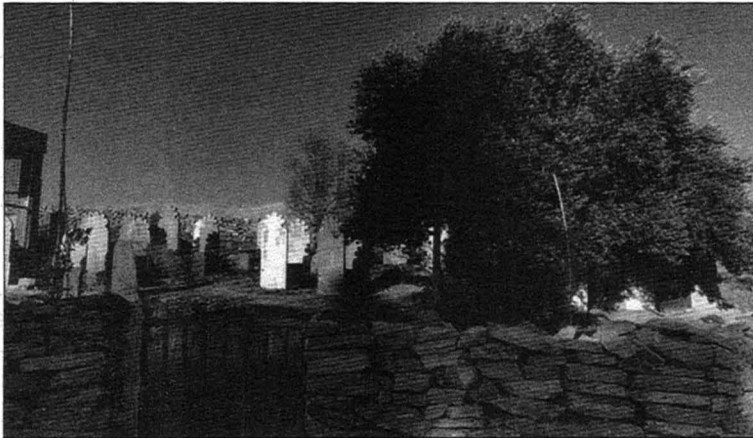
۳- گردی عەرەبیان یا غەریبان یاگردی شەهیدان.

دایکی رەحمەتیم دەیگوت بۆیە پێیان گوتووہ گردی عەرەبیان چونکە کاتی خۆی عەرەبی کۆچەر دەهاتن بەحوشتر خوییان دەهینا لەسەر ئەم گەردە بارەکانیان دەخست و پشوویان دەدا لەبیرمە عەرەب بەحوشتر دەهاتنە گوندی جەلی لە کۆتایی پەنجاکان جگە لەمە ئەگەر غەریبیک بمرەبایە لەم گەردە بەخاکیان دەسپارد لەکۆتایی سالاکانی حەفتا ناوی ئەم گۆرستانە گۆراوہ بووہ بەگردی شەهیدان چونکە رۆژی واہەبووہ بەهەژدە شەهیدی شۆرشێ نوێ لەم گۆرستانە بەخاک سپێردراوہ کە سەرچەمیان لاو و گەنجی شۆرشگیزی ئەم شارەن جگە لەم گۆرستانانە هەندیک گۆرستانی دیکەش هەبوون وەک گردی فەقی لەسەر جەسری ئازادی بوو گردی شیخ مستەفا لەتەنیشت بئەنکە ی تە ندروستی دەرگای خۆشناوہتی، گردی مەلا مەحمود لەبەرەمبەر بلدیە ی کۆنی کۆیە یە کراوہ بە خاک گۆرستانی، گردی جولەکان بووہ بەخانوی نیشتەجێ بوون، گەرەکی جمعیە لەکاتی دابەشکردنی لەسالی ۱۹۷۰ / ز گۆریکی زۆری لیبوو زۆری گۆرستان لەم شارە ئەوہ دەسەلمینی کە کۆیە شاریکی کۆنە لەمیژوو دا.

جگە لەمانە ی کە باسمانکردن قەبر لەسەر قازیلان هە یە پشت مزگەوتی محمود ئاغا لە نزیک قوتابخانە ی اولی پیاو چاکی شیخی شیخ

موسرى ھەيە ئەمەي شايانى باسە گۆرستانى دەرويش خدر تايپەتە
بەمردووەکانى گەرەكى بايز ئاغاو ھەواوان گۆرستانى كەكۆن تايپەتە
بەمردووەکانى گەرەكى قەلات گۆرستانى شەھيدان تايپەتە
بەمردووەکانى گەرەكى بەفرى قەندى ھەندىك بىنەمالە ي بەفرى قەندى
لەكە كۆنىش مردوويان ناشتووە.

حاجى رەزا مام عوسمان رۆلىكى گرینگى ھەبوو بەدايىنکردنى
كفن بۆ مردووەكان بەخۆرايى خوالىخوشبووى دايكم بۆي گيرامەوہ
كەبازرگانىكى جوولەكە بەناوى(سلمان حاتان) كفنى دەدا بە مردووى
موسولمانان لەشارى كۆيە بەبى بەرامبەر بەتايپەتى بو ھەژاران ماری
ئەم جوولەكەيە لەپشت بانك بوو.



زنجیره‌ی چل و نۆ

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

جاران ههریه‌ک له‌م شاره‌ سه‌ر قالی کاریک بوو بۆ په‌یداکردنی
بژێوی ژیا‌نی خۆی و خانه‌واده‌که‌ی شاری کۆیه‌ سروشتیکی جوانی
هه‌یه‌ به‌ره‌ز و باخچه‌ی دله‌رفین ده‌وره‌ دراوه‌ جوانی دیمه‌نی شیوی
ره‌زان له‌ هۆنراوه‌ی حاجی قادرو مه‌لا عاصی ره‌نگی داوه‌ته‌وه‌ حاجی
ده‌لی:

نمونه‌ی جه‌نه‌ته‌ شیوی ره‌زانی

به‌هاری شامه‌ ئه‌یامی خه‌زانی

مه‌لا عاصی ده‌لی:

من که کۆیه‌م سه‌یری باغ و مه‌نزه‌ره‌م

گه‌ر بیتو لوبنان من ببینی بی شک ده‌گرێ وهره‌م

چه‌ند بنه‌ماله‌یه‌ک هه‌بوون له‌م شاره‌ کارو پیشه‌یان ره‌زه‌وانی بوو
به‌تایبه‌تی بنه‌ماله‌ی هه‌واویه‌کان جگه‌ له‌ره‌زه‌وانی خه‌ریکی راویش بوون
به‌تانجی ره‌زه‌کانی ده‌وری کۆیه‌ له‌سه‌ر چاوه‌ی ئاوی هه‌مامۆک ده‌ستی
پنده‌کرد به‌ره‌و خوار تا ده‌گاته‌ ئۆمه‌ر خوچان و نزیک گوندی چه‌مبه‌ره
به‌ درێژایی ئه‌م ره‌زانه‌ رووباری دارکه‌ران واته‌ رووباری شیوی ره‌زان
دریژ ده‌بیته‌وه‌ باله‌هه‌مامۆکه‌وه‌ ناوی ره‌زه‌کان باس بکه‌ین له‌گه‌ل
خاوه‌نه‌کانیان.

۱- ره‌زی ساغه‌ خاوه‌ن داریه‌تیه‌که‌ی ده‌گه‌ریته‌وه‌ بۆ خوالیخۆشبوو

مام عه‌بده‌ مام صالح باوکی شه‌هید ئاودێر.

۲- ره‌زی خوالیخۆشبوو مام حاجی بایز مام که‌ریم به‌کرێ ی

گرتبوو سه‌وزه‌و میوه‌ی لی به‌ره‌هه‌م ده‌هینا.

۳- ره‌زی مالی کاک فخری هه‌ویزی له‌ نزیک سه‌رچاوه‌ی

هه‌مامۆکه‌..

۴- ره‌زی حاجی سابیر که‌ بوو به‌هی مه‌جید سابیرو شه‌فیع سابیر

به‌لام کاک مه‌جید سه‌ره‌پرشتی ره‌زه‌که‌ی بۆ ده‌کردن.

- ۵- رهزی مام خدر بهرامبهر قهسری جاران ئاشهکی ئاوی لی بوو.
- ۶- رهزی کاک محی الدین غهفوری.
- ۷- رهزی مالی خوالیخۆشبوو کهریمه سور.
- ۸- رهزی خوالیخۆشبوو خاره حمید باوکی شههید اکرم.
- ۹- رهزی عومه ر ئاغای شهوگیتر باوکی شهکره و بهکر.
- ۱۰- رهزی مفتی که خوالیخۆشبوو کاک محمود کاکه سه رپهرشتی دهکرد ئه مهی شایانی باسه ئه م رهزه شوینه کهی زۆر بهرز بوو دار ئه رخه وانیککی گه وره ی تیدا بوو هه ر زوو مژده ی به هاری به کۆیه راده گه یاند، خاوه نداریه تیه کهی بو بنه ماله ی مفی ده گه رپه توه.
- ۱۱- رهزی خوالیخۆشبوو عه بده ی سه لام.
- ۱۲- رهزی خوالیخۆشبوو ست خانه له سه ر پردی ده رویش خدره حه مه غه فور سه رپهرشتی ده کرد.
- ۱۳- رهزی خوالیخۆشبوو عمر حاجی محمود.
- ۱۴- رهزی خوالی خوالی خوالیخۆشبوو باقی ئاغا.
- ۱۵- رهزی کاک نه جات کاکه حاجی محمود.
- ۱۶- رهزی خوالیخۆشبوو عادل ئاغا کریم حاجی خه لیفه سه رپهرشتی ده کرد.
- ۱۷- رهزی مالی خوالیخۆشبوو تاهیر چه له بی شه هید به کر مه لا عبدالله سه ر په رشتی ده کرد.
- ۱۸- رهزی خوالیخۆشبوو مام تاپه ره گۆچ له گه ل کوره کانی سه رپهرشتیان ده کرد کاک عمر، کاک ابراهیم، کاک اسماعیل.
- ۱۹- رهزی مام عبدالله باوکی کاکه سوار ئیستا به مولک بووه به هی سه ید رابه ر.
- ۲۱- رهزی مالی خورشید اغا که حاجی خه لیفه سه رپهرشتی ده کرد.
- ۲۲- رهزی خوالیخۆشبوو مه جیدی میزه م.

۲۳- رهزی مالی خوالیخۆشبوو جلال حویز که خوالیخۆشبوو رهفیق قاله رهش سه‌رپهرشتی ده‌کرد ئیستا بووه به‌هی کاک شیردل چه‌ویزی.

۲۴- رهزی خوالیخۆشبوو حاجی سه‌عید احمد که سوّفی قادرو کوره‌کانی خدر، مسته‌فا، ئه‌مین، سه‌رپهرشتیان ده‌کرد ئیستا مولکه‌که‌بووه به‌هی کاک محسن احمد.

۲۵- رهزی خوالیخۆشبوو کاک ئه‌رشه‌د ئاغا ئیستا بووه به‌مولکی سه‌ید رابه‌ر پیش فرۆشتنی خوالیخۆشبوو امین عبدالله سه‌رپهرشتی ده‌کرد.

۲۶- رهزی خوالیخۆشبوو کاک چه‌مه سه‌عید که خوالیخۆشبوو صابری قه‌ساب سه‌رپهرشتی ده‌کرد هاوینان چایخانه‌ی تیدا داده‌نا له‌سه‌ر جسری ئازادی یه‌.

۲۷- رهزی مالی خوالیخۆشبوو کاکه زیاده‌که خوالیخۆشبوو چه‌مه‌ی قاله رهش سه‌رپهرشتی ده‌کرد له‌سه‌ر جسرییه‌ خوار قوتابخانه‌ی سه‌رباغ.

۲۸- رهزی تایه‌ر چه‌له‌بی که خوالیخۆشبوو رهفیق مه‌لا عبدالله سه‌رپهرشتی ده‌کرد له‌گۆمی که‌ونه پرده‌.

۲۹- رهزی کاکه سور عه‌بده ئاغا که خوالیخۆشبوو حسین مام طه سه‌ر په‌رشتی ده‌کرد له‌که‌ونه پرد تیده‌په‌ری به‌ره‌و ئۆمه‌ر خوچان.

۳۰- رهزی خوالیخۆشبوو کاکه سور که خوالیخۆشبوو حمد مسته‌فای چه‌ویزی سه‌رپهرشتی ده‌کرد.

۳۱- رهزی مسته‌فا ئاغا باوکی مامۆستا احمد دلزار مام صابر چه‌مه غه‌فور سه‌رپهرشتی ده‌کرد سه‌رده‌مانیک خه‌لکی کۆیه به‌هاران بۆ سه‌یران ده‌چوونه ره‌زه‌کانی ئۆمه‌ر خوچان.

۳۲- رهزی خوالیخۆشبوو ئه‌حمه‌د شینه به‌رامبه‌ر ئۆمه‌ر خوچان.

۳۳- رهزی خوالیخۆشبوو صدیق شینه خوار ئۆمه‌ر خوچان.

۳۴- رهزی خوالیخۆشبوو کاکل چه‌مه قه‌وان ره‌زی ئه‌وقاف بوو.

۳۵- رهزی خوالیخۆشبوو صمد ئاغا که خوالیخۆشبوو توفیق قاله رهش سه رهپرشتی ده کرد دواى ئه و ئیستا کوره که ی کاک شفیق سه رهپرشتی ده کات.

۳۶- رهزی خوالیخۆشبوو سمایل تیمارۆکی پیش چه مبه ره.

۳۷- رهزی خوالیخۆشبوو قاله دزه یی ئیستا به رهزی خوالیخۆشبوو مه لای قاله دزه یی ناسراوه.

۳۸- رهزیک هه بوو به ناوی رهزی کاکه ی زه رگار پشت مزگه وتی ست خانه بوو پیش ۱۹۷۰ هه بوو.

۳۹- رهزی ئه حمد ئاغای غه فوری له هه مامۆک جگه له هه موو ئه وانه ی که باسمانکردن کۆبی یه کان ره زیان هه بوو له چنارۆک، له کانی ئۆمه راغا له قور ته لاس له هیران، له نازهنین، له سماقولی گرتک، سینان، گهری، سوسن، بایزبه گ، میکو کاو، کۆبی یه کان له هاویندا ده چوونه ناو ره زه کانیا ن وه ک هه واری هاوینه خه لکی به ولاخ ده چوونه ئه م شوینانه سه یاره زۆر که م بوو ریگای سه یاره نه بوو له نیوان شارو گونده کان ئه م ریگایانه ی که ئیستا هه یه له دواى سالی ۱۹۷۶ ارژیمی به عسی له ناوچوو دروستی کرد به مه به ستی سه ربازی ره زه وانه کانی کۆیه سه وزه شیان ده چاند پینداویستی شاریان دابین ده کرد ئیوارانی هاوین خه لکی کۆیه بۆ کات به ریکردن ده چوونه ناوشیوی ره زان هه نارو هه نجیریان ده کری له ده ره وه ی ره زه کان ده یان خوارد زۆر جار مندالی گه ره ک ده چوونه ناو ره زه کان ره زه وانه کان راویان ده نای.

۴۰- رهزی خوالیخۆشبوو معرف ئاغا له جیگای PMF

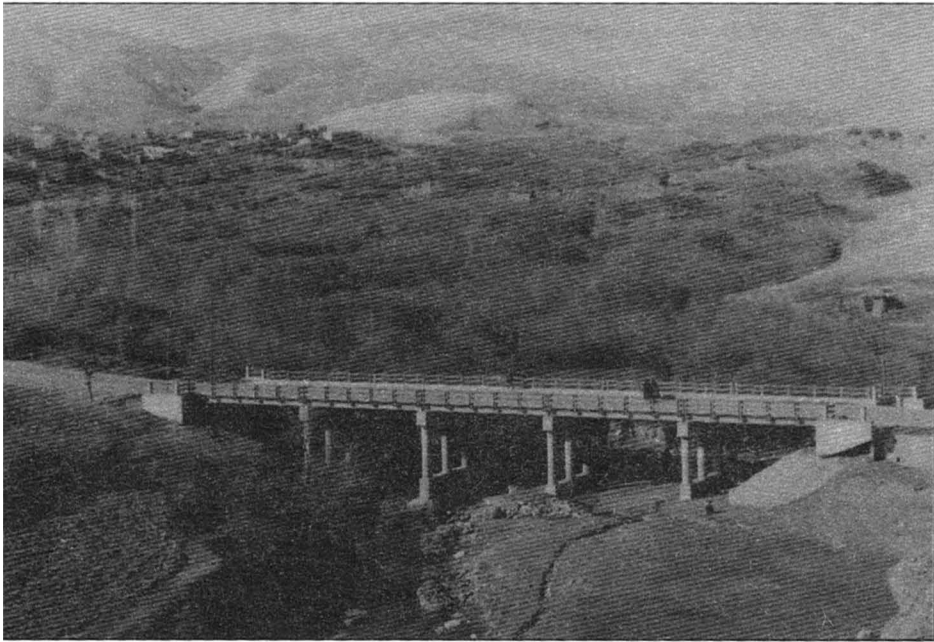
به داخه وه به شی زۆری ره زه کان کراون به زه وی نیشه جیکردن سیمای جوانی شاریان تیکداوه گه ر حاجی زیندوبیته وه ده عواچی ده بی له سه ر به رپرسیانی ئه م شاره به راستی جاران کۆیه نمونه ی جه نه ت بوو هۆکاری هه بوونی ئه م هه موو ره زو باخه بۆ هه بوونی رووبارو کانی و گۆم دیت له کانی یه کانی ئه م شاره

- ۱- کانی مامه ئەمین نزیك گۆمی كهونه پرد.
- ۲- کانی كانيله خوار مزگهوتی مه لا ئەسعه د.
- ۳- كانییه کانی حه مامۆك.
- ۴- کانی ئاشیله له كن دائیره ی تاپۆ بوو.
- ۵- کانی بسكان.
- ۶- کانی سوراوان پشت گۆرستانی دهرویش خدر.
- ۷- کانی پشت مالی حمدامین حاجی افندی قۆنگری.
- ۸- کانی كونه گورگ نزیك فه رمانگه ی به رگری شارستانی كۆیه خوار شاخی قۆنگر.
- ۹- کانی برایمه هه تیم ده كه وته به رامبه ر گردی مام جه رجیس
- ۱۰- کانی یه جلیتی ده كه وته نزیك مزگه ووتی ستخانه
- ۱۱- کانی یه سهید له خوار گۆرستانی شه هیدانبوو نزیك قه بری حه مه ره ق.
- ۱۲- کانی بن شاخان ده كه ویتته ده شتی عه لکه کورمه (ده شتی ته یاره) دامینی كۆیه سو فی عه ولای شیله بی باوکی حسن و حوسین سه وزه ی له بهر ئەم کانی یه ده کرد سو فی عه ولا میردی یا حبیبه بوو ده کاته پلکی جه لال جۆبار.
- ۱۳- کانیه قهره كه ده كه ویتته تاتوكان لای چه پی چوارتاقان ئەم زانیاریانه م له دایکم و خاله توفیق حاجی تاهیر و کاک هیمداد ره فیق، وه رگرتوو ه.
- جاران ره زه وانه کان گۆمیان هه ر ده به ست له به هاراندا بو کۆکردنه وه ی ئاوی رووبار بو ئاودانی ره زه کانی كۆیه له هاوینا وه ک به نداوی ئەمرۆ.

۱- گۆمی گهرموک جگه له مه رهژانه گهنج و لاو مه له یان تیدا ده کردو کاته کانی خویان تیدا به سه ره ده برد.

۲- گۆمی که ونه پرد.

۳- گۆمی بن جسره جگه له مانه دوو گۆمی دیکه هه بوون که ئاوهرویان ده چوو ه سه ره گۆمی کۆنه قه ساب خانه پینان ده گوت گۆمی سه یان بووه به گه راج، گۆمیکی دیکه هه بوو ناوی گۆمی گامیشان بوو ته نیشته بلدییهی کۆن ئیستا کراوه به پارک.



زنجیره‌ی په‌نجا

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

که باسی رابردووی کۆیه ده‌که‌ی و به‌راوردی بکه‌ی به‌ئه‌مرۆ گریانت بۆ ئەم شاره شه‌هید په‌روه‌ره دیت له‌بری ئەوه‌ی پیش بکه‌ویت و به‌ره‌و پیش بچیت، باوه‌رتان هه‌بئ له‌په‌نجاکان گه‌لێک پیشکه‌وتووتر بوو کۆیه له‌دوای راپه‌رین روژ به‌روژ به‌ره‌و دواوه ده‌گه‌ریته‌وه بووه به‌قوربانی مملانی‌ی دوو‌حیزبی ده‌سه‌لاتدار جاران هه‌ندی دام و ده‌زگای فه‌رمی هه‌بوون ئیستا شوینته‌کانیان به‌ به‌تالی و به‌ویرانی به‌ جیماوه‌یه‌کیک له‌م شوینانه:

۱- دائیره‌ی ته‌سوویه‌بوو کاری ئەم فه‌رمانگه‌یه‌ تاپۆکردنی زه‌وی و زاری گونده‌کانی ده‌وری کۆیه‌ی ئەنجام ده‌دا یه‌کیک له‌ دامه‌زرینه‌رانی ئەم فه‌رمانگه‌یه‌ خوالیخۆشبوو میرزا حاجی کریم ئاسنگه‌ربوو نه‌مانی ئەم فه‌رمانگه‌یه‌ وای کرد که زۆربه‌ی گونده‌کانی خۆشناوه‌تی که سه‌ر به‌ قه‌زای کۆیه‌ن تاپۆ نه‌کرین باله‌خانه‌ی ئەم فه‌رمانگه‌یه‌ ویران بووه له‌بن گردی قشله‌یه‌ ته‌نیشت یانه‌ی فه‌رمانبه‌ران.

۲- دار الضیافه واته‌ میوان خانه‌ باله‌خانه‌که‌ی له‌لایه‌ن به‌رپرسه‌کانی شار روو خینراو کرا به‌ خانووی نیشته‌جی کردن ئەم شوینته‌ رووبه‌ریکی زۆری زه‌وی هه‌بوو نزیکه‌ی ۲/۱۲۰۰ ده‌بوو هۆلیکی گه‌وره‌ی تیداوو بۆ پیشوازی میوان و به‌رپرسی گه‌وره‌ی حکومی باخچه‌و حه‌دیقه‌یه‌کی گه‌وره‌ی هه‌بوو ئەم شوینته‌ رووی پیشکه‌وتنی ئەم شاره‌ی پیشان ده‌دا.

۳- جاران له‌م شاره‌ دائیره‌ی الثیعه‌شه هه‌بوو واته‌ فه‌رمانگه‌ی ژياندن ئەم شوینته‌ له‌ خانووی مالی جه‌میل ئاغای حه‌ ویزی بوو له‌خانوه‌ گه‌وره‌که‌ی ته‌نیشت مزگه‌وتی کۆنه‌ جوومه‌ دوایی هاته‌ به‌رامبه‌ر مزگه‌وتی خادم فرنیکی لئ بوو ئیستا کراوه‌ به‌دوکان دوایی چووه‌ باله‌خانه‌یه‌کی حکومی به‌رامبه‌ر کۆنه‌ ئینحصار کاری ئەم فه‌رمانگه‌یه‌ دابه‌ش کردنی ئاردی نان بوو بۆ هه‌ر نه‌فه‌ریک ۸/کغم ئارد

دهدرا مانگانه به پئی ی دفته ریکی فهرمی که هه موو خانه واده یه که ده بووه هیبویه ئه مهش دفته ری خانه واده که ی ئیمه بوو به رپرسی ئه م دائیره خوالیخوشبوو کاک عبدالخالق حاجی ئه سعده چه له بی بوو به داخه وه ئه م دائیره به ویرانی ماوه ته وه.

۴- جاران له کۆیه دائیره ی گومرگ هه بوو له ئیستیلاک بوو له سه ر چایخانه ی سمایل عه ره ب به رامبه ر مناره ی مزگه وتی گه وره بوو پولیسه کان به جلی مه دهنی ده وامیان ده کرد پییان ده گوتن قورچی کاریان گرتنی داری ته ر، ره ژوو، توتن بوو ناوی یه کیک له م قورچیانه م له بیرماوه خوالیخوشبوو حاجی ره سول ناسراو بوو به حاجی قورچی باپیری کاک صلاح سید عبدالله بوو مالیان له خوار مالی ئیمه بوو له گه ره کی بایزاغا.

۵- جاران له کۆیه ئیستیلاک هه بوو له م شوینه ته ماته و تری و شوتی و گندوره و خه یارو ته رۆزی و سیوو هه رمی و هه نار مه زاد ده کرا ئه م شوینه ده که وینه به رامبه ر ده رگای مزگه وتی گه وره پییک هاتبوو له قاعه یه کی گه وره ساحه یه کی فراوانی له پیش بوو چه ند که سیک سه ره پرشتی ئیستیلاکیان ده کرد.

۱- خوالیخوشبوو صابر عبدالله په سته ک ناسراو به کاک صابر هه لوا پیاویکی به ریز کاری مه زاد کردنی ئه م میوه و شتانه بوو که ده یان هینا بو فرۆشتن خه لکی گونده کان به رو بوومه کشتوکالیه کانیان به ولاخ ده هینا له سیگر تکان، له ئومه ر گومبه ت، کانیه له و ته ق ته ق، گونده کانی خوشناوه تی، وه ک سما قولی یه کان، سناوه، جه لی، نازه نین له ناوچه ی ته ق ته ق گندوره و شوتی و ته رۆزیان ده هینا به ولاخ ئیواره باره کانیان له ئیستیلاک ده خس ت له تۆرو تیر ده ریان ده هینا گو ی درێژه کانیان ده برده خانی گه وره شه و له لای شوتی و گندوره کانیان ده نووستن له ترسی مندالان به یانی پیش رۆژ هه لات دوکاندار و میوه فرۆش و خه لکی کۆیه له ئیستیلاک ئاماده ده بوون کاک صابر ده ستی ده کرد به مه زاد ده یگوت مه زاد مه زاد دوو دره م سی دره م سی و نیو نه ما

زیاد نه ما دهیگوت شافل خیر کاتبه کی له گهل بوو ناوی خاوهنی میوه که و کریارو بری پاره که ی دهنووسی به م شینویه هموو میوه کانی مه زاد ده کرد.

هه ندیک میوه به قه پان ده کیشرا وهک ته ماته خه یار ئه وهی ناوی دهنووسی له کاتی مه زاد خوالیخوشبوو پاشا فتح الله ئاغابوو، خوالیخوشبوو جعفر پاشا فتح الله ئاغا ئه ویش ژمیریاربوو پاره ی دها به خاوهن میوه کان.

چهند که سیکی دیکه ش کاریان له ئیستیلاک ده کرد ده گیرنه وه له سآله کانی سییه کان مام ته بیی حاجی باپیر که ده کاته باوکی حیسام الدین ئه و دامه زرینه ری ئیستیلاک بووه. ئه م به پریزانه ش کاریان له ئیستیلاک ده کرد:

۱- صلاح سهبع.

۲- خوالیخوشبوو زاهیر صابر باوکی کاک جاسم.

۳- خوالیخوشبوو زاهیر حه مکول.

۴- کاک فاتح مجید.

۵- خوالیخوشبوو کاک وشیار خدر ساپیر ئه م شوینه نه ماوه کرا به دوکانی ئورزدی.

۶- فرۆشگای ئورزدی هه بوو نه ماوه هه موو کهل و په لیک پیداو سیستییه کی تیدا ده فرۆشرا له لایه ن حکومه ت به نرخینکی که متر له بازار

۷- له م شاره هوتیلی باواجی هه بوو هی حکومه ت بوو له گهل هوتیلی کویه پالاس هوتیلی باواجی کرا دوکان هوتیلی کویه پالاس له به رامبه ر زانکو دهستی به سه ر داگیرا له لایه ن به رپرسیانی ئه م شاره ئیستا شاری سه رۆک کۆمار بی میوانخانه یه.

۸- جگه له مانه ی که باسمانکردن جارن چالاکی وه رزشی ده کرا وهک پاله وانبازی جارن له ناو قشله پاله وانبازی ده کرا پاله وانی کویه

خوالیخۆشبوو ئیبراهیم حه‌مه شیرین جگه له‌مه شانۆگه‌ری ده‌کرا تیپی توپانی هه‌بوو تیپی موسیقای باواجی گه‌رم و گوربوو.

۹- له‌کۆیه سینه‌ما هه‌بووه له‌سالی ۱۹۵۱ / ز ئه‌مریکه‌کان سینه‌مایان له‌کۆیه داناوه له‌نزیك مزگه‌وتی خادم سه‌جاده جگه له‌مه له ۱۹۶۷ / ز جارێکی دیکه سینه‌م دانراوه ئیستا نه‌ماوه.

۱۰- جارێان له‌ کۆیه کۆمه‌له‌ی ئیسته‌هلاکی هه‌بوو نه‌ماوه ئه‌م کۆمه‌له‌ که‌ل و په‌ل و خۆراکی ده‌فروشت به‌هه‌رزان.

۱۱- جارێان تیمێکی ته‌ندروستی هه‌بوو مالیان ده‌رشاند به‌ده‌رمانی دی دی تی نه‌ماوه جارێان له‌ وه‌رتی و ره‌واندوزو شه‌قلاوه ده‌هاتنه‌ کۆیه بۆ که‌ل و په‌ل و پێداویسته‌کانیان ئیستا ئه‌م بازرگانی یه‌ نه‌ماوه کۆیه له‌م هه‌موو پێشکه‌وتنه‌ به‌ره‌و دواوه ده‌گه‌ریته‌وه له‌سایه‌ی به‌رپرسیانی دوا‌ی راپه‌رین.

۱۲- جارێان هه‌تا پێش راپه‌رین دایه‌ری انحصاری توتن هه‌بوو ئیستا نه‌ماوه باوه‌رتان هه‌بێ باشترین داها‌ت بوو بۆ خه‌لک و حکومه‌ت ئیستا به‌ره‌می توتن نه‌ماوه و ناچینریت.

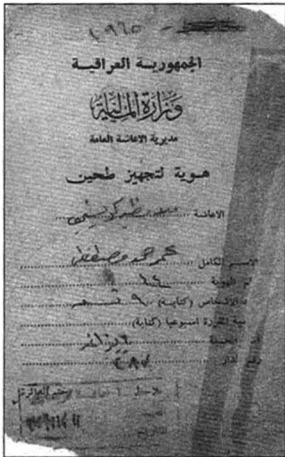
۱۳- جگه له‌دایه‌ری انحصار کارگه‌ی تنقیح واته‌ پاک کردنه‌وه‌ی توتن هه‌بوو باشترین کارگه‌بوو ئیستا ته‌نها باله‌خانه‌که‌ی ماوه به‌سه‌ده‌ها هاوالاتی به‌هۆی ئه‌م دایه‌ره‌ مووچه‌یان وه‌رده‌گرت و بژیوی ژیا‌نی خۆیان پێ دابین ده‌کرد.

۱۴- له‌ کۆیه باشترین کارگه‌ی مافور دروست کردن و چنێن هه‌بوو ئه‌ویش نه‌ما که‌سه‌ده‌ها که‌س هه‌لی کاریان له‌م کارگه‌یه ده‌ست ده‌که‌وت.

۱۵- له‌کۆیه کارگه‌ی قه‌ند هه‌بوو نه‌ما به‌کورتی کوردی به‌رپرسیانی دوا‌ی راپه‌رین شاریا‌ن به‌ره‌و له‌ناو چوون برد هه‌موو ئه‌م ده‌ستگایانه‌ی که‌ سه‌رچاوه‌ی ده‌ست که‌وتنی هه‌لی کاربوون داخرا‌ن و له‌ناو چوون سیمای شاریا‌ن کرد به‌ گوندیکی هاوچه‌رخ جا‌ران له‌کۆتایی په‌نجا‌کان دوا‌ی شو‌رشی ۱۹۵۸ / ۷ / ۱۴ جه‌ماوه‌ری کۆیه به‌هه‌موو چین و

رهنگه‌کان خۆپیشاندانیان ئه‌نجام ده‌داو ده‌رژانه سه‌رشه‌قام داوای مافه‌کانیان ده‌کرد بێ ئه‌وه‌ی به‌ر په‌رچ ب‌درینه‌وه له‌ لایه‌ن ده‌سه‌لات جوتیار به‌خۆی و داسه‌که‌ی کریکار به‌خۆی و قازمه‌که‌ی به‌رگ دروو به‌خۆی و مقه‌سه‌که‌ی گشتیان به‌جاده‌ داده‌هاتن به‌ره‌و سه‌رای کۆن و‌الله فه‌لاحه‌کان بازرگان به‌خۆیان و نیو گه‌زه‌که‌یان برا زۆر سه‌یر بوو فه‌لاح داسی درونه‌یان پێ بوو له‌ جاده‌ی قیر درونه‌یان ده‌کرد خوا ئاگاداره له‌پیش خۆپیشانده‌ران مامۆستای خوالی‌خۆشبووی نیشتمان په‌روه‌ر مامۆستا بلال به‌اء‌الدین ده‌رۆیشت ده‌یگوت له‌سه‌ریان ده‌ که‌ریم له‌سه‌ریان ده‌مه‌یان هێله‌.

گه‌ل و سوپای مه‌زن به‌خائینان مه‌پاریزه‌ به‌راستی دیموکراتیه‌ت ئه‌وها ده‌بێ بۆ خۆشیتان یه‌کنیک له‌خۆپیشانده‌ره‌کان مامۆستابوو کاتی چاوی به‌ سمایل عه‌ره‌ب که‌وت هاته‌ ناوخۆ پێشانده‌را مامۆستا که‌ هاواری ده‌کرد ده‌یگوت سمایل عه‌ره‌ب بۆ ده‌روه‌ه به‌ که‌لک نایه‌ی پێده‌چوو مام سمایل سه‌ربه‌ پارتی بوو چونکه‌ ئه‌و کات شوعی یه‌کان خۆپیشاندانیان ده‌کرد.



زنجیره‌ی په‌نجاویه‌ک

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

جاران ئەگەر بە بازاری شاری کۆیه گوزەرت بکردبایه هه‌ستت به جه‌نجالی بازرگانی و قه‌ره‌بالغیه‌کی زۆر ده‌کرد چونکه هه‌ر وه‌ک باسمانکرد کۆیه‌ی پیشه‌وهری باشی لێ بوو پێداویستیه‌کانی ناوچه‌که‌یان دابین ده‌کرد پێم باشه ناوی دوکانداره‌کانی ناو بازارو قه‌یسه‌ری به خۆینه‌ری به‌ریز ئاشنا بکه‌م له‌سه‌ری مه‌یدا ده‌ست پێ ده‌که‌ین.

۱- دوکانی قادری مام حسین په‌ره‌که‌ر بوو.

۲- دوکانی سوؤفی ئاوره‌حمان لبادچی بوو باوکی حمید لبادچی.

۳- دوکانی که‌ریمی گولێ لبادچی بوو باوکی کاک جه‌مال لبادچی.

۴- دوکانی عثمان نانه‌وا بوو.

۵- دوکانی مام طه‌ گرد گۆرانی بوو باوکی ماموستا محمد طه‌ ورده واره‌ی مندالانی ده‌فرۆشت له‌بن تاقانی سه‌ری مه‌یدان بوو.

۶- دوکانی مام ئەحمده‌ سه‌ری مه‌یدان پینه‌دۆز بوو.

۷- دوکانی مام خدر په‌سته‌ک سوؤر برنج و خوئی و سماق و گوێزو میوژ هتد ده‌فرۆشت.

۸- دوکانی وه‌ستا عمر کورتان دروو.

۹- دوکانی وه‌ستا عثمان کورتان دروو.

۱۰- دوکانی حاجی حسن کورتان دروو.

۱۱- دوکانی سه‌عه‌ کۆر چایه‌چی بوو.

۱۲- دوکانی مام حویز جه‌لیزاده په‌نیرو هه‌نگوینی ده‌فرۆشت.

۱۳- دوکانی مام عثمان حمد مسته‌فا کاری چه‌خماخ سازی ده‌کرد مامم بوو وه‌ستایه‌کی بلیمه‌ت بوو.

۱۴- دوکانی حاجی عمر مام یه‌حیا ته‌نما لێ ی داده‌نیشت.

۱۵- دوکانی کاک . مجید مام عثمان فاقوونی ده‌فرۆشت کاری چه‌خماخ سازیشی ده‌کرد.

۱۶- دوکانی که‌ریمی حاجی حه‌مه‌ رۆمی ماستی ده‌فرۆشت.

- ۱۷- دوکانی مه‌لودی برای مه‌لا خدری دهرگای خانی ورده‌واره‌ی ده‌فرۆشت
- ۱۸- دوکانی مه‌لا خدر له ناو دهرگای خانی گه‌وره باوکی قادر به‌شدار بوو.
- ۱۹- دوکانی مه‌لای په‌ره‌که‌ر له‌سه‌ر تاقه‌که‌ی سه‌ری مه‌یدان بوو.
- ۲۰- دوکانی ئه‌حمه‌د خمچی کاری ره‌نگی ده‌کرد.
- ۲۱- دوکانی کاکه‌ شهل خمچی له‌ناو دهرگای خانی گه‌وره.
- ۲۲- دوکانی وه‌ستا بۆره‌ چه‌قوو خه‌نجه‌ری دروست ده‌کرد له‌کۆلانه‌که‌ی به‌رامبه‌ر خانی گه‌وره‌بوو.
- ۲۳- چایخانه‌ی مام طه‌ له‌کۆلانه‌ی به‌رامبه‌ر دهرگای خانی گه‌وره‌ بوو.
- ۲۴- دوکانی همه‌ سه‌رسۆر باوکی حاجی ره‌فیع و شه‌فیعی نانه‌وا و علی سائق بوو ئه‌م چه‌ند دوکانه‌ له‌بن تاقی سه‌ری مه‌یدان تا دهرگای خانی گه‌وره‌یه.
- ۲۵- دوکانی عبدالله خه‌فاف باوکی رزگار که‌باب برایان به‌م دواییه‌ کاک فایق له‌م دوکانه‌ بوو.
- ۲۶- دوکانی زاهیری سه‌عدی ئاغا قوماشی ده‌فرۆشت.
- ۲۷- دوکانی مام صدیق باوکی نه‌جیم و یوسف به‌قال بوو به‌م دواییه‌ وه‌ستا بۆره‌ له‌وئ بوو باوکی محمد به‌قال بوو.
- ۲۸- دوکانی سه‌ید باقلانی به‌قال بوو.
- ۲۹- دوکانی قادر به‌گ مسته‌فا ئه‌سه‌ه‌ ده‌سور شه‌که‌رات و ورده‌ واله‌ی ده‌فرۆشت چوووه‌ هه‌ولێر له‌سه‌ره‌تای ۱۹۶۰ دوا‌ی ئه‌و حمد حاجی ئۆمه‌ر هات سه‌وزه‌و که‌ل و په‌لی ده‌فرۆشت.
- ۳۰- دوکانی مغدید قه‌ساب له‌سه‌ر کۆلانه‌بوو گوشتی ده‌فرۆشت.
- ۳۱- دوکانی وه‌ستا ره‌ئوف په‌ره‌که‌ر دۆشه‌گ و لیفی دروست ده‌کرد.
- ۳۲- چایخانه‌ی عزیز تاهیر هه‌بۆر.
- ۳۳- دوکانی خدری سو‌فی محمد قه‌ساب گوشت فرۆش بوو.
- ۳۴- دوکانی خه‌زایی به‌قال بوو.

- ۳۵- دوکانی مام تہ یار گۆج باخچہ وان سہوزہی دہ فرۆشت
لیژہ وہ بہرہو گوزہری کورتان دہرۆین.
- ۳۶- دوکانی و ہستا رسول عہ دیلان پینہ دۆز بوو.
- ۳۷- دوکانی کاک عبداللہ مام یہ حیا بہ فرو شہر بہ تیان دہ فرۆشت کاک
میرزاو کاک دلشاد لہ گہلی کاریان دہ کرد بہم دواپی یہ بوو بہ ہی
عمر سہردۆلی قوماشی دہ فرۆشت.
- ۳۸- دوکانی و ہستا قادر کہ بابچی باوکی کاک اکرم.
- ۳۹- دوکانی مام عبداللہ توفیق باوکی کاک پؤلا و مامؤستا نامق بہ قال
بوو.
- ۴۰- دوکانی رسول کہ بابچی باوکی کاک فاتح رسول.
- ۴۱- دوکانی حمد حاجی خہلیفہ باخچہ وان بوو سہوزہی دہ فرۆشت.
- ۴۲- دوکانی سید حسین عہ تاری و دہرمانی شہعیی دہ فرۆشت.
- ۴۳- دوکانی مستہ فائہ سہدہ سور عہ تاری و دہرمانی شہعیی
دہ فرۆشت.
- ۴۴- دوکانی و ہستا حمد امین و ہستا سالح کہ بابچی لہ گہل کاک عبداللہ و
کاک خالد کہ بابچی بوون.
- ۴۵- دوکانی کاک فایق مام سالح بہ قال و عہ تار و سہوزہشی
دہ فرۆشت.
- ۴۶- دوکان مام سابییری چاہچی برای مام حہمہ شین.
- ۴۷- دوکانی و ہستا عمر بہ قال بوو سہوزہشی دہ فرۆشت.
- ۴۸- دوکانی کاک عبداللہ باوکی مامؤستا احمد عہ تار بوو ئہم دوکانہی
دواپی خانہ نشینی دانا.
- ۴۹- و ہستا محمد پینہ دۆز باوکی کاک رہ فیق و شہید دلشاد.
- ۵۰- دوکانی کاک عہزاو حہ سیرو چہرچہف و بالیف و اسفنجی
دہ فرۆشت. دواپی و ازہینانی لہ پیشہی کورتان دروون.
- ۵۱- دوکانی جہلالہ شہلی سماقولی گہری تاسہر کؤلانہی گوزہری
کورتان درووان.

- ئىستا دەچىنە ناو گوزەرى كورتان درووان:
- ۵۲- دوكانى وهستا عبداللهى كورتان دروو له گهل كوره كانى كارى ده كرد كاك حاجى كاك قوباد كاك فه تاح.
- ۵۳- دوكانى وهستا حمدامين كورتان دروو له گهل وهستا به كرو وهستا عه زاو كارىان ده كرد.
- ۵۴- وهستا حسن و كوره كانى وهستا جلال وهستا خالد وهستا كه مال وهستا امير وهستا دلزار. له م گوزهره چهند مالىك هه بوون مالى مه لا على حاجى توفيق مالى جلال جو بار مالى كاكه به گ باوكى حسن به گ.
- ۵۵- خانى وهستا عوسمانى نالبه ند.
- ۵۶- چايخانه ي عبدالله مه لافتح الله مه لا عه باس.
- ۵۷- وهستا محمودى ئه سعه ده سور سه رتاش بوو.

- ئىستا له سه ر كو لانى گوزهرى كورتان ده روين به ره و جاده ي مزگه وتى گه وره و چيشتخانه ي رينگه:
- ۵۸- دوكانى مام حه مه على شه له باوكى مامه جاف به قال بوو.
- ۵۹- دوكانى ملا نافع جه ليزاده فافو نى ده فروشت.
- ۶۰- دوكانى وهستا رفيق سراج كارى سه راجى ده كرد.
- ۶۱- دوكانى مام فتح الله اغا باوكى كاك جوهر.
- ۶۲- دوكانى وهستا فتاح مام حمدامين پينه دو زى ده كرد، له ژيانداماوه.
- ۶۳- دوكانى جلال جو بار هه موو كه ل و په ليكى ده فروشت.
- ۶۴- دوكانى كاك قادر برائى وهستا حه مه على سه رتاش.
- ۶۵- دوكانى سيد جلال سيد قادر.
- ۶۶- دوكان كاك حميد حاجى صالح.
- ۶۷- دوكانى مه ولود مام قلىنجى له روكنه كه بوو دواى ئه و بوو به هى رشيد مام به حيا سه وزه ي دفروشت.
- ۶۸- دوكانى كه ريم فه قتيانى برائى حسن فه قتيانى.

- ۶۹- دوکانی دلشاد عبدالله مام یه حیا شهکرو چاوبرنج و کهرستهی خواردنی دهفروشت.
- ۷۰- دوکانی حمید مامز شهکرو چاو رون و کهرسته خواردنی دهفروشت.
- ۷۱- چایخانهی مههدی چایهچی بهم دواویه بوو بهی رسول مهزن کاری چایهچی لیدهکرد.
- ۷۲- دوکانی وهستا مستهفای سهری مهیدان سهوزهی دهفروشت.
- ۷۳- دوکانی کاک همه برای صدیق چایهچی به قال بوو.
- ۷۴- دوکانی وهستا نصرالله چهخماخ سازبوو.
- ۷۵- دوکانی مهلای مهلا حمید شهکرو چاو روون و کهرستهی دیکهی دهفروشت لهگهل سهوزه.
- ۷۶- دوکانی مام کریم باوکی چهکیم و محمد سهوزهی دهفروشت.
- ۷۷- دوکانی وهستا سهید سلام پینه دۆزی دهکرد برای سهید بهکر. ئیستا لهلای دوکانی جلال جۆبار بهرهو ناو بازاری گهوره.
- ۷۸- دوکانی همه طیب مام رهزا عهتاری و وردهوالهی دهفروشت.
- ۷۹- دوکانی مهلا رهئوف جهلیزاده باوکی کاک ساییر سهوزهی دهفروشت بهم دواویی یه بوو بهی حاجی عبداللهی سناوهیی.
- ۸۰- چایخانهی مام سمایل باوکی دلشاد.
- ۸۱- نانهواخانهی وهستا سهلام و کاکه مه.
- ۸۲- کهبابخانهی مام اسماعیل دیوه.
- ۸۳- دوکانی تاهیر سهراج کاری سهراجی دهکرد.
- ۸۴- دوکانی وهستا مستهفای نانهوا ئهستوکی دروست دهکرد.
- ۸۵- دوکانی جلال عهبده فهقی عصمت پیتلاوو کهل و پهل و عهتاری دهفروشت.
- ۸۶- دوکانی مام باپیره شهل پیتلاوو کهل و پهل و عهتاری دهفروشت
- ۸۷- دوکانی مهلا کهریم باوکی کاک توفیق و جهبار ورده واله و فافون و کهرستهی کریکاری دهفروشت.
- ۸۸- دوکانی سهید چهسن سهیدی کرۆژ بوو قوماشی دهفروشت.

- ۸۹- دوکانی یاکافیہی ناسرابوو بہ یاکافیہی مہ لایان میوہو سہ وزہی
دہ فروشت زور بہ شہ خسیہت بوو.
- ۹۰- دوکانی مہ لہ تہ ہای لہ گہل محمدی کوری ٹہستوکہ بہروونیان
دہ کرد.
- ۹۱- دوکانی حہ مہ چاورہش ماست و سہو زہو وردہوالہ ی دہ فروشت.
- ۹۲- دوکانی فہقی عوسمان و حہ مہ تایہر قہ ساب گوشتیان دہ فروشت.
- ۹۳- دوکانی کہ یفی عبدالرحمن نہ شئہت کوتالی دہ فروشت.
- ۹۴- دوکانی مام صالح کیشکہ بی کوتالی دہ فروشت.
- ۹۵- دوکانی و ہستا سادق کالہک دروو.
- ۹۶- دوکانی عمر حمید قہ ساب وردہ والہی دہ فروشت.
- ۹۷- دوکانی حہ مہ سور مام وسو مہ نگور عہ تاری و وردہ والہی
دہ فروشت.
- ۹۸- دوکانی سو فی نہ شئہت قوماشی موبرہتی کلوانی دہ فروشت
لہ گہل دہرمانی شہ عبی.
- ۹۹- چایخانہی صدیقی چایہ چی قونہ بانی چایخانہ کہ لہ سہ ربانی
قہ یسہری بوو دوو کو سپہ لہ م بہرو ٹہوبہری کو لانہ باریکہ کہ بوو
یہ کیکیان.
- ۱۰۰- و ہستا کہ ریم پینہ دوزی لیدہ کرد ٹہم پیاوہ بانگ دہربوو لہ
مزگہ وتی گہورہ دوای ٹہو و ہستا محمد عمر پینہ دوزی لیدہ کرد
باوکی کامل و شامل.
- ۱۰۱- لہ سہر کو سپہی دووہم کہ بہرامبہر یہک بوون عارف بہ کری
عہ ودالان شہ ربہتی لی دہ فروشت باوکی کاک باپیرو جہ لال.

ٹیستا دہ چینہ ناو بازارو قہ یسہریہکان:

- ۱۰۲- دوکانی نجیم طاہر چہ لہ بی قوماش فروش بوو کورہ کہی نہ جدہت
لہ گہلی بوو.

- ۱۰۳- دوکانی کاکه بهگ ئه سعه ده سور باوکی حسن بهگ عه تاری و ورده واله ی ده فرۆشت.
- ۱۰۴- دوکانی سید عبدالله مالیان له گردی بوو باوکی مامۆستا خالد و مغدید کوره کی له بانی مزگه وتی گردی به ربۆوه و مرد قوماشی ده فرۆشت.
- ۱۰۵- دوکانی حاجی که ریمه رهش برای طاهر چلبی هر داده نیشته هیچی نه ده فرۆشت که واو چاکه تی له بهر بوو.
- ۱۰۶- دوکانی کاک ره فعه ت ظاهر چلبی قوماش فرۆش بوو.
- ۱۰۷- دوکانی وهستا رشید پینه دۆز باوکی وهستا عبدالله فیتهر.
- ۱۰۸- دوکانی سهید عبدالله سید سمایل ناسراو به سهید عبدالله پول فرۆش قوماش فرۆش بوو.
- ۱۰۹- دوکانی بهرگدروو فتاح مه لا عه بد.
- ۱۱۰- دوکانی حاجی فتاح کریم ورده واله و شه کرو چاو پیداو یستی ناو مالی ده فرۆشت.
- ۱۱۱- دوکانی مه لا مه جید مفتی عه تاری ده فرۆشت.
- ۱۱۲- دوکانی حاجی علی قه لادزه یی قوماشی ده فرۆشت.
- ۱۱۳- دوکانی باوکم عمر حمد دباغ قوماش فرۆش بوو.
- ۱۱۴- دوکانی میرزا عه جه م ئیرانی بوو قوماشی ده فرۆشت دوا ی ئه و حویز حاجی ئه حمه د هاته شوینه که ی قوماشی ده فرۆشت.
- ۱۱۵- دوکانی خدره سور قوماشی ده فرۆشت.
- ۱۱۶- دوکانی حمد بهگ قادر چاوشین گو یزو هه نگوینی ده فرۆشت.
- ۱۱۷- دوکانی حاجی عه ولای خه نجه رچی قوماش فرۆش بوو.
- ۱۱۸- دوکانی بهرگ دروو سابیر مام طاهر.
- ۱۱۹- دوکانی شفیق عبدالرحمن نه شه ت بهرگ دروو بوو.
- ۱۲۰- دوکانی عزیز قادر ره واندزی له سه ره تا له ناو قه یسه ری کۆن بوو لیفه و دۆشه گیان ده فرۆشت کاری بهرگ دروونیشیان ده کرد به م دوا یه هاته ناو بازار قوماشی ده فرۆشت.

- ۱۲۱- دوکانی احسان مام عثمان عهتاری و داوی مه‌کینه و که‌رسته‌ی به‌رگ دروونی ده‌فرۆشت جار جار کاری چه‌خماخ سازی ده‌کرد پیشه‌وه‌ریکی باش بوو.
- ۱۲۲- دوکانی وه‌ستا ئه‌کره‌م عمر به‌رگدرووه‌کی بی وینه‌بوو.
- ۱۲۳- دوکانی جه‌مال مام وه‌اب عه‌تاروو ده‌رمانی شه‌عی ده‌فرۆشت.
- ۱۲۴- دوکانی حاجی عبدالله ورده‌واله‌ی ده‌فرۆشت.
- ۱۲۵- دوکانی جه‌مال حاجی صدیق قوماشی ده‌فرۆشت.
- ۱۲۶- دوکانی محمد حاجی مسته‌فا قوماشی ده‌فرۆشت.
- ۱۲۷- دوکانی حاجی صدیق عه‌ولا قوماش فرۆش بوو.
- ۱۲۸- دوکانی حاجی ره‌حمان حاجی ئه‌حمه‌د عه‌تاری ده‌فرۆشت
- ۱۲۹- دوکانی مامه‌ ئه‌مین له‌گه‌ل زاهیره‌ گچکه‌ل و مه‌غدیده‌ گچکه‌ل پینه‌ دۆزیان ده‌کرد له‌پیش ده‌رگای قه‌یسه‌ری نوئ.
- ۱۳۰- دوکانی حاجی حه‌مه‌ علی باوکی مامۆستا عبدالخالق ورده‌ واله و عه‌تاری ده‌فرۆشت.
- ۱۳۱- دوکانی به‌رگ دروو مجید فه‌قی عه‌ولا.
- ۱۳۲- دوکانی فتاح فه‌قی عه‌ولا بایع بوو.
- ۱۳۳- دوکانی عمر حاجی محمد قوماش فرۆش بوو.
- ۱۳۴- دوکانی تایه‌ر حه‌مه‌ ده‌رزی قوماش فرۆش بوو.
- ۱۳۵- دوکانی به‌رگ دروو صباح مام حسین، ناسراوه‌ به‌ قۆزه‌.
- ۱۳۶- دوکانی قادر حاجی ئه‌حمه‌د قوماش فرۆش بوو.
- ۱۳۷- دوکانی وه‌ستا محی الدین قه‌بر هه‌لکه‌ن به‌رگ دروو بوون له‌گه‌ل حاجی تایه‌رو صدیقی کوری.
- ۱۳۸- دوکانی فتح الله‌ بۆیاغچی پینه‌دۆزو قۆنده‌ره‌شی بۆیاغ ده‌کرد.
- ۱۳۹- دوکانی وه‌ستا حه‌مه‌دی خه‌نجه‌رکه‌ر.
- ۱۴۰- دوکانی وه‌ستا عه‌بده‌ی خه‌نجه‌رکه‌ر له‌گه‌ل کاک ره‌فیع کاری خه‌نجه‌ریان ده‌کرد.

- ۱۴۱- وهستاره فیک حمد مهیتر چایه چی بوو بهم دوایی یه کردیه
تسجیلات دوایی کوره که ی کاک نهوزاد کردیه وه تومارگا.
- ۱۴۲- دوکانی ئازاد رفیق مهیتر کمالیات و جوانکاری دهفروشت.
- ۱۴۳- دوکانی کاک صمد مهلا کهریم قوماشی دهفروشت.
- ۱۴۴- دوکانی ئهحمده خدر بهرهو مافورو حهسیری دهفروشت باوکی
شههید سهرباز.
- ۱۴۵- دوکانی بهکری حمدی خه نجه رکه ر پیلایوی دهفروشت.
- ۱۴۶- دوکانی مام ته های پهنیر فروش مام هه مزه ش شهریکی بوو.
- ۱۴۷- دوکانی بهکر سوئی محمد قه ساب جوانکاری دهفروشت.
- ۱۴۸- دوکانی صابر سوئی محمد قه ساب گوشت فروش بوو.
- ۱۴۹- دوکانی حه مه غه ریب قه لادزه یی باوکی دکتور مشیرو کاک ئه میر
بهقال بوو.
- ۱۵۰- دوکانی کاوه یس که بابچی.
- ۱۵۱- دوکانی عبدالله مام عبدالرحمن شه ربه تی میوژی دهفروشت.
- ۱۵۲- دوکانی وهستا حمد امین پینه دۆز.
- ۱۵۳- دوکانی سلیمانی ئاسنگه ر ئاسنگه ر بوو.
- ۱۵۴- دوکانی باقی مام عبدالرحمن پهنیرو ماستی دهفروشت.
- ۱۵۵- دوکانی حه مه د یه مهنی دروو عه تاری دهفروشت.
- ۱۵۶- دوکانی حاجی عبدالله ی به ربه ر باوکی وهستا بهکر و کاک عمر.
- ۱۵۷- دوکانی عزیز ئاغای باوکی محسن ئاغا ته نها لئ ی داده نیشته.
- ۱۵۸- دوکانی کاکه افندی سهرتاش.
- ۱۵۹- دوکانی وهستا حه مه عه لی سهرتاش.
- ۱۶۰- دوکانی محمد ابوبکر جگه رچی.
- ۱۶۱- دوکانی حاجی زرار بایع بوو شه کرو چای دههینا.
به رهو گوزه ری نه جاران.
- ۱۶۲- دوکانی وهستا معروف کا مه لا سهرتاش بوو.
- ۱۶۳- دوکانی زاهیر مه لا ره ئوف چایه چی بوو.

- ۱۶۴- دوکانی که مال حمد بهگ دارتاش بوو.
- ۱۶۵- دوکانی سه‌عید عبدالله دارتاش بوو.
- ۱۶۶- دوکانی وهستا عمر که‌ریم فریاد و فهره‌یدون کاری دارتاشیان له‌گهل ده‌کرد.
- ۱۶۷- دوکانی وهستا سوره کاک نه‌وزاد له‌گه‌لی کاری ده‌کرد.
- ۱۶۸- دوکانی وهستا سمایل کاک محمدی کوری یارمه‌تی دهدا له‌کاری دارتاشی.
- ۱۶۹- دوکانی وهستا حسین شوینی بازرگانی بوو.
- ۱۷۰- دوکانی اسماعیل وهستا مسته‌فا نالبه‌ند کاری چاک‌کردنه‌وه‌ی مه‌کینه‌ی دروومانی ده‌کرد.
- ۱۷۱- دوکانی کریم شاناز سه‌وزه‌ی ده‌فروشت.
- رووله کتیبخانه‌ی کۆن
- ۱۷۲- دوکانی محمد حاجی سمایل پیلایوی ده‌فروشت.
- ۱۷۳- دوکانی سیدعبدالله قوماش فروش.
- ۱۷۴- دوکانی خدره سور قوماش فروش.
- ۱۷۵- دوکانی نافیز سه‌عاتچی.
- ۱۷۶- دوکانی حمید خیابان قوماش فروش دوا‌ی ئه‌وبوو به‌دوکانی کریم رسول که‌بابچی.
- ۱۷۷- دوکانی حویز مام یه‌حیا له‌شوین که‌باب برایان.
- ۱۷۸- دوکانی واحد ئاشه‌وان وه‌ختیک بوو به‌چیشخانه دوا‌ی بوو به دوکانی میوه‌فروشتن.
- ۱۷۹- چایخانه‌ی سوره‌ی عه‌بد ئاغا ساحه‌بوو باخچه‌یه‌کی تیدا‌بوو.
- ۱۸۰- دوکانی کاک عثمان عه‌ونی شوینی بازرگانی بوو.
- ۱۸۱- دوکانی اسماعیل مه‌لا نوری شوینی بازرگانی بوو.
- ۱۸۲- دوکانی حاجی عبدالله حه‌مه زئی زئی ی دۆندرمه‌فروش یا ترشی فروش.
- ۱۸۳- دوکانی فتاح فه‌قی یانی شوینی بازرگانی بوو.

۱۸۴- دوکانی صالح کافرۆشی بازرگانی دهکرد.
۱۸۵- سه‌عید همه قاوه‌چی سه‌عاتچی بوو کاک کاوه کاروان کاریان
له‌گه‌ل دهکرد.

ده‌چینه‌وه ناو بازار لای خانی قادر یاسین:

- ۱۸۶- دوکانی پاشای عمر عه‌واش بازرگانی شه‌کرو چابوو.
۱۸۷- چایخانه‌ی شه‌هید سلیمان همه قاوه‌چی.
۱۸۸- دوکانی سه‌عید ابوبکر قه‌ساب کوره‌کانی جه‌نگی و فریاد کاری
قه‌سایبان له‌گه‌ل دهکرد.
۱۸۹- دوکانی مام حمد‌امین باوکی وریا به قال بوو ماست و سه‌وزه‌ی
گوندی عه‌و دالانی ده‌فرۆشت.
۱۹۰- دوکانی خاره حمید سه‌وزه‌ی ده‌فرۆشت.
۱۹۱- دوکانی وه‌ستا عه‌بده‌ی ئاسنگه‌ر ئاسنگه‌ر نوو.
۱۹۲- وه‌ستا به‌کری پینه‌دۆز.
۱۹۳- دوکانی مام توفیق یاسین به‌قال بوو.
۱۹۴- دوکانی رسول ئاغا ورده‌واله‌ی ده‌فرۆشت.
۱۹۵- خانی قادری یاسین کاروان سه‌رابوو.
۱۹۶- دوکانی وه‌ستا علی مام خدر به‌رگ دروو بوو.
۱۹۷- دوکان کاک انور به‌قال بوو.
۱۹۷- دوکانی عادل ئاغا ورده‌واله‌ی ده‌فرۆشت.
۱۹۸- دوکانی مام عبدالرحمن ناسراو به (مام ئاوره‌حمان) به‌قال بوو.
۱۹۹- دوکانی خدر احمد ناسراو به خدر سی سونی ورده‌واله‌ی
ده‌فرۆشت.
۲۰۰- دوکانی حه‌ویز قازانج به‌قال بوو.
۲۰۱- دوکانی به‌کر سوفی محمد قه‌ساب جوانکاری ده‌فرۆشت.
۲۰۲- مسته‌فا سوفی قادر چایه‌چی.
۲۰۳- دوکانی مه‌لا زاده قوماش فرۆش.

- ۲۰۴- دوکانی فیسهل تاهیر چهله بی قوماش فروش.
- ۲۰۵- دوکانی کریم حاجی حه مزئی شه کرو چاو ورده والهی ده فروشت.
- ۲۰۶- دوکانی حاجی سمایل قاله ههینی شه کرو چای به جمله ده فروشت.
- ۲۰۷- دوکانی حه مه سویتەر به قال.
- ۲۰۸- دوکانی ئه حمهد شینه به قال بوو سه وزه ی ده فروشت.
- ۲۰۹- دوکانی حمید صالح به قال بوو کاری قه پانی ده کرد.
- ۲۱۰- دوکانی صمد لبادچی.
- ۲۱۱- دوکانی فتاح چایه چی ناسراوه به فتاحی نانه وا.
- ۲۱۲- دوکانی عبدالرزاق قادر یاسین ورده والهی ده فروشت.
- ۲۱۳- دوکانی شوکر مام فتاحی به رگ دروو بوو.
- ۲۱۴- دوکانی حاجی سلیمان حاجی عبدالرحیم کوتال فروش بوو.
- ۲۱۵- دوکانی شادمان جمال به رگ دروو.
- ۲۱۶- دوکانی حاجی رهزا مام عثمان کوتال فروش بوو.
- ۲۱۷- دوکانی قادر حسین ناسراو به قادر اغا چایه چی بوو دوا ی ئه و کاک مه مند طه بوو به چایه چی دوا ی ئه ویش کاک مه هدی بوو به چایه چی.
- ۲۱۸- دوکانی عبدالخالق نه جیم چهله بی له قه یسه ری نوئ.
- ۲۱۹- دوکانی حاجی جلال له قه یسه ری نوئ.
- ۲۲۰- دوکانی حاجی کریم حاجی علی قوماش فروش بوو.
- ۲۲۱- دوکانی حمد امین حاجی افندی ته نها بو دانیشن بوو.
- ۲۲۲- مام ره شاد به رگ دروو بوو.
- ۲۲۳- وه ستا عبدالرحمن به رگ دروو بوو.
- ۲۲۴- دوکانی حاجی جه مال باوکی کاک سه ربه ست قوماش فروش بوو.
- ۲۲۵- چایخانه ی عزیز تاهیر حه بۆر.
- ۲۲۶- به رگ دروو جلال حمد به گ.
- ۲۲۷- دوکانی حاجی کریم ئاسنگه ر ته نها بو دانیشن بوو.
- ۲۲۸- دوکانی حاجی واحد حاجی مسته فا چهله بی قوماش فروش.

- ۲۲۹-مأم سابعر سؤل دروو بوو.
- ۲۳۰-فہقی برايم يہمہنی دروو.
- ۲۳۱-قادر رھواندزی و کاک عزیزى كورى قہيسہرى كہون ليف و دؤشہگيان دہفروشت كارى بہرگدروونيشيان دہكرد.
- ۲۳۲-بہرگدروو كاک رھفيق بہاءالدين.
- ۲۳۳-دوكانى حاجى امين سكتانى قوماش فروشى جملہ بوو.
- ۲۳۴-دوكانى مستہفا حاجى قارہمان بہرگدروو بوو كورہجہى دہدوورى.
- ۲۳۵-عہبده حاجى قارہمان بہرگدروو بوو.
- ۲۳۶-حاجى سہعيد حاجى احمد کوتال فروشى جملہ بوو.
- ۲۳۷-مأم عبداللہ باوكى كاک عزيز بہرگدروو.
- ۲۳۸-حاجى عمر حاجى احمد كورہجہى دہدورى.
- ۲۳۹-عبدالرحمن فہقى عہولا كورہجہى دہدورى.
- ۲۴۰-حمدامين بہگ كورہجہو سہلتہى دہدوورى.

ئىستا دہچينہ دوكانہكانى تہنیشٹ كتيبخانہى كؤن:

- ۲۴۱-وہستا اكرم خہيات.
- ۲۴۲-حاجى واحد حاجى مستہفا کوتال فروش.
- ۲۴۳-دوكانى احمد بہگ کوتال فروش بہم دوايہ كورہكہى اكرم كردويہتى بہكتبخانہ.
- ۲۴۴-دوكانى محمد عمر دہباغ کوتال فروش دوايى بوو بہہى محمد حہيدہرى كرا بہدہرمانخانہ.
- ۲۴۵-دوكانى سہرتاش اميرفتح اللہ دوايى بوو بہہى زريان سہرتاش دوايى ئہوبوو بہہى شيرہ حويز سہرتاش.
- ۲۴۶-دوكانى نہريمان.
- ۲۴۷-وہستا محمود دارتاش.
- ۲۴۸-وہستا حمدامين مہلا صابر تہلہفزيونى چاك دہكردہوہ.

- ۲۴۹- دوکانی واحد حه‌مه شهل ورده وواله‌ی ده‌فروشت.
- ۲۵۰- دوکانی تاهير عزيز ده‌رمانخانه‌بوو.
- ۲۵۱- عبدالرحمن كوره ده‌رمانخانه‌بوو.
- ۲۵۲- عمر چايه‌چی.
- ۲۵۳- سمايل جگه‌ره فروش.
- ۲۵۴- اسماعيل عه‌ولا عزه‌ت جوانكاری ده‌فروشت دوايی بوو به‌هی كه‌مال سه‌ردؤلی.
- ۲۵۵- دوکانی كه‌يفی حاجی سمايل كه‌ل و په‌لی سه‌ياره‌ی ده‌فروشت
- ۲۵۶- چايخانه‌ی حه‌مه گه‌محان.
- ۲۵۷- دوکانی حاجی رها توتن فروش.
- ۲۵۸- دوکانی حه‌مه‌ی عه‌ولا جه‌یدی كاری بؤری و كليل سازي ده‌کرد.
- ۲۵۹- كه‌ريم حه‌مه شهل شه‌ربه‌ت فروش.
- ۲۶۰- دوکانی كاكه حه‌مه ميوه‌ی ده‌فروشت.
- ۲۶۱- كاك سلیمان حه‌مه سه‌عيد شه‌ربه‌تی ده‌فروشت دوايی بوو به وه‌كيلي پاكه‌ت.
- ۲۶۲- دوکانی سه‌يد سمايل سيد قادر شه‌كه‌رات ورده‌واله‌ی ده‌فروشت
- ئيس‌تا به‌ره‌و فولكه‌ی حاجی قادر ده‌رؤين:
- ۲۶۳- دوکانی علی يارابی وينه‌گری چنارؤك بوو.
- ۲۶۴- دوکانی ميرزا عبدالله وه‌كيلي شه‌ريكه‌ی ئه‌فريقي.
- ۲۶۵- دوکانی وه‌ستا تحسين پينه‌دؤزبوو.
- ۲۶۶- چايخانه‌ی ئافه‌ برای تاهير توفيق.
- ۲۶۷- دوکانی كه‌ريم سه‌ليم كه‌رسته‌ی وه‌ك چه‌كوش و مشارو پلايس هند ده‌فروشت.
- ۲۶۸- دوکانی وه‌ستا به‌كر سه‌رتاش.
- ۲۶۹- دوکانی سلیمان حه‌مه سه‌عيد بوو به وه‌كيلي جگه‌ره.
- ۲۷۰- دوکانی كاك محمد سكتانی وه‌كيلي شه‌ريكه‌ی ئه‌فريقي بوو.
- ۲۷۱- دوکانی وه‌ستا محمد حاجی صابر نانه‌واي ئه‌ستوك بوو.

- ۲۷۲- وهستا سهلامی نانه‌وا.
- ۲۷۳- دوکانی حویزی مطعمچی.
- ۲۷۴- دوکانی دارتاش احمد علی گچکه‌ل دارتاش.
- ۲۷۵- دوکانی مه‌لا‌جواد هه‌موو که‌ل و په‌ل و خواردنیکی ده‌فروشت.
- ۲۷۶- دوکانی ئه‌حمه‌د خان عه‌تاری و که‌ل و په‌ل.
- ۲۷۷- عبدالرزاق عه‌دیلان میوه‌ی ده‌فروشت له‌گه‌ل به‌فر.
- ۲۷۸- دوکان سه‌لام سه‌وزه‌ی ده‌فروشت.
- ۲۷۹- دوکانی غه‌فور سه‌وزه‌ی ده‌فروشت.
- ۲۸۰- دوکانی یا نه‌زیف هه‌موو شتیکی هه‌بوو.
- ۲۸۱- دوکانی حه‌سه‌ن ورده‌ واره‌ برای مه‌لای مضمده‌بوو.
- ۲۸۲- دوکانی فتاح حکیم کوتال فروش بوو.
- ۲۸۳- دوکانی یا ئامینه سه‌وزه‌ فروش بوو.
- ۲۸۴- دوکانی عبدالرحمن طه قرطاسیه‌ی ده‌فروشت.
- ۲۸۵- دوکانی انور عمر قرطاسیه‌ی ده‌فروشت.
- ۲۸۶- دوکانی مسته‌فای مه‌لا کورسی و میزی ده‌فروشت.
- ۲۸۷- دوکانی کاک عبدالله پایسکی به‌کری ده‌دا بو مندالان.
- ۲۸۸- دوکانی صباح نانه‌وا.
- ۲۸۹- دوکانی مه‌لا عمر نازه‌نینی به‌قال بوو.
- ۲۸۹- چایخانه‌ی فتاح حکیم دوابی بوو به‌هی کریم سلیم.
- ۲۹۰- دوکانی فاضل حلاق.
- ۲۹۱- دوکانی رشید قادر چایه‌چی.
- ۲۹۲- دوکانی سید عزیز سه‌وزه‌ی ده‌فروشت.
- ۲۹۳- دوکانی عمر رسول پاراخ به‌قال بوو.

ئیسنا باسی دوکانه‌کانی لای بانک به‌ره‌و خوار:

- ۲۹۴- دوکانی مغدید مولود زیرنگر دوابی بوو به‌هی عبدالرزاق زیرنگر
دوابی ئه‌و بوو به‌هی مسته‌فا عه‌ره‌ب.

- ۲۹۵- دوکانی صمد مام توفیق کوتال فروش بوو.
- ۲۹۶- دوکانی رشید به عسی کوتال فروش بوو، بویه پتیان دهگوت (رهشید به عسی) چونکه به عسییهکان زور ئهشکهنجیهان دا.
- ۲۹۷- دوکانی رهفیق عبدالله کوتال فروش بوو.
- ۲۹۸- دوکانی کاک عزیز عبدالله بهرگ دروو.
- ۲۹۹- دوکانی ئهبرهها دیان بهرگ دروو.
- ۳۰۰- دوکانی کریم فهقیانی کوتال فروش.
- ۳۰۱- چایخانهی بهگه.
- ۳۰۲- دوکانی مامه عده بهقال بوو دوايي بوو بههی که مالی کوری.
- ۳۰۳- دوکانی همه سور.
- ۳۰۴- چایخانهی ئومهري چایهچی.
- ۳۰۵- دوکانی سمایل هسور علاف.
- ۳۰۶- دوکانی حاجی قادر علاف.
- ۳۰۷- دوکانی وهستا عمر ئاسنگه ر سهوزهی دهفروشت.
- ۳۰۸- دوکانی رفیق همه عهلی برای مامه جاف سهوزهی دهفروشت.
- ۳۰۹- دوکانی عبدالله نهچار.
- ۳۱۰- که مالی زیرنگه ر.
- ۳۱۰- دوکانی حویز ناله عهجه م.
- ۳۱۱- دوکانی توفیق حمد مهیته ر عهتاری و کهل و پهلی دهفروشت.
- ۳۱۲- جهمال مام یهحیا سهوزهی دهفروشت.
- ۳۱۳- سلیمان قهساب.
- ۳۱۴- شهفیق نانهوا.
- ۳۱۵- دوکانی سهرتیپ محمود فهقی قهساب.
- ۳۱۶- دوکانی محمد عمر باوکی کامل و شامل.
- ۳۱۷- دوکانی سید برایم سید سهعیدلهناو بازار قوماشی دهفروشت.
- ۳۱۸- عمر حاجی حسن سکتانی بهرگ دروو.
- ۳۱۹- مهجید حاجی عمر بهرگ دروو.

- ۳۲۰- دوکانی سلیمان حاجی قادر بایع بوو.
- ۳۲۳- ستودیوی محمد مه‌هدی.
- ۳۲۴- دوکانی اکرم مه‌نسور تایه‌ی دہ‌فرۆشت.
- ۳۲۵- دوکانی سلیمان نہ‌جار تایه‌ی دہ‌فرۆشت.
- ۳۲۶- دوکانی سمکو ئوتیچی.
- ۳۲۷- دوکانی کمال مام و‌هاب جگہ‌ره فرۆش.
- ۳۲۸- دوکانی دلشا کریم ئاسنگہ‌ر بہ‌فری دہ‌فرۆشت.
- ۳۲۹- دوکانی کاکہ ئاغا بۆ دانیشتن دوا‌یی بوو بہ‌ہی سیدوہ‌لی.
- ۳۳۰- دوکانی محمد حمد‌آمین پینہ دۆز.
- ۳۳۱- دوکانی خدر سمایلہ خرہ قوماشی دہ‌فرۆشت.
- ۳۳۲- دوکانی ابراہیم و‌ہستا حسن قوماش فرۆش بوو.
- ۳۳۳- دوکانی مغدید شیلہ‌یی بہ‌قال بوو سہ‌وزہ‌ی دہ‌فرۆشت.
- ۳۳۴- دوکانی قادر یارابی شہ‌ربہ‌تی دہ‌فرۆشت بہ‌م دوا‌یی یہ بوو بہ‌با‌یع.
- ۳۳۵- مام سمایل صالح بہ‌قال بہ‌رامبہ‌ر دہ‌رگای مزگہ‌وتی گہ‌ورہ.
- ۳۳۶- دوکانی مہ‌لا سمایلی گردی قوماشی دہ‌فرۆشت لہ‌مہ‌یدانی خواری.
- ۳۳۷- دوکانی رسول ئاغا باوکی مامؤستا عمر بہ‌قال بوو.
- ۳۳۸- چایخانہ‌ی بہ‌کر اغای حہ‌مہ صدیق لہ‌مہ‌یدانی خواری بوو.
- ۳۳۹- دوکانی سمکو برای کیخوا مہ‌مہ‌ند عہ‌لاف بوو.
- ۳۴۰- دوکانی باقی مام سالح سہ‌رتاش بوو.
- ۳۴۱- دوکانی جہ‌مال حلاق.
- ۳۴۲- دوکانی جہ‌میل فہ‌قتیانی پینلاوی دہ‌فرۆشت.
- ۳۴۳- دوکانی واحد چہ‌کمہ‌رہ‌ق با‌یہ‌ع بوو.
- ۴۴- دوکانی فہ‌قی احمد کوردہ‌بہ‌قال بوو.
- ۳۴۵- دوکانی حہ‌سہ‌ن علی یہ ئہ‌فہ‌ندی نانہ‌وا.
- ۳۴۶- دوکانی فہ‌قی سہ‌لیم بہ‌قال بوو.
- ۳۴۷- دوکانی نہ‌ریمان کاکہ خہ‌یات تۆمارگا بوو.

- ۳۴۸- دوکانی ئه کره م قادر حه یده ری جوانکاری هه بوو.
- ۳۴۹- دوکانی کاکه شهل خمچی جگه له کاره که ی خزی قه فه زی که وی دروست ده کرد.
- ۳۵۰- دوکانی تالب سه ید علی خه تات.
- ۳۵۱- دوکانی ئه سوهد حاجی فتاح خه تات.
- ۳۵۲- دوکانی سه ید علی نه جار.
- ۳۵۳- دوکانی ئه حمهد خدر بۆ که ل و په لی کاره بای.
- ۳۵۴- دوکانی وه ستا عمر مه لاواحید نه جار.
- ۳۵۵- دوکانی سه لاج عه بده خره بۆ کاره بای.
- ۳۵۶- دوکانی عمر فه قی احمد کورده سه وزه فرۆش.
- ۳۵۷- دوکانی که مال اسماعیل خه یات.
- ۳۵۸- دوکانی که مال ئه مین سه مه نی عه تار.
- ۳۵۹- دوکانی ره فیق ئه مین سه مه نی له بازاره گچکه له ی.
- ۳۶۰- دوکانی فوئادی حاجی عه بدول ره حیم.
- ۳۶۱- دوکانی وه ستا عمر نه جار عه ودالانی.
- ۳۶۲- دوکانی وه ستا ره ئوف سه راج.
- ۳۶۳- دوکانی سمایل نازه نینی به قال.
- ۳۶۴- دوکانی عبدالله تایه ر له بازاره گچکه له.
- ۳۶۵- دوکانی حمدامین جگه ره فرۆش.
- ۳۶۶- دوکانی قادر جگه ره فرۆش.
- ۳۶۷- دوکانی کاکه امین سه وزه فرۆش.
- ۳۶۸- دوکانی حاجی حسین باوکی قادر و حمید چایه چی و مامۆستا جه مال.
- ۳۶۹- دوکانی سه ید حسین عه تاری و ده رمانی کورده واری ده فرۆشت.
- ۳۷۰- دوکانی خدر سمایله خره کوتالی ده فرۆشت.
- ۳۷۱- دوکانی ابراهیم وه ستا حسن کوتالی ده فرۆشت به رامبه ر چیشته خانه ی رینگه.

- ۳۷۲-چایخانه‌ی حمدامین عباس له‌ته‌نیشت کۆنه مه‌کته‌به‌ی بوو.
 ۳۷۳- دووکانی حه‌مه‌عه‌لی له ناوه‌راستی گردی جوله‌کان بوو
 ورده‌واره‌و سه‌وزه‌ی ده‌فروشت.
- ۳۷۴- دووکانی حاجی برایم برای حاجی ره‌زای توتن فروش کاری توتن
 و هه‌نگوینی ده‌کرد.
- ۳۷۵- دووکانی قادر اغای عبد اغای سه‌وزه‌و ماستی ده‌فروشت.
- ۳۷۶- دووکانی نه‌هرو حمدامین ته‌له‌فزیوونی چاده‌کرده‌وه.
- ۳۷۷- دووکانی مسته‌فا حاجی که‌ریم ته‌له‌فزیوونی چاده‌کرده‌وه.
- ۳۷۸- دووکانی مغدید شیله‌یی ماست و سه‌وزه‌ی ده‌فروشت له نزدیک
 چیشته‌خانه‌ی رینگه‌بوو.
- ۳۷۹- دووکانی که‌ریم شیله‌یی ماست و سه‌وزه‌ی ده‌فروشت له‌نزیك
 چیشته‌خانی رینگه‌بوو.
- ۳۸۰- دووکانی حاجی معروف ورده‌واره‌ی ده‌فروشت.
- ۳۸۱- دووکانی عوسمانه‌ سور و صلاحی کوپی وهرده‌واره‌یان
 ده‌فروشته‌ مه‌یدانی خواری بوون نزدیک مزگه‌فتی گه‌رموک.
- ۳۸۲- دووکانی حاجی جه‌مال حاجی که‌ریم لیفته‌و دۆشه‌گی ده‌فروشت.
- ۳۸۳- دووکانی حاجی حسین‌ صالح نازه‌نینی کاسبی توتن و دار
 سپینداری ده‌فروشت.

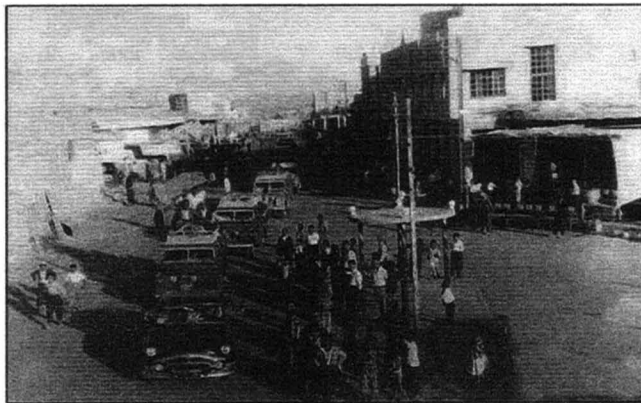
- ئهم دوکاندارانه‌ش له‌ناو قه‌یسه‌ری نوی بوون له‌په‌نجایه‌کان:
 ۳۸۴- تایه‌ری حه‌مه‌لار.
 ۳۸۵- عمر حاجی کریمه‌ ره‌ش به‌زاز بوو.
 ۳۸۶- مامه‌ وه‌ستا عه‌بده‌ به‌رگدروو.
 ۳۸۷- حویز مام یه‌حیا.
 ۳۸۸- مه‌لای طاهیر چلبی به‌زاز.
 ۳۸۹- صابر مسته‌فا به‌رگدروو.
 ۳۹۰- حاجی حسن سکتانی بزاز.

- ۳۹۱- عوسمان عباس برگدروو.
 ۳۹۲- محمد کهریم مامۆکه بهرگدروو.
 ۳۹۳- حمه دهرزی بهرگدروو.
 ۳۹۴- شفیق عبدالرحمن ببهرگدروو.
 ۳۹۵- کمال حاجی مجید.
 ۳۹۶- مام عباس لیف دروو.
 ۳۹۷- سهید سعید لیفدروو.
 ۳۹۸- مام شاکر سعاتچی.
 ۳۹۹- فتاح حاجی عهولا ببهرگدروو.
 ۴۰۰- بکر بهنا ببهزان.
 ۴۰۱- کاکه حاجی محمود بزان.
 ۴۰۲- مهلا صدر بهائه دین بزان.
 ۴۰۳- کهیفی حاجی سمایل بزان.
 ۴۰۴- شیخ جمال احمد لیف فروش.
 ۴۰۵- حاجی رهفیق داروغا.
 ۴۰۶- فهرهنسی.
 ۴۰۷- یوسف حنا بهرگدروو.

ئه مدووکاندارانهش له قهیسهری کهون بوون:

- ۴۰۸- مام کهریم باوکی زۆراب بهزان.
 ۴۰۹- ئه برهها حنا بهرگدروو.
 ۴۱۰- عزیز عبدالله دهرزی.
 ۴۱۱- حمه علی فهقی برام بهرگدروو.
 ۴۱۲- عبدالله دهرزی.
 ۴۱۳- تایه مهلا مولود لیفدروو.
 ۴۱۴- حویز گهرگهر لیفدروو.
 ۴۱۵- ئه حمه ده مه مهلا.
 ۴۱۶- سید برام سهید سهعید بزان.

- ۴۱۷- شیخ باقی بهرمالی دهفروشت.
 ۴۱۸- مستهفا قادر سهردوری بهرگدروو.
 ۴۱۹- حه مه مهلا بهرگدروو.
 ۴۲۰- کهریم حه مه مهلا.
 ۴۲۱- عه بده بهرگدروو جوله که بوو.
 ۴۲۲- ره فیک مهلا نه حه مه بهرگدروو.
 ۴۲۳- کاکه ی بهرگدروو.
 ۴۲۴- شه لکه زیرینگر جوله که بوو.
 ۴۲۵- سیمان عتار جوله که بوو.
- ئه مه ناوی دوکانداره کانی کۆیه یه له په نجاکان تا ئه م دوایی یه
 به لام به داخه وه هیچیان له ژیان نه ماون.
 سوپاس بۆ کاک سه باح مام حسین، یارمه تیده رم بوو بۆ ناوی
 دوکانداره کانی ناو قه یسه ری نوئ.



زنجیره‌ی په‌نجاو دوو

(قوتابخانه و خویندنی جارانی کویه)

جاران خه‌لکی زۆر ئاره‌زومه‌ندبوون بۆ خویندن له‌گه‌ل ئه‌وه‌ی پینداویستییه‌کانی خویندن زۆرکه‌م بوون ژیان گران بوو به‌شی زۆری باوکه‌کان مندا له‌کانیان ده‌برده سوختاخانه‌ی مه‌لا که‌مال و حوجره‌ی مزگه‌وته‌کان هه‌ندیک ئافره‌تیش هه‌بوون فه‌قی بوون شاره‌زاییان له‌قورئان و خویندنه‌وه‌ی هه‌بوو فه‌قی رابعه و فه‌قی عیسمه‌ت و فه‌قی ره‌عنا و فه‌قی گوری و فه‌قی صبیحه هتد.

له زنجیره‌کانی رابردوو باسی کردنه‌وه‌ی قوتابخانه‌ی کۆرانمان کردله‌گه‌ل کردنه‌وه‌ی قوتابخانه‌ی ئیوارانی کوران و کردنه‌وه‌ی قوتابخانه‌ی کچان ئیستا باسی قوتابخانه سه‌ره‌تایی و ناوه‌ندی و ئاماده‌یی ده‌که‌ین جارن باله‌خانه‌ی قوتابخانه‌کان ئه‌هلی بوون به‌کری گیرابوون خویندنیان تیدا ئه‌نجام ده‌درا ده‌گیرنه‌وه‌یه‌کیک له‌و قوتابخانه‌ له‌ خانووی مالی حه‌مه‌شین دابوو له‌به‌رامبه‌ر مزگه‌وتی مناره‌یه‌کیک له‌قوتابخانه‌کانی دیکه له‌جی ی کۆنه مه‌کته‌به بووه به‌نده‌ش قوتایی بوو له‌قوتابخانه‌ی قادریه له‌خانووی مالی خوالیخۆشبوو حاجی جه‌لال و خانووی حاجی مجید.

جاران قوتایی دوو ده‌وامی ده‌کرد له‌ رۆژیکدا چوار ده‌رس به‌یانی تا ۱۲ نیوه‌رۆ، دای نیوه‌رۆ دوو وانه‌بوو. له‌سه‌عات ۲ نیوه‌رۆ تا ۴:۳۰ ده‌قیقه به‌ریوه‌به‌ری قادریه مامۆستای خوالیخۆشبوو مجید نورالدین بوو. به‌ریوه‌به‌ری قوتابخانه‌ی ناو خانووی مالی حه‌مه‌شین خوالیخۆشبوو تاهیر سه‌عه‌یدبووه. به‌ریوه‌به‌ری قوتابخانه‌ی اولی له‌کۆنه مه‌کته‌به خوالیخۆشبوو مامۆستا جه‌لال حویز بووه.

جاران باوک مندالی که‌ ده‌برده به‌رخویندن به‌ به‌ریوه‌به‌رو مامۆستاکانی ده‌گوت کوری ئیوه‌یه گۆشت بۆ ئیوه ئیسک بۆ من به‌مانای لی ی بدن به‌س فیژی و هک ئیستا نه‌بوو مامۆستا نه‌توانی چ بکات هه‌موو به‌یانییه‌ک ریز ده‌کران به‌ریوه‌به‌رو مامۆستایان و

فەراشەکان ھەر ھەموویان لەگەڵ ئیمە رادەووەستان بەرپۆبەر شورکە ھەنارەکی ئەستوری بەدەستەوہبوو لە ناو ساحە رادە وەستاو ئامۆژگاری قوتابیانی دەکرد پیاو نەبوو جولە بکات دوایی بەناو ریزی پۆلەکان دادەگەرا تەماشای دەست و پەنجەو نینۆک و ھێخەیی کراس و سەر دەستی دەکردین ھەر قوتابیێک پێس بووایە پشتی ملی دەگرت و فری ی دەدا ناو ساحە ئەوجا وەک چۆلەکە دەلەرزین دوایی بەرپۆبەر ھەریەک پینچ شەش داری بەھیزی خۆی لەناوپەلی دەداین دوایی ناوی ئەم قوتابیانی دەخویندەوہ کہ بی عاریان کردبوو یا لە کۆلان شەریان کردبوو یا مامۆستا شکاتی لیکردبوون خودا ئاگادارە بیست داری پی دەکەوت ھەبوو میزی لەبن خۆی دەکرد ھەندی قوتابی فەلاقە دەکرا.

دوو فەراش مان ھەبوو چوار شانەبوون یەکیان ناوی عومەر ئەحمد شوان ئەوی دیکە دەرویش قادر کاک عومەر لە عاردی دەداین مام دەرویش ھەر دوو لاقەکانی بلند دەکردین و دەیخستە بن پیلی وەک گیرەیی نەجاران جولەیی لێ دەبرین جەنابی مدیریش بە ئارەزووی خۆی پانزدە داریکی بەتوندی لەبنی پیمان دەدا بەرپۆبەر دەیگوت پیاو نەبی دەتکەمە پیاو دوایی بە دەرویشی دەگوت ئەم سەھەیی بەردە سەرھەرای ئەم لێدان و فەلاقیە شەقیکی لێدەداین خاترانە ئەمەیی سەیربوو کہ ھەلدەستاینەوہ گێز دەرویشتین ئەگەر باوکمان بیزانیا کہ فەلاقیە کراوین ئەویش ھەندەیی ئەو دار کاری دەکردین بۆ بەیانی باوکمان دەھاتە قوتابخانە داوای لێبوردنی دەکرد.

جگە لەمانە دەفتەر و قەلەم زۆرکەم بوو باوکمان بەزەحمەت بۆی دەکرین بۆ ئەوہی ئاگامان لێ ی بی باوہرتان ھەبی دەبوو قەلەم کہ کورت دەبوو تەسلیم باوک و دایکمان بکەین بلین زۆر گچکەیی دەستم نایگرئ ئەوسا قەلەمیکی دیکەیان بۆ دەکرین چونکہ یاری قەلەم قەلەمانی ھەبوو کتیبی خویندن زۆر کەم بوو بە دوو سئ قوتابی یەک کتیبمان وەر دەگرت ھەر ھەشت سەعات لای یەکیک بوو دەبوو بچی لەبەر دەرگای برادەرەکەت چاوەرئ بکەیی کتیبەکەیی لێ وەر بگری بە پاک و خاوینی کورسی دانیشتن تاک کورسی گچکەبوو.

ئەمەى شايانى باسە جاران لە ناو دەرسى چوارەم مراقبى گشتى پۆل بەپۆل لە دەرگای پۆلى دەدا ناوى قوتابى يە نەخۆشەکانى دەنوسى لە دەفتەرىكى گەورە كە دەوام تەواو دەبوو قوتابىيەكان دەچوونە لای ژورى بەرپۆشەبەر كۆدەبوونەوہ مراقب گشتى بەخۆى و دەفتەرهكەى لە پيش قوتابى يەكان دەرويشت قوتابىيەكانيش وەك سەرباز بەريز بەدواى دەرويشتن ھەر قوتابىيەك شوشەيەك يا بتلەكى پى بوو بۆ شروب ئەگەر شوشەى پى نەبووايە دەبوو لەبەر دەرگای خستەخانە شوشەك بکريت بۆ دەرمان دکتۆر ھەموو قوتابى يەکانى فەحص دەکرد دەفتەرهكەى ئىمزا دەکرد ئەگەر قوتابى يەك پىويستى بە پشوو بووايە لەدەفتەرهكە دەينوسى ھىچ قوتابى يەك نەيدەويتر لەرىگا خۆى بدزیتەوہ قوتابخانەى قادريە لەتەنیشت مزگەوتى مەلا ئەسەد بوو.

جاران خستەخانەيەك ھەبوو دەرگای بەرامبەر گوزەرى كورتان درووان بوو خوار دەرگای تەكیەى تالەبانى مراقب كە قوتابى يەکانى دەبرد بۆ مستوصف واتە خستەخانە بەناو قەيسەرى گەورە داى دەھيتان و دەبیردەنەوہ گوزەرى كورتان درووان لەويشەوہ بۆ ناو خستەخانە.

جاران ھەندى دەرمان بەکاردەھات ئىستا بەکارنايەت تەن تریو بۆ برين حەبى دۆفەر بۆ كۆخە دەرمانى گلەسرین بۆزار كولى بەکاردەھات جاران بە زانستەكانیان دەگوت ئەشيا و صحە لەپۆلى چوارەم دەخويندرا لەگەل كۆمەلايەتى ئىنگلیزى لەپۆلى پىنجەم دەخويندرا قوتابى ھەموو تواناى لەسەر خۆى بوو لە سالى ۱۹۶۰لە خانوى حاجى جلال جىگامان نەدەبوو وە خانوى مالى حاجى مجيد كە نزىك مەكتەب بوو كرا بە پاشكۆى قوتابخانەى قادريە تا پۆلى سى يەم بردرا بۆ ئەم خانووە. خانووەكە حەوشى نەبوو دەرگايەكى لە پشتەوہ ھەبوو لەسەررەزان بوو بەم شوینەيان دەگوت بەردى قەسابان لەم شوینە وەرزشمان دەکرد بۆيەش پىيان دەگوت بەردى قەسابان چونكە ئىواران

قەسابەكان لەم شوپنە دادەنیشتن معامەلەیان دەکرد بەردیكى سپى گەورەشى لى يە بۆيەش لەم شوپنە معامەلەیان دەکرد چونكە بازارگانى گەورەى ئاژەل حمید قەساب مالیان لەوى بوو.

لە سالى ۱۹۶۲ قوتابخانەى قادریە چوو دەباخانان هەوراز دائیرەى زراعی كۆن نزیك مالی مه لا صدر بوو بەقوتابخانەى كوینسجق كچ و كور تیکەل كراچونكە زۆربەى مامۆستایانى كۆیە گیرابوون لە سالى ۱۹۶۶ جارىكى دى قوتابخانەكە گوازراوه بۆ بالەخانەیهكى دیکە كە دروستكراوو لەلایەن حكومەت لە دەرگای خۆشناوان قوتابخانەى اولی لە گەرەكى دیانان لەهەمان كات قوتابخانەى باواجی لە شوپنەى كۆنە سەرا كراوه بەرپۆه بەرەكەى مامۆستا زەكى ئەحمەد هەنارى بوو سەرای كەون لە كۆتایى پەنجاكان گوازراوه سەرای نووى ئیستا سەرای كەون كە گوازراوه بەشێكى بوو بە قوتابخانەى باواجی مامۆستا قادر مه لا عبدالله معاون بوو ئەمەى جینگای ئاماژەیه لەتەنیشتن سەرای كەون بە لای مزگەوتى گەورە نادى فەرمانبەران هەبوو لەم جادەیه بە پانزەده قادرمە بەسەر دەكەوتى بۆ ناو حەوشەى نادى باخچەیهكى خۆشى هەبوو لەهەوراز نادییەكە مستوصف هەبوو كە دەرگای بەرامبەر گوزەرى كورتان درووان بوو لەرەمەزان مه لا عبدالرحمن لەسەر قادرمەى نادى مەندیلی با دەدا پیش بانگ بۆ ئەوهى حمد عەبۇ تۆپى رەمەزان بەتەقینى جگە لەمانە سجنى سەرا كەوتبووه لای مالی كاكە سور ئەمەى گرنگە باسى بكەین لە سالى ۱۹۵۹/ز دواى شۆرشى ۱۹۵۸/۷/۱۴ مقاومەى شەعبى پەیداوو شووعیەكان بالا دەست بوون لەناو سەرای كۆن مەشقیان دەکرد جلکی خاکییان لەبەر بوو پانتۆره كانیان كورت بوو كاسكیتیان لەسەر بوو دواى كرا ئۆرزى بازارى هاوچەرخ هەموو پیدایستى یەكى لى دەفرۆشرا فەرمانبەریكى زۆریش کاریان تیدا دەکرد لە دواى راپەرىن ئەم شوپنەش نەما چەند قوتابخانەیهكى دیکە هەبوون وەك سەرباغ چوار باغ زانست شیرین بۆكچان بوو لەخانوى صمد حاجى

طه بوو قوتابخانه‌ی کویسنجق قوتابخانه‌ی امینه له بهرام‌بهر کارگه‌ی ته‌نقیح بوو خانووی مالی عبدالرحمن چلبی بوو له‌دوای راپه‌رین کراوه به‌دوکان بویه‌ش پیمان ده‌گوت امینه چونکه به‌ریتوه‌به‌ره‌که ناوی ست امینه بوو خوشکی ماموستا زکی هه‌ناری ئیستا له کۆیه به‌ده‌یه‌ها قوتابخانه‌ی سه‌ره‌تایی ناوه‌ندی و دواناوه‌ندی هه‌یه جاران له قوتابخانه‌ی سه‌ره‌تایی که‌شافه هه‌بوو به‌قوتابیان ده‌کرا جل و به‌رگی خاکیان له‌بهر ده‌کرد کاسکیتیان له‌سه‌ر دهنه جاران قوماش سالانه دابه‌ش ده‌کرد به‌سه‌ر قوتابیانی هه‌ژار جگه له‌مه له‌ناوه‌راستی په‌نجاکان به‌سه‌ره‌وه رۆژانه خواردنی شیر و په‌نیرو مۆزو هیلکه وحه‌بی فیتامین/D و شه‌ر به‌ت ده‌درا به‌قوتابیان .

به‌لینده‌ره‌که چه‌ویژ صابر بوو ناسراو به‌حویز خاره برای مسته‌فا عه‌ره‌ب بوو جگه له‌مه به‌لینده‌ری خواردنی به‌ندیخانه‌ش بوو ئه‌م پیاوه باشه به‌ر ته‌قینه‌وه‌ی ئه‌لغام که‌وت له‌رووباری کۆیه به‌هاران قوتابی قوتابخانه‌کانیان به‌پاص ده‌برد بۆ سه‌یران له‌هه‌یه‌به‌ت سولتان نان و هیلکه و ته‌ره پیا‌زمان ده‌برد له‌کاتی چوونمان خوا خوامان بوو پاسه‌که زوو نه‌گاتی بۆ ئه‌وه‌ی زیاتر سواری پاس بین چونکه سه‌یاره زۆر که‌م بوو جاران هه‌ندیک یاری هه‌بوو له‌قوتابخانه ماموستای وهرزش پیی ده‌کرن.

۱- کورسی کورسیان: ماموستا شه‌ش کورسی له‌ساحه‌دا دهنه چه‌وت قوتابی ده‌رده‌هیتنا که ماموستا فیکه‌ی لیده‌دا هه‌رحه‌وت قوتابی به‌ده‌وری کورسی یه‌کان ده‌سوران‌وه له‌پر ماموستا فیکه‌یه‌کی دیکه‌ی ده‌کرد به‌خیرایی هه‌ر قوتابییه له‌سه‌ر کورسییه‌ک داده‌نیشته یه‌کینک بی کورسی ده‌مایه‌وه ده‌ر ده‌کرا یه‌کینکی دی ده‌هاته جیی.

۲- زۆر جاریش کلاوکلوانییان ده‌کرد قوتابی یه‌کان داده‌نیشته یه‌کیک به‌ده‌وریاندا ده‌سورا پارچه په‌رۆیه‌کی له‌پشته یه‌کینکیان داده‌نا له‌پر چاویان ده‌کرده‌وه یه‌کینک به‌خیرایی ده‌یگوت له‌پشته فلانه ئه‌گه‌ر راست بایه ده‌بیرده‌وه ئه‌و قوتابییه ئه‌و جاره ده‌سورا په‌رۆکه‌ی له‌پشته یه‌کینک داده‌نا به‌م شتیه‌یه گه‌مه‌که به‌ریتوه ده‌چوو.

۳- یاری تۆپ، شەبەكە، سەلە، تۆپى پىن.
ئىستا ناوى سەرجهم قوتابخانە بىنەرەتى و دوا ناوہندى و
ئامادەبى و باخچەى ساوايان و قوتابخانە ناھكومىەكان دەخەينە روو.
قوتابخانە بىنەرەتى يەكان:

- ۱- قوتابخانەى باکور
- ۲- قوتابخانەى کوردستان
- ۳- باواجى
- ۴- قوتابخانەى کەکۆن
- ۵- قوتابخانەى ھەمامۆک
- ۶- قوتابخانەى زانست پىيان دەگوت ثانيا، لە سالاھەکانى پەنجا
بەريۆبەرەكەى ناوى خوالىخۆشبوو(سابير اسماعيل)، ياريدەدەرەكەشى
مامۆستا(عبدالرحمن امين)بوو
- ۷- قوتابخانەى كىلە خوار
- ۸- قوتابخانەى ھامون
- ۹- قوتابخانەى حاجى قادر
- ۱۰- قوتابخانەى رۆژئاوا
- ۱۱- قوتابخانەى چرا
- ۱۲- قوتابخانەى كۆسرەت
- ۱۳- قوتابخانەى چنارۆك
- ۱۴- قوتابخانەى يەكپەتەى
- ۱۵- قوتابخانەى كۆپەى يەكەم
- ۱۶- قوتابخانەى ئۆمەر خوجان
- ۱۷- قوتابخانەى شيرين
- ۱۸- قوتابخانەى حاجيلە
- ۱۹- قوتابخانەى دلدار
- ۲۰- قوتابخانەى رەنو
- ۲۱- قوتابخانەى ژين

- ۲۲- قوتابخانەى نەورۆز
 ۲۳- قوتابخانەى نەجىبەخان
 ۲۴- قوتابخانەى مەلاى گەورە
 ۲۵- قوتابخانەى رۆژھەلات
 قوتابخانە بنەرەتى يە ناحكومىيەكان
 ۲۶- قوتابخانەى برادۆست
 ۲۷- قوتابخانەى كۆمەلگەى پەروەردەيى كۆيەى ناحكومى
 ۲۸- قوتابخانەى كۆيەى ناحكومى
 ۲۹- قوتابخانەى نەوہى دوا رۆزى ناحكومى
 ۳۰- قوتابخانەى گەشتيارى

خويندنگا ناوہندييەكان:

- ۱- خويندنگاى ناوہندى ھەرمۆتە
 ۲- خويندنگاى ناوہندى سيۆە
 ۳- خويندنگاى ناوہندى ئەختەر
 ۴- خويندنگاى ناوہندى سروە
 ۵- خويندنگاى ناوہندى دلکو
 ۶- خويندنگاى ناوہندى كۆ دەشت
 ۷- خويندنگاى ناوہندى ئەردەلان
 ۸- خويندنگاى ناوہندى مەھاباد
 ۹- خويندنگاى ناوہندى پيشەوا
 ۱۰- خويندنگاى ھەمە ئاغا
 ۱۱- خويندنگاى ناوہندى ھەيبەت سولتان
 ۱۲- خويندنگاى ناوہندى سەرباغ
 ۱۳- خويندنگاى ناوہندى مەنديلان
 ۱۴- خويندنگاى ناوہندى نيتوزەنگ
 ۱۵- خويندنگاى ناوہندى دەرسىمى ئىواران
 ۱۶- خويندنگاى ناوہندى گوليزارخان

۱۷-خویندنگای ناوهندی هه لگورد

۱۸-خویندنگای ناوهندی مه نفی

خویندنگا ئاماده بییه کان:

۱-خویندنگای دواناوهندی چرو

۲-خویندنگای دواناوهندی هیقار

۳-خویندنگای دواناوهندی سیابو

۴-خویندنگای دواناوهندی کۆیه ی کوران

۵-خویندنگای دواناوهندی کۆیه ی کچان

۶-خویندنگای دواناوهندی ئامه د

۷-خویندنگای دواناوهندی زهلی

۸-خویندنگای دواناوهندی بهیداغ

۹-خویندنگای دواناوهندی سامی عه و دال

۱۰-خویندنگای دواناوهندی هیوا

۱۱-خویندنگای دواناوهندی راجی

باخچه ی ساوایان:

۱-شهنگ

۲-شیلان

۳-باخچه ی کۆیه

۴-بنه وشه

۵-گول

۶-رهنگاله

۷-ههنگ

جگه له م هه موو قوتابخانه و خویندنگای ناوهندی و دواناوهندی زانکۆو په یمانگاش له م شاره هه یه جگه له هه موو ئه م ناوه ندانه ی خویندن له م شاره قوتابخانه ی ئیسلامی هه یه له گه ل ده یه ها مزگه وت بۆیه هه قمه ناوی بنیم شاری زانست پیویسته شاره وانی کۆیه

لههردوو بازگه سه ره کیه که ی شار له سه ره له وچه یه ک بنووسریت به خیرین بوشاری زانست جاران به ریوه بهر به تواناو لی هاتوویی داده نرا به لام له ناوه راستی هفتاکان به دواوه پیوه ری دانانی به ریوه بهری قوتابخانه کان ده بوو ئه و به ریوه بهره په یوهندی حیزبایه تی هه بووایه دوا ی راپهرین لایه نه سیاسییه ده سه لاتداره کان هه مان ریگیان گرت بو دانان و دهست نیشانکردنی به ریوه بهر.



م.سیدق عبدالقادر

م.ئهمه د لزار مسته فا

م.مهجید نوره ددین



م.زاهیر ئهمه ده ناری

م.زهکی ئهمه ده ناری

م.جهلال همه ده

م.شه فیق تاهیر داروفا



م. مهجید نوره ددین و دهسته یه ک له قوتابیانی قوتابخانه ی قادریه

زنجیره‌ی په‌نجاو سی

(پیشه‌وره کۆنه‌کانی کۆیه‌ی جاران)

هه‌روه‌ک له زنجیره‌کانی پیشوو باسمانکرد له‌شاری کۆیه‌هیچ که‌سیک به به‌تالی دانه‌ده‌نیشته هه‌رکه‌سه خه‌ریکی کاریک بوو بۆ په‌یداکردنی بژێوی ژیان پیشینان ده‌یان گوت گۆشتی رانی خۆت بخۆ له‌منه‌تی قه‌ساب باشتره بۆیه خه‌لک کاری ده‌کرد بۆ ئه‌وه‌ی چاوی له‌ده‌ستی که‌س نه‌بیته جاران چه‌ند که‌سیک هه‌بوون هه‌مامچی بوون پیش باسکردنیاں باسی هه‌مامه‌کانی کۆیه‌ ده‌که‌ین له‌م شاره‌ چه‌ند هه‌مامیک هه‌بوون ته‌نها له تورکیا هه‌بوون به‌راستی شویننه‌واری زۆر ده‌گمه‌ن و سه‌رنج راکیشه‌ربوون به‌لام دوا‌ی راپه‌رین له‌گه‌ل زه‌وی یه‌کسان کران و کرانه زه‌وی نیشته‌جی کردن ئه‌مه‌ش له‌به‌ده‌ختی کۆیه‌و حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستانه چونکه ریژه‌ی پیشکه‌وتنی هه‌موو میله‌تیک به‌شویننه‌واره‌کانی پێوانه ده‌کریت.

ئێستا باسی یه‌که‌یه‌که هه‌مامه‌کان ده‌که‌ین که خۆم له‌سه‌رجه‌میان

شوشتوو به‌واقعی:

۱- هه‌مامی پیسکان له‌ده‌باخانان بوو نزیک مالی مه‌لا صدر مه‌لا به‌اء‌الدین پشتی ده‌که‌وته سه‌ر پردی گۆرستانی ده‌رویش خدر به‌جوانترین ئەندازه‌ی ته‌لارسازی دروست کرابوو رووبه‌ریکی زۆری زه‌وی داگرتبوو که له ده‌رگای هه‌مام ده‌چوو یه ژوور قاعه‌یه‌کی گه‌وره هه‌بوو له‌ناوه‌راستی قوله‌تینیکی گه‌وره هه‌بوو له‌هه‌ر چوار ده‌وری هه‌زه‌که کۆسپه هه‌بوو به‌بلندی نزیکه‌ی ۸۰سم، به‌ره‌و لبادی له‌سه‌ر راخرا‌بوو خه‌لکی که ده‌چوو هه‌مام جل و به‌رگی له‌سه‌ر ئه‌م کۆسپانه داده‌که‌ند بوخچه‌که‌شی هه‌ر له وێ داده‌نا ئه‌گه‌ر شتیکی به‌نرخت پی بوایه وه‌ک پاره سه‌عات ئه‌وه ته‌سلیم هه‌مامچی ده‌کرا.

هه‌مامچی باوله‌کی به‌رمیلی گه‌وره‌ی له‌ته‌نیشته خۆی دانابوو قوفله‌کی گه‌وره‌ی پێوه‌بوو ئه‌مانه‌ته‌که‌ی ده‌خسته ناو قوفلی ده‌دا مام کاکه باوکی مامۆستا عبدالله کاکه سه‌رپه‌رشتی ئه‌م هه‌مامه‌ی ده‌کرد

له گهل كوره كهى خوالى ى خوش بى كاك دلشاد دواى خوگورين په شته ماريكى سورمان له حه مامچى وهرده گرت له خو مان ده پيچا له خوار هوه ئه و جا به ره و شويني خوشوشتن دهر و يشتن له نيوان شويني خوشوشتن و قاعه كه ريره ويك هه بوو زور گهرم بوو لبادچى لباديان لى ده گيتر لبادچييه كان لباديان له سهر ئهرز راده خست ديه ها جار ئه م لباده يان لول دهاو دهيان كرده وه روظانه لبادچى يه كان ده هاتنه ئه م حه مامه شويني خوشوشتن چوار تاقي قهوسى گهره بوو هه ر تاقيك چوار جورنه ى به ردى تيدا بوو هه ر جورنه يه ك دوو به لوعه ى له سهر بوو له تاقي ناوه راست دهرچه يه ك له ناوه راستى ديوار هه بوو له م دهرچه ناترى حه مام ده چوو ه ناوى شويني ئاوى گهرم بوو ئه گه ر ئاوى گهرم نه مابايه يا كيشه ى هه بووايه ئه وه ناتر ده چوو ه ناو ئه م شوينه .

جاران گهره بووين دايكمان بوخچه ى له پشت دهبه ستين له گهل خو يان دهيان بردين بو حه مام خه لك زوركهم له مال خو ى دوشوشتن ئه گه ر حه ماميشيان هه بووايه ئه وه هه ر ده چوونه حه مامى دهره وه جار يك كه له گهل دايكم چوومه حه مام وا ريككه وت ئاوى گهرم نه ما ژنان ده ستيان كرد به قاژ و قيژ و جا مى زه رديان له عاردي دها وه ك جهره س بوو يا پيروژ خيژانى مام كاكه بوو ژنيكى چوار شان هات گوتى چيتان ده وي گوتيان ئاوى گهرم نه ماوه پاش چهند ده قيقه يه ك ياپيروژ هات ده ستى كابرايه كى گرتبوو كيسه يه كى له سهر ى كردبوو بو ئه وه ى هيچ نه بينى به ناو ژنه كانى داهينا هه ر ژن بوو به رووتى هه لده هات و خو ى دها په نا باوه رتان هه بى كه ژنه كان هه لاتن و بوو به مشه وه شى زور ترسام گوتم ده بى چ قه وما بى .

هيدي هيدي يا پيروژو مام حسينى حه ممه مه لوى كيسه له سهر دهر و يشتن هه ر زوو زوو ياپيروژ ده يگوت حسين خو چاوت نابيى حسين ده يگوت والله ده ستم به رده ى ملم ده شكى سندانم ده گاتى تا ده يبرده ناو دهرچه كه ده چوو ه ژور ى ئاوه كه ى چاك ده كرد كه ده يو يست بيته دهر له دهر گاكه ى دها يا پيروژ به هه مان شيوه

کیسه‌کە‌ی لە‌سە‌ری حە‌سین دە‌کە‌ردە‌ووە و دە‌ی‌بە‌ر دە‌رە‌ووە ژ‌نان
لە‌پە‌نا‌گاکانی حە‌مام دە‌هاتنە‌ دە‌رە‌ووە دە‌یان گوت رو‌یشت.

جال‌و‌ە‌ش خراپ‌تر ئێ‌مه‌ گە‌ورە‌بووین هە‌تا دایک‌م دە‌یش‌و‌شتین
چە‌ندین چە‌پە‌رۆکیان بە‌سەرمان دادە‌دا پێ‌یان دە‌گوتین سەر گە‌ورە‌ سەر
لە‌بەر خۆت بنی بێ‌ ئە‌و‌ە‌ی هیچ بزانی‌ن وە‌ک مندالی ئە‌م سەر‌دە‌مە‌ تازە
دە‌زانم بۆ‌ پێ‌یان دە‌گوتین سەر لە‌بەر خۆت بنی هە‌یاسە‌ لە‌ حە‌مامی
ژ‌نان چ با‌سە‌؟.

سەر‌شۆ‌رینی گە‌وران دره‌م‌یک بوو مندالی‌ش نیو دره‌م ئە‌و‌ە‌ی
سە‌یربوو ژ‌نان لە‌سە‌عات هە‌شت دە‌چوونە‌ حە‌مام نیو‌ەرۆ‌ دە‌هاتنە‌و
حە‌مام دوو شە‌فت کاری دە‌کرد شە‌فتی سە‌عات ٨‌بە‌یانی بۆ ٢‌ی دوا‌ی
نیو‌ەرۆ‌ شە‌فتی دوو‌ە‌م لە ٢ /ی دوا‌ی نیو‌ەرۆ‌ بۆ ٧‌بە‌یانی.
لە‌حە‌مام ناتر هە‌بوو لە‌هە‌ردوو شە‌فت پش‌تی خە‌لکیان دە‌ش‌و‌شت
بە‌نیو دره‌م کاری مە‌ساج و شێ‌لانیا‌ن دە‌کرد.

لە‌ تە‌نیش‌ت حە‌مام کورە‌ هە‌بوو بە‌قادر‌مە‌ دە‌چوویە‌ خواری لە‌و‌ی‌و
ئاگریان لە‌کورە‌ بە‌ر‌دە‌دا حە‌مام بە‌نە‌وت و گاز و دار و هیتەر گە‌رم
نە‌دە‌کرا بە‌لکو بە‌زبلی و لاخ گە‌رم دە‌کرا لە‌ هاویندا رو‌ژانە‌ زبلی
خانە‌کانی کۆ‌یە‌یان بە‌گۆ‌ی درێژ‌و تیرکە‌ دە‌کێ‌شا دە‌یان بر‌دە‌ شو‌ینێک
نزیک کورە‌ی حە‌مام دە‌یان کرد بە‌گە‌ردێکی گە‌ورە‌ دوا‌یی سواغیا‌ن دە‌دا
بە‌پێ‌ی ی پێ‌ویست رو‌ژانە‌ دە‌یان سوتاند جا‌ران خانە‌کان زۆ‌ر قە‌رە‌با‌لغ
بوون ئە‌مە‌ی زبلی دە‌کێ‌شا (کاک صالح و سو بندیا‌ن، کاک حمید صالح
و سو بندیا‌ن بوو).

حە‌مامی پێ‌سکان بە‌مولکایە‌تی هی بنە‌مالە‌ی طا‌هر چلبی بوو
ئە‌مە‌ی جیگای داخە‌ دوا‌ی راپە‌رین ئە‌م شو‌ینە‌وارە‌ لە‌گە‌ل خاک یە‌کسان
کراو کردیا‌ن بە‌ زە‌وی نیش‌تە‌جێ‌ بوون بە‌لام نازانم فەرمانگە‌ی
شو‌ینە‌وارە‌کانی کۆ‌یە‌ چۆ‌ن رێگە‌ی پێ‌دان می‌ژ‌ووی شارێک پێ‌شیل بکە‌ن
لە‌پش‌ت ئە‌م حە‌مامە‌ هاوینا‌ن چای‌خانە‌یە‌کی زۆ‌رخۆ‌ش هە‌بوو هە‌تا
درە‌نگانی شە‌و چونکە‌ شو‌ینە‌کە‌ی بلند و فینک بوو دە‌ی روانی یە‌ سەر
شیوی رە‌زان خا‌و‌نە‌کە‌ی بکر مام قادر بوو ناسراو بە‌ بە‌کری چایە‌چی.

جگه له مانه گه لیک کهس خاوی خو ووشکردنه وهی پی نه بوو
خاوی همای به کاردهینا دو جور خاوی هه بوو په شته ماری سور
له خویان ده پپچا له کاتی خوشوشتن خاوییه کیش بو خو وشک
کردنه وه بوو سهیره رۆژیک له رۆژان تهنروستی به کارهینانی خاوی
یه کتری قه دهغه نه ده کرد له همای چای دار چینی و شیر هه بوو
له همووی سهیرتر نه وه بوو نه گهر یه کیک بچووبایه همای چ ژن چ
پیاو هموو کویه دهیزانی چونکه نه وهی دهچوووه همای بوخچهی
جلکه کانی له بن کهوشی داده نا جانتا نه بوو به راستی سهرده میکی خوش
بوو خوژگه م به مندالی جارن.

۲- همای ناوه ند: له بازاره گچکه له بوو له رووی پیکهاته
هاوشیوهی همای پیسکان بوو به لام له رووی ته لار سازی همای
پیسکان له هموویان جوانترو پیشکه وتوو تربوو مام خدر سه رپه رشتی
ده کرد له شهفتی ژنان خه جاو مام صالح بوو به هه مان شیوهی پیشو
گهرم ده کرا پیش مام خدر سو فی عه ولای برای مام خدر سه رپه رشتی
همای ناوه ندی ده کرد به داخه وه له گهل خاک یه کسان کراوه.

۳- همای حسن ئاغا چند مه تریک له مزگه وتی محمودئاغا
دوو ره ده که ویتته گهره کی قه لات پشتی ده که وته سه ر قازیلان له رووی
پیکهاته و گهرم کردن و هه ندیک شتی دیکه هاوشیوهی همامه کانی
دیکه یه خوالیخوشبوو هه سه نه خره برای میره می سۆلان سه رپه رشتی
ده کرد له سه ره تا دوا ی نه مانی نه و سو فی عه ولا سه رپه رشتی ده کرد
دوا ی نه مانی نه و خوالیخوشبوو عوسمان ئاغای جافه سه رپه رشتی
ده کرد له رووی ته لار سازی هموویان به گونبهت دروست کرابوون
خوم له م همامه ش شوشتوووه به داخه وه له گهل خاک یه کسان کراوه
بووه به گهراجی وه ستانی سه یاره.

۴- همای جمهوری له گهره کی دیانان له سه ر جاده ی سه ره کی به
رانبه ر باخچه ی فریشته ی ئیستا له جی ی کۆنه قه سابخانه دروستکرا
له دوا ی شورش ی ۱۹۵۷/۷/۱۴ کاک محمد جافه سه رپه رشتی ده کرد
ژنه که ی یا هه بیته له شهفتی ژنان بوو نه م همامه حکومت دروستی

کرد گونبەت نەبوو وەك خانووی ی گەورە بوو جیگای خۆشوشتن قاعەیهکی گەورەبوو جورنە ی ئاوی تێدابوو ئەم حەمامەش تێکدرا وەختیک کرا گەراجی شارەکان ئیستا کراوە بەریزە دوکان جیاوازی ئەم حەمامە لەگەڵ ئەوانی دیکە ئەوەیە ئەم حەمامە بەنەوتی رەش گەرم دەکرا.

۵- حەمامی ئاسۆ هی مالی وەستا حسین نەجار بوو لەبەرامبەر کۆنە مەکتەبە بوو لەسەرەتای حەفتا دروست کرا هاوشیۆهی خانوو دروست بوو قاعەکی گەورەبوو جورنە ی تێدابوو کاک مستەفای مام کەریم دەباغچی و مندالەکانی سەرپەرشتیان دەکرد بە نەوت گەرم دەکرا بەلام دوا ی راپەرین تێکدراو کرا بەریزە دوکان بە راستی کۆیە بە شوینەوارو شیوی رەزانی جوان و ناوبانگی هەبوو کەچی لە سایە ی بەرپرسەکانی دوا ی راپەرین شاریان کرد بە وێرانە ئەوەی دوژمن نەیتوانی بیکات بەرامبەر ئەم شارە ئەوان لەپەنا پەردە ی کوردایەتی کردیان سەرەرای هەموو ئەمانە پیش هەموو شتیک ناوی شاریان لە کۆیسنجق کرد بەکۆیە واتە لەویلا یەتەو کوردیان بە شارۆچکە ئیستا بچییە هەر شاریکی عێراق یا داوا ی بەلگەنامە یەکی فەرمی بکەین تا نەلیی کویسنجق کارت جی بەجی نابیت و لیت حالی نابن لەمەش کارەسات بارتەر کۆیە کەوتۆ تە نیوان بەرداشی وێرانکاری نیوان دوو لایەنی سیاسی هیچ یەکیکیان بە هی خۆی نازانیت.



حەمامی بېسکان



زنجیره‌ی په‌نجاو چوار

(کۆیه‌ی جاران)

له زنجیره‌کانی پیشوو باسی شاری کۆیه‌مان کرد له‌هه‌موو بواره‌کانی ژياندا رۆلی به‌رچاو و کاریگه‌ری هه‌بووه له‌م شاره هه‌ندیک شوین هه‌یه زۆر دیارن بوونه‌ته خالی ناسینه‌وه به‌لام ئه‌وه‌ی گرنه‌ی ئاماژه‌ی پێ بکه‌ین هه‌ندیک له‌م شویتانه به‌ناوی هه‌ندیک که‌سه‌وه ناو ده‌برین که نه له دوور نه له‌نزیک خاوه‌نداریه‌تی بۆ ئه‌وان ناگه‌ریته‌وه:

۱- گردی‌ عه‌لی مه‌حمود ده‌که‌وێته رۆژئاوای کۆیه به‌سه‌ر هه‌رمۆته و شیلهدا ده‌روانیت بۆیه به‌م ناوه‌کراوه چونکه عه‌لی مه‌حمود که له‌هه‌ولێر به عه‌لی گاور ناسراوه یه‌که‌م سایق بووه که ریگی‌ی هه‌ولێر کۆیه‌ی کردۆته‌وه و پێ‌ی داها‌توووه مام عه‌لی هه‌موو جار که نه‌فه‌ری هیتاوه له هه‌ولێر بۆ کۆیه نه‌یتوانیوه بگه‌ریته‌وه شه‌و له کۆیه ماوه‌ته‌وه هه‌موو کاتی که مایه‌ته‌وه ئیواره‌که‌ی به‌خوی و شوشه ئاره‌قیکی قاچاغی یا واری چووته سه‌ر ئه‌م گرده‌و سه‌ری خۆی گه‌رم کردوووه بۆیه گرده‌که به‌ناوی ئه‌وه‌وه ناو ده‌بریت ئه‌گه‌ر نا مافی مولکداری به‌سه‌ر ئه‌م گرده‌وه نی یه له هه‌ولێر مام عه‌لی به عه‌لی گاور ناسراوه له‌سالی ۲۰۰۱ کۆچی دوا‌یی کردوووه له‌ سالی ۱۸۹۸ له‌دایک بووه کوره‌که‌ی مامۆستا‌یه به‌ناوی یونس علی محمود به‌نده سه‌ره‌رشتیاری قوتابخانه‌که‌یان بوو قوتابخانه‌ی هیوا له‌ناو سه‌نته‌ری هه‌ولێر.

۲- گردی‌ قاله‌ره‌ش ده‌که ویته رۆژه‌لاتی کۆیه سه‌ر پردی ئازادی له‌سالی په‌نجاکان خوالیخۆشبوو قاله ره‌ش باوکی کاک ره‌فیق یه‌که‌م که‌س بووه خانووی له‌سه‌ر ئه‌م گرده‌ دروست کردوووه بۆیه ناوی گرده‌که به‌ناوی ئه‌و ناوه‌بریت ئه‌گه‌ر نامولکی مالی حاجی توفیق وه‌ره‌سه‌کانیش مامۆستا مه‌لا عه‌لی و مام خدر و کاک عبدالله و هه‌مینه‌خان و ره‌حمه‌خان و یاخه‌جاوه.

۳- مزگهوتی مهلا معصوم خوالیخوشبوو حاجی افندی دروستی کردووه مهلا معصوم که له هه وره مان هاتوته کۆیه بووه به ئیمام و وتار خوین بۆ یه کهم جار له م مزگهوته دامه زراوه ناوی ئه و بووه به پیناسهی مزگهوته که مهلا افندی ناوی ته واوی مهلا ئۆمه ر بووه برای حاجی عبدالله باپیری مامۆستا مجید حمید و وهستا رشید و وهستا خورشید مهلا افنی دوو کوری هه بووه کاک حمدامین حاجی ئه فندی و تایه ری حاجی افندی هه قه دائیره ی ئه وقاف له و حه یه ک به ناوی خاوه نی سه ره کی هه لواسی له سه ر ده رگای مزگهوته که ئه م زانیاریانه م له دایکم و خاله توفیق وه رگرتوو ه چونکه حاجی مهلا ئۆمه ر که به مه لا افندی ناسراوه ئامۆزای حاجی صالح داروغای باپیری دایکم بووه.

۴- گردی مهلا محمود ئه م گرده ده که ویتته به رامبه ر کۆنه بلدی ه کاتی خۆی مهلا مه حمودیک له وئ نیژراوه ئیستا له گه ل خاک یه کسان کراوه و بووه به گه راج جگه له م ناوه له کۆن بی ی گو تراوه سه ر باسکان.

۵- گردی مام جه رجیس لایه کی کۆنه خسته خانه و کۆنه حه ساری مالی کاکه زیاد و لایه کی چوارتا قانه مام جه رجیس باپیری حاجی ابراهیم داروغایه خه لک بۆ کات به ریکردن ده چوونه سه ر ئه م گرده.

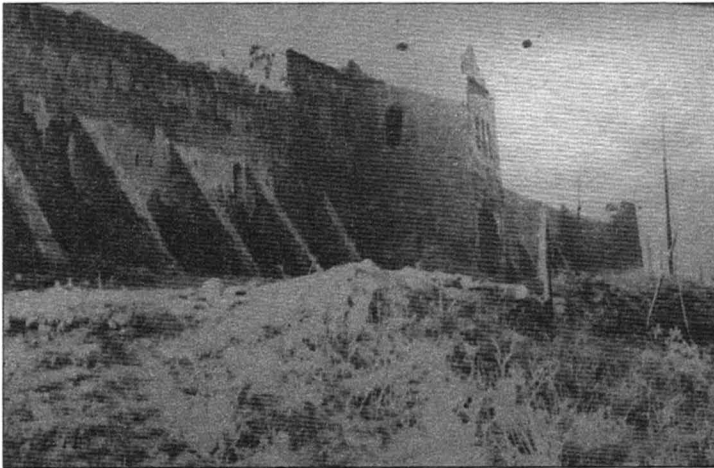
۶- گردی خه رمان سوتا ده که ویتته گه ره کی جمعیه پشت یاریگای کۆیه کاتی خۆی خه رمانی گه نم له وئ سووتاوه.

۷- گردی شیخ مسته فا له نزیک سه ر قه برۆکان ده رگای خۆشناوانه له سه ر باخچه پلوسکی که ئه م ره زه هی مالی عه بده ی سه لامی یه ئه م باخچه یه به پلوسک ئاوی بۆ ده چوو ماوه یه ک کاک حه مه شای حه مه علی جافه سه ر په رشتی ده کرد.

۸- گردی باویان ده که ویتته رۆژه لاتی کۆیه پشت ده رویش خدر کاتی خۆی دار باویه کی لیبووه مولکی مالی تا هیر چه له بی یه.

۹- گردی قه مبه ر گاوان ده که ویتته نزیک گه ره کی جه وه راوه نزیک نه قلیاتی کۆیه.

- ۱۰-گردی چادر دهکهوئته رۆژئاوای کۆیه سه‌رریگای هه‌ولتیر شیوه‌ی له‌چادر ده‌چیت.
- ۱۱-گردی ده‌رماناو ده‌کهوئته رۆژه‌لاتی کۆیه نزیک به‌شه ناوخۆیییه‌کانی زانکو سه‌ر ریگای چنارۆکی بلباسان ئاوئیکی مه‌عه‌دی لئ بوو بۆ خورشت باش بوو.
- ۱۲-داری که‌نده کۆخ ده‌کهوئته سه‌رووی کۆیه سه‌ر ریگای هه‌مامۆک جاران خه‌لکی کۆیه باوه‌ریان وابوو ئه‌گه‌ر کۆخه‌یان لئ بووایه ده‌چوونه بن ئەم داره بۆیه پنی ده‌لین که‌نده کۆخ.
- ۱۳-گردی سئوکه گه‌ره‌کی جمعیه‌یه.
- ۱۴-گردی کوران ده‌کهوئته رۆژه‌لاتی کۆیه نزیک هه‌مه‌ بایزان کوره‌ی گه‌چی لیبوو.
- ۱۵-گردی عه‌ره‌بیان بووه به‌گۆرستانی شه‌هیدان.
- ۱۶-گردی زیبار له‌پشت گه‌ره‌کی ئیسکانه ئاوئیکی باشی لئ یه‌ زۆر که‌س له‌ کۆیه تاراده‌یه‌ک ئاشنایه‌تی و شاره‌زاییان نی یه‌ به‌م گردانه که‌ شوینی زۆر کۆنن.
- ۱۷-گردی که‌ کۆن یا کردی قشله ده‌کهوئته رۆژئاوای کۆیه شوینکه ده‌روانیه‌ سه‌ر شاری کۆیه گۆرستانه قشله‌ش هه‌ یه‌ له‌سه‌ر ئەم گرده.



زنجیره‌ی په‌نجاو پیتنج

(پیشه‌وهره‌کانی کۆیه‌ی جاران)

جاران وهک ئیستا ته‌کنه‌لۆجیا پیشکه‌وتوو نه‌بوو بۆ ئه‌وه‌ی بتوانی له‌ریگی ئامیره‌ پیشکه‌وتووهره‌کانی سه‌رده‌م ریکلام بکه‌ی بۆ فرۆشتنی که‌ل و په‌ل یا خانوو به‌ره‌ جاران دوو پیاوی به‌ریز به‌م کاره‌ هه‌لده‌ستان:

۱- کاک عبدالله عه‌زیزی ده‌لال، ناسراو به‌ عبدالله‌ی ده‌لال.

۲- حاجی حه‌مه‌دی ده‌لال.

ئهم دوو به‌ریزه‌ به‌کاری فرۆشتن و مه‌زادی خانوو هه‌لده‌ستان وهک نووسینگه‌ی کرین و فرۆشتنی خانوو به‌ره‌ی ئه‌مرۆ ئه‌مانه‌ به‌بازار دا ده‌هاته‌ خوار راده‌وه‌ستان ده‌ستیان ده‌خسته‌ بن گوێیان هاواریان ده‌کرد به‌ ده‌نگیکی به‌رز ده‌یان گوت مه‌زاد مه‌زاد خانووی فلانی کوری فلانی به‌ تاپیوی ره‌ش ده‌فرۆشری شه‌ش هۆده‌و دوو هه‌یوان و هه‌وشه‌یه‌کی گه‌وره‌و حه‌مام و ئاوده‌ستی تیدایه‌ لایه‌کی خانووی فلانه‌ لایه‌که‌ی دیکه‌ی مزگه‌وته‌ پیشه‌وه‌ی طریق عامه‌ ده‌فرۆشریت هه‌رکه‌سیک تالبه‌ بابیته‌ فلان جی به‌م شیوه‌یه‌ هه‌موو کۆیه‌ ئاگادار ده‌کراوه‌ له‌فرۆشتنی خانوو به‌ره‌ زۆرجار دادگا مولکی وه‌ره‌سه‌ی ده‌فرۆشت به‌هه‌مان شیوه‌ی پیتشوو خانوو هه‌که‌ی مه‌زاد ده‌کرد.

مام عبدالله ئه‌وجاره‌ ده‌یگوت مه‌زاد مه‌زاد خانووی فلان کوری فلان که‌ له‌ گه‌ره‌کی بایز ئاغایه‌ وه‌ره‌سه‌ی فلان کوری فلانه‌ دادگا ده‌یفرۆشیت به‌مه‌زادی عه‌له‌نی هه‌رکه‌سیک تالبه‌ رۆژی شه‌ممه‌ ۲۰۲۰/۷/۶ سه‌عات نۆی به‌یانی ئاماده‌بن به‌م شیوه‌یه‌ خانووی مولک ده‌فرۆشرا.

مام حاجی حمد جگه‌ له‌کاری ده‌لالی مردوو شو‌ریش بوو.

جگه‌ له‌مانه‌ی که‌ باسه‌مانکرد بازاری کۆیه‌ پاسه‌وانی هه‌بوو بۆ شه‌و ئه‌مه‌ی به‌م کاره‌ هه‌لده‌ستا مام حه‌مه‌دی که‌ریم بوو ئیواران دره‌نگ به‌ناو بازار داده‌هات دوکان به‌ دوکان قوفله‌کانی راده‌کیشا پاسه‌وانی

هەردوو قەيسەرى مام فەقى برايم بوو باوكى خوالىخۆشبوو ھەمە
عەلى بوو جگە لەمە ھەموو بەيانى يەكى رۆژانى ھاوین مام تايەر
حەبۆر بازارى دەرشانە بەتەنەكە كە دەسكى دارى پتوھبوو رۆژانە
ھەردوكانىك عانەيەكى پىن دەدا.

جگە لەمانەى كە باسمانكردن ھەموو بەيانىيەك دوورۆژنامە
فروش لەيەك كاتدا دەھاتنە ناوبازار كە ئەمانە بوون.

۱- ھەمە بگرەز رۆژنامەى خەباتى دەفروشت، كە ناوى ھەمە

غەريب بوو.

۲- بەشیر گۆرگيس كە بە بەشیرە كۆر ناسرابوو رۆژنامەى
ئازادى دەفروشت زمان حالى كۆمۆنىستەكان بوو ئەمەى گرنگە لەناو
بازار ھەردووكيان بەرامبەر يەك رادەوھستان كاك ھەمە غەريب كە
ناسرابوو بە ھەمە بگرەز ھاوارى دەكرد دەيگوت خەبات خەبات
بخوینەو خەبات زمانى زگماكى دايك.

لەھەمان كاتدا بەشیرە كۆر ھاوارى دەكرد ئازادى ئازادى دارى
ئازادى بەخوين ئاو نەدرى قەت بەرناگرى سەر بەخۆبى بى فیداكارى
ئەبەد سەر ناگرى ھەردووكيان بەدەنگە بەرزەكانيان بازاريان
دەجۆشانە ناو بازارى كۆيە زۆرخۆش بوو قەرەبالغ و جەنجال بوو
چونكە لەھەموو كوردستان روويان لەم شارە دەكرد بۆ كرینى
پیداويستییەكانيان.

بۆ خۆشیتان ھەردوكاندارىك ھاوینان شاگردىكى ھەبوو زۆر
شەیتان بوون ھەندىك دوكاندارىش حەزبان لەگالتەو بەزم بوو زۆرجار
شاگردەكانيان دەناردە سەربانى قەيسەرى قولابە ماسیيان بەداو شۆر
دەكردەو ئەگەر زەلامىكى جەمەدانى بەسەر لەبەر دوكانىك
رابوھستابايە بۆ شت كرین ئەو سەب سەب قولابە ماسى يەكەيان
شۆر دەكردەو لەجەمەدانى يەكەيان گير دەگرد و بەرزبان دەكردەو
كابرا لەپەر دەست بۆ سەرو جەمەدانى يەكەى دەبەرد بەلام پى
رانەدەگەيشت بىگرى و نەھیلنى ببەن كابرا دەيگوت دايكتان واو والى

بکه م بهری ههلدهن دوکانداره کانش دهیان زانی مهسه له چی یه که
 جه مه دانی کابرایان بلند ده کرد دوکانداره کان هه موویان هاواریان ده کرد
 کوره نه که ی کوره نه که ی کابرا ده شیوا نهیده زانی چ بکا ئه وه ی سهیر
 بوو کابرا ریگای چوونه سهربانیان پی نه ده زانی هینده ی دی کابرا توره
 ده بوو به راستی به زم به زمی بازار بوو وای لی هاتبوو لادی یه کان که
 ده گه رانه وه له گوندی به یه کتریان ده گوت که چوونه کویه ئاگاتان له کلاوو
 جه مه دانییه کانتان بی بلعه تی منداله کویان ئینه خراپه.



شههید به شیر جه رجیس یوسف



جه مال عیزهت جه لی زاده

زنجیره‌ی په‌نجاو شه‌ش

(کۆیه‌ی جاران)

جاران هه‌ندیک داب و نه‌ریتی زۆر جوان هه‌بوو له شاری کۆیه که جینگای شانازینه به‌لام به‌داخه‌وه هه‌ندیک له‌م داب و نه‌ریتانه کال بوونه‌ته‌وه یان نه‌ماون.

جاران ئەگەر خانەوادەیەکی بووکیان بگواستباوێه یا ئەگەر مندالیان ببوایه یا ئەگەر خا‌نووی دروست بکردبایه یا ئەگەر خانەوادەیەکی بهاتبایه گەرەکی ئەوه‌ده‌بوو حواریانیان بۆ ببردبانه‌وه به‌م جۆره خواریان ناردنه‌وه ده‌گوترا (له‌نگه‌ری) له‌نگه‌ری بریتی بوو له‌دوو به‌له‌می شوشه‌برنج له‌گه‌ڵ مه‌نجه‌لیکی گچکه‌قه‌یسی و مه‌نجه‌لیکی گچکه‌ی دیکه‌له‌مه‌ره‌گه‌یه‌کی دیکه‌شوشه‌شه‌ربه‌تیک یا قودوووه‌چوکلایتیکیش ده‌بوو وه‌ک شیرینی دابنێن له‌سه‌ر سینیه‌که‌دوایی په‌رۆیه‌کی ئالو و‌الایان به‌سه‌ر سینیه‌که‌داده‌داو دایان ده‌پۆشت چه‌مالیک ده‌هات ده‌یخسته‌سه‌سه‌ری و ده‌یبرده‌ئومه‌اله‌ی که‌بۆ نه‌که‌یان هه‌یه‌دوای گه‌یاندنی خوارینه‌که‌چه‌ماله‌که‌ده‌گه‌راوه‌رۆژی دوایی یه‌کیک ده‌چوو که‌ل و په‌له‌کانی ده‌هیناوه‌به‌پاک و خاوینی ئەگەر ئەو که‌سه‌مندال بووایه‌بریکی پارهیان بۆ له‌ناو قاپه‌کان دانه‌نا به‌هۆی ئەم داب و نه‌ریته‌جوانه‌خزمایه‌تی و په‌یوه‌ندی کۆمه‌لایه‌تی به‌هه‌یز ده‌بوو به‌لام به‌داخه‌وه ئیستا وه‌ک جاران گه‌رم و گوری پیوه‌دیاری نییه‌جگه‌له‌مه‌دوای له‌نگه‌ری بردنه‌وه ئەگەر ژن گواستنه‌وه بووایه‌دیاریه‌کیان ده‌برد جا ئەنگوستیله‌یا ملی زیر یا که‌ل و په‌لی ناو مال ئەگەر مندال بوون بوایه‌ئوه‌ماشاءالله‌ی زیریان بۆ ده‌برد به‌پیش نیچه‌وانی منداله‌که‌یان ده‌خست یا به‌کوچکه‌که‌ی جاران مندال کۆچکی له‌سه‌ر ده‌کرا زستانان بۆ ئەوه‌ی سه‌رمای نه‌بێ جگه‌له‌مه‌له‌کۆیه‌شیوی سفره‌بۆ مالی مردوو ده‌برداروه‌به‌همان شیوه‌ی له‌نگه‌ری به‌لام جیاوازی نیوان له‌نگه‌ری و سفره‌له‌م چه‌ند خاله‌ده‌رده‌که‌وێت.

- ۱- لەنگەری بۆ خۆشی یە بەلام سفرە بۆ پرسە یە.
- ۲- خواردنی لەنگەری دەبیت مەرەگە قەیسى و چوكلاتى لەگەل بى بەلام خواردنى سفرە نابى مەرەگە قەیسى و شەربەت و چوكلاتى لەگەل بى.
- ۳- سىنى لەنگەرى بەپەرۆى ئالو والادا دەپۆشرى بەلام سىنى سفرە بەپەرۆى سىى دادەپۆشرى.

حەمال كەسىنى پەرۆ سىى لەسەر سەرى بوو ئەو خەلك يەكسەر دەيزانى سفرە يە و يەكئىك مردوو بەهەمان شىو ئەگەر پەرۆى رەنگاو رەنگى لەسەر بوایە ئەو لەنگەرییە بۆ خۆشى یە بەلام لە دواى راپەرىن ئەم دوو داب و نەرىتە كال بۆتەو وەك جارەن بە سىنى نانێردریتەو یە ئەو تا بە مە نەل خواردن دەنێرنەو یە ئەو تا لەچىشتخانە خواردن دەنێردریتەو بەپى ی نەفەرەکان.



زنجیره‌ی په‌نجاو جهوت

(کۆیه‌ی جاران)

له دێر زه‌مانه‌وه له شاری کۆیه هه‌موو ئایین زاکان پیکه‌وه ژیاون وه‌ک مسولمان و دیان و جوله‌که ریزیان له‌شویننه پیرۆزه کانی خودا په‌رستی یه‌کتر گرتوووه وه‌ک مزگه‌وت و ته‌کیه‌و خانه‌قاو دێرو که‌نیشک له‌گه‌ل گۆری پیاو چاکه‌کانیان ئیستا له‌کۆیه که‌نیه‌ی دیانان له‌گه‌ل مزگه‌وتی گهرمک چه‌ند مه‌تریک لیک دوورن جگه له‌مه له شاری کۆیه نزیک بازگه‌ی کۆیه هه‌ولێر پیاو چاکیک هه‌یه به‌ناوی (مه‌ربین قه‌دیشه) دیانه کانی کۆیه و هه‌رمۆته به‌هی خۆیانی ده‌زانن مسولمانه‌کانی کۆیه و ده‌وروبریشی به‌هی خۆیانی ده‌زانن پئی ی ده‌لین (شیخ محمدی دێری) مسولمانه‌کان ده‌چنه زیاره‌تی مرازی لیده‌خوازن تا ئیستا هه‌ردوولا ده‌چنه سه‌ردانی و ریزی لیده‌گرن له‌کاتی جه‌ژنه‌کان دیانان وه‌ک جه‌ژنی له‌ دایک بوونی چه‌زهرتی عیساو جه‌ ژنی سه‌ری سال و جه‌ ژنی هیلکه‌ی ره‌نگاو ره‌نگ واته جه‌ژنی فصیح، مسولمانه‌کانی شار به‌شداری جه‌ژنه‌کانیان ده‌کن و پیرۆزباییان لیده‌که‌ن به‌هه‌مان شیوه دیانه‌کان به‌شداری بۆنه ئایینه‌کانی مسولمانان ده‌که‌ن و جه‌ ژنه پیرۆزه‌یان لیده‌که‌ن و به‌ شداری پرسه‌ی یه‌کتر ده‌که‌ن.

له کۆیه زۆر بنه‌ماله‌و تایفه‌ی به‌ریز هه‌یه به‌هۆی ژن و ژن خوازی هه‌ره‌هه‌موویان بوونه‌ته یه‌ک بنه‌ماله هه‌ر بۆیه خه‌لکی شاره‌کانی دیکه‌ی کوردستان پیمان ده‌لین (کۆیی و خۆیی) له‌وه‌وه‌یه که‌خزمایه‌تی و تیکه‌لی یه‌کی پته‌و هه‌یه له‌نیوان خانه‌واده‌و و بنه‌ماله‌کان به‌لام له‌م رۆژگاره خه‌لکیکی زۆر به‌هۆی زروفی سیاسی له‌شاری کۆیه رۆیشتون و باریان کردوووه بۆ شاره‌کانی دیکه وه‌ک هه‌ولێر و سلیمانی هه‌ر گۆرانکاریه‌کی سیاسی رووی دابج ئه‌وه شاری کۆیه پشکی شیریی به‌رکه‌وتوووه و خه‌ لکه‌که‌ی زه‌ره‌رمه‌ند بووه دیاره له‌ میژوو زۆرجار کۆیه رووبه‌رووی هه‌لاتن و راوه دوونان بۆته‌وه هه‌ر بۆیه حاجی قادر ده‌لین:

له هزارى يه کيک نا ناسمه وه گهر به ناو نيشان نه بئ
ئىستا کۆيه وای ليها تووه به شى زۆرى خه لکی شاره که له زىدى
باوک و باپيرانيان نه ماون هر وهک باسما نکرده شارى کۆيه چه ندين
بنه ماله هه يه به لام دووبنه ماله يان له مه راسيمى جه ژن جياوازن له گهل
بنه ماله کانى دیکه.

۱- بنه ماله ی حه ویزی يه کان نابیت چيشتی برنج بۆ جه ژن دروست
بکه ن له يه که م رۆژدا هه ربۆيه هاوسى کانيان له رۆژى يه که م
خواردنيان بۆ ده نيرن بۆ به يانى حه ويزيه کان خواردنيان بۆ له هه مان
قاپ و مه نجه ل ده که نه وه بۆيان ده نيرنه وه ئه م داب و نه ريته يان له
باوک و باپيرانيان بۆ به جى ماوه گوايه گهر چيشت دروست بکه ن
مردوويان لى ده مریت يا رووبه رووى خه م و کاره سات ده بنه وه.

۲- بنه ماله ی غه فوريه کانش چيشتی برنج دروست ناکه ن پلاو
ساوار واته ساوار به هه رسته ليندنه ين به هه مان شيوه هه ندئ هاوسى
چيشتی برنجيان بۆ ده نيرنه وه.

کۆيى يه کان له جه ژن پلاو برنج و مه ره گه ی قه يسى دروست
ده که ن دوايى پيشوازی له ميوانان ده که ن و گه رده ن ئازايى له يه که تر
ده که ن مندالانىش جل و به رگى جوان و ئال و والا له به ر ده که ن به ره و
شوينى جه ژن که چه رخ و فه له کيان پى ده گوت به رى ده که وتن کورو
کچ سواری چه رخ و فه له ک و جۆلانه ی هه لواسراوى به گوريس ده بوون
له کاتى بادانى چه رخ و فه له ک به ده ستى مندالان ده يان کرد به هه لاه
خۆشى و پيکه نين زۆر جار که کاته که مان ته واو ده بوو داوامان
له خاوه نى چه رخ و فه له ک يا جۆلانه که ده کرد خوله کى که مان پى بکات.

جگه له م ياريانه سواری گوئى دريژ و عاره بانه ی پشتى ولاخ
ده بووين هه ندئ جاريش مندالتيكى زۆر سواری سه ياره ی لاندرۆقه ر و
لۆرى و گه لابه و تراکته ر و پاسى مسته فا مه روان ده بووين چونکه
که س سه ياره ی نه بوو حه زمان ده کرد له سواری سه ياره خوا خوامان
بوو پيمان له ئه رزى جيا بيته وه به راستى له زهت و خۆشى خۆى هه بوو

لهجهژن پاقلاوهو لوقم و شهكروكهو مهعجون و لهبزينه و شروب و شهربهت دهفرؤشرا جگه لهمانه كور سواری پايسكل دهبوون دوو بهريز ههبوون له كۆيه پايسكليان بهكريئ دها بهمندالان دهقيقهئ به فلسيک.

۱-مستهفای مهلاي.

۲-خواليخؤشبوو كاك عبدالله براي صلاح سبع.

ئوهئ سهيرو سهمه رهبوو جاري وا ههبوو درهنگ پايسكلهكه مان دههئناوه كاك عبدالله خؤي سواري پايسكله شهكهئ خؤي دهبوو به دوامان دادهات ئيمهش له ترسان پايسكلهكه مان بهجئ دههئشت كاك عبدالله له دووره وه پهنجهئ ليتراده وه شاندين دهگوت ناپه سئدينه رامهكه ن وهرنه وه پارهي ئه م بيست دهقيقه م بدهئئ هه لدههاتين گويمان نه ده دايئ ناچار كاك عبدالله دهگه راوه.

باوه رتان هه بهئ پايسكله كان زؤركؤن بوون هه رخه ريكي زنجير چاكردن بووين هه نديك سوار ده بووين زنجيري داده مارا جاده كانئ كۆيه تهنه ئه م راسته جادهئ فولكه هه بوو زؤرجار پايسكله كانمان ده برده كؤلانته كان.

هه نديك گه مهئ ديكهش له جهژنه دهكران وهك يا نه سيب و لگا و شوئني كؤ بوونه وهئ مندالان له جهژندا له به رده م مزگه وتي محمود ئاغا و هه مامي حسن ئاغا بوو پئيان دهگوت جهژني تا ئيستاش ئه م شوئنه به ناوي خؤي جهژني ناو ده بريئ ئه گه ر چي نه ماوه جهژن تام و چيژئ خؤي هه بوو شهوي جهژن له خؤشيان خهومان لي نه ده كه وت خوا خوامان بوو رؤژبته وه هه ر تاريك بوو هه لده ستاين جل و بهرگي جهژنمان له پشت سهري خؤمان داده نا ناو ناو كه به خه بهر دههاتين دهسته كمان دها له جل و بهرگه كانمان بؤ ئه وهئ بزائين مايه يان نا جارن خانه واده كانئ كۆيه سه ره جهميان برنج و مه ره گهئ جهژنيان بؤ به ياني ئاماده ده كرد تام و چيژئ هه بوو وهك ئيستاش نه بوو كه س تاچه تي نه بي چيشت بؤ به يانينان ئاماده بكات جگه له مه به ياني به كه م

رۆژی جهژن خزم و هاوسنی سهردانی ئه و خانه و دانه یان ده کرد که مردویان لی مردوو و یه کهم جهژنه له مانهش گرنکتر پیاوه ئاینی و که سایه تیه کان به کاری ئا شته وایی هه لدهستان له نیوان ئه و که سانه ی که ناخۆشییان له نیواندا هه یه رۆژانی جهژن کاتی خۆشیو پیکهاتنه و هبوو ئه مه رۆژانی جهژنی شاری بلیمهت و زانایان بوو.



زنجره‌ی په‌نجاو هه‌شت

(کۆیه‌ی جاران)

جاران له شاری کۆیه هه‌ندیکی داب و نه‌ریت هه‌بوون له‌م شاره پیاوه ده‌کران و باوه‌ریان پێیان هه‌بوو.

۱- شه‌واره له کۆیه ئه‌گه‌ر یه‌کیکی مراره‌کی بخواست بایه ئیواره‌ی روژی هه‌ینی له‌سه‌ر شه‌مه‌مه له‌دوای بانگی ئیواره که تاریک ده‌بیت ئه‌و که‌سه‌ی که مرازی له دلدایه له مال دیته‌ ده‌ر له سێ ریا‌نی کۆلانه‌که‌یان راده‌وه‌ستێ له‌م کاته ئه‌گه‌ر هه‌ر که‌سێک به‌م شوینه تیپه‌ری هه‌ر قسه‌یه‌ک بکات مرز خوازه‌که به‌هه‌ندی وه‌رده‌گریت بۆ وینه ئه‌گه‌ر قسه که‌ره‌کان وشه‌ی باش و خوشیان به‌کاره‌ینا ئه‌وه دلی خوش ده‌بی و ده‌گه‌ریته‌وه به‌لام ئه‌گه‌ر قسه‌که‌ره‌کان قسه‌ی ناخوشیان به‌کاره‌ینا به‌مانای وایه ناییت یا زه‌حمه‌ته، مرز گه‌روه‌که به‌ دل ته‌نگی ده‌گه‌ریته‌وه زۆر جار چرایه‌ک یا لایتی سه‌یاره‌یه‌ک به‌ره‌و رووی دێ به‌مه‌ش خۆش‌حال ده‌بیت به‌لام جاری واهیه که‌س به‌م شوینه تیپه‌ر نابێ روناکی له هیچ لایه‌که‌وه نایه‌ت مرز گه‌روه‌که ده‌گه‌ریته‌وه هه‌فته‌یه‌کی دیکه هه‌مان کار دووباره ده‌کاته‌وه به‌م کاره‌یان ده‌گوت شه‌واره.

۲- ئه‌گه‌ر مندالی شه‌و تای بگرتبایه ئه‌وه یه‌کیکی له ئه‌ندامانی ئه‌م خیزانه ئیواره له‌گه‌ڵ بانگ له گه‌ره‌ک له ده‌رگای خانه‌واده‌یه‌کی ده‌دا که خاوه‌ن دوو هاوسه‌ر بوایه به‌ ده‌نگی به‌رز ده‌یگوت به‌ شه‌و ده‌گری تا به‌روژ به‌رده دا پیاوی دوژنه چ ده‌رمان ده‌دا پیاوه‌که ده‌هاته ده‌روه هه‌ر خواردنیکیان له‌به‌ر ده‌مدا بوایه پێی ده‌گوتن وه‌ک پلاو برنج ساوار نيسک هینکه..هتد.

ئه‌و که‌سه ده‌گه‌راوه مال خواردنه‌که‌ی ئاماده ده‌کرد ده‌یان دا به نه‌خۆشه‌که و چاک ده‌بوه‌وه.

۳- هه‌ندیکی مندال ئه‌گه‌ر بێ تا‌قه‌ت بووایه ده‌یان گوت ترسایه هه‌ر بۆیه ئیواره مس یان له‌ناو تاوه‌یه‌ک گه‌رم ده‌کرد تا شل ده‌بۆوه ده‌یان

هینا له سەر سەری مندالەکه هەندیک ئاو یان بەسەر مسەکه دادەکرد
مسەکه هەلمی لێ هەلدەستا لەناو تاوێکە و ینەیهک دروست دەبوو
جاری وابوو وەک پشیلە بوو جاری وابوو وەک کەسێک یا بالندەیهک
بوو ئەو دەیان گوت لەم شتە ترساوێ.

۴- لە کۆیە ئەگەر یەکیک بالوکهی لێ بهاتبایە چەند کەسێک
هەبوون بالوکهیان دەبری بەم شتێوەیە دەبوو بەیانێ رۆژی
چوارشەممە گورچیلەیهک لە لای قەساب بکری لەگەڵ خۆت بیبەیه لای
ئەو کەسە بالوکهی دەبری ئەویش دوعای بەسەردا دەخویند و لەناو
پەرۆیهکی دەبەست دەیگوت لە بن ئەرزێ دا بنێ هەر کاتی گورچیلەکه
رزێ بالوکهکان وردە وردە نامینن ئەمانە ئێم کارەیان دەکرد کاک
مەجید مام عوسمان و مستەفای حاجی قارەمان و نەنکە حەلیمە
دایکی باوکم و فەقی سەعید دواي ئەویش مندالەکانی ئێم کارە دەکەن.

۵- کەسانیک هەبوون ناوکیان دەهیناوە وەک نادری کارەبا و
ئەحمەدی شینە.

جگە لەوانە ی که باسم کردن خەلکی کۆیە ی جارێ باوەریان
بەهەندێ پیاو چاک و شیخ و هەندێ شتی دیکە هەبوو هۆکارەکەشی
بۆ کەمی و نەبوونی چارەسەری پزیشکی دەگەراوە هەندێ جارێش بۆ
لاوازی ئاستی زانیاری هەندیک باوەریان بەپیاو چاکەکانی ناو کۆیە
دەرووبەری هەبوو هەریەک بۆ مەبەستیک دەچوونە سەر گۆری باوکی
فەقی ئەحمەد لەناو قشله بۆ مراز حاسل بوونی کچ و کور و ناجح
بوون و مندال بوون یا رزگار بوون لەم کیشانە ی کە رووبەر و دەبنەو
دەچوونە بن داری کەندە کۆخ کە لەسەر رێگای حەمامۆکە بۆ چاک
بوونەو لە کۆخه رهشه دەچوونە سەر مەزارگە ی هەبەسولتان و
ئەسحابان بۆ مراز جگە لەمە لە کۆیە چەند مالیک ریک دەکەوتن و
ئامادە کاریان دەکرد و سەیارەیان بە پارەیهکی زۆر دەگرت دەچوونە
سەر مەزاری ئۆمەر مەندان بۆ چاک بوونەو لە هەموو نەخۆشییەکانی
وەک خوگرتن لە خۆچوون و شییتی تا ئیستاش هەندێ خانەوادە
سەردانی ئێم مەزارگایانە و شیخەکان دەکەن.

جگه له مانه‌ی که باسمانکردن که سانیک هه‌بوون به‌کاری چاره‌سه‌ری ئیسک شکان و ههر به‌ستنه‌وه‌ی هه‌لده‌ستا وهک خوالیخۆشبوو حاجی حسینی شیله که خزمه‌تیکه باشی کرد به‌کیتکی دیکه له کۆیه به‌کاری ههر به‌ستنه‌وه‌ی شکانی ده‌ست و لاقی و لایخ هه‌لده‌ستا که ئه‌ویش خوالیخۆشبووان:

۱-حه‌مه‌دی مه‌یته‌ر.

۲-وه‌ستا به‌هجه‌تی نالبه‌ند.

۳-وه‌ستا عه‌زیزی نالبه‌ند.

مه‌زارگه‌یه‌کی دیکه‌ش هه‌بوو له‌به‌رانبه‌ر کۆنه به‌یتارخانه و خانی یا زبێدئ پێیان ده‌گوت شیخی شیخ موسرئ بۆ نیاز خه‌لکی ده‌چوونه زیاره‌تی جگه له‌مانه‌ خه‌لکی کۆیه ده‌چوونه سه‌ر مه‌زاری شیخ محه‌مه‌دی به‌رگه‌ری نزیک هیران و کاموسه‌ک بۆ باداری و لاق ئیشه نه‌خۆشه‌که‌یان ده‌خسته‌ ناو مه‌رقه‌د و حه‌یوانیکیان ده‌کرده سه‌ده‌قه.

جگه له‌مانه‌ خه‌لکی کۆیه ده‌چوونه بن داری ئه‌سحابان له‌ نزیک به‌نداوی سماقولی گه‌ری بۆ مرز قبول بوون جگه له‌مه له‌م شوینه ئاویکی کبریتی هه‌یه خه‌لکی ده‌ چینه‌ ناو حه‌وزه‌که بۆ نه‌خۆشی پێسته و حه‌ساسیه زۆرباشه له‌ نزیک ئه‌م شوینه له‌سه‌ر رووباری گوندی جه‌لی ئاویکی کبریتی هاوشیوه‌ی ئه‌م ئاوه هه‌یه بۆ نه‌خۆشی پێست و حه‌ساسیه‌ت به‌کارده‌ی هاوشیوه‌ی ئاوی کبریتی حه‌مام عه‌لی که سالانه خه‌لکیکی زۆر رووی تیده‌که‌ن و ده‌ستکه‌وت و واریداتیکه باش بۆ حکومه‌ت به‌ ده‌ست ده‌هیتیت که له‌ ئاوه‌که‌ نزیک بوویه‌وه هه‌ست به‌ بۆنی کبریتی ئاوه‌که ده‌که‌ی به‌لام به‌ داخه‌وه ئه‌م شوینه گرنه‌گه له‌لایه‌ن حکومه‌ت پشت گوئ خراوه‌و هه‌یچ جوهره خزمه‌ت گوزاریه‌کی ساده‌شی تیدا به‌دی ناگرئ.

جگه له‌ ئاوی کانزایی که له‌ناوچه‌ی کۆیه هه‌یه له‌ ده‌ورو پشتی شاری کۆیه هه‌موو جوهره کانزاو سامانی سروشتی دیکه‌ی وهک کانگای به‌ردی ره‌نگاو ره‌نگ له‌حه‌مه خالدا‌ن له‌چپای باواجی هه‌یه که

بۆ دروست کردنی کاشی به کار دههینریت کانگای باشتین گهچ له
کۆیه ههیه به شتیهیهکی زۆر له دهووروبهاری شاری کۆیه گله سۆر
باشتین گل بۆ دروستکردنی فرن و تهندوری نان پیشینانی کۆیه
گوتوویانه هه ر شوینیک گهچ و گله سۆری لیتیت دهوله مهنده به نهوت
ههروهها گوتوویانه هه ر شوینیکیش که گه سک و قامیشی لیتیت ئاوی
لییه ئەمه ئەوه دهسهلمینئ که پیشینانی کۆیه شارهزایان هه بووه
له زانستی جیۆلۆجی له شاری کۆیه جگه له م سامانه سروشتیانه
خاوهنی دهیهها بیره نهوتی گه ورهیه له شیواشووک که له سهردهمی
رژیمی رابردووی عیراق دۆزراونه تهوه رۆژانه به سه دهها تانکه ر نهوت
له بیرهکانی شیواشووک دهگوازیتهوه بۆ بازارهکانی دهروه ده بوو
حکومهت له پارهی پیترو دۆلاری شاره که خزمهت گوزاری پیشکesh
به م شاره بکردبایه شاری کۆیه هه میشه پیشه نگ بووه له خهبات و
پیشکesh کردنی خزمهت گوزاری به مرقایهتی میژوو سه لمینهری
ئەم راستی یهیه.

زنجیره‌ی په‌نجاو نو

(کۆیه‌ی جاران)

جاران وه‌ک ئیستا نه‌بوو مندال هیچ که‌ل و په‌لیکی یاری کردنی سه‌رده‌میانه‌ی له‌به‌ر ده‌ست دانه‌بوو هه‌ر بۆیه مندالی جاران خۆی هه‌ندیک که‌ل و په‌لی یاری دروست ده‌کرد و کاته‌کانی خۆی پێ به‌سه‌ر ده‌برد بۆ وینه مه‌زراحی دروست ده‌کرد له‌دار یا هه‌ندی جار ده‌یکری لای دارتاشه‌کان یا لای ئه‌م هه‌جیجیانه‌ی که ده‌هاتنه کۆیه خول خوله و ته‌شی و بیژینگ و قه‌فه‌س و تیروگ و ناوبریشکیان ده‌هیناو ده‌یان فرۆشت.

مه‌زراح بزماریکی مه‌یله و پانی به‌ ژیره‌وه بوو منداله‌کان داویکیان له بزماره‌که ده‌ئالاند تا ناوه‌ندی مزراحه‌که به‌م داوه ده‌گوترا قه‌یتان که مزراحه‌که‌ی به‌توندی هه‌له‌دا مزراحه‌که له‌سه‌ر بزماره‌که ده‌سوریته‌وه زۆر به‌خیرایی مزراح کونیک بۆ دروست ده‌کریت زۆرجار ده‌نگیکی لیوه‌دیت چه‌ند زیاتر ده‌نگی لیوه‌بیت ئه‌وه‌نده ره‌واجی زیاتره ئه‌گه‌ر داری مزراح گویز بێ مزراحه‌که لای مندالان ره‌واجی هه‌بوو مندالان دریشه‌یان پێ بوو بۆ کۆلینی کونه مه‌زراحه‌که بۆ ئه‌وه‌ی ببۆرینی زۆرجار کتیرکیان ده‌کرد له‌سه‌ر زیاتر سورانه‌وه‌و ده‌نگی مه‌زراحه‌که مندالانی کۆیه له‌چه‌ند گۆره‌پان و کاولیک کۆ ده‌بوونه‌وه‌و یاریان ده‌کرد.

۱- گۆره‌پانی جاسم اغا له‌به‌ر ده‌رگای مالی خوالیخۆشبووان عه‌به‌دی فه‌قی عیسمه‌ت و مالی رینگه‌.

۲- کاولی عه‌لی به‌گ به‌ر ده‌رگای مزگه‌وتی مه‌لا ئه‌سه‌د.

۳- قۆنگری پشت باخچه‌ی فریشه‌تو فه‌رمانگه‌ی به‌رگری شارستانی ناوی قۆنگری له‌ کۆبوونه‌وه‌و کۆنگره‌ی مندالانه‌وه هاتوه.

۴- هه‌وشه‌ی ته‌کی ی تاله‌بانی.

۵- گۆره‌پانی جه‌ژنه به‌ر ده‌رگای مزگه‌وتی محمود ئاغا.

۶- گۆره‌پانی ته‌م ته‌مان ده‌رگای خۆشناوان تا ده‌گاته هه‌وزی

به‌لوعه‌.

۷-گردی مهلا مه محمود و گوره پانی پشت قوتابخانه ی اولی جاران
ئهم چهند شوینه شوینی کوبوونه وهو یاری مندالان بوو له پشت
نه خوشخانه ی کونی کویه.

۸-دیوی شوران واته (بهردی قهسابان)ئهو شوینه دهکه ویتته پشت
پا شکوی قوتابخانه ی قادریه ی سالانی کوتایی په نجاکان واته پشت
مالی خوالیخوشبوو حاجی مجید پشت مزگه وتی مهلا ئه سعه د شوینیکی
فینک و خوش بوو مندالانی گهره کی هه ووان و بایز ئاغا یاریان
لیده کرد جگه له مه قهسابه کانیش کرین و فروشتنی مهرو مالاتیان
لیده کرد له شوینه بهردیکی سپی گهره هه بوو تا ئیستا ماوه.

جگه له مزراح مندالان که لا بهردیان دروست ده کرد بهردی
خالداریان له چپای باواجی له حه مه خالدان دههیناو به چه کوچه کی
گچکه خهریکی ده بوون ورده ورده خریان ده کرد و له دوی
ته و او بوونی دهیان خسته ناو روون و گوپزو په رویه کی تیده ئالاند
دوایی رهنگیکی جوانی پچ ده به خشی هه ندیک مندال که لایانیان ده کرد
هه ش بوو که لا موو شانینیان ده کرد پاره ی ئاسنیان له زهوی ده چه قاند
به تیل پاره که ی ده خست ده بوو به هی ئه و که سه.

جگه له یارییه جاران ئیواران مندالانی کور قه لا قه لا یانیان
ده کرد ده بوونه دووتیپ تیپیک خویان ده شارده وه به کتیک له تیپه که ی
دیکه که له سه ر شار دانیشتون له گهل به کتیک له م تیپه ی که خوی
شاردوته وه ده گهران به دوایاندا نوینه ری تیپه که ی که خویان
شاردوته وه هاواری ده کرد ده یگوت خوجه خوت ماتکه له لای
مزگه وتین ئه وه چوینه لای مالی فلان ئه وانه ی که خویان شارده بووه
چاوه ری ئه وه هیان ده کرد فورسه تیک وهر بگرن خویان بگه یه نه وه
سه رشار ئه گهر له کاتی گه رانه وه نه بینران به براوه ئه ژمار ده کریت
جاریکی دیکه خویان ده شارنه وه ئه گهر دوور به دووریش ببینرین ئه وه
به دؤراو ئه ژمار ده کریت زورجار هه ندیک گهنج به فیل ده چونه هه ندیک
مال بو خوشاردنه وه خاوه ن مال دارکاری ده کردن یاترپه توچای پیدا
ده کردن جاریکی دیکه نه یان ده ویرا بچنه وه ئه م ماله جگه له م یاری یه.

جۆره یاریه کی دیکه هه بوو پیتیان دهگوت کیتل و بهردانی ئەم یارییه له دهره وهی شار ئەنجام دهدرا سی کیتله بهردیان به قیتی له سه زهوی داده نا ههردوو که سه که هه ریه که یان خره بهردیکی پر به دهستیان ده هاویشته بهرده قیته کان ئەگەر هه ر چی یه کیان توانی هه ر سی بهرده که بخت ئەوه براوه یه بهم شیوه یه بهرده وام ده بی.

جۆره گه مه و یارییه کی دیکه هه بوو پیتیان دهگوت په لیک په لیکانی دوو داریان دههیتنا یه کتیکیان درێژه که ی بسته ک ده بوو داره که ی دیکه نزیکه ی مه تریک ده بوو به داره درێژه که له په لیکه که ی ده دا چهند دوور برۆیشته نیشانه یان ده کرد ئەوی دیکه هاوشیوه ی ئەو له په لیکه که ده دا ئەگەر له و زیاتر رۆی ده بیته براوه.

چهند جۆریکی دیکه ی یاری هه بوون وه ک سی رسکانی و چاو شلکانی و جیغزه و فری فریانی و کلاو کلاوانی هه ندیک گه مه ی دیکه هه بوون مندالان خۆیان پتوه خه ریک ده کرد وه ک دروستکردنی سه یاره به تیل یا دروست کردنی کۆلاره و بهرده قانی و دار لاستیک یا گه مه به رینگی پایسکل و دروست کردنی بهرده قانی له کۆیه پی ی ده لین قۆچه قانی جگه له مانه مندالان پیک و دوزه له و نایه و شمشال و دمبک و دهغه شیان دروست ده کرد له پایزاندا که هه نارو هه نجیر پی ده گه یشت رۆژانه ده چوونه ناو رهزو باخچه کانی شیوی رهزان زۆر جار رهزه وانه کان هه راسان ده بوون راویان ده ناین و که مینیان بو داده ناینه وه ئەگەر بگیرا باین لیدانه کی باشمان ده خوارد بهم شیوه یه مندالی جارن کاته کانی به سه ر ده برد.

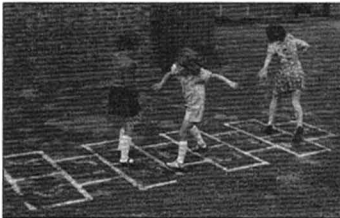
کچی جارانی کۆیه ئەم یاریانه یان ده کرد وه ک پهت په تانی شریته کیان دههیتنا به بن لاقی خۆیان دا دههیتناو به خیرایی چهند جار یک خۆیان له گه ل بهرز ده کرده وه.

یاری شیشانی لاکیشه کیان له سه ر زهوی دروست ده کرد ده یان کرده شه ش خانه پارچه بهردیکی ته نکیان دههیتنا پیتیان دهگوت ساپ کهه کان له کاتی یاری کردن قاچی چه پیتان هه ندیک بهرز ده کرده وه به

قاچى راستە پالايان بەسايەكە دەنا خانە بە خانە ھەتا ھەر شەش خانە تەواو دەبوو بەبراوہ ئەژمار دەكرا نەدەبوو ساپەكە دوو خانە بەيەك جار بېریت.

جۆرە ياربيەكى ديكەى كچان ھەبوو پېيان دەگوت پېنج بەردوكە پېنج بەردى وەك كەلايان دەھينا بە دەست يەك يەك بەرزيان دەكردەو دەيان گرتەو دەوايى دوو دوو لەئەرز ھەلى دەگرتن دوای سى سى دوایى چوار بەردەكەى بەيەك جار ھەلدەگرت.

جگە لەمانە مۆرى مۆريانەشيان دەكرد گۆرەپانكى ديكە ھەبوو لەپشت خەستەخانەى كۆن پشت ھەسارى مالى كاكە زياد پېيان دەگوت ساحەى متوسطە چونكە ھەسارەكە قوتابخانەى متوسطە بوو لەم شوپنە بۆنەكان و كېركى و تۆپانى و ئاھەنگى نەورۆز ئەنجام دەدرا بەلام ئىستا بوو بە خانووى نىشتەجى بوون.



زنجیره‌ی شه‌ست

(کۆیه‌ی جاران)

سه‌رگوزشته‌ی شیته‌کانی کۆیه

شیتیکی روون و ئاشکرایه له هه‌موو شارو شاروچکه‌یه‌ک که‌سانیک هه‌ن به‌هۆی له ده‌ست دانی کۆنترۆلی ده‌ماغ که له‌ئیراده‌و توانای مروّقه‌کان به‌ده‌ره هه‌لسوکه‌وتی جیا له‌مروّقه سروشتیه‌کان ئه‌نجام ده‌دن سه‌رنجی خه‌لکی بۆ لای خۆیان راده‌کێشن لێره‌دا دوو جوړ خه‌لک هه‌ن هه‌ندیک به‌چاوی ریز سه‌یریان ده‌که‌ن و ده‌یان دوینن بۆ ئه‌وه‌ی هه‌ست به‌ دابرا‌ن و پشت گوی خست نه‌که‌ن که‌سانیکیش هه‌ن ئازاریان ده‌دن و توره‌یان ده‌که‌ن بۆ ساتیک پیکه‌نین و رابواردنی خۆیان له شاری کۆیه‌ جاران هه‌یچ هۆکاریک و ئامیژیکی وه‌ک سه‌ته‌لایت و سه‌یاره‌ی گه‌شت و گوزارو ئایپات و مۆبایل و ئینتەرنیت و فه‌یسبوک نه‌بوون بۆ ئه‌وه‌ی کاته‌کانی پێ به‌ری بکه‌ن مندانانی کۆیه‌ی جاران ناچار روژانه ده‌که‌وتسه‌ن دوا‌ی گه‌مه‌کردن و گالته‌کردن به‌شیته‌کان.

ئهمه‌ی گرنگه‌ ئاماژه‌ی پێ بکه‌ین لاتان سه‌یرنه‌بی شیته‌کانیشمان هه‌لسوکه‌وت و قسه‌کانیان له وه‌لی و پیاو چاکه‌کان ده‌چوون هه‌ندیک ژن و پیاو له شاری کۆیه هه‌بوون له‌م جوړانه بوون، بوون به‌میژوو روژانه له کۆرو کۆبوونه‌وه‌کان قسه‌کانیان و هه‌لسوکه‌وته‌کانیان باس ده‌کری‌ن.

۱- خوالیخۆشبوو عبدالرزاق وه‌ستا قادری که‌بابچی خوالیخۆشبوو برای کاک جه‌لیل بوو به‌ته‌نها ده‌ژیا مالیان له‌پشت هه‌مامی هه‌سه‌ن ئاغا بوو ناسرابوو به‌عه‌بدول ره‌زاقه شیته به‌لام قسه خۆشه‌کانی له وه‌لی ده‌چوو ئه‌م پیاوه به‌ناو بازاردا ده‌هات چای سه‌فه‌ری ده‌فرۆشت له‌سه‌ر ته‌نه‌که‌یه‌کی هه‌لپچرا ده‌سکیکی تیلی تیخست بوو کتلی و چاپه‌سته ره‌شه‌که‌ی له‌سه‌ردا ده‌ناو به‌ناو بازار ده‌گه‌را ده‌یگوت چا چای سه‌یفه‌ین جوړه چایه‌کی زۆرباشی سه‌یلان بوو خه‌لکی بازاریش ده‌یان

گوت چای رهش چای رهش قون رهش زور توره دهبوو بهم
دهسته واژه به له وهلامدا دهیگوت هی دایک و باوکتان رهش خه لکی
دهیان گوت توره مه به دهیگوت کاکه بالله خودا فهرموویه تی چیبیان پی
گوتی پنیان بلیه وه.

جاریک مندالان زور هه راسانی دهکن ئه ویش ته نه که
سه فهریه که ی داده نی و به دوایان راده کاو منداله کانی بو ناگیری ناچار
جنیو به دایک و باوکیان دها دهلی ئه گهر دایک و باوکتان نی یه له
شهره فی جیرانه کانتان بهم ئه گهر جیرانتان نی یه له شهره فی ده کیلو
مه تر له ولو و ئه ولاتان بهم دوکانداره کان دهیان گوت کاک عبدالرزاق
جنیو مه ده برق لای حاکم ئیستا شکاتیان لی بکه ئه وه ده زانی کینه
ده روا به قسه یان ده کا ده چینه لای حاکم مه لا صدیق به پاسه وانی
به رده رگای حاکم ده لی به حاکم بلی کاک عبدالرزاق هاتی یه بو شکوا
پولیس ده چینه لای حاکم په یامه که ی ده گه یه نی جه نابی حاکم به پولیس
ده لی با بیته ژوری به لام ده رگاکه داخه نه هیللی که س بیته ژور.

کاک عبدالرزاق به ریزه وه ده چینه ژور وه وه سه لام ده کاو
راده وه ستن به لام ماوه یه ک ده سته کانی شور کردوته وه هیچ قسه ناکات
حاکم پی ی ده لی کاک قون رهش بو قسه ناکه ی عبدالرزاق ده لی
جه ناب ئه من هاتومه شکات له گه وادان بکه مه نه مزانی حاکم له وان
گه وادتره ئه مه ریک له گه ل ئیستا ده گونجی دوی توره بوونی حاکم
ده لی کاک عبدالرزاق ئه گهر پنیان گوتی قون رهش توره مه به
ئه و جاره عبدالرزاق به حاکم ده لی سه لام و علیکم حاکم وه لامی
ده داته وه جاریکی دیکه ده لی سلام علیکم حاکم وه لامی ده داته وه جاری
سنی یه م جاریکی دیکه ده لی سلام علیکم حاکم توره ده بی ده لی نه
علیک السلام برق دهری عبدالرزاق ده لی جه نابی حاکم تو به سنی
سه لامی خودا قهرس بووی روژی هه زار جار پیم ده لین قون رهش کو
توره نه بم دوی چوونی بو لای حاکم خه لکی دهیان گوت برق لای
حاکم شکات بکه دهیگوت له منداله کان بی نا موستره.

کاک عبدالرزاق هه‌میشه گوی دریژه‌کی هه‌بوو پەرووی رهنگاو رهنگ و جاجمی له‌سه‌ر کورتانه‌که‌ی داهنا منداله کویی هه‌قیان به‌سه‌ر که‌ره‌که‌ی نه‌بوو ده‌بیرده چیا‌ی فه‌قیان چیلکه و داری پی ده‌هینا بۆ سوتاندن له‌وی به‌ره‌لای ده‌کرد ده‌یگوت برۆ ده‌هاته‌وه به‌رده‌رگا عبدالرزق هاوینان چاویلکه‌یه‌کی له‌نایلۆنی که‌سک بۆ که‌ره‌که‌ی دروست ده‌کردو به‌لاستیک له‌ولاو ئه‌ولای گوئییه‌کانی قایمی ده‌کرد پوشی له‌به‌رده‌می داهنا ده‌یگوت با به‌گیای تی بگات به‌رامبه‌ر که‌ره‌که‌ی راده‌وه‌ستاو چاودیری ده‌کرد ده‌ی دیت که‌ره‌که‌ی ده‌می بۆ پوو شه‌که‌ی نه‌ده‌برد کاک عبدالرزق ده‌یگوت باشه که‌ فیلت لی نه‌کری بۆ پیته‌ ده‌لین که‌ر.

به‌ کاک عبدالرزاق یان ده‌گوت کاکه‌ فلان نوێژ نه‌که‌ره و فه‌رمه‌سۆن و مه‌شروب خۆره‌ چای مه‌فرۆشی له‌ وه‌لامدا ده‌یگوت کاکه‌ بالله له‌و که‌سه‌ که‌رت‌ر نییه‌ خۆی له‌سه‌ر خودا خراب ده‌کا ده‌مان گوت وانیه‌ ده‌یگوت کو وانیه‌ ئه‌دی خودا له‌.

قورئان نه‌یفه‌رموو (ان الله غنی عن العالمین) واته‌ خوا ده‌وله‌مه‌نده‌ منه‌تی به‌که‌س نی یه‌.

کاک عبدالرزاق ئیواران دره‌نگ فروجاوی له‌مه‌نجه‌لیکی گچکه‌ ده‌کرد و ده‌یگه‌راند ده‌یگوت فروجاو خه‌لکی ده‌یان گوت چه‌زمان له‌ گوشت که‌ له‌ شیره‌ ده‌یگوت له‌ سه‌رم بده‌ن درۆ ناکه‌م فروجه‌ به‌ سه‌ره‌هاتیکی دیکه‌ی کاک عبدالرزاق به‌یانی یه‌ک له‌ مال ده‌هاته‌مه‌ دوکانی باوکم له‌ناو بازار له‌به‌ر ده‌رگای خانی مه‌حمود ئاغا کاک عبدالرزق به‌رامبه‌ر کتلی و چا په‌سته‌ ره‌شه‌که‌ی که‌ له‌سه‌ر ته‌نه‌که‌ هه‌له‌پچرایه‌که‌ی دانابوو له‌سه‌ر چیچکان دانیشتبوو دوو مامۆستای به‌ریزی له‌و لاو ئه‌ولای دا نیشتبوون ئه‌وانیش خوالیخۆشبووان مامۆستا مامه‌ مه‌لا فه‌تاح و مامۆستا واحد حمدامین که‌باچی کاتی چاوم پییان که‌وت به‌رامبه‌ریان راوه‌ستام دیاربوو چاوه‌ری ی چایان ده‌کرد و پی ده‌که‌نین مامۆستا مامه‌ به‌ عبدالرزاقی ده‌گوت زۆر ده‌ترسم

ئەوچا پەستە رەشە بچولئ و چا رەشەكە برژئتە سەر ئەم رەژووە رەشە دواى ئەو مامۆستا واحد ھەمان قسەى دووبارە دەكردەوہ عبدالرزاق دياربوو پەست بوو بوو پئى ى گوتن باشە چا پەستەكە جئنگاى باشە بۆ دەلەقى گوتيان دەزانى بۆ دەلەقى گوتى بۆ ھەر دووكيان پئيان گوت چونكە زەوى دەسورئت عبدالرزاق گوتى بەكام لا دەسورئ مامۆستا مامە گوتى بەلاى واحد دەسورئ، باشە ئەگەر واىە بۆ ناكەوئە سەر كۆشم دواى ئەو كاك واحد دەئگوت بەلاى مامە دەسورئتەوہ دەئگوت كەنگئن كەوتنە سەر كۆشم باوہرتان پئى دەكەم بەم جۆرە پئيان رادەبوارد قسەكانى لە پئاوئكى بلممەت دەچوو زۆر بەسەر ھاتوو قسەى خۆشى ھەبوو.

فانۆسى بەملى كەرەكە شۆر دەكردەوہ قەپاغەكى لەسەر فانۆسەكە دادەنا بۆ ئەوہى گەر ماى نەگاتئ دەئگوت كەرىش زئندە روخە با بەرچاوى خۆى ببئئن بەراستى ھەموو ھەلسوكەوتەكانى پئىكەنئاوى بوون.

۲- لە كۆئە پئاوئكى دئكە ھەبوو ناوى ئە ھمەد مام برايم بوو ناسرابوو بە ئەھمەد گئانە قسەى خۆش بوو دەنگئكى زۆر بەسۆزو زولالى ھەبوو سەرى خۆى ھەمئشە ھەموو رۆژ سفر دەكرد خئزانداربوو كورئكى ھەبوو بەلام بەھۆى لە دەستدانى كۆنترولى دەماغى نەئدەتوانى بژئوى ژئانئان دابئن بكات خئزانەكەى داواى جئابوونەوہى كرد لە دادگا حاكم پئى گوت بوو كاك ئەھمەد خئزانەكەت وازلئبئئە با بۆ خۆى شوو بكاتەوہ لەوہلامدا گوتبووى گئانە تۆ ژنى خۆت بۆ خەلاكى تەلاق دەدەى حاكم سەرى سورمابوو لەوہلامەكەى كەس نئ ىە لەكۆئە بەزمى گئانەو مئنەو فاتە نەزانئ كاتئ فاتە دەلئ مئنە لۆ ھئندە قورسى ئەھمەد گئانە دەلئ گئانە مئنە نئ ىە خۆمائئن.

۳- پئاوئكى دئكە ھەبوو بە ناوى ھەمە رەفئق مام ھەوئز قەساب ئەوئش دەئگوت باوكى خەلكى دەمرئ قەسرو قەمەرەى بۆ بەجئ دەھئئئت ھئ مئئش دەمرئ جووتە قۆندەرەئەكى تاكە و تاكى بۆ بەجئ

هیشتووم زۆر کفری دهکرد ههمیشه لهسهه گۆرستانی دهرویش
خدربوو بهسام بوو.

۴-ستار ئاغا پیاویکی چوارشانه بوو کاتی خۆی چهته لییان دا
بوو له کاروان شییت بوو به کارخانچی توره دهبوو ههمیشه عهورهتی له
دهروهه بوو دهبوو به فیل شهرواری له بهر بکهه سهلامهت بوو.

۵-فايقه شیتی مهلا عهلی له قۆنگری بوو له گهرهکی ههواوان.

۶-سهید ئەحمەد به ترس بوو ههمیشه پارچه ئاسنی له دهست بوو
دهیگوت ئەگهه شۆرشهت پی نه دهکرا بو زهردهوالهت هاردهکرد
قسهکانی له گهل سههکردهکان بوو.

۶-دارا شییت خهلی دهشتی کویه بوو.

۷-حه مه رهزا له کۆماری کوردستان به شداری کردبوو سهلامهت
بوو ههه باسی سیاسهتی دهکرد به گوللهی به عسیهکان له ۱۹۶۳ز
شههید کرا.

۸-مهلا برایم خهلی دهشتی کویه بوو.

۹-عبدالکریم خهلی تیمارۆک بوو پیاوهکی بالا بهرزبوو به هیلکهی
که ری زۆر توره دهبوو ههموو کۆلانهی کویهی پی دهکردین.

۱۰-هیندهک شیتی دیکهش هه بوون وهک مینه و رهحمان و فاته
ئهمانه خیزانیک بوون له ئیران هاتبوون فاته ژنهکی پان و پۆر بوو
گۆپارهکی پی بوو دهگهیشه هه رکه سیک دهیگوت مینه و نه دیوه شهوانه
له سهه کۆسپهی ناو بازار و مزگهوتی گهوره دهنوستن.

۱۱-ژنهک هه بوو پینان دهگوت قه پلاغدار مندانان گه مه یان پیده کرد
زۆر هه راسانیان دهکرد دوکاندارهکان به مندالهکانیان دهگوت نابی
گه مه ی پی بکهه مندالاکان پابه ند دهبوون گه مه یان پی نه دهکرد به یانی
قه پلاغدار دههاته ناوبازار مندالهکان بیدهنگ دهبوون قه پلاغدار دهیگوت
ئو قه چه داکانه بو دهنگیان نییه ناچار مندالهکانی به دهنگ دههیناو
دهستیان دهکردهوه به گه مه پی کردنی.

۱۲- ژنه کی دیکه هه بوو ناوی پلکه سه فیه بوو ده رۆزه ی ده کرد
پاره یه کی زۆری له پاش به جیما.

۱۳- ژنه کی دیکه هه بوو ناوی سه بری بوو.

۱۴- ژنیکی تر هه بوو ناوی همدیه کاکه بوو.

۱۵- هه ندیکی دیکه ش هه بوون باری ده روونیان ته واونه بوو کاکه
ئه مین کاک قاسم کاک فریاد و کاک فاضل و مه لا محمد و نوری
شاگردی خوالیخۆشبوو وه ستا سه لامی نانه وا بوو توره ده بوو ئه گهر
جنیوت به (علی پۆزۆ) بدابایه له کۆیه ده یان گوت خزمی به نه زیر علی
بۆتۆیه سه رۆک وه زیرانی پاکستان.

شیتیه کی دیکه هه بوو ناوی قاله پیره بوو زۆر قسه ی به ئاغا کانی
کۆیه ده گوت له خانی مه حمود ئاغا ده ژیا ئامۆزای وه ستا سه ویزی
چه خماچی بوو.

جگه له مانه مه لا صالح شیت بوو هه میسه کتلیه کی ره شی پر چای
به ده سه ته وه بوو چای به تالی ده خوارد ده می به لوله ی کتلی یه که وه ده نا
به ره چه له ک ته ق ته قی بوو هه روه ها مه لا تاهیر پیاویکی جوان که واو
چاکه تی له به ربوو هه میسه له سه رگۆرستان بوو مه سینه ئاوی پی بوو
عه مود و کیله قه بری ئاو ده دا ئایین کاریگه ری له سه ر کردبوو باوه رتان
هه بی شیته کانیشمان هۆشیارن هه لسوکه وته کانیان له وه لی زه مانه
ده چوون به داخه وه هیچیان له ژیان دا نه ماون ته نها تاته برام له ژیاندا
ماوه که له خانه ی به سه لالچوانی هه ولیر ژیان به سه ر ده بات ژنیکی
دیکه هه بوو ناوی یا رو قیا بوو به وه تیک ده چوو ئه گهر جوینت به ئاغا
بدابایه.



نوره



خاره ستار



احمد گیانه



تاته برام



سه ید احمد

زنجیره‌ی شهست و یهک

(بزوتنه‌وی سیاسی له شاری کویه)

به‌هوی روشنبیری و هوشیاری خه‌لکی کویه له‌دیر زه‌مانه‌وه ئه‌م شوینه بۆته مه‌یدانی بیرورای جیاواز هه‌ر ئه‌مه‌ش وای کردووه که خه‌لکی ئه‌م شاره روو به‌رووی نه‌یاران و ده‌سه‌لات دارنی دوا‌ی شه‌ری جیهانی یه‌که‌م و رژی‌مه یه‌ک له دوا‌یه‌که‌کانی عی‌راق ببیته‌وه سه‌ر که‌چ نه‌که‌ن بۆ نه‌یاران و چه‌وسینه‌ران هه‌ر بۆیه ده‌سته‌یه‌ک له‌پیاو ماقول و جه‌ر به‌زه‌و قاره‌مانه‌کانی ئه‌م شاره چاو نه‌ترسانه به‌هیزو بازووی خۆیان و به‌توانایه‌کی سنوردار هیزشیان کرده سه‌ر سه‌ربازو جندرمه‌کانی تورک له‌ناو قشله‌ی کویه له‌گردی که کۆن به‌پیی ئه‌م زانیاریانه‌ی که له‌خاره توفیق حاجی تاهیر و دایکم نایله حاجی تاهیر داروغا وهرم گرتوووه یه‌ئه‌وانیش له‌دایکیان خاتوو فه‌قی ره‌عنا‌ی حاجی صالحی ئاو ره‌حمان به‌گی سپینداره و خاتوو زه‌ینه‌ب مه‌لا فتح الله مه‌لا عه‌باس گوتوو‌یانه نزیکه‌ی ۱۸ که‌س بوون هیزشیان کرده سه‌ر قشله‌و هه‌ندیکیان له‌سه‌ر بازه‌کان کوشت و بریندارکرد هه‌ندیکیشیان هه‌لاتن چوونه مالی جمیل ئاغای قایم قام و لای عه‌ولا ئاغای حه‌ویزی هیزش به‌ره‌کان سنودوقی خه‌زنه‌یان ده‌ست کاری نه‌کردبوو ئه‌مه‌ش ناوی ئه‌ندامانی جولانه‌وه‌ی به‌لشه‌فی بوو.

۱- حاجی میرزا عبدالله خادم سه‌رۆک.

۲- حاجی طاهیر داروغای باپیرم جیگری جولانه‌وه‌که بووه.

۳- مام حمدامین حاجی صالح داروغا نووسه‌رو کاتب بووه.

۴- مه‌لا ته‌های نانه‌وا.

۵- عه‌ده‌ی مام شیخ.

۶- حاجی تاهیر عبدالله خادم.

۷- حاجی فه‌قی ی قه‌لادزی.

۸- مام ره‌زای قه‌لادزی.

۹- مام فه‌تاحی قه‌لادزی ئه‌مانه‌هی کویه‌ن له‌به‌ر نیشته‌جی بوونیان

له‌قه لادزی به‌مه‌ ده‌ناسرینه‌وه:

۱۰-ممام كه ریمی گۆدهی، باپیری شههید شهفیق زاهیر.

۱۱-عهده قهوان.

۱۲-حهمه قهوان.

۱۳-ممام سوؤفی سعدهالله ۱۴-حمدامین شال قیت بهداخهوه ناوی ئهوانی دیکهیان بۆ باس نهکردبوون هر كه سینگ ناوهکانیان دهزانی بابینوو سی بۆم ئهم جولانهوهیه شکستی هینا به نههینی عهولا ئاغای ههویزی بهشداربووهکانی بهری کردن بۆ بیتوین بۆ لای سوار ئاغای حمد ئاغای گولاوی باوکی سمایل ئاغا و قادر ئاغا ههنديکیان لهقهلادزی مانهوه ههنديکیش چوونه سلیمانی ممام حمدامین چووه لای جمیل ئاغای ههویزی عهفوی کرد.

ئهم جولانهوهیه له سالی ۱۹۱۷ز روویداوه دواي سهرنهکهوتنی عهولا ئاغای ههویزی دیله تورکهکانی رادهستی سوار ئاغای حمد ئاغای گولاوی کرد ئهویش رادهستی تورکهکانی کردنهوه ممام حمدامین باوکی ستاری چایهچی بوو بهم دوايیه توتن و جگهره ی دهفرۆشت ممام حمدامین خیزانهکهی جولهکهبو کچی برایمۆکی برای فرهج بوو له سالی ۱۹۳۷ بهدواوه له کۆیه بیرو باوهری کۆ مۆ نیستی بلاو بۆ وه دژی ئاغاوه ده ره به گه کان دوايی لهم شاره بیرو باوهری پارتي بلاو بۆ وه له م شاره ههمیشه ئهم دوو بیرو بۆ چوونه له مملانیی بهردهوام بوون لهم پیتاوهشدا کۆیی بهکان باجیکی زۆریان داوه.



شاری کۆیه



حاجی تاهیر داروفا

زنجیره‌ی شه‌ست و دوو

(بنه‌ماله‌ی جوله‌که‌کانی کۆیه)

شاری کۆیه شاری پیکه‌وه ژیان بووه هه‌موو پیکه‌اته‌و ئایین زاناکان به‌و پهری سه‌ربه‌ستی و ئازادی خه‌ریکی خواپه‌رستی خۆیان بووینه له‌دیرو که‌نیشکه‌کانیان له‌شوینه گشتی یه‌کان ریزیان لیگیراوه به‌شداری بۆنه پیروژه‌کانی یه‌کتریان کردووه له‌پرسه‌ش هاوخه‌می یه‌کتر بوونه له‌م شاره‌ دیان و جوله‌که‌ی لی ژیاون و گه‌ره‌کی تایبه‌ت به‌خۆیان هه‌بووه تاراده‌یه‌ک دۆستایه‌تی و خۆشه‌ویستیان له‌نیوان دا هه‌بووه دیر و که‌نیه‌سه و مزگه‌وت چه‌ند مه‌تریک لیک دووربوون له‌کاتی هیزشی داعش به‌سه‌ده‌ها خیزانی مه‌سیحی و ئیزیدی و کاکه‌یی روویان له‌م شاره‌کرد خه‌لکه‌که‌ی باوه‌شیان بۆ کردنه‌وه‌و له‌شوقه‌ی مؤدیرن و مزگه‌وتی مه‌لا ئەسه‌د نیشه‌جییان کردن و به‌پێی توانا ده‌ستی یارمه‌تیان بۆ درێژکردن ئەم جۆره هه‌لسوکه‌وته ئاستی رۆشنیبری خه‌لکی شاری کۆیه ده‌رده‌خات له‌مه‌سه‌له‌ی نه‌ته‌وايه‌تیش هاوکاری یه‌کتربوون خوینی دیان و مسولمان له‌ره‌شبیگیریه‌که‌ی ۱۹۶۳/۷/۴ تیکه‌ل به‌یه‌کتربوو له‌کاتی گوله‌ بارانه‌که‌ی ۱۹۶۳/۷/۷ جگه‌ له‌مه‌ له‌شۆرشێ نوێ مامۆستا سه‌لیم هه‌نا له‌سێداره‌ درا له‌سه‌ر رییازی یه‌کیه‌تی نیشتمانی کوردستان.

جوله‌که‌کانیش وه‌ک پیکه‌اته‌یه‌کی ره‌سه‌نی شاری کۆیه له‌لایه‌ن کۆیی یه‌کان ریزیان لیگیراوه‌و به‌رگریان لیگراوه‌ بۆ سه‌لماندنی راستیه‌کان له‌دوای کۆتایی هاتنی شه‌ری جیهانی دووهم ره‌شید عالی گه‌یلان نازی فه‌رمانی دا به‌کوشتنی جوله‌که‌کان به‌لام له‌شاری کۆیه خوالیخۆشبووان مه‌لای گه‌وره‌و کاکه‌ زیاد و جه‌میل ئاغا و عبدالرحمن کوری محمود ئاغا ریگریان کرد و ده‌ستی یارمه‌تیان بۆ درێژکردن و به‌رگریان لیکردن ئەم زانیاریانه‌م له‌دایکم نایله‌ی حاجی طاهر داروغا و خاره توفیق حاجی طاهر داروغا وه‌رگرتوووه ده‌رباره‌ی بنه‌ماله‌ی جوله‌که‌کان.

- بنه ماله ی جوله که کان له گهره کی به فری قهندی نیشته جی بوون له نیوان مزگه وتی هتک و مزگه وتی گهرموک.
- له پشت دوکانی وهستا همه علی ئاویکی لی بوو جوله که کان ئاویان لی دهررد وهختیک بوو به چاپخانه ی صالح شمس.
- ۱- مائی خواجه صالحی مؤشکه.
 - ۲- مائی هه یوم.
 - ۳- مائی نوریه جو.
 - ۴- مائی سلمان شموئیل.
 - ۵- مائی دانیال زیرنگر بوو.
 - ۶- مائی مالم نه سیم تاهیری مه لا هه بیب خانوو هکه ی کری.
 - ۷- مائی عه زره ی پیای قایم قام بوو له کۆیه دهسته واژه ی به دایکی عه زره زۆر به کارده هینن.
 - ۸- مائی مام وسو واته یوسف مه ی ده فرۆشت.
 - ۹- سه مه شهل و شوشه ی کچی له مائی مام وسوی مه ی فرۆش ده ژیان.
 - ۱۰- مائی نوریه جو سی برا له یهک خانوو ده ژیان نوری، نه زلی، ئیسرائیل
 - ۱۱- مائی نه فتالین خم خانه چی بوو.
 - ۱۲- له خوار ئه وان به رامبه ر مزگه وتی هتک مائی وهستا گورجی زیرنگر.
 - ۱۳- مائی مام ئیسرائیل رووی له غه ربیان بوو زیرنگر بوو نزیک مزگه وتی گهرمک.
 - ۱۴- مائی ناحیم به رامبه ر مه دیدان له به رامبه ر مزگه وتی گهرمک بازرگانی که تیره و مازی و خوری بوو دوکانی له قه یسه ری بوو که واو چاکه تی له به ربوو.
 - ۱۵- کۆلانه ی مائی قادری یاسین مام یاقو باوکی عمران زیرو زیویان چاک ده کرده وه.
 - ۱۶- له هه مان کۆلان مائی مورتخای ره حینی بازرگانی قوماش بوو.

۱۷- مالى ئىلياهو له كۆلانهى كليسك بوو به رجاهدى كهوت بىرى ئاوى تىدابوو به پىنج قادرمه دهچوو به خواره وه.

۱۸- مالى سالحوك به ته مهن بوو كارى نه ده كرد كوره كى هه بوو بازركان بوو ناوى سيمانه بوو زور جوان بوو ۱۹- مالى فهره ج.

۲۰- مالى برايموك، سالحوك و برايموك و فهره ج برابر وو.

۲۱- شوان مام باروخ زيرينگر بوو به ئاگر سووتا پياويكى زور جوان بوو.

هه نديك كووى ژنيان له جوله كه كان هيتاوه.

۱- مام حمدامين حاجى صالح داروغا كچى برايموكى هيتاوه ناوى عه شى بووه ماموژنى دايكم بووه.

۲- فاتح ئاغا جليل ئاغا فهيروزى هيتاوه.

۳- حميد حاجى خه ليفه.

جوله كه كان چه ند جه ژنيكيان هه بوو.

۱- جه ژنى قيامه.

۲- جه ژنى فه قيره دارو ديواريان ده شوشت ديوارى خانووه كانيان به گل سپى ده كرد.

۳- جه ژنى كه پره شينه له سه ره تاي پاييز.

له به هاريكى درهنگى سالى ۱۹۵۰-۱۹۵۱ جوله كه كان له كوويه

رويشتن چوونه وه

ئيسرائيل خه لكى كوويه

به ريزه وه خوا حافيزيان

ليكردن جوله كه كان

گريابوون گوتوو بوويان

ئيوه كه و په لتان

له ئيمه كرى به لام

روژيىك دى كهس له

ئيوه ناكريى زور راست

دهرچوو.



ونهى گىژنى كوردى جوله كه سال ۱۹۵۰ پيش
رهو كوردنان به رهو نسرانيل



زنجیره‌ی شەست و سێ

(رەشەبگیرە کە ی ۱۹۶۳/۷/۴)

پەنجاو حەوت سال بەر لە ئیمرو له مانگی تەمموزشاری کۆیە رووبەرۆوی گەورەترین شالۆی رەشەبگیری و گولەبارانکردن و تەقەکردنی هەرەمەکی لەھاوڵاتیانی ناوبازارو سەر شەقامەکان بۆو لەمێژوو ئەم سەرەدەمە رەشە بەسەرەدەمی حەرەس قەومی ناسراوە کە دەستیان سوور بوو بە خوینی گەنج و پیرو ژنی کورد حکومەتی ناوهندی بەغداي ئەوکات کە بەعسییەکان بوون هیزیکی میلیشیای لەعەرەبە کۆچەرۆ بەدووەکان دروست کردبوو ئاستی رۆشنیریان لەخوار سفربوو هینا بوویە سەر هەریمی کوردستان پیتیان گوترابوو سەر بۆ ئیمە تالانیش بۆ ئیوہ بۆیە سلیمان لەهیچ نە دەکردهوہ هەر شتیکیان دەست بکە وتابایە بەتالان دەیان برد مەرۆ مالاتی گوندەکانیان رامالی و بەتالان بردیان خەزیم و گوارەیان لە لوت و گوئی ئافرەت دەپچراند مریشکی کورکیان بەجوجەلەوہ دەبرد هیچ نەما نەیکەن دوور لەبەها مرۆفایەتیەکان کاریان دەکرد چونکە دنیا بە رووی کورد داخرابوو دەنگی نەدەگەیشتە هیچ شوینیک هەربۆیە بەهەواو ئارەزووی خۆیان خەلکیان خەلتانی خوین دەکرد حەرەس قەومی یە تاوانبارەکان هیرشیان دەکرده سەر هەرشوینیک دەیان گوت (جای البدو وین العدو) لەگەل هەموو درندایەتیەکانیان هیرشەکانیان تیک دەشکینزاو کوشتاریکی باشیان لیدەکرا بەهیمەتی پیتشمەرگە قارەمانەکان.

لە رۆژی ۱۹۶۳/۷/۴ بە عسی یە فاشست و خوین ریزەکان لە ناو جەرگە ی بازار لەمەیدانی خوار ی دەستیان کرد بەتەقە ی کویزانە شەلم کۆرم هیچ ناپرسم چەندین هاوڵاتی بی گوناح خەلتانی خوین کران بەهۆکاری ئەوہ ی کە سەربازیکیان کوزرا، لەوانە:

۱- شەهید مەلا شینخ طاھر.

۲- وەستا حمید اسماعیل حاجی رسول دارتاش.

۳- جلال سمايل ئەحسەسور دواى تەقە كىردنەكە قەدەغەى
ھاتوچۆيان راگەياند دەستيان كرد بە رەشېگىرى و گرتن و كوشتنى
ژن و مندالى ئەم شارە لەھەموو لايەك تەنھا دەنگى ھاوار و گريان و
باوكە رۆدەھات باوھرتان ھەبى ھاوشىۆھى ئەنفال بوو دواى گرتنى
سەدەھا ھاولاتى ئەم شارە بردنيان بۆ سەربازگەى كۆيە لەبنارى
ھەيبەت سلطان ھەر لەم رۆژە رەشەدا ھەرەس قەومى يە فاشستەكان
ئافرەتنيكان بەخۆى و كۆرپەكەى شەھيدكرد لە ناو مالى خۆى لە كاتى
دەرگا كىردنەو بەناوى:

۱- منيرە مەلا تاهير جەليزادە.

۲- كۆرپە نۆمانگى يەكەى كەلە باوھشيدا بوو بەناوى شوان صابر.
مەلا رەئوف جەليزادە ئەم كارەساتە لە گەرەكى ھەواوان بوو
و ەك شاھيد حالتيك باوھرتان ھەبى پياو لەم شارە نەمابوو ھەر بۆيە
ژنى گەرەك كۆبوونەو ھو تەرمەكەيان لەسەر دارە باز دانان و ھەردوو
شە ھيدەكەيان بردن بۆ نەخۆشخانەى كۆيەى كۆن دوايى تەرمەكانيان
لەپيش مەزارگەى دەرويتش خدر بەخاك سپارد دەبوو بەرپرسەكانى
كۆيە پەيكەريكيان بۆ ئەم دايكە و كۆرپەكەى دروست بكردبايە
ھاوشىۆھى شەھيد عومەرى خاوەر لە شوينىكى گشتى دەبوو بە
پيناسەى مەزلومىەتى ميللەتيك بۆ ميژوو دەبوو لاپەرەيەكى پرشنگذار
لە خەبات و قورباني دان.

ئەمەى گرنگە ئاماژەى پى بکەين سەرچەم گىراوھەكانيان رەوانەى
(بەنديخانەى موسەيەب كرد) لە خوارووى عىراق لەم ژمارە زۆرە تەنھا
شەش ھاولاتيان رەوان نەکرد شار زۆرخامۆش بوو لەرۆژى ۱۹۶۳/۷/۷
سە عات ۱۰/ى بەيانى لە بلند گۆى مزگەوتى گەرە جاريكى ديکە
قەدەغەى ھاتوو چۆ راگەيەندرا دواى ئەمە ھەرشەش ھاولاتيەكانيان
ھيتا بەپشتيني خويان لەدينگەكانى مەيدانى خوارەوھيا بەستن و
گولەبارانيان كردن ئەمەى شايانى باسە خويى مسولمان و ديان تيکەل
بەيەکتربوون دواى ئەنجامدانى ئەم كارە نامرۆقايتى يە داوايان

له‌ه‌اولاتیان کرد له‌ماله‌کانیان بینه‌ده‌روه و قه‌ده‌غه بشکینن ه‌اولاتیان به‌ره‌و شوینی رووداوه‌که چوون وه‌ک شاهید حالیک سهرجه‌میان خه‌لتانی خوین بوون و سه‌روملیان شو‌رکردبووه به‌راستی ئە‌مانه شه‌هیدن ئە‌مه‌ش ناوی شه‌هیده‌کانه:

۱- محمد وه‌اب ئاغا هه‌ویزی له‌گۆرستانی ده‌رویش خدر به‌خاک سپێردراوه.

۲- شه‌هید سلیمان هه‌مه‌قاوه‌چی له‌گۆرستانی ده‌رویش خدر به‌خاک سپێردراوه.

۳- شه‌هید حمد‌امین ئە‌حمه‌د ئاغا له‌گۆرستانی شه‌هیدان به‌خاک سپێردراوه.

۴- شه‌هید شه‌فیع حمد چایه‌چی له‌گۆرستانی شه‌هیدان به‌خاک سپێردراوه.

۵- شه‌هید یوسف هه‌نا عه‌بدول که‌ریم به‌رگدروو له‌هه‌رمۆته به‌خاک سپێردراوه.

۶- هه‌نا یوسف تۆما خزمه‌ت گوزار له‌ قوتابخانه‌ی هه‌رمۆته. له‌ هه‌رمۆته باخاک سپێردرا.

ئهم شه‌هیدانه به‌دینگه‌کانه‌وه مانه‌وه تاروژی دوایی که‌س بو‌ی نه‌بوو به‌خاکیان بسپیری روژی دواتر مامۆستا مه‌لا عه‌لی حاجی توفیق و قه‌شه‌ی کۆیه هه‌ردووکیان به‌خۆیان و قورئان و ئینجیل چوونه‌لای طه‌شه‌کرچی تاوانبار داوایان لیکرد ریگیان پێ بدات به‌خاکیان بسپیرن هه‌موو ئە‌م تاوانانه‌ی که‌ له‌ شاری کۆیه ئە‌نجام درا به‌فه‌رمانی راسته‌وخۆی جه‌لاد طه‌شه‌کرچی بوو خه‌لکی موصل بوو له‌ ۱۹۶۳/۶/۹ هه‌مان رووداوی زینده‌به‌چالکردن له‌ شاری سلیمانی ئە‌نجام درا له‌ سه‌ر ده‌ستی خوین ریژ زه‌عیم صدیق یه‌کیک له‌ شه‌هیده‌کان مامۆستا حاجی باقی کۆیی بوو برای برین پینچ کاک اکرم باقی و کاک به‌هزاد باقی جگه‌ له‌مانه‌هه‌ر له‌هه‌مان کاتدا مامۆستا که‌مال رشید ئاغای هه‌ویزی زینده‌به‌چالکرا له‌ ژیر پرده‌کانی بناری شاخی هه‌یبه‌ت

سولطان له دواى ئەمه شار زۆر خامۆش بوو خهلكى ههستى به ئارامى نه ده كرد هه ميشه له دله راوكئ دا بوو هه موو روژه كانى مانگى ته مموز كاره سات باربوون تاروژى ۱۹۶۳/۷/۳۱ جاريكى ديكه به فه رمانى فه رمانده ي سه ربازى خوین ريژ جاريكى ديكه چوار جوتيارى گوندنشين كه له ئاش ده گه رانه وه جه سته يان به ئاردبوو له هه مان شوينى پيشوو له دينگه يان به ستن و گوله بارانيان كردن ستيان برا بوون ئەمه ش ناوه كانيانه:



شه هيد عبدالرحمن حاجى
اسعد چلبى

۱- شه هيد حه سن شه ريف ئيبراهيم.

۲- حسين شه ريف ئيبراهيم.

۳- عومهر شه ريف ئيبراهيم.

۴- قولى كيخوا على كيئه سپى.

جگه له مانه دوو كه له پياوى شارى كوئيه

له دولى سماقولى له سه ر ده ستى طه شه كر چى

شه هيد كران.



شه هيد جاسم عبدالرحمن
حاجى اسعد چلبى له
۱۹۶۳/۸/۱۲ گوله باران كران

۱- شه هيد عبدالرحمن چه له بى.

۲- شه هيد جاسم عبدالرحمن چه له بى.

۳- شه هيد مام عبدالله شوانكاره ي مالى

شه فيق ئاغا بوو له توپزاوه شه هيد كرا.

به عسيه درنده كان هه ركاتيگ له روو

به روو بوونه وه شكستيان به يتابايه له به ره كانى

شه ر له گه ل هيزى پيشمه رگه كارى قيزه ونيان

ئه نجام ده دا بو شار دنه وه ي شكسته كانيان بو

چاو ترسانى خه لك و وره به ردان به لام ئەم ره فتاران هه خه لكى زياتر

جو ش ده دا بو خه بات شارى كوئيه ي شه هيدان هه ميشه پيشه نگ بووه

له خه بات و قوربانى دان جگه له پياو چه ندين شي ره ژنى ديكه مان

له به نديخانه كانى به عس و له خو پيشان دانه كانى ۱۹۸۲ شه هيد بوون وه ك:

۱- شه هيد خاتوو عيشى قادر يونس ناسراو به عيشى گول دايقى

شه هيد محمد حه لاق له زيندان شه هيد كرا.

۲- شەھید خاتوو شوكریە قادر حەسەن ھەزار سلوو لە گیانی پاکی ئەم شیرە ژنانە لە خۆپیشاندانی سالی ۱۹۸۲ شەھید کرا. جگە لە مانە ی که باسمانکردن بە سە دە ھا رۆلە ی ئەم شارە بوونە قوربانی ریگای نیشتمان لە شۆرشى ئە یلول و شۆرشى نوئى ی دوای نسکوی ۱۹۷۵/۳/۶.

ئەمە ی جیگای داخە دەبوو مۆنەمیتتیکیان لە شوینیکى گشتى بۆ شەھیدان دروست بکرد بایە وەک شانازیەک بۆشارى شەھیدان جگە لەمانە ی که باسمانکردن لەرۆژى راپەرىنى بەھارى ۱۹۹۱ جاریکى دیکە پۆلیک قوربانی بەخشى لەپیناو سەرخستنى راپەرىن و ئازادکردنى شارى کۆیە.

کۆیە لەشالووی ئەنفالیش بى بەش نەبوو چەندین رۆلە قارەمانى کەوتتە بەر ئەم شالاوە ترسناک و تراجیدیایە بەلام لەسایە ی حکومەتى ھەرىمی کوردستان ئەم شارە لە ھەموو روویەکەو ھاوئووەو پشت گوئ خراوہ کەوتۆتە نیوان بەرداشى دوو لایەنى سیاسى ئەم خزمەت گوزاریانە ی کەپیشکەشى کراوہ کەمن لە ئاستى ئەم ھەموو خوین و قوربانی و فرمیسکە نییە کە بەخشىویەتى لەوانە ی کە ئەنفال کران:

- ۱- شەھید ئىبراهيم ئەحمەد بەگ.
- ۲- شەھید شیروان رەفیق حاجى کەرىم.
- ۳- شەھید بارزان رەفیق حاجى کەرىم.
- ۴- شەھید دلووہر عبدالله مام یەحیا.
- ۵- شەھید نەوزاد صدیق شینە.
- ۶- شەھید وشیار حاجى رسول قۆرچى.
- ۷- شەھید بارزان قولە حەمەخان کاروانچى.
- ۸- شەھید ھاوری بکر حاجى کاکە ئەمین.
- ۹- شەھید عبدالخالق سلام حمدامین.
- ۱۰- شەھید صباح صدیق محى الدین.
- ۱۱- شەھید دلسۆز محسین قادر قەپانچى.
- ۱۲- شەھید حمدامین سماقولى.

- ۱۳- شهید زاهیر حمد طه.
 ۱۴- شهید پەخشان غەریب مستەفا.
 ۱۵- شهید ئاواره ظاهر حمد طه.
 ۱۶- شهید کاروان ظاهر حمد طه.
 ۱۷- شهید تامان ظاهر حمد طه.
 ۱۸- شهید جەعفەر عبدالواحد.
 ۱۹- شهید ئەکرەم خارە حمید لە سێدارە درا.
 ۲۰- شهید جعفر کاکە اسود لە سێدارە درا.
 ۲۱- شهید بایز حمدامین ئاغا.
 ۲۲- رەهیل غەفوری، لە مانگی نیسان ۱۹۸۸ ئەنفالکرا.
 ئەم چوار تیکۆشەرەش لە سالی ۱۹۷۴ دەستگیرکران لە گوندی
 میرسەید لە سێدارەدران.
- ۱- فوئاد عبدالله توفیق.
 - ۲- صمد حمدامین سلام.
 - ۳- علی عبدالله باوہ قوبی.
 - ۴- محمد کانی مارانی.



بارزان رەفیق



هەلۆ باکی



شیروان رەفیق



حەنا یوسف تۆما



لە لایەن هونەرمەند
رەهبەر جەلال کێشراوە



عەشیش گۆل



یوسف حەنا عبدالکەریم



پهیکەری شەهیدانی
داستانی گوندی
قووبەرزه لە
۱۹۷۹/۸/۱۰



سەلیمان حەمە قەومچی



شەهید سەلیم حەنا



شوکرێهە قادەر

شہیدانی روٹی راپہ رینی کویہ

1991/3/9



۱۹۹۱/۳/۹ شہم ش ناوی شہیدانی راپہ رینی کویہ لہ

- ۱- شہید دلیر محمد.
- ۲- شہید جوهر محمد.
- ۳- شہید جہنگی ٹہ سعہد.
- ۴- شہید جاسم فہرحان.
- ۵- شہید توفیق حمد.
- ۶- شہید پيشره و عبدالرزاق.
- ۷- شہید ٹاکو کہريم.
- ۸- شہید ٹاسو خالد.
- ۹- شہید احمد عوسمان.
- ۱۰- شہید ابراهيم حہسہن.
- ۱۱- شہید کامہران حہويز.
- ۱۲- شہید فيصل مجيد.
- ۱۳- شہید عمر صالح.
- ۱۴- شہید صمد حميد.

- ۱۵- شه‌هید شیروان اسماعیل.
- ۱۶- شه‌هید سواره عمر.
- ۱۷- شه‌هید سمیره احمد.
- ۱۸- شه‌هید سعید صالح.
- ۱۹- شه‌هید زرار رشید.
- ۲۰- شه‌هید نسرین صدیق.
- ۲۱- شه‌هید نازهنین قهره‌نی.
- ۲۲- شه‌هید نازم صالح
- ۲۳- شه‌هید میرزا فتاح
- ۲۴- شه‌هید محمد عبدالله
- ۲۵- شه‌هید محمد‌آمین

زنجیره‌ی شهست و چوار

با ئەمجاره باسی ژن خوازی و بوک گواستنه‌وه بکه‌ین له سالانی سهره‌تا کانی شهسته‌کان تاناوه‌راستی هه‌شتاکان.

جاران خیزانه‌کان زۆر ساده‌و ساکاربوون خه‌لکی بی‌فروئیل بوو بۆیه‌ پرۆسه‌ی هاوسه‌رگیری زۆر له‌ئیستا سه‌رکه‌وتووتربوو جاران هه‌تا که‌چه‌کمان ده‌دیت چاومان ده‌چووه‌ پشت سه‌رمان ژن و که‌چه‌موو عه‌باو پینچه‌یا ن پێوه‌بوو زۆرکه‌ م ده‌هاتنه‌ ده‌روه‌ ئه‌ گه‌ر مه‌رامت بوایه‌ که‌چیک بیینی ده‌بوو که‌مینه‌ک یان فیلیکت به‌کاربه‌یتابایه‌.

خزمیکی نزیکم بۆی گیرامه‌وه‌ گوتی ئەم خیزانه‌م به‌هیچ شیوه‌یه‌ک بۆ نه‌ده‌بیینرا مه‌به‌ستم بوو بچمه‌ داخوازی باوکم ریگای بۆدانام گوتی برو‌ بازار مریشکیکی کرمانجی خۆمالی بکه‌ر چه‌ووم کریم و هینامه‌وه‌ لای باوکم پێی گوتم برو‌ له‌ ناو ده‌رگای ئه‌وان به‌ ره‌لای بکه‌ زه‌حمه‌ت ده‌گیریته‌وه‌ به‌که‌یفی خۆت ته‌ماشای بکه‌ دوایی پێیان بلێ وهرن یارمه‌تیم بدن بۆ گرته‌وه‌ی ئه‌وانیش دین له‌م سه‌رو ئه‌و سه‌ر راده‌وه‌ستن سه‌رقال ده‌بن و قسه‌ ده‌که‌ن به‌م جووره‌ تووانیم هاوسه‌رگیری بکه‌م که‌ هینام بۆم گیراوه‌ زۆر پێی که‌نی گوتی تو‌زوانم تو‌ ئەم شته‌ت به‌ ده‌سته‌وه‌یه‌ به‌لام له‌م سه‌رده‌مه‌ به‌ هه‌موو شیوه‌یه‌ک ده‌توانی که‌چ بیینی له‌ بازار و خویندنگاو زانکوو ئاهه‌نگه‌کان یا به‌هۆی مۆبایل و فه‌یسبوک جارن کورو که‌چ ده‌بوو ته‌مانیان له‌ نزیک سی سالی بووایه‌ ئه‌وجا پرۆسه‌ی هاوسه‌رگیریان پێک ده‌هینا ده‌یان گوت قه‌دری یه‌کتر ده‌زانن ریز له‌ یه‌کتر ده‌گرن کاتی که‌که‌چ به‌ بوک ده‌چوون باوکی که‌چه‌ ده‌یگوت به‌ مردووی ده‌گه‌رییه‌وه‌ به‌مانای ئه‌وه‌ دێ نه‌ توری‌ی.

دایک و باوک له‌ کاتی که‌چ به‌ شודان هه‌ موو ده‌سه‌لاتیکیان هه‌بوو بیرورایان وه‌رده‌گیرا بۆ داخوازی له‌سه‌ره‌تا دوو ژنی سه‌ر سپی بۆ ئه‌وکاره‌ ده‌چوونه‌ لای دایکی که‌چه‌ به‌رگوییان هه‌لده‌داو به‌ دایکی

کچهیان دهگوت، دایکی کچه دهیگوت جوابتان دهدهینهوه به بوون و نهبوون داخوازی کهرهکان دهیان گوت توخوا ئهگهر نهبووه نسیب ناومان مه هینن .

له بابتهی ژن خواستن و بوک گواستننهوه لهلای خۆمان پاش چهند رۆژیک له داخوازی دایکی کوره دهچۆوه لای دایکی کچه بۆ وهرگرتهوهی وهلام به بوون یا به نهبوون ئهگهر کارهکه نهبوايه دایکی کوره به دایکی کچهی دهگوت بهردیکی لهسهردانئ کهس نهزانئ ئهگهر ببوايه ئهوه پیش چوونی پیاو دایکی کچهو کوره له نیوان خۆیان باسی داواکاری بوکیان دهکرد داواکاری بووک زۆرکهه بوو چهند مسقالهک زیر یا زیو بوو که بریتی بوو له جۆته گوارهیهک مله گۆیهل یا سی لوله کرمۆکه شیلان قهنهفر بهند.

ئهگهر بوک له بنهمالیهکی ههبوو بخوازرابایه ئهوه کلاوو تاسی زیریان بۆ دهکرد جارن کهس داوای مالی جیای نهدهکرد دوو سی برا له یهک مال دهژیان وهک پاشا ئیستا کیلۆ مهتریک لیک دوورن کیشهیان ههیه دواي زیر دوو دهسته کهواو کراسیان بۆ دهکرد لهگهه باولهکی بهرمیل مالی بووکیش دوو دۆشهگ و بالیف و دوو لیفیان بهگهر کچه دهدا بهتانی زۆر کهم بوو ههندیک ورده وارهی وهک سهروهویک ودهستگروهو سهره قۆریهه و دۆخین و دهشۆرو مهسینه و چهند پارچه قوماشیک بۆ دایکی زاواو دشه کان لهگهه کراس بۆ باوک وبراى زاوا.

جاران خهرجی بوک زۆر کهم بوو له هه مووی سهیرتر جارن هه ندی کور زیریان دهخواستهوه بۆ بوک دواي چهند ما نگیک زیرهکهیان لهبوک دهستاندهوه بهلام بوک شهرم به خۆبوون نهیان دههیشت کهس بزانی له سهرهتای بوک گواستننهوه باوک به کچهکهی دهگوت به کراسی سپی دهرووی دهبی به بهرگی سپی بی یهوه به مانای به مردوویی پیش بوک گواستننهوه پیاوان لهگهه مهلا دهچوون بۆ

داخواری دواي ژنان مهلا دهیگوت هاتووین ئەم کوره بکهن به کوری خۆتان دوايي چایهک دهخواریهوهو ماره دهکرا کور بۆی نهبوو دواي ماره کردن بچیتته مال و کچه تا روژی گواستنهوه.

ئهگهر مالی بوک پینداویستی یهکیان ههبوایه ئەوه جوا بیان دهنارد وهک ئیستا نهبوو ههموو دهم زاوا بچیتته ژوور و لاقی لی راکیشی کچ بههیچ شیوهیهک کوری نه دهدیت که شوی پیندهکرد وهک ئیستا نه بوو بلئ کورهکه جوانه بالا بهرزه سهیارهه و خانوو کۆمپانیای ههیه جارن کچ دهدرا به رهوشت و پیاوی باش بۆیه پرۆسهی هاوسهر گیری سهه کهوتوو بوو ئە وهی سهیره ههنديک باوک له نویتژی جهماعهتی مزگهوت کچهکهی بهمیژد دهدا بی ئەوهی پرس بهکچ بکریت.

شیرینی ئەوکات پاقلارهو کیک و نهستهلهی ابو عهفیف نهبوو شهکرۆکهو لوقم بوو سهرو قلنکیان بهدهستی خۆیان له ناو دهستمان دهنه نهوهک دوو شهکرۆکه ههلگرین لهبیرمه لهشهکراو خواردنهوهی ژن، بهرگدرووهک دههات ناوی مام عهزیز عبدالواحید که ناسرا بوو به عهزیزی خهيات دههات به خۆی ونیو گهزیکي ئاسن و مهقهستیک مام عهزیز قوماشهکانی له ناو ژوورهکه بلاودهکرهوه ژنیش له دهورو بهری مام عهزیز دادهنیشتن مام عهزیز که له شهکریکی ئەبوکراوی دههیتنا رادهوهستا به نیو گهزه ئاسنهکه کهله شهکرهکهی دهشکاند لهسهه قوماشهکان دهیگوت پیروژه ژنهکانیش دهیان کرد به کلیلی و بهزم دوايي مام عهزیز قوماشهکانی لهبن کهوش دهناو دهیبرد له مالهوه کهوی و کراس و پینداویستی یهکانی دهووری مام عه زیز بهدهست جل و بهرگی ده دووری ئەوجا که مام عهزیز دهرویشته دایکی بوک به مام عهزیری دهگوت توخوا شهراهکانی ورد بی به مانای تهقهراهکانی ورد بی مام عهزیزی خوا پینداو به تهمهن بوو لیف و بالیف و دۆشهگیشی دهووری بۆ بوک.

ژن خواستن و بوک گواستنهوه لهلای خۆمان دواي جلک برین که وهک شهکراو خواردنهوهی ئیستابوو پاش چهند روژیک بوک

دهگوازراوه بهم شیوهیه ئه‌گهر مالی بوک نزیك بوايه به پئی دهیان برد دوو پیاوی نزیك له مالی زاوا له‌ولاوله‌ولا پیلیمان دهگرت چونکه بوک تارای به‌سه‌ر داده‌کرا که قوماشی ئاوریشمی زه‌ردو سورو په‌مبه‌و سه‌وزبوو به‌رپیی خۆی باش نه‌ده‌دیت ئه‌وجا خزمانی زاوا له پشت و پیش و ته نیشتی هه‌لده‌په‌رین و سه‌مایان ده‌کردو به چه‌پله‌ریزان به‌ره‌و مالی زاوا ده‌رۆیشتن.

جگه له‌مه‌ده‌هۆل و زورناش ده‌کو‌ترا له‌لایه‌ن کاک جه‌مال و مام عه‌زیز زه‌ینه‌ل و حه‌مه‌عه‌بۆ و حسینی کوری که‌بوک ده‌گه‌یشته‌ن نزیك مالی زاوا گۆرانی په‌کیان ده‌گوت و شه‌کرۆکه‌و چوکلاتیان به‌سه‌ر سه‌ری بوک هه‌له‌دا ده‌یان گوت:

هاتینه‌وه هاتینه‌وه هه‌تا نه‌یبه‌ین ناچینه‌وه

بوکمان هینا له‌دووره‌وه

بوکئ مه‌زۆر جوانه‌بوکئ

به‌کیشی زه‌ردو سوره‌وه

بوکئ مه‌سه‌یرانه‌بوکئ

بوک که ده‌گه‌یشته‌ناو مالی زاوا له‌سه‌ر کورسی په‌ک دایان ده‌نا و تاراکیان له‌سه‌رده‌م و چاوی لا ده‌دا خزم و براده‌ر ورده‌ورده‌ بلاوه‌یان ده‌کرد بوک که له مالی باوکی ده‌هاته‌ده‌ر کابرایه‌ک له پیش بوک ده‌رۆیشت ئا وینه‌یه‌کی گه‌وره‌ی له‌سه‌ر پشت بوو هیتواش هیتواش ده‌رۆیشت ئه‌گهر مالی بوک دوربایه‌ئوه به‌سه‌یاره‌ده‌یان برد یابه‌سواری ئه‌سپ ئه‌و جاخه‌لکی ده‌یان گوت بردیان به‌قه‌مه‌ره‌ی که‌سک و سۆر ده‌بوو به‌هۆرن لیدان ده‌سرۆکه‌ی سوریان باده‌دا زیاتر رۆژانی دووشه‌مه‌و پینج شه‌مه‌مه‌بوک ده‌گوازرایه‌وه که بوک ده‌گه‌یشت و له‌سه‌ر کورسی داده‌نرا کۆرپه‌یه‌کی گچکه‌ی کوریان له‌ناو کۆشی بوک داده‌نا به‌مانای ئه‌وه‌ی خودا کورت بداتی.

ئه‌وه‌ی سه‌یرو سه‌مه‌ره‌یه‌دوای نان خواردنی ئیتواره‌بوک و زاوا ده‌چوونه‌ژووری دایک و باوک و خوشکی زاوا له‌به‌رده‌رگای

ژووری بوک و زاوا داده‌نیشن چاوه‌ری ی زاویان ده‌کرد بیته دهره‌وه
ئه‌گه‌ر زاوا دره‌نگ به‌اتبایه دهر خزمی زاوا هاوارو ده‌نگه ده‌نگیان لی
په‌یدا ده‌بوو ده‌یان گوت چ بوو خیرابه ئه‌وه چتکرد باوه‌رتان هه‌بی
سه‌ریان له بوک و زاوا ده‌شیواند من به‌چاوی خوّم ئه‌م دیمه‌ نه‌م
دیتوو هه‌ر سه‌ یربوو.

برایان باسی بوک و زاوامان کرد که ده‌چنه په‌رده‌ی زاویه‌تی له
هه‌ندی له‌گونه‌کان که پیاوه‌که به‌زاوا ده‌بی و له ژوور دیته دهره‌وه
باوک و نزیکه‌کانی ده‌یکه‌ن به‌ته‌قه‌ی خو‌شی شتیکی دیکه ئه‌گه‌ر
پیاوه‌که زوو مژده‌ی به‌زاوا بوون نه‌دا خزم و که‌س له‌چاوه‌روانی
ده‌بن و‌خه مبارده‌بن جارن له‌گونه‌کان هه‌ندی‌ک داب و نه‌ریتی خراپی
کچ به‌شودان هه‌بوو وه‌ک ژن به‌ژن یا گه‌وره به‌گچکه یا شیربایی
واته له‌جیاتی کچه که بریک پاره‌یان وه‌رده‌گرت سوپاس بو‌خودا
ئیس‌تا نه‌ماوه زۆرکه‌م هه‌ستی پی ده‌کریت چونکه کیشه‌ی زۆر
به‌دواوه‌بوو له‌مه‌سه‌له‌ی گواسته‌وه‌ی ژن به‌ژن له‌گونه‌کان ده‌بوو
هه‌ر دوولابوکیان به‌ینابایه شوینیک ناوه‌راست بووایه له‌م جیگایه ده‌یان
گۆریه‌وه.

بوک له‌دوای گواسته‌وه‌تا مانگیک نه‌ده‌چوه‌وه مالی باوکی
ده‌بوو دوای ئه‌م کاته دووژنی نزیک له‌بوک بچنه مالی زاوا پینان بلین
به‌یانی بوک ده‌به‌ینه‌وه باوه‌خوند زاوای له‌گه‌لی نه‌ده‌هات بوکیان که
ده‌هیناوه ده‌ستی باوک و براکان و دایکی ماچ ده‌کرد که سه‌ر به‌رزه
دوو روژ تا سه‌ی روژ له‌مالی باوکی ده‌مایه‌وه دوایی دایک و خوشکی
زاوا ده‌هاتن ده‌یان برده‌وه ئه‌وجا مالی باوکی بوک زاواو دایک و باوک
و برای زاویان ده‌عه‌وت ده‌کرد بو‌نانخواردنی نیوه‌رو به‌م شیوه‌یه
هاتووچوو خو‌شه‌ویستی په‌یدا ده‌بوو وه‌ک ئیس‌تا نه‌بوو بوک و زاوا
روژی دوای گواسته‌وه به‌ژووری که‌وی و بیته‌وه به‌راستی داب و
نه‌ریتی جارن جوان بوو پیش گواسته‌وه‌ی بوک، گیازی بوکی
ره‌وانه‌ی مالی زاوا ده‌کرا که بریتی بوو له‌دوو سه‌ی دۆشه‌گ و لیف و

باليف و يهك دوو باولى بهرميل شوشهوات و جل و بهرگ وه ك
ئىستا نهبوو به پيكاب ئاميرى كارهبايى كهل و پهلى پى بى بوك ئه مه
كورتته يهك بوو له بوك هينان و ژن و ژنخوازي جاران به هيواي
سودگه يانندن بوو بيتت بو نه وهى نوئ.



کورتیهک له ژياننامه‌ی نووسەر



به‌نده کازم عومەر ده‌باغ

له دایک بووی ۱۹۵۴/۷/۱ ی شاره
خنجیلانه‌که‌ی کۆیه‌م خویندنی سه‌ره‌تایی
و ناوه‌ندی و دواناوه‌ندیم له هه‌مان شوین
ته‌واو کردوو. له قۆناغی ئاماده‌یی
په‌یوه‌ندیم به‌یه‌کیه‌تی قوتابییانی کوردستان
کردوو له سالی خویندنی ۱۹۷۱/۱۹۷۰
چوومه‌ته زانکۆی سلیمانی /کۆلیجی
ئاداب/ به‌شی دیراساتی کوردی.

له ۱۹۷۴/۳/۱۱ په‌یوه‌ندیم کردوو به‌شۆرش‌ی ئه‌یلول کاتی
خویندکاری قۆناغی سێ یه‌می زانکۆی سلیمانی بووم یه‌کیک بووم له
بریندارانی بۆ مبابارانکردنی ۱۹۷۴/۴/۲۴ ی شاری چه‌ند جار شه‌هید
قه‌لادزی ی لانکه‌ی شۆرش له‌شاری سه‌رده‌شتی کوردستانی
روژه‌هلات نه‌شته‌رگه‌ریم بۆ ئه‌نجام درا دوا‌ی چاکبوونه‌وه‌م بووم به
مامۆستا له قوتابخانه‌ی ئاسۆس سه‌ره‌تایی کوران له ئۆردوگای کورده
ئاواره‌کان له ره‌به‌ت له دوا‌ی رێککه‌وتنه‌نامه‌ی ۱۹۷۵/۳/۶ له نیوان سه‌دام
حسین و شای ئێران به‌ناوبژی سه‌رۆکی جه‌زائیز هه‌واریبو مدیه‌ن له
پلانیکی دوشمن کارانه‌ی نیوده‌وله‌تی نسکۆیان به‌شۆرش هیناو ره‌نجی
چه‌ند ساله‌ی خه‌بات و خوین و فرمیسکی کوردیان به‌ربادا له
۱۹۷۵/۳/۱۱ له‌گه‌ل هه‌زاره‌ها تیکۆشه‌ری به‌شدار بوو له شۆرش‌ی
ئه‌یلول خۆمان به‌ناچاری له داره‌شمانه‌ی سه‌ر به‌شاری قه‌لادزی
راده‌ستی حکومه‌تی ئه‌وسا کرده‌وه چونکه‌ لیپوردنی گشتی
راگه‌یاندرابوو له‌لایه‌ن به‌عسی یه‌کان له دوا‌ی دوو روژ مانه‌وه‌مان هه‌ر
که‌سه‌ گه‌راینه‌وه‌ بۆ سه‌ر کاری پێشووی خۆمان به‌نده‌ش په‌یوه‌ندی به
زانکۆی سلیمانیه‌وه کرد به‌رده‌وام بووم له خویندن. له‌سالی خویندنی
۱۹۷۶ / ۱۹۷۵ ز بروننامه‌ی به‌کالۆریۆسم وه‌رگرت له هه‌مان سال به

مامۆستای سهرهتایی دامه زرام له گوندی روست سهر به قهزای چۆمان چونکه یه کینک بووم له گهراوهکانی دواى نسکۆی شۆرشى ئه یلول له دواى راگواستنى گوندهکان له سالی ۱۹۷۷ گوازامه وه بو گوندی گهرموک /ساتو قه لا دواى گوازامه وه بو گوندی ههواوانی سهری سهر به شاری کۆیه دواى چۆلکردنی گوندهکانی دهشتی کۆیه له سالی ۱۹۸۴ گوازامه وه قوتابخانه ی چوارباغ له ناو کۆیه.

له سالی ۱۹۸۵ مووچه م راگیراو فه رمانی گرتمان بو ده رچوو ده ر به ده ر بووین بو هه ولیر له م شاره خۆمان شارده وه ماوه یه کی زۆر کاری کرێکاریم ده کرد له باله خانه ی شیراتون تا راپه رین دواى راپه رین گه رانه وه بووم به به ریوه به ری قوتابخانه ی فیدرالی له گه ره کی مفتی/هه ولیر له ۱۹۹۲/۳/۱ بووم به سه ره پرشتریاری کارگیری له لایه ن به ره ی کوردستانی له دواى ۱۹۹۶/۸/۳۱ جاریکی دیکه له کاری سهر پرشتریاری دوور خرامه وه به هۆی بیرو رای جیاواز له لایه ن لایه نیکی سیاسی ده سه لاتدار گه رانه وه قوتابخانه ی فیدرالی به مامۆستا له دواى ناشت بوونه وه تیکه ل بوونه وه ی دوو ئیداره یی له سالی ۲۰۰۶ جاریکی دیکه گه رانه وه بو پیشه ی سه ره پرشتریاری له په روه رده ی هه ولیر به رده وام بووم تا خانه نشین بووم له ۲۰۱۷/۷/۱.

له سالی ۱۹۷۳ تا ئیستا کاری رۆژنامه نووسی ده که م ئه ندامی کارای سه ندیقای رۆژنامه نووسانی کوردستانم.

به داخه وه له ژبانی وه زیفی زۆر ناخۆشیم دیت جگه له هه موو ئه وانه ئه ندامی لیژنه ی ئیداره ی کۆمه له ی هه ره وه زی نیشته جیکردنی /هه ولیر بووم له ۱۹۹۲/۱۰/۲۷ تا وه کو ۲۰۱۴/۱۰/۲۷ له هه لێژاردنیکی دیموکراسیانه ئه مه ی گرنگه هه ر کاریکم کردبێ به دلسۆزی و به پاکی جیم هیش تووه به شاهیدی هه موو ئه و که س و لایه نانه ی که شاره زایه تیان هه یه له گه لمدا ئیستا به ناو نیشانی سهر پرشتریاری پسپۆری خانه نشین بووم سهر به رزم که هه میشه له سه نگه ری میله ته که م بووم بئ دابرا ن هه ر بویه له ۱۹۸۰ /ز په یوه ندم

به‌ریک‌خسته‌کانی بزوتنه‌وهی سۆشیالستی کوردستان کردووه وهک
بالیکی ناو یه‌کیه‌تی نیشتمانی کوردستان له رۆژه سه‌خته‌کانی خه‌بات.
هیوام له ژیان ده‌ست که‌وت نه‌بووه چونکه پیوستیم به زیاتر نی
یه له‌وهی که هم بووه به‌لکو هه‌میشه له خه‌می یه‌کریزی ناو مالی
کورد بوومه له هه‌ر چوار پارچه‌ی کوردستانی زۆر لیکراو
به‌کرده‌وه ده‌ی سه‌لمینم عاشقی کوردستانم
ته‌نها سه‌ر به‌رزیم ده‌وی بۆ گه‌ل و نیشتمانم
'کازم ده‌باغ'

سوپاس و پیزانینم بۆ هه‌موو ئه‌و به‌پیزانه‌ی که یارمه‌تیاں داوم
بۆ به‌چاپ گه‌یاندنه‌ی ئه‌م کتێبه‌ جوانه‌. به‌تایبه‌تی د. دابان کازم ده‌باغ و
کاک یوسف ئه‌بوه‌که‌ر.
هیوادارم توانیبینم له‌ریگای ئه‌م کتێبه‌ خزمه‌تیک به‌ شاری کۆیه
بکه‌م، داوای لیئورنیش ده‌که‌م له هه‌ر که‌موکۆرییه‌که‌.